

Asigurarea bunei funcționări a achizițiilor publice responsabile social: 71 de cazuri de bune practici

Mai 2020

#WeBuySocialEU

Europe Direct este un serviciu menit să vă ajute să găsiți răspunsuri la întrebările dvs. despre Uniunea Europeană.

Număr cu apelare gratuită (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Informațiile sunt furnizate în mod gratuit, iar majoritatea apelurilor sunt gratuite (însă există operatori, cabine telefonice sau hoteluri care vă pot taxa).

AVIZ JURIDIC

Informațiile și opiniile prezentate în această publicație aparțin autorului (autorilor) și nu reflectă în mod necesar opinia oficială a EASME sau a Comisiei. Nici EASME, nici Comisia nu pot garanta exactitatea datelor cuprinse în acest studiu. Nici EASME, nici Comisia sau persoanele care acționează în numele acestora nu pot fi considerate răspunzătoare pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile cuprinse în prezenta publicație.

Informații suplimentare despre Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet (<http://www.europa.eu>).

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2020.

ISBN 978-92-9202-958-6

doi: 10.2826/844552

© Uniunea Europeană, 2020

AUTORI

Philipp Tepper (resp.), Ashleigh McLennan, Rafael Hirt, Peter Defranceschi, ICLEI – Autorități locale pentru durabilitate și Valentina Caimi, Alexander Elu, AEIDL. Cu sprijinul Public Procurement Analysis, Dialog Makarna și Social Economy Europe.

COMISIA EUROPEANĂ

Agenția Executivă pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (EASME)

Departamentul A – COSME, IMM-uri Orizont 2020 și FEPAM

Unitatea A.1 – COSME

E-mail: EASME-COSME-ENQUIRIES@ec.europa.eu

Comisia Europeană

B-1049 Bruxelles

Cuprins

Cuprins

INTRODUCERE (RO)	4
CE SUNT ACHIZIȚIILE PUBLICE RESPONSABIL SOCIAL (APRS)?.....	4
CE CUPRINDE ACEASTĂ COLECȚIE?.....	5
PRINCIPALELE REZULTATE	5
STUDII DE CAZ.....	9
SECTORUL 1. Servicii de curățenie și de gestionare a infrastructurilor.....	10
SECTORUL 2. Construcții	50
SECTORUL 3 – Servicii alimentare/de catering.....	75
SECTORUL 4 - Obiectele de mobilier	96

INTRODUCERE (RO)

Achizițiile publice responsabile social (APRS) se referă la obținerea unor rezultate sociale pozitive în cadrul contractelor de achiziții publice. Achizițiile afectează un număr mare de persoane, fie ele utilizatori ai serviciilor publice, persoane implicate în producție și livrare, fie angajați ai organizației de achiziționare. În afară de cei direct afectați, APRS are potențialul de a influența piața mai largă atât în ceea ce privește cererea, cât și oferta.

Achiziționând cu înțelepciune la realizarea achizițiilor, achizitorii publici pot promova oportunități de angajare, munca decentă, incluziunea socială, accesibilitatea, proiectarea universală, comerțul etic și pot încerca să obțină un grad mai mare de respectare a standardelor sociale. Pentru anumite produse, lucrări și servicii, impactul poate fi semnificativ, întrucât achizitorii publici controlează o mare parte a pieței în sectoare precum construcțiile, asistența medicală și transporturile.

Achizitorii publici sunt mari investitori în Europa, cheltuielile acestora ridicându-se la 14 % din produsul intern brut al UE. Prin utilizarea puterii lor de cumpărare pentru a alege bunuri și servicii care generează rezultate sociale pozitive, aceștia pot aduce o contribuție majoră la dezvoltarea durabilă. Necesitatea de a aborda toți cei trei piloni ai durabilității (social, de mediu și economic) în cadrul achizițiilor publice este recunoscută tot mai mult atât de sectorul public, cât și de cel privat.

Directivile din 2014 privind achizițiile publice¹ clarifică faptul că aspectele sociale pot fi luate în considerare pe parcursul ciclului de achiziții, de la consultarea preliminară a pieței, la utilizarea rezervelor și a regimului moderat, până la criteriile sociale de atribuire și condițiile de executare a contractului.

Achizitorii publici din toată Europa încep să valorifice aceste oportunități și să demonstreze un impact social real în cadrul achizițiilor lor. În pofida acestui fapt, statele membre nu exploatează încă pe deplin posibilitățile oferite de achizițiile publice ca instrument strategic de sprijinire a obiectivelor de politică socială.

Această colecție de studii de caz are drept scop îmbunătățirea gradului de conștientizare și de înțelegere a potențialului APRS, prin prezentarea a 71 de exemple privind modul în care achizitorii publici au obținut beneficii sociale în practică. Studiile de caz prezintă proceduri de licitație corecte și politici eficiente și sunt o sursă de inspirație – atât pentru achizitori, cât și pentru operatorii din economia socială – având scopul de a stimula reproducerea acestora în toată Europa.

Pentru mai multe informații cu privire la modul în care au fost transpuse la nivel național aspectele sociale ale directivelor UE privind achizițiile publice, la care se adaugă bunele practici privind APRS, cu un accent deosebit pe accesul la piețele publice al întreprinderilor sociale, a se vedea raportul [Buying for Social Impact](#) („Achiziții cu impact social”). În plus, Comisia Europeană actualizează în prezent ghidul privind *Achizițiile orientate social*, care va oferi recomandări practice privind punerea în aplicare a APRS (publicare preconizată în 2020).

CE SUNT ACHIZIȚIILE PUBLICE RESPONSABILE SOCIAL (APRS)?

APRS sunt menite să abordeze impactul bunurilor, al serviciilor și al lucrărilor achiziționate de sectorul public asupra societății. Ele pot fi un factor determinant pentru:

- promovarea oportunităților de angajare și a incluziunii sociale;
- oferirea de oportunități pentru întreprinderile sociale;

---

¹ Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind atribuirea contractelor de concesiune („Directiva privind concesiunile”); Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE („Directiva privind sectorul public”) și Directiva 2014/25/UE privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE („Directiva privind utilitățile publice”). Prezentul ghid face trimitere în primul rând la Directiva 2014/24/UE; totuși, aceleași posibilități de realizare a APRS sunt prevăzute, în marea lor majoritate, și în celelalte două directive.

- Încurajarea muncii decente;
- sprijinirea respectării drepturilor sociale și de muncă;
- accesibilitate și proiectare universală;
- respectarea drepturilor omului și abordarea aspectelor legate de comerțul etic;
- furnizarea de servicii sociale, medicale, educaționale și culturale de înaltă calitate.

CE CUPRINDE ACEASTĂ COLECȚIE?

Această selecție de studii de caz de bune practici a fost elaborată în perioada cuprinsă între septembrie 2019 și martie 2020. Lucrarea se bazează pe activitățile anterioare și pe cele actuale legate de APRS la nivelul administrațiilor europene, naționale și locale.

S-au solicitat exemple de bune practici din partea achizitorilor publici din toată Europa și din afara acesteia și, ca urmare a acestui fapt, în această colecție sunt prezentate 71 de cazuri din 27 de țări, 22 de state membre plus 5 țări din afara UE. Întrucât aplicarea APRS diferă de la un stat membru la altul, cazurile variază de la nivelul elementar/începător, până la nivelul intermediar și avansat. Acestea abordează o gamă diversă de produse și servicii, precum și toate aspectele și etapele achizițiilor publice (inclusiv etapele pre- și post-llicitație) și o gamă largă de achizitori publici, de la administrații locale până la organisme centrale de achiziție și spitale.

Colecția este structurată pe sectoare, pentru a facilita parcurgerea de către cititor. Cazurile de bune practici care vizează mai multe sectoare sau se referă la politici sau procese sunt grupate și prezentate la final. Sectoarele vizate de colecție includ: serviciile de curățenie construcțiile; serviciile alimentare și de catering; obiectele de mobilier; serviciile de grădinarit; asistența medicală; tehnologia informației și comunicațiilor; serviciile sociale; materialele textile; plus transporturile, mobilitatea și deșeurile.

PRINCIPALELE REZULTATE

Colecția de practici APRS prezentată ilustrează diversitatea aplicării actuale și gama de oportunități de care dispun achizitorii publici pentru a-și utiliza achizițiile publice în mod strategic cu scopul de a obține rezultate sociale reale, îmbunătățind calitatea vieții oamenilor în Europa și în afara acesteia.

În procesul de colectare a acestor studii de caz, s-a putut observa măsura în care sunt puse în practică diferite mecanisme permise în temeiul directivelor europene privind achizițiile publice.

De exemplu, utilizarea clauzelor privind ocuparea forței de muncă în temeiul articolului 70 este foarte răspândită, dar acestea variază în ceea ce privește nivelul de ambiție și de sofisticare. La nivelul de bază, clauzele pot contribui la stimularea oportunităților de încadrare în muncă pentru persoanele „îndepărtate de piața muncii” (adică persoanele care se confruntă cu obstacole în calea angajării, cum ar fi un handicap, niveluri inferioare de educație sau de calificare, lipsa de experiență sau șomajul de lungă durată ori alte obstacole definite de achizitorul public). Inițiativele mai ample de politică socială cuprind abordări mai avansate, inclusiv furnizarea de servicii de asistență pentru achizitori și furnizori, servicii de identificare a posturilor adecvate pentru șomerii sau sprijin „flexibil”/indirect pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, pentru a le ajuta să se reintegreze în cadrul forței de muncă. Unele clauze privind ocuparea forței de muncă specifică, de asemenea, condițiile în care angajații și ucenicii recrutați ar trebui să fie în măsură să progreseze în cadrul contractului de achiziții publice sau stabilesc cerințe specifice privind formarea profesională. Există, de asemenea, numeroase exemple de atribuire a unor contracte de achiziții publice rezervate unor ateliere protejate/întreprinderi sociale care angajează lucrători cu handicap și defavorizați, în special pentru contractele de servicii de întreținere, de grădinarit și servicii sociale.

Pe de altă parte, studiile arată că unele dintre dispozițiile sociale disponibile în temeiul Directivei 2014/24/UE par să fie insuficient exploatate. De exemplu, valorificarea flexibilității oferite în temeiul regimului moderat și utilizarea activă a motivelor de excludere bazate pe nerespectarea legislației din domeniul mediului, social și

al muncii [astfel cum se prevede la articolul 57 alineatul (4)]. Cu toate acestea, este posibil ca autoritățile publice să aplice astfel de criterii fără a le eticheta în mod explicit ca APRS.

Posibilele riscuri sociale și potențialele beneficii ale achizițiilor publice depind, într-o anumită măsură, de produsul sau serviciul achiziționat. De exemplu, unele sectoare au o pondere mai mare de lucrători vulnerabili sau un potențial mai mare de a crea locuri de muncă. Anumite produse pot include materii prime care provin din zone de conflict sau din regiuni cu standarde scăzute în materie de muncă, dar pot fi certificate ca fiind durabile din punct de vedere social prin intermediul etichetelor de calitate. Mai jos este prezentată o imagine de ansamblu a fiecărui sector inclus în această colecție, precum și câteva dintre concluziile principale cu privire la fiecare dintre acestea.

Serviciile de curățenie

În această colecție, sunt incluse zece studii de caz privind serviciile de curățenie și de gestionare a infrastructurilor din nouă țări europene, inclusiv un caz chiar din partea Comisiei Europene, la care se adaugă cazuri de la administrația regională, de la întreprinderi publice și de la o serie de orașe mici sau medii. Considerațiile privind APRS în sectorul serviciilor de curățenie includ, de regulă, cerințe privind condițiile bune de muncă (inclusiv securitatea și sănătatea în muncă, egalitatea de gen, măsurile de promovare a echilibrului între viața profesională și cea privată), criteriile de atribuire și clauze de executare a contractului care promovează crearea de locuri de muncă și formarea, plus loturi rezervate pentru întreprinderile sociale.

Studiile de caz demonstrează că nu există o abordare universală și că dialogul cu piața este un bun prim pas pentru evaluarea posibilităților de la nivel local. În unele părți din Europa, acest dialog este important pentru asigurarea unor criterii sociale care sunt realizabile și care nu perturbă concurența. În alte părți, cu un nivel ridicat al concurenței și diferențe mici în ceea ce privește prețul ofertelor, criteriile de atribuire pot transmite un semnal puternic și constituie un factor important pentru diferențierea ofertelor.

Unele dintre lecțiile împărtășite de achizitorii publici includ importanța corelării șomerilor cu rolurile adecvate, pentru care organizațiile terțe care lucrează cu grupurile-țintă pot fi parteneri importanți. Monitorizarea pe parcursul punerii în aplicare a contractului este, de asemenea, importantă, fiind necesar ca în contract să fie prevăzute sancțiuni corespunzătoare pentru neîndeplinirea obligațiilor.

Construcții

În această colecție sunt incluse șapte studii de caz din sectorul construcțiilor, din cinci state membre ale UE (plus un studiu de caz din Canada). Considerațiile privind APRS în sectorul construcțiilor sunt, în general, axate pe condițiile de muncă și pe crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă pentru grupurile-țintă. În plus, unul dintre cazuri analizează și încălcările grave ale drepturilor omului și ale drepturilor lucrătorilor care au loc în sectorul mineritului și cel al prelucrării pietrei naturale, precum și utilizarea etichetelor de calitate (cu sprijinul auditorilor independenți) pentru a asigura o aprovizionare cu materialele de construcție responsabilă din punct de vedere social.

Sectorul construcțiilor este caracterizat de provocări specifice în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, inclusiv volumul variabil al proiectelor și ciclul de piață specific. De asemenea, este posibil ca șantierele de construcții să fie greu accesibile din punct de vedere geografic, iar oportunitățile de angajare disponibile să nu fie adecvate pentru toate abilitățile. Ca și în cazul sectorului serviciilor de curățenie, APRS pot fi facilitate de un serviciu care oferă achizitorilor și furnizorilor consultanță privind clauzele sociale sau pot fi identificate acțiuni adecvate în colaborare cu furnizorii prin consultarea pieței.

Serviciile alimentare și de catering

În această colecție sunt incluse șase exemple de servicii alimentare și de catering din șase țări europene diferite. Câteva dintre acestea se referă la licitațiile rezervate, cu scopul de a sprijini întreprinderile sociale și ocuparea forței de muncă în cazul persoanelor cu handicap sau al altor categorii care se confruntă cu obstacole în calea participării pe piața muncii. În plus, în mai multe studii de caz, se analizează aprovizionarea echitabilă cu produse de bază pentru care există lanțuri de aprovizionare globale (inclusiv cafea, ceai, zahăr, ciocolată și banane).

O lecție importantă raportată de achizitorii publici care rezervă contracte este cea referitoare la importanța luării în considerare a capacității întreprinderilor sociale și a abilității acestora de a licita pentru contracte de achiziții publice. Astfel, cercetarea de piață este un instrument important prin care se asigură că achizitorii publici primesc oferte competitive, capabile să ofere produsele sau serviciile dorite.

Obiectele de mobilier

În această colecție sunt incluse două studii de caz din două state membre ale UE (Italia și România) privind achizițiile publice de obiecte de mobilier. Pe de o parte, obiectele de mobilier în sine ar trebui să fie adecvate pentru toți utilizatorii, pentru a sprijini crearea de spații de muncă și publice accesibile. Acest lucru poate fi realizat prin utilizarea specificațiilor tehnice. Există, de asemenea, standarde care demonstrează respectarea normelor în domeniul muncii și al sănătății și securității pentru mobilierul nou, în timp ce mobilierul vechi poate fi donat organizațiilor caritabile. În ceea ce privește standardele, s-a subliniat importanța utilizării acestora pe scară largă în licitațiile publice, pentru creșterea gradului de utilizare a unor astfel de standarde de către producători.

Serviciile de grădărit

În această colecție sunt prezentate trei studii de caz din două state membre ale UE (Italia și România) care vizează contractele rezervate pentru servicii de grădărit. Contractele rezervate sunt utilizate în acest sector, având în vedere tipurile de forță de muncă necesare și capacitatea acestora de a crea locuri de muncă pentru persoanele care se confruntă cu obstacole în calea participării pe piața muncii sau care sunt expuse riscului de excludere. O lecție desprinsă din aceste studii de caz este importanța investiției de timp în activități premergătoare achiziției, cum ar fi cercetarea de piață, pentru a se asigura faptul că întreprinderile sociale locale au capacitatea necesară de a executa contractele rezervate. De asemenea, cazurile demonstrează că, prin rezervarea de contracte, este posibilă consolidarea sectorului economiei sociale și creșterea stabilității oportunităților de ocupare a forței de muncă pentru persoanele expuse riscului de excludere.

Asistența medicală

Sunt incluse trei studii de caz – din Finlanda, Norvegia și Ucraina – care analizează APRS din sectorul asistenței medicale. Două se concentrează asupra asigurării unor contracte publice mai accesibile operatorilor fără scop lucrativ, ca recunoaștere a valorii societale suplimentare pe care aceștia o oferă. În plus, unul dintre studiile de caz analizează achiziționarea de mănuși de protecție, acestea fiind un produs cu probleme cunoscute în procesul de producție, inclusiv privind drepturile angajaților, condițiile de lucru și impactul asupra sănătății. Lecțiile din sectorul sănătății includ importanța înțelegerii pieței și a capacității furnizorilor. Axarea pe rezultatele dorite în materie de sănătate, mai degrabă decât pe stabilirea unor procese specifice care trebuie urmate, este, de asemenea, importantă atunci când se achiziționează servicii de asistență medicală eficiente.

Serviciile sociale

În această colecție sunt incluse douăsprezece cazuri din șase state membre, plus un caz din Coreea de Sud. Studiile de caz analizează modul în care poate fi utilizat procesul de achiziții publice pentru a furniza servicii eficiente, concepute în colaborare cu furnizorii și utilizatorii, care oferă o valoare socială suplimentară. Cazurile demonstrează importanța serviciilor integrate, care sunt holistice în perspectivă, dar care oferă, de asemenea, acces la diverși furnizori, inclusiv întreprinderi sociale și entități fără scop lucrativ. Deși procesele precum proiectarea în comun și contractarea bazată pe rezultate înseamnă timp în plus adăugat la durata medie a procedurii, acestea pot conduce, de asemenea, la servicii mai eficiente și mai favorabile incluziunii, adaptate la nevoile utilizatorilor.

Tehnologia informației și comunicațiilor

În această colecție sunt incluse patru cazuri din trei state membre ale UE. Printre acestea se numără studii de caz privind achiziționarea de echipamente TIC, plus un caz privind accesibilitatea site-urilor web pentru toți cetățenii. Echipamentele TIC prezintă o problemă specifică, și anume aceea a unor lanțuri de aprovizionare lungi și complexe, care reprezintă o provocare atât pentru autoritățile contractante, cât și pentru furnizorii atunci când încearcă să asigure conformitatea și verificarea. Cazurile arată că există o serie de măsuri, inclusiv un cod de conduită, specificații tehnice, criteriile de atribuire și clauze de executare a contractelor, toate acestea având scopul de a spori nivelul de transparență, și că acestea instituie obligația de diligență ca practică standard.

Materialele textile

În această colecție sunt incluse cinci exemple de achiziții din domeniul materialelor textile, din cinci state membre diferite ale UE. Trei au în vedere abordări diferite pentru creșterea gradului de respectare a convențiilor OIM în lanțul de aprovizionare cu materiale textile, inclusiv criteriile de selecție, criteriile de atribuire și clauze de executare a contractului. De asemenea, două cazuri se concentrează asupra condițiilor de creare de locuri de muncă, fie în cadrul unui contract de furnizare de produse, fie în cadrul unui contract de colectare de deșeuri textile. Deși studiile de caz arată că furnizorii sunt în măsură să verifice conformitatea și că există o serie de etichete care pot contribui la verificarea condițiilor de muncă, monitorizarea acestor condiții pe parcursul executării unui contract rămâne o provocare. Cu toate acestea, dialogul și parteneriatul sunt esențiale pentru a înțelege lanțul de aprovizionare, precum și posibilele riscuri și oportunități care urmează să fie abordate prin intermediul achizițiilor publice.

Alte sectoare

Un studiu de caz se referă la achizițiile de servicii de transport în Varșovia, Polonia. În acest caz, condițiile de încadrare în muncă au fost asociate cu furnizarea serviciilor, creând posturi pentru 120 de persoane aflate în șomaj/indepărtate de piața muncii. A fost recunoscut faptul că, deși toate contractele de achiziții publice duc la crearea de locuri de muncă, existența unor clauze specifice în acest sens crește impactul.

Colecția include, de asemenea, un studiu de caz din sectorul gestionării deșeurilor, tot din Polonia. Acest caz se concentrează, de asemenea, asupra creării de oportunități de angajare pentru persoanele care se confruntă cu obstacole în calea ocupării forței de muncă, utilizând o abordare bazată pe contractele rezervate.

În cele din urmă, în colecție este inclus un studiu de caz privind parteneriatele pentru inovare din Lille, Franța. În acest studiu de caz, cumpărătorul a încheiat un contract cu o întreprindere socială locală pentru a cerceta și a dezvolta o nouă abordare privind colectarea uleiurilor uzate în oraș și transformarea acestora în biocombustibili pentru vehiculele de transport public.

Politica

Colecția se încheie cu 17 studii de caz din 11 state membre ale UE și din două țări din afara UE, analizând inițiative transsectoriale sau la nivel de politici care sprijină APRS. Acestea includ politici care impun utilizarea de clauze sociale pentru a sprijini ocuparea forței de muncă în cadrul unor grupuri specifice (nouă cazuri), politici axate pe sprijinirea accesului la contractele de achiziții publice de către întreprinderile sociale și organizațiile fără scop lucrativ (șase cazuri) și două cazuri din Țările de Jos cu privire la politicile sociale privind rentabilitatea investițiilor.

STUDII DE CAZ

SECTORUL 1. Servicii de curățenie și de gestionare a infrastructurilor

1. Un acord-cadru de servicii de curățenie responsabil din punct de vedere social

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Guvernul regional din Catalonia, Spania

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii de curățenie

Introducere/obiectivele achizițiilor

În 2018, guvernul catalan a lansat un nou acord-cadru pentru servicii de curățenie responsabile din punct de vedere social și ecologice pentru clădirile sale administrative din șase teritorii (orașul Barcelona, restul provinciei Barcelona, precum și provinciile Girona, Lleida, Tarragona și sediile guvernului din Catalonia din orașul Madrid). Din nouă loturi, un lot (în valoare de 5 milioane EUR) a fost rezervat centrelor speciale de ocupare a forței de muncă și societăților de reintegrare care oferă lucrătorilor cu handicap un loc de muncă remunerat și le facilitează accesul la piața muncii. Alte considerente sociale din ofertă au inclus:

- criteriile de atribuire sociale (vizând aspecte legate de securitatea și sănătatea în muncă, măsuri privind egalitatea de gen, măsuri de promovare a echilibrului între viața profesională și cea privată, formarea lucrătorilor și limitări privind substanțele periculoase din materialele textile folosite la confecționarea uniformelor);
- clauze sociale de executare a contractului, care prevăd obligația întreprinderilor de a respecta condițiile de muncă prevăzute în contractul colectiv din sectorul serviciilor de curățenie și
- un criteriu de evaluare a existenței unor oferte cu prețuri anormal de mici.

Licitația a inclus, de asemenea, cerințe obligatorii în materie de mediu. În plus, respectarea clauzelor contractuale sociale și de mediu a fost asigurată de autoritatea contractantă prin audit.

La licitație au participat 48 de societăți, și, în total, 39 de societăți au fost selectate ca potențiali furnizori în unul sau mai multe loturi din acordul-cadru menționat. Până în octombrie 2019, fuseseră atribuite 187 de contracte, în valoare totală de peste 51 de milioane EUR.

Obiect

Acord-cadru pentru servicii de curățenie

Stadiul achizițiilor și criteriile

În etapa de atribuire, au fost acordate puncte ofertanților care și-au putut demonstra angajamentul față de practicile responsabile din punct de vedere social în materie de ocupare a forței de muncă prin intermediul unui plan de calitate. În total, acest plan de calitate a valorat 49 de puncte și a acoperit următoarele aspecte:

- măsuri de securitate și sănătate în muncă (până la 10 puncte);
- măsuri de promovare a egalității de tratament și de șanse pentru femei și bărbați (până la 10 puncte);
- măsuri de promovare a echilibrului între viața profesională și cea privată (până la 5 puncte);
- procedura de soluționare a incidentelor (până la 12 puncte);
- metodologia de evaluare a calității serviciului (până la 12 puncte).

Pentru a fi evaluați cu privire la primele trei puncte, ofertanților li s-a solicitat să completeze o serie de anexe în care să indice activitățile propuse de ei pentru îndeplinirea fiecărui criteriu, obiectivul acestor activități, acțiunile care vor fi întreprinse, calendarul de punere în aplicare a activității și indicatorii în funcție de care se pot măsura progresele.

În ceea ce privește securitatea și sănătatea în muncă și promovarea egalității de tratament, au putut fi prezentate maximum două activități, fiecare valorând până la 5 puncte (din totalul de 10 puncte disponibile). În ceea ce privește echilibrul între viața profesională și cea privată, au putut fi prezentate, din nou, cel mult două activități, valorând până la 2,5 puncte fiecare (din totalul de 5 puncte disponibile).

Pentru a evalua procedura de soluționare a incidentelor, ofertanților li s-a solicitat să prezinte un raport (de maximum 6 pagini) cu o descriere a procedurii propuse. Au fost disponibile maximum 12 puncte, după cum urmează:

- procedura de soluționare a incidentelor atribuite contractantului, de exemplu, pentru aspecte legate de personal sau de disponibilitatea unor materiale sau instrumente adecvate (6 puncte);
- procedura de soluționare a incidentelor care nu sunt atribuite contractantului, de exemplu, scurgerile de informații sau incidente de vandalism (6 puncte).

Punctajele au fost alocate utilizând următoarea scară:

- descrierea cuprinzătoare a procedurii de acțiune, care răspunde necesităților în mod adecvat (6 puncte);
- descrierea acțiunii nu conține detalii sau nu răspunde necesităților în mod eficace (3 puncte);
- nu a fost furnizată nicio descriere sau descrierea conține erori evidente (0 puncte).

Contractul a fost atribuit pentru oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic. În cazul în care două oferte au primit același punctaj, va fi preferat ofertantul care angajează un procent mai mare de persoane cu handicap.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Îmbunătățirea condițiilor de muncă ale angajaților din sectorul serviciilor care lucrează în clădirile din sectorul public, promovarea egalității de gen și îmbunătățirea echilibrului între viața profesională și cea privată.

Verificare

A fost instituită o comisie de monitorizare pentru a se asigura executarea corectă a acordului-cadru și a se verifica respectarea obligațiilor asumate de către întreprinderi. Aceasta este alcătuită din următoarele departamente guvernamentale:

- Departamentul pentru bunuri și servicii;
- Biroul de supraveghere și evaluare a contractelor de achiziții publice;
- patru reprezentanți ai Comisiei centrale a sub-administrațiilor;
- reprezentanți ai principalelor sindicate și asociații de întreprinderi din sectorul serviciilor de curățenie.

Comisia de monitorizare a auditat furnizorii prin verificarea statelor de plată, a jurnalelor privind timpul de lucru și a contractelor de muncă. În cazul detectării unor discrepanțe (de exemplu, în ceea ce privește înregistrarea timpului de lucru, utilizarea orelor suplimentare sau neplata parțială a salariilor sau a contribuțiilor adecvate la asigurările sociale), Comisia de monitorizare oferă furnizorului posibilitatea de a răspunde și de a remedia problemele respective. În cazul în care nu se oferă o justificare sau o soluție adecvată, se pot aplica sancțiuni.

În cazul unei încălcări grave (și anume, nerespectarea unei specificații tehnice obligatorii), autoritatea contractantă poate alege să impună o sancțiune de până la 10 % din bugetul contractului sau să rezilieze contractul. În cazul unei încălcări minore (și anume, acțiuni opționale oferite de către ofertanți ca răspuns la activitățile de atribuire), se poate aplica o sancțiune de până la 2 % din bugetul contractului.

Valoarea contractului

Valoarea estimată a acordului-cadru este stabilită pentru întreaga durată a acestuia, inclusiv pentru o eventuală prelungire a acestuia, la puțin sub 76 milioane EUR. Acesta are o durată inițială de doi ani și nu poate depăși patru ani.

Instrumentul

- Articolul 67 privind criteriile de atribuire a contractelor din Directiva 2014/24/UE.
- Legea spaniolă privind contractele din sectorul public (TRLCSP), aprobată prin Decretul regal legislativ 3/11 din 14 noiembrie.

Actori

- Autoritatea contractantă: Ministerul Teritoriilor și Durabilității și Comisia centrală pentru aprovizionare din cadrul Ministerului Economiei).
- Participanții la acordul-cadru: 39 de furnizori de servicii de curățenie.
- Monitorizare și evaluare: Comisia de monitorizare (descrișă mai sus)

Impactul social

- Acest cadru are la bază un cadru anterior, care s-a derulat în perioada cuprinsă între 2014 și 2018, iar primul audit al acestuia a avut loc în decembrie 2016. Ca urmare a acestui audit, s-au constatat unele cazuri de neconformitate, iar guvernul catalan a fost în măsură să colaboreze cu furnizorii pentru îmbunătățirea performanței sociale a serviciilor.
- Comisia centrală pentru aprovizionare a continuat monitorizarea, cu elaborarea, de către Comisia de monitorizare, a noului program de audit de conformitate pentru anul 2019. Au fost auditate toate societățile care aveau contracte bazate pe acordul-cadru în derulare în cursul anului 2019.

Alte beneficii

- Acest cadru a inclus, de asemenea, specificații tehnice pentru produsele de curățare ecologice. Acestea au avantajul suplimentar al evitării substanțelor chimice nocive, reducând astfel riscurile pentru sănătate atât pentru personalul de curățenie, cât și pentru utilizatorii clădirilor. Mai multe informații cu privire la beneficiile pentru mediu ale acestui caz sunt disponibile [aici](#).

Lecții învățate și provocări viitoare

- Monitorizarea este importantă, dar necesită resurse umane și economice, pe care autoritatea contractantă trebuie să le planifice în prealabil.
- În contract ar trebui incluse sancțiuni corespunzătoare pentru nerespectarea obligațiilor.

Persoane de contact

Anna Esteve Traveset, responsabil tehnic, Departamentul Teritoriu și Durabilitate, aesteve@gencat.cat

Pilar Baldellou García, responsabil tehnic și studii, Comisia centrală pentru aprovizionare, pbaldellou@gencat.cat

2. Consultarea pieței pentru creșterea gradului de ocupare a forței de muncă în sectorul serviciilor de curățenie

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality orașului Helsingborg, Suedia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii de curățenie

Introducere/obiectivele achizițiilor

Municipality orașului Helsingborg a invitat mai mulți potențiali furnizori de servicii să participe la o reuniune de consultare a pieței pentru a discuta cu aceștia și a-i informa cu privire la diferitele cerințe sociale pe care municipality intenționa să le utilizeze în cadrul unei proceduri de achiziții publice de servicii de curățenie. Unul dintre obiectivele consultării pieței a fost discutarea diferitelor posibilități de creare a unor oportunități de angajare pentru șomeri. Municipality orașului Helsingborg a dorit să cunoască opinia operatorilor de pe piață cu privire la criteriile sociale și să cunoască ideile acestora cu privire la modul în care ar putea fi îndeplinite cerințele privind ocuparea forței de muncă și stagiile în domeniul achizițiilor publice. Această abordare a fost considerată de către municipality ca fiind mai constructivă decât simpla stabilire a unor cerințe minime privind numărul de stagii de ucenicie sau de locuri de muncă create în cadrul ofertei.

Obiect

Achiziții de servicii de curățenie în cadrul municipality orașului Helsingborg prin intermediul unui acord-cadru.

Stadiul achizițiilor și criterii

Etapa premergătoare achiziției

Municipality a pus accentul pe dialogul cu piața înainte de a organiza licitația. Au fost trimise invitații la dialogul cu piața către douăzeci de ofertanți potențiali. Șase dintre aceste societăți au răspuns, oferind contribuții și adresând întrebări. Răspunsul la dialogul cu piața de la acești potențiali ofertanți a avut un pronunțat caracter pozitiv. Dialogul a creat o relație între municipality și aceste societăți. Patru dintre cele șase societăți care au devenit, în cele din urmă, furnizori pentru municipality au participat la dialogul cu piața.

În cadrul departamentului pentru forța de muncă al municipality există un program intern de formare profesională în domeniul serviciilor de curățenie, prin care șomerii care îl urmează primesc certificatul necesar pentru angajare de către actorii de pe piață. Când municipality i-a invitat pe potențialii ofertanți să participe la o consultare privind piața, a fost prezentat programul lor intern de formare profesională pentru șomeri. Administrația pieței muncii din cadrul municipality a declarat că ar putea sprijini societățile prin corelarea cererii cu oferta, astfel încât șomerii să poată beneficia de stagii sau de locuri de muncă asistate în momentul semnării unui contract. De asemenea, aceștia au făcut publice CV-urile cursanților, astfel încât furnizorii să îi poată cunoaște mai bine pe potențialii angajați.

Prin intermediul dialogului, municipality orașului Helsingborg a obținut, de asemenea, informații de la potențialii ofertanți, în loc să se bazeze pe experiența de piață în ceea ce privește cerințele din alte proceduri de achiziții referitoare la serviciile de curățenie.

Etapa de executare a contractului

Municipality a inclus, de asemenea, o cerință privind dialogul în legătură cu executarea contractului. A fost necesar ca furnizorul și municipality să discute despre posibilitățile de a oferi stagii sau locuri de muncă.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

În cadrul politicii sale în materie de achiziții publice, municipalitatea orașului Helsingborg își propune să coopereze cu furnizorii pentru a se asigura că șomerii și persoanele îndepărtate de piața muncii vor avea mai multe oportunități de angajare. Pentru a realiza acest obiectiv, un aspect-cheie menționat în politica de achiziții publice este dialogul cu piața. Politica prevede că dialogul cu piața trebuie să fie transparent și deschis. Administrația pieței muncii este responsabilă pentru conținutul și informațiile partajate cu potențialii furnizori participanți la dialogurile cu piața.

Verificare

Municipalitatea orașului Helsingborg poartă în prezent un dialog și discuții de urmărire continuă cu furnizorii din acordul-cadru cu privire la posibilitățile de efectuare de stagii și de încadrare în muncă. Aceste dialoguri au loc periodic. Următorul pas va fi organizarea de ateliere de lucru împreună cu întreprinderile care câștigă licitația. De asemenea, municipalitatea a organizat ateliere cu alte întreprinderi din sectorul serviciilor de curățenie, pentru ca acestea să se poată pregăti și să cunoască cerințele privind ocuparea forței de muncă în cadrul viitoarelor licitații.

Valoarea contractului

Acord-cadru pe o perioadă de patru ani, cu o valoare anuală de 35 de milioane de coroane suedeze sau 3,3 milioane EUR.

Instrumentul

- Articolul 40 (Consultări preliminare ale pieței) și articolul 70 (Condiții de executare a contractelor) din Directiva 2014/24/UE.
- Capitolul 17 secțiunea 1 din Legea suedeză privind achizițiile publice („LOU”) (2016).

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipalitatea orașului Helsingborg.
- Furnizori selectați pentru acordul-cadru:
  - Förenade Service
  - Lassila & Tikanoja
  - Samhall
  - Sydsvenska städ
  - Sodexo
  - MIAB

Impactul social

Municipalitatea orașului Helsingborg a reușit să influențeze întreprinderile prin abordarea sa bazată pe dialogul cu piața. Întreprinderile au devenit mai deschise în ceea ce privește cerințele privind stagiile sau ocuparea forței de muncă și mai dispuse să coopereze cu Administrația pieței muncii în vederea recrutării și a corelării cererii cu oferta. În primul an al acordului-cadru, cinci cetățeni au obținut locuri de muncă sau au participat la stagii cu ajutorul acestor cerințe.

Municipalitatea a identificat următoarele beneficii sociale:

- Un număr mai mare de șomeri obțin locuri de muncă și devin autonomi.
- Prin reducerea alocațiilor de șomaj, costurile publice pentru astfel de prestații sociale scad, în timp ce veniturile din impozite cresc.
- Creșterea concurenței și a gradului de sensibilizare cu privire la aspectele multiculturale ale recrutării în rândul furnizorilor de servicii de curățenie.

Alte beneficii

- Implicarea pieței în etapa premergătoare achizițiilor publice duce la o etapă de pregătire bine informată și la o mai bună calitate a documentelor aferente achizițiilor, creând în același timp mai multe locuri de muncă.
- Municipality orașului Helsingborg a constatat că dialogul cu piața a generat efecte pozitive în ceea ce privește crearea de locuri de muncă.
- Întreprinderile preferă dialogul în locul unor cerințe specifice privind ocuparea forței de muncă sau stagiile.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Ideea de a organiza un atelier împreună cu piața nu s-a bucurat de succes din păcate, din cauza numărului foarte mic de întreprinderi participante. Prin urmare, autoritatea contractantă trebuie să cunoască din timp și mai bine diferitele piețe și tipul de dialoguri care prezintă interes pentru actorii de pe piață.
- În contracte, trebuie să se indice că dialogul ar trebui să aibă loc cât mai curând posibil. În cazul în care contractul se derulează de ceva vreme și nu a existat niciun contact între furnizor și municipalitate, poate fi mai dificil să se obțină rezultate în materie de ocupare a forței de muncă.
- Corelarea șomerilor cu locurile de muncă adecvate și monitorizarea pe parcursul contractului reprezintă factori esențiali pentru succes.
- Administrația pieței muncii ar recomanda utilizarea unor cerințe mai specifice privind ocuparea forței de muncă, în cazul în care este posibil, în combinație cu dialogul.

Persoană de contact

Magnus Nilvér, Administrația pieței muncii, municipalitatea orașului Helsingborg,
Magnus.nilver@helsingborg.se

3. Angajarea persoanelor de etnie romă în cadrul serviciilor de curățenie pentru compania de coșerit de stat din Budapesta

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: FŐKÉTÜSZ Capital Chimney Sweeper Ltd., Ungaria

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii de curățenie

Introducere/obiectivele achizițiilor

Compania de coșerit de stat din Budapesta – FŐKÉTÜSZ Capital Chimney Sweeper Ltd – care este deținută în totalitate de municipalitatea orașului Budapesta, a organizat o licitație pentru servicii de curățenie pentru sediul său principal și alte sedii. FŐKÉTÜSZ a decis să ofere posibilitatea de a câștiga acest contract întreprinderilor care au angajați de etnie romă, având în vedere nivelul ridicat al șomajului în cadrul acestei categorii. Această procedură a fost aleasă ca prima încercare a autorității contractante de a recurge și la alte criterii de evaluare în afară de preț, deoarece s-a considerat că este ușor de controlat și o modalitate eficace de integrare a romilor pe piața muncii.

În 2019, populația orașului Budapesta era de 1 752 286 de locuitori, dintre care 20 151 de romi (pe baza declarațiilor pe proprie răspundere). Cu toate acestea, se estimează că numărul romilor care locuiesc în Budapesta poate fi de 100 000 sau chiar mai mare. Datele privind situația romilor pe piața muncii din Ungaria sunt insuficiente, însă există dovezi care arată că numărul de persoane angajate cu vârste cuprinse între 15-64 de ani este mai mic în rândul romilor (39 %) decât în rândul restului populației (65 %; date din 2015). În timp ce nivelurile mai scăzute de educație și concentrarea regională în zonele cu condiții de încadrare în muncă mai puțin favorabile influențează aceste cifre, ratele scăzute de ocupare a forței de muncă în rândul romilor sunt, de asemenea, legate de discriminarea de pe piețele muncii. Programele publice de ocupare a forței de muncă și schemele care implică lucrări publice au constituit, în mod tradițional, o sursă de locuri de muncă pentru romi².

Obiect

Acord-cadru privind furnizarea unui serviciu de curățenie la sediul principal și alte sedii ale companiei de coșerit de stat din Budapesta, cu includerea de posibilități de angajare pentru romi în criteriile de atribuire.

Stadiul achizițiilor și criterii

Această procedură a implicat includerea de considerente sociale în criteriile de atribuire. Este unul dintre primele cazuri, dacă nu cumva primul, care indică utilizarea criteriului de atribuire al celui mai bun raport calitate-preț, în locul celui mai mic preț în Ungaria.

Ponderea considerentelor sociale a fost de 20 % și acestea au inclus următoarele trei subcriterii:

---

² Comisia Europeană, Raport de monitorizare a societății civile privind punerea în aplicare a strategiei naționale de integrare a romilor în Ungaria, septembrie 2018.

- Ofertantul a trebuit să demonstreze că a încheiat un acord de cooperare cu o fundație de interes public a romilor³, care să fi fost înregistrată de cel puțin 3 ani.
- Ofertantul a trebuit să își asume obligația de a angaja romi care sunt înregistrați ca persoane defavorizate pe durata contractului.
- Ofertantul a trebuit să asigure că numărul de angajați romi reprezintă cel puțin 8 % din totalul membrilor de personal.

Prețul a avut o pondere de 80 %.

Acordul dintre ofertanți și o fundație de interes public a romilor trebuia să se semneze la momentul depunerii ofertei.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Obiectivul de politică socială a fost integrarea romilor pe piața muncii. Tipul de forță de muncă impus prin acest contract este cel necalificat și, prin urmare, a fost considerat adecvat pentru clauzele de integrare profesională.

Verificare

Autoritatea contractantă a verificat organizațiile de interes public indicate în acordurile de cooperare la adresa www.birosag.hu (site-ul oficial al instanței maghiare). De asemenea, ofertanții au trebuit să prezinte dovada înregistrării publice a organizației de interes public. Dintre cei patru ofertanți, doi au declarat că au încheiat un acord de cooperare cu o fundație de interes public pentru romi; totuși, acest lucru a putut fi verificat doar pentru unul singur. Ofertantul declarat câștigător a fost o întreprindere (Fort Facility Ltd.) care încheiase un acord de cooperare cu Asociația civică a romilor, o fundație de interes public a romilor.

Valoarea contractului

Valoarea contractului s-a situat sub pragul UE: valoarea maximă a contractului-cadru a fost de 42 000 000 HUF (echivalentul a 135 641,15 EUR), cu o valoare minimă de 30 000 000 HUF (echivalentul a 96 886,53 EUR). Contractul a fost semnat în decembrie 2017 și a avut o durată de doi ani.

Instrumentul

- Articolul 67 privind criteriile de atribuire a contractelor din Directiva 2014/24/UE.
- Strategia națională maghiară de incluziune socială (2014). Ungaria a fost primul stat membru care a prezentat Strategia națională maghiară privind incluziunea socială (în decembrie 2011), care a fost elaborată ținând seama de Comunicarea Comisiei privind cadrul UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor. În 2014, guvernul a revizuit și actualizat strategia, care este pusă în aplicare sub forma unor planuri de acțiune pe trei ani și face obiectul unui raport anual al guvernului bazat pe sistemul de monitorizare a strategiei. Aceasta este disponibilă [aici](#).

---

³ În conformitate cu Legea CLXXV din 2011 privind libertatea de asociere, statutul de organizație fără scop lucrativ și funcționarea și sprijinirea organizațiilor civile (Legea civilă), o fundație poate fi înregistrată ca fundație de interes public dacă activitatea sa este considerată de interes public, dispune de resurse adecvate pentru a răspunde nevoilor comune ale societății și ale persoanelor, iar sprijinirea sa de către societate poate fi demonstrată.

Actori

- Autoritatea contractantă: Compania de stat FŐKÉTÜSZ Capital Chimney Sweeper Ltd.
- Furnizor de servicii contractat: Fort Facility Ltd.
- Factor de decizie: Municipality of Budapest has established the public procurement strategy and supervises its own public enterprises.
- Sprijin pentru verificare: Civic Association of Roma – public interest foundation – contributed, in this case, to the verification of the identity of Roma who are to be engaged by the contractor.

Impactul social

- Această procedură a fost prima de acest tip din Ungaria care a inclus considerente sociale în criteriile de atribuire, contribuind astfel la integrarea socială și profesională a romilor. Autoritatea contractantă este pe deplin mulțumită de furnizarea serviciilor de curățenie.
- Cooperarea cu contractantul și cu fundația de interes public pentru romi a fost foarte bună. În conformitate cu litera (f) din secțiunea 3 a acordului încheiat între ofertantul declarat câștigător și fundația de interes public pentru romi, ofertantul declarat câștigător este de acord să angajeze romi în proporție de cel puțin 8-10 % din numărul mediu de angajați ai săi.
- Colaborarea dintre autoritatea contractantă și Asociația civică a romilor continuă. În 2019, Planul privind egalitatea de șanse al FÖKÉTÜSZ a fost actualizat cu contribuții din partea Asociației civice a romilor.

Alte beneficii

- În 2019, FÖKÉTÜSZ a inclus considerente sociale similare în criteriile de atribuire ale unei proceduri de achiziții publice pentru furnizarea de servicii de tip „centru de asistență prin telefon”. În contractul atribuit în urma procedurii de achiziții publice, ofertantul declarat câștigător și-a asumat obligația să angajeze cel puțin o persoană de etnie romă defavorizată sau extrem de defavorizată, pe durata contractului.
- Municipality orașului Budapesta elaborează în prezent o „Strategie de achiziții publice verzi, durabile, inovatoare și responsabile” care ar trebui să fie adoptată în primul trimestru al anului 2020. Deși strategia și procedura în cauză nu sunt direct legate, această procedură a creat un precedent pentru utilizarea considerentelor sociale în achizițiile publice în orașul Budapesta și în Ungaria în ansamblu.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Pregătirea și verificarea ulterioară sunt esențiale pentru punerea în aplicare a achizițiilor publice responsabile social. Pe parcursul procesului de pregătire a procedurii, este important ca autoritatea contractantă să examineze dacă criteriile sociale care trebuie aplicate sunt fezabile și dacă împiedică concurența. Se recomandă, de asemenea, ca autoritățile contractante să monitorizeze punerea în aplicare a contractelor și să înregistreze lecțiile utile care ar putea fi relevante în pregătirea viitoarelor proceduri de achiziții publice similare.
- Aplicarea unor criterii sociale nu este încă o practică obișnuită în Ungaria și, prin urmare, ar putea reduce concurența. Angajamentul prealabil al pieței este o bună ocazie de a monitoriza piața și numărul potențialilor ofertanți, precum și de a defini valoarea estimată a achiziției.

Persoană de contact

Dr. Dalma Kittka, șefa Biroului de achiziții publice, municipalitatea orașului Budapesta, KittkaD@budapest.hu

---

4. Cursurile de formare pentru ocuparea forței de muncă și uceniile drept criterii de atribuire decisive

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality orașului Aarhus, Danemarca

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii de canalizare: servicii și întreținere

Introducere/obiectivele achizițiilor

Municipality orașului Aarhus acordă o atenție sporită impactului social și economic al achizițiilor publice, care poate fi obținut prin crearea de oportunități de angajare pentru șomerii de lungă durată. Din acest punct de vedere, departamentul de achiziții a dorit să analizeze potențialul de includere a oportunităților de formare și de ocupare a forței de muncă ca obiective în materie de achiziții publice. În 2019, un acord-cadru pentru servicii de canalizare a fost ales ca pilot, iar Aarhus a decis să se concentreze asupra uceniilor, alături de oportunitățile de formare și de ocupare a forței de muncă. Contractele anterioare de servicii de canalizare au fost evaluate doar pe baza prețului.

În Danemarca, a devenit obligatoriu ca autoritățile contractante să considere uceniile drept o condiție legată de executarea anumitor contracte. Totuși, în acest caz, departamentul de achiziții publice a ales să se concentreze asupra criteriilor de atribuire.

Instrumentul a fost ales în urma unui dialog cu piața în cadrul căruia departamentul de achiziții publice a aflat că se poate aștepta ca diferența de preț dintre ofertanți să fie marginală, întrucât, aparent, furnizorii suportau cheltuieli similare pentru materiale și salarii. Aceștia au mai aflat că mai mulți potențiali ofertanți s-au confruntat cu dificultăți de recrutare.

Acordul-cadru va avea o durată de șase ani (2019–2025). Anunțul de participare prezintă următoarele motive:

- Deschiderea concurenței ca urmare a costurilor ridicate ale investițiilor în materiale. Amortizarea investițiilor în materiale va dura mai mult de 4 ani;
- Îndeplinirea condițiilor de mediu și de încadrare în muncă, inclusiv a cerințelor de mediu specifice pentru echipamentele de transport.

Obiect

Un acord-cadru pentru servicii de canalizare

Stadiul achizițiilor și criterii

Criterii de atribuire

Oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic a fost identificată pe baza celui mai bun raport preț-calitate, utilizând următoarele criterii și ponderi:

- Prețul (80 %)
- Calitatea (20 %), împărțită în subcriterii privind performanța de mediu (10 %) și măsuri pentru ocuparea forței de muncă (10 %)

Etapa de executare a contractului

Contractul include clauze de executare referitoare la:

- Salarii și condiții de muncă, în conformitate cu Convenția OIM nr. 94
- Programe de ucenicie și de păstrare a locului de muncă
- Responsabilitatea socială (Convențiile OIM nr. 29 și 105; 100 și 111; 138 și 182; 87, 98 și 135; și 155).

Salariile și condițiile de muncă trebuie să fie aliniate la Convenția OIM nr. 94. Contractantul trebuie să se asigure că persoanele pe care le angajează în Danemarca pentru realizarea acestei sarcini primesc un salariu și beneficiază de condiții generale de încadrare în muncă care nu sunt mai puțin avantajoase decât cele care se aplică aceluiași tip de activitate în temeiul unui acord colectiv universal obligatoriu în respectivul domeniu (și anume, în temeiul unui acord sindical reprezentativ de pe piața muncii). Această condiție se aplică eventualilor subcontractanți, iar beneficiile și programul de lucru sunt incluse în domeniul său de aplicare.

În ceea ce privește ucenicile și păstrarea locului de muncă, s-a prevăzut obligația contractantului de a avea o politică scrisă în materie de personal care să includă o politică privind educarea și reținerea persoanelor angajate pentru executarea contractului.

În ceea ce privește responsabilitatea socială, contractantul, precum și subcontractanții, au obligația de a respecta convențiile internaționale, enumerate în anexa X la Directiva 2014/24/UE, încheiate de Danemarca, inclusiv pe cele privind:

- Munca forțată (Convențiile OIM nr. 29 și nr. 105);
- Nediscriminarea (Convențiile OIM nr. 100 și nr. 111);
- Munca copiilor (Convențiile OIM nr. 138 și nr. 182);
- Libertatea de organizare (Convențiile OIM nr. 87, nr. 98 și nr. 135);
- Mediul de lucru (Convenția OIM nr. 155).

Contractantul trebuie să respecte drepturile fundamentale ale omului, inclusiv Declarația universală a drepturilor omului a ONU și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Crearea de oportunități de ucenicie în cadrul locurilor de muncă calificate, precum și crearea de locuri de muncă și de oportunități de formare pentru șomeri.

Verificare

- Pentru a verifica subcriteriul referitor la „măsurile de ocupare a forței de muncă”, ofertantului i s-a solicitat să raporteze numărul angajaților înscriși în programe de formare pentru ocuparea forței de muncă sau de ucenicie care se preconizează că vor lucra în cadrul contractului.
- În ceea ce privește criteriile privind ocuparea forței de muncă care au reprezentat în total 10 % din criteriile de atribuire, diferitelor tipuri de formare și de stagii de ucenicie le-au fost atribuite valori diferite, care au fost apoi adăugate pentru atribuirea unui punctaj cumulativ:
  - Ucenici adulți: 10
  - Ucenici: 8
  - Schemă de sprijin salarial pentru șomeri: 3
  - Schemă de stagii pentru șomeri: 3

Valoarea contractului

Valoarea totală estimată a contractului-cadru a fost de 15 milioane DKK (aproximativ 2 milioane EUR).

Instrumentul

Articolul 67 (privind criteriile de atribuire a contractelor) și articolul 70 (privind condițiile de executare a contractelor) din Directiva 2014/24/UE

Actori

- Coordonatorul proiectului și autoritatea contractantă: Municipality orașului Aarhus, Departamentul Achiziții publice și Licitării
- Grupul de lucru interdepartamental care îi reprezintă pe utilizatorii finali ai serviciilor de canalizare din cadrul organizației municipale.
- Corespondența cu Departamentul de ocupare a forței de muncă în ceea ce privește criteriul referitor la măsurile de ocupare a forței de muncă.

Impactul social

- Întrucât concurența cu privire la preț a fost acerbă, criteriul măsurilor de ocupare a forței de muncă a ajuns să fie un factor decisiv. În cadrul dialogului ulterior cu ofertanții necâștigători, a fost clar că utilizarea acestui criteriu a avut un efect de semnalizare puternic. Prin urmare, principalul impact social al licitației este faptul că a demonstrat pieței că municipalitatea este dispusă să recompenseze responsabilitatea socială. Se preconizează că rezultatul licitației îi va motiva pe potențialii furnizori care nu au luat în considerare această opțiune să creeze oportunități de ucenicie sau de formare.
- Ucenicii contractați sau subcontractați prin acest contract-cadru, precum și reproducerile ulterioare ale acestei abordări vor aduce beneficii în mod direct constând în experiența profesională dobândită. Comunitatea în ansamblu va beneficia, de asemenea, de o forță de muncă mai bine pregătită.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Combinarea criteriilor de atribuire cu cerințele minime îi recompensează pe potențialii ofertanți care sunt în măsură să depășească cerințele minime.
- Contractul nu include etape pentru monitorizarea măsurii în care contractantul îndeplinește criteriile privind ocuparea forței de muncă pe întreaga durată a contractului. Pentru o licitație similară, este recomandabil să se includă în contract dispoziții specifice, care să îl oblige pe contractant să îndeplinească în permanență criteriile privind ocuparea forței de muncă. Acest lucru ar putea implica obiective intermediare și taxe de penalizare anuale în caz de neconformitate.
- Criteriile sociale de atribuire pot fi utile pentru realizarea de achiziții pe piețe noi sau necunoscute, în care autoritatea contractantă consideră că este dificil să se formuleze cerințe și/sau condiții minime legate de executarea contractului. Existența unor cerințe prea îngăduitoare poate determina pierderi privind impactul potențial pentru autoritatea contractantă, în timp ce existența unor cerințe prea stricte poate determina lipsa de oferte sau primirea unui număr foarte mic de oferte.

Persoană de contact

Jakob Laursen, consultant în materie de achiziții publice, Departamentul primarilor, municipalitatea orașului Aarhus, Jaklau@aarhus.dk

5. Îmbunătățirea condițiilor de muncă ca modalitate de îmbunătățire a calității serviciilor de curățenie pentru televiziunea cehă

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Televiziunea cehă (Česká televize), Republica Cehă

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii de curățenie

Introducere/obiectivele achizițiilor

Doar criteriul prețului cel mai mic pe termen lung al achizițiilor de servicii de curățenie a dus la scăderea calității condițiilor de muncă și, în mod indirect, la scăderea calității serviciilor. Serviciile de curățenie sunt caracterizate de prezența lucrătorilor cu salarii mici, o rată ridicată de fluctuație a angajaților etc. Televiziunea cehă, în calitate de autoritate contractantă, a utilizat instrumente multiple cu scopul general de a obține un serviciu de curățenie de bună calitate, inclusiv prin asigurarea unor condiții decente pentru lucrătorii implicați. Televiziunea cehă a stabilit o legătură rezonabilă între stabilitatea echipei și calitatea materială a serviciului furnizat.

Obiect

Licitația pentru servicii de curățenie la sediile televiziunii cehe (TC), o instituție publică de televiziune și radiodifuziune cu sediul în Praga, Republica Cehă.

Stadiul achizițiilor și criteriile

Etapa premergătoare achiziției

Consultarea preliminară a pieței a vizat condițiile de muncă ale angajaților (inclusiv remunerarea și organizarea activității) și asigurarea calității serviciilor prestate. Pe baza rezultatelor consultării, TC a decis să introducă în contract clauze de revizuire sau opționale pentru adaptarea la eventualele modificări ale regulamentului privind salariul minim și a acordat o atenție deosebită unor elemente precum condițiile de muncă, stabilitatea și dezvoltarea continuă a echipei. TC a solicitat, de asemenea, o descriere detaliată a realizării planificate a contractului propus de ofertant (Planul de practici de curățenie) și a stimulat responsabilitatea pe termen lung a fiecărui angajat în parte pentru o zonă atribuită.

Contractul a fost împărțit în 5 loturi. Pentru loturile 1-4, posibilitatea de licitare a fost limitată la cel mult 2 loturi concomitent.

Specificații

A fost solicitată etichetarea pentru a demonstra conformitatea cu specificațiile tehnice și caracteristicile de mediu ale produselor de curățare folosite.

Criterii de atribuire

Următoarele criterii de atribuire au fost descrise în invitația de participare la procedura de ofertare:

- Criteriile de atribuire privind calitatea (45 % din total) au constat în:

- Organizarea echipei (aceste caracteristici ar trebui să asigure o gestionare a muncii de calitate și stabilă. De exemplu: locul de muncă alocat și stabil și calendarul activității în cauză a fiecăruia dintre angajați, care le oferă posibilitatea de a se obișnui cu sarcinile în cauză și de a-și îmbunătăți procedurile în timp; de asemenea, descrierea clară a responsabilității în materie de supraveghere și de control al calității a făcut parte din criteriile de atribuire, ceea ce ar putea duce, de asemenea, la îmbunătățirea performanței în muncă a membrilor echipei) – 9 %
  - organizarea activității – 9 %
  - metoda, instrumentele, produsele de curățare și procedurile prin care se asigură servicii de curățenie de calitate (inclusiv mai multe practici prevăzute cu impact scăzut asupra mediului) – 9 %
  - gestionarea licitației, gestionarea contractului și gestionarea calității serviciului – 9 % și
  - îmbunătățirea continuă a echipei (inclusiv stabilitatea echipei prin măsuri de reducere a ratei de fluctuație a angajaților, consolidarea permanentă a capacităților etc.) – 9 %
- Prețul (55 % din total).

Etapa de executare a contractului

Au fost utilizate următoarele clauze de executare a contractului:

- Pentru a asigura controlul calității, ofertantului i s-a cerut să permită unui angajat al TC să raporteze și să monitorizeze executarea serviciilor de curățenie.
- Produsele de curățare care urmează să fie utilizate trebuie să fie ecologice. De exemplu, ofertantului i s-a permis să se bazeze pe etichete ecologice.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- Buna gestionare generală a serviciului, inclusiv gestionarea resurselor umane, cu obiectivul suprem de îmbunătățire a condițiilor de muncă ale angajaților responsabili de executarea contractului. TC consideră că acest obiectiv (calitatea generală a condițiilor de muncă ale personalului respectiv) este legat de calitatea serviciilor prestate. Există mai multe șanse ca un personal gestionat, instruit și echipat în mod corespunzător și care lucrează în condiții de muncă decente să fie stabil, să ofere servicii continue și de calitate, iar lucrătorii să își poată îndeplini mai bine sarcinile.
- Serviciile de curățenie ar trebui efectuate într-un mod care să protejeze mediul.

Verificare

- Ofertanții au avut obligația să prezinte un plan privind practica de curățenie, cu informații relevante pentru calitatea serviciului. De asemenea, planul a cuprins o descriere a echipei, a gestionării competențelor și a dezvoltării capacităților lucrătorilor respectivi.
- Stabilitatea echipei a fost evaluată pe baza:
  - procentului de contracte reziliate în raport cu numărul de angajați din anul precedent;
  - procentului de contracte cu durată determinată în raport cu numărul de angajați din anul precedent;
  - procentului corespunzător muncii prin agent de muncă temporară⁴ în raport cu numărul de angajați din anul precedent.
- Autoritatea contractantă are dreptul să solicite documente cu privire la caracteristicile de mediu ale produselor de curățare.

---

⁴ Un lucrător temporar este angajat de o agenție care îl alocă temporar unui angajator.

<https://www.citizensadvice.org.uk/work/rights-at-work/agency-workers/agency-workers-what-you-need-to-know/>.

Valoarea contractului

Valoarea totală estimată a contractului este de 2 400 000 EUR (60 125 000 CZK) pe o perioadă de patru ani.

- Lotul nr. 1: aproximativ 130 000 EUR (3 430 000 CZK)
- Lotul nr. 2: aproximativ 1 500 000 EUR (37 570 000 CZK)
- Lotul nr. 3: aproximativ 250 000 EUR (6 165 000 CZK)
- Lotul nr. 4: aproximativ 440 000 EUR (10 960 000 CZK)
- Lotul nr. 5: aproximativ 80 000 EUR (2 000 000 CZK)

Instrumentul

- Articolul 18 alineatul (2), articolele 40, 46, 67 și 70 din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: Televiziunea cehă
- Participanții la consultarea preliminară a pieței:
  - ZENOVA Services, s.r.o.
  - HONDL Global Services, a.s.
  - European Cleaning Services, s.r.o.
  - 111UKLID.CZ Trade, s.r.o.
- Furnizori de servicii contractați:
  - OCS Trading, s.r.o. (loturile nr. 1 și 3)
  - INEX Česká republika, s.r.o. (loturile nr. 2 și 4)
  - Nu s-au primit oferte pentru lotul nr. 5

Impactul social

- Împărțirea licitației în loturi îmbunătățește accesibilitatea pentru participarea furnizorilor mai mici la achizițiile publice.
- O parte semnificativă a punctelor pentru criteriile de atribuire se alocă în funcție de abordarea ofertantului în ceea ce-i privește pe angajații săi, de gestionarea generală a serviciului și de calitatea acestuia. Buna gestionare a activității și a personalului este esențială pentru stabilitatea echipei, dezvoltarea competențelor angajaților și calitatea generală a executării. Aceasta contribuie nu numai la dezvoltarea competențelor de lucru ale persoanelor, ci și la calitatea globală a serviciului.
- Evaluarea calității locurilor de muncă (inclusiv a condițiilor de muncă și a stabilității echipei) nu îmbunătățește numai bunăstarea lucrătorilor, ci și nivelul lor de satisfacție, ceea ce are un impact pozitiv asupra ratei de fluctuație a angajaților și, în cele din urmă, conduce la servicii de calitate mai bună.

Alte beneficii

- Natura specifică a serviciului necesită cunoașterea spațiilor și a utilizatorului serviciului. Modificările frecvente ale echipei pot crea dificultăți și cheltuieli aferente, de exemplu, din cauza introducerii unui nou angajat la locul de desfășurare a activității. Stabilitatea echipei pare, prin urmare, să fie o condiție importantă pentru calitatea serviciului de curățenie.

- Tendința de a atribui contracte doar pe baza prețului cel mai scăzut poate duce cu ușurință la reducerea calității serviciilor, cu un risc ridicat de nemulțumire a angajaților, precum și la o rată ridicată de fluctuație a acestora.
- Efortul de a lua în considerare condițiile de lucru ale angajaților este ușor transferabil către alte autorități contractante și alte servicii prestate de personalul slab remunerat.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Pentru a asigura calitatea serviciilor, autoritatea contractantă trebuie să depună mai multe eforturi în etapa pregătitoare licitației, gestionarea contractului și gestionarea calității serviciului.
- În cadrul următoarei licitații similare, autoritatea contractantă va apela din nou la consultarea preliminară a pieței.
- Pe viitor, televiziunea cehă dorește să găsească modalități de a stabili indicatori-cheie de performanță pentru serviciile de curățenie și să recunoască performanțele deosebite ale unui furnizor, de exemplu, prin acordarea unui premiu.

Persoană de contact

DI Martin Rajman, șeful Unității centrale pentru achiziții publice, televiziunea cehă,
Martin.Rajman@ceskatelevize.cz

6. Responsabilitatea socială drept criteriu de atribuire a contractelor de curățenie, Danemarca⁵

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality orașului Ballerup, Danemarca

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii de curățenie

Introducere/obiectivele achizițiilor

În februarie 2019, municipalitatea orașului Ballerup a adoptat o nouă politică în materie de achiziții, care acordă o prioritate deosebită responsabilității sociale.

Politica⁶ are șase obiective principale:

1. Aplicarea cadrului de reglementare în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor
2. Plasarea accentului pe alți factori decât prețul, după cum se arată mai jos:
  - Furnizorii declară că respectă drepturile omului, drepturile lucrătorilor, cerințele de mediu și de combatere a corupției;
  - Municipality trebuie să includă considerente sociale în procedurile de achiziții ori de câte ori este posibil (și clauze privind ocuparea forței de muncă în cadrul procedurilor pentru contracte de servicii și de construcții) și, dacă nu este posibil, să explice motivele;
  - În cazul în care există suspiciunea că un furnizor nu își respectă obligațiile în materie de responsabilitate socială, municipalitatea va efectua o investigație și are opțiunea de a anula contractul.
3. Utilizarea dialogului cu piața și cooperarea cu întreprinderile
4. Lansarea și punerea în aplicare a unei proceduri comune de licitație
5. Utilizarea achizițiilor digitale și a comerțului electronic
6. Asigurarea unui nivel ridicat de conformitate.

Contractul de servicii de curățenie a fost ales ca pilot adecvat, în care această dispoziție a fost aplicată pentru prima dată.

Contractul se va derula între 1 aprilie 2020 și 31 decembrie 2023, cu opțiunea de prelungire a termenului contractului de maximum două ori, cu perioade de 12 luni.

Obiect

Servicii de curățenie zilnică și servicii de curățare periodică a ferestrelor pentru 157 de clădiri municipale diferite, inclusiv școli publice, centre de zi, biblioteci, centre de natație și arene sportive.

Stadiul achizițiilor și criterii

Criterii de atribuire

---

⁵ <https://ted.europa.eu/udl?uri=TED:NOTICE:440930-2019:TEXT:DA:HTML>.

⁶ https://ballerup.dk/sites/default/files/udbuds- og_indkoebspolitik_2019_0.pdf.

În procesul de atribuire a contractului, oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic a fost identificată pe baza celui mai bun raport calitate-preț utilizându-se următoarele ponderi:

- Preț: 60 %
- Asigurarea calității: 20 %
- Responsabilitatea socială: 20 %. În cadrul acestei licitații, responsabilitatea socială a însemnat crearea de oportunități de angajare pentru șomerii care beneficiază de ajutor social și pentru persoanele aflate în concediu medical de lungă durată.

Etapa de executare a contractului

Documentele achiziției au inclus, de asemenea:

- o clauză privind munca prin care ofertantul este obligat să respecte standardele generale de pe piața muncii în ceea ce privește salariul și condițiile de muncă;
- o clauză privind responsabilitatea socială, care conține o listă de cerințe specifice privind drepturile omului, drepturile lucrătorilor, protecția mediului și combaterea corupției, bazate pe cele zece principii ale Pactului mondial al ONU. În special, contractantul se angajează să asigure respectarea drepturilor fundamentale ale omului și a drepturilor fundamentale ale lucrătorilor protejate prin convențiile Organizației Internaționale a Muncii (OIM).

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Obiectivul social al municipalității a fost de a crea oportunități de angajare pentru două categorii-țintă:

- beneficiarii de ajutor social din rândul șomerilor „pregătiți pentru a desfășura o activitate”, care se confruntă cu alte provocări decât șomajul. Aceștia au nevoie de o traiectorie de formare special concepută, inclusiv de măsuri de sprijin pentru a obține un loc de muncă⁷.
- persoanele aflate în concediu medical de lungă durată. Multe persoane din această categorie vor putea reveni la locul de muncă atunci când vor fi apte din nou să lucreze. Ele vor avea nevoie de o traiectorie de formare, care ar putea include măsuri de sprijin pentru revenirea pe piața muncii.

Verificare

- Pentru a verifica subcriteriul „responsabilității sociale”, ofertanții au fost invitați să prezinte o propunere, care să includă:
  - o descriere a metodologiei prin care ofertantul intenționa să ajute categoriile-țintă menționate mai sus să își găsească un loc de muncă. De exemplu, acest lucru putea fi realizat prin descrierea unei „traietorii de formare” și a activităților incluse în aceasta.
  - numărul cursurilor/traiectoriilor propuse pentru fiecare dintre cele două categorii-țintă.
- Descrierile ofertanților au fost notate pe o scară de la 0 (nivelul cel mai ridicat posibil de îndeplinire a criteriilor) la 8 (nivelul cel mai scăzut posibil de îndeplinire a criteriilor), pe baza numărului de cursuri/traiectorii oferite și a metodologiei propuse și a probabilității estimate de a avea un impact pozitiv.
- Apoi, punctajul obținut a fost convertit într-un echivalent de preț corespunzător. Acest calcul a fost efectuat împărțind prețul mediu oferit de numărul total de ofertanți la „punctajul pentru responsabilitate socială” obținut. Astfel, contractul a fost atribuit ofertantului cu cel mai mic punctaj de evaluare combinat care este egal cu suma următoarelor elemente:

---

⁷ Politica activă a Danemarcei pe piața muncii diferă dacă persoana aflată în șomaj este considerată a fi „pregătită pentru a ocupa un loc de muncă” sau „pregătită pentru a desfășura o activitate”, aceasta din urmă putând necesita un program de formare și/sau sprijin pentru a obține un loc de muncă.

- (preț oferit x 0,6) +
- [(prețul mediu oferit de ofertanți / 8 x punctajul pentru asigurarea calității) x 0,2] +
- [(prețul mediu oferit de ofertanți / 8 x punctajul pentru responsabilitate socială) x 0,2]

Valoarea contractului

Estimată la 187 000 000 DKK fără TVA (aproximativ 25 milioane EUR)

Instrumentul

- Articolul 67 (privind criteriile de atribuire a contractelor) și articolul 70 (privind condițiile de executare a contractelor) din Directiva 2014/24/UE.
- Ghidul Agenției daneze pentru concurență și protecția consumatorilor privind clauzele sociale prevede ca entitățile contractante de stat, regionale și municipale să aibă în vedere utilizarea clauzelor sociale în acordurile privind educația și stagiile și să ofere o explicație în cazul în care aceste clauze sociale nu sunt utilizate.
- O nouă politică în materie de achiziții publice a municipalității orașului Ballerup, pentru consolidarea responsabilității sociale⁸.

Actori

- Autoritatea contractantă: Departamentul pentru achiziții publice al municipalității orașului Ballerup
- Furnizor de servicii contractat: Coor Service Management A/S
- Sprijin pentru integrarea clauzei sociale: Centrul municipal pentru ocuparea forței de muncă din Ballerup, care va fi partenerul de recrutare preferat al ofertantului câștigător.

Impactul social

- Licitația, inclusiv criteriile de responsabilitate socială pe care le conține, a fost foarte bine primită de piață.
- Ofertantul declarat câștigător, Coor Service Management A/S, lucrează cu o „linie triplă de bază” din punctul de vedere al durabilității. Societatea are o experiență bogată și a reușit să colaboreze cu succes cu o serie de centre pentru ocuparea forței de muncă din Danemarca, printre care se numără și un proiect inovator OPI.
- Ofertantul declarat câștigător a oferit o soluție care conținea o metodă avută în vedere pentru sprijinirea realizării unor procese pozitive pentru categoria-țintă (candidații cu alte probleme decât șomajul), care includea:
  - Organizarea a patru cursuri de formare în patru locuri selectate din Ballerup. Un responsabil permanent de servicii împreună cu „parteneri” din partea contractantului planifică și urmează cursuri de formare și de recrutare pentru candidați. Metoda „partenerilor” reprezintă o modalitate de predare care se folosea în trecut.
  - Patru candidați încep concomitent cursul de formare. De fiecare dată când un candidat obține un loc de muncă, un nou candidat poate începe cursul de formare. Contractantul preconizează participarea a opt candidați în fiecare an.
  - Candidații vor face parte dintr-o echipă la locul de muncă, iar formarea va fi treptată, începând cu un număr corespunzător de ore pe săptămână. Obiectivul este acela ca ucenicii să obțină locuri de muncă obișnuite, eventual sub forma unui „loc de muncă flexibil” sau a unui loc de muncă cu subvenție salarială.
  - Cursul de formare este adaptat în mod individual pentru fiecare candidat.
  - Contractantul stabilește o cooperare strânsă cu Centrul pentru ocuparea forței de muncă. Aceasta include implicarea privind vizitele, cursuri de formare, cursuri de limbi străine și măsuri de sprijin.

Alte beneficii

---

⁸ Aproximativ 7 din 10 municipalități daneze dețin o politică oficială în domeniul achizițiilor publice.

- Criteriile sociale de atribuire pot fi un instrument eficace pentru depășirea asimetriei informațiilor între ofertant și autoritatea contractantă cu privire la nivelul de responsabilitate socială care poate fi impus din partea concurenței pe o anumită piață. Prin utilizarea criteriilor sociale de atribuire, autoritatea contractantă stimulează piața să concureze cu privire la acestea, în loc să formuleze cerințe bazate pe o estimare informată.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Furnizorii și piața par să fie foarte maturi și pregătiți să lucreze cu responsabilitate socială, în special în acest moment, având în vedere că în Danemarca procesul de recrutare de personal în anumite industrii este foarte dificil.
- Politică în materie de achiziții a acordat departamentului de achiziții publice un mandat solid pentru a include considerații de ordin social, care au facilitat procesul.

Persoane de contact

Mette Kongsgaard Jensen, șefa Departamentului de achiziții publice, municipalitatea orașului Ballerup, Indkøb – Centrul pentru Økonomi, met@balk.dk

Kim Funk, consultant în materie de achiziții, municipalitatea orașului Ballerup, Indkøb – Centrul pentru Økonomi, kimf@balk.dk

7. Includerea persoanelor fără adăpost prin furnizarea de servicii de curățenie pentru municipalitatea orașului Wrocław

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Societatea cu răspundere limitată Wrocławskie Mieszkania, deținută de municipalitatea orașului Wrocław, Polonia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii de curățenie

Introducere/obiectivele achizițiilor

Invitația de participare la procedura de ofertare a fost rezervată pentru organizațiile din domeniul economiei sociale și se referă la furnizarea de servicii de curățenie pentru municipalitatea orașului Wrocław.

Aceasta contribuie, de asemenea, la punerea în aplicare a strategiei de dezvoltare a economiei sociale, elaborată de municipalitatea orașului Wrocław pentru abordarea aspectelor legate de reintegrarea socială și profesională. Strategia include o procedură consolidată de achiziții publice responsabile social, pentru a răspunde mai bine provocărilor sociale și pentru a implica organizațiile din economia socială. O provocare de natură socială deosebită care trebuie abordată este cea a lipsei de adăpost: în oraș trăiesc în jur de 1 000 de persoane fără adăpost, orașul fiind clasat pe locul al patrulea în ceea ce privește numărul de persoane fără adăpost din Polonia.

Această invitație vine în urma unui contract similar din perioada 2017-2018, care i-a ajutat pe furnizorii din economia socială să câștige mai multă experiență în ceea ce privește licitațiile publice și în furnizarea de servicii publice. De data aceasta, valoarea contractului s-a triplat.

Obiect

Servicii de curățenie la sediile municipalității orașului Wrocław și în infrastructura asociată.

Stadiul achizițiilor și criterii

Contractul a fost rezervat pentru ateliere protejate și operatori economici care își propun, printre altele, integrarea socială și profesională a persoanelor care aparțin categoriilor marginalizate din punct de vedere social care angajează cel puțin 30 % lucrători cu handicap sau defavorizați, în conformitate cu articolul 20 din Directiva 2014/24/UE. De asemenea, prevede obligația contractantului sau a subcontractantului să utilizeze fără întrerupere, în timpul executării contractului, persoane cu handicap sau defavorizate care desfășoară în mod direct activitățile specificate în cererea de oferte.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- promovarea organizațiilor din economia socială;
- promovarea unor condiții echitabile de încadrare în muncă;

- integrarea profesională a lucrătorilor defavorizați.

Verificare

- La momentul depunerii dosarului: declarația prezentată de ofertant cu privire la îndeplinirea criteriilor privind încadrarea în muncă, în proporție de cel puțin 30 %, a unor lucrători defavorizați sau cu handicap.
- Pe durata executării contractului: autoritatea contractantă are dreptul de a efectua inspecții în cadrul domeniului de aplicare al contractului. Inspecțiile pot fi efectuate în absența contractantului și fără a-i fi notificată data inspecției. Contractantul va plăti o penalitate de fiecare dată când nu își va îndeplini obligația de a angaja persoane care desfășoară în mod direct activitățile menționate în acord. Autoritatea contractantă are, de asemenea, posibilitatea de a anula contractul în cazul în care contractantul nu își îndeplinește obligațiile și nu oferă o clarificare satisfăcătoare.

Valoarea contractului

368 590 PLN (echivalentul a 86 100 EUR) pentru un contract pe un an (din aprilie 2019 până în aprilie 2020)

Instrumentul

- Articolul 20 privind contractele rezervate din Directiva 2014/24/UE [transpus prin articolul 22 alineatul (2) din Legea poloneză privind achizițiile publice]
- Orașul Wrocław, [programul local privind economia socială](#)
- Ordonanța președintelui municipalității care recomandă utilizarea aspectelor sociale în toate procedurile de achiziții publice.

Legislația națională poloneză definește următoarele categorii de persoane care aparțin categoriilor marginalizate din punct de vedere social:

- persoane cu handicap, în sensul Legii privind reabilitarea profesională, relocarea socială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap din 27 august 1997 (Monitorul Oficial din 2011, punctul 721);
- șomeri, în sensul Legii privind promovarea ocupării forței de muncă și a instituțiilor de pe piața muncii din 20 aprilie 2004 (Monitorul Oficial din 2016, punctele 645, 691 și 868);
- persoane private de libertate sau eliberate din penitenciare, prevăzute în Legea din 6 iunie 1997 – Codul executiv penal (Monitorul Oficial, punctul 557), care se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește integrarea în societate;
- persoane cu tulburări psihice, în sensul Legii privind protecția sănătății mintale din 19 august 1994 (Monitorul Oficial din 2016, punctele 546 și 960);
- persoane fără adăpost, în sensul Legii privind asistența socială din 12 martie 2004 (Monitorul Oficial din 2016, punctul 930);
- persoane cărora Republica Polonă le-a acordat statutul de refugiat sau protecția subsidiară prevăzută(ă) în Legea privind protecția străinilor în Republica Polonă din 13 iunie 2003 (Monitorul

Oficial din 2012, punctul 680; din 2013, punctul 1650; din 2014, punctul 1004; din 2015, punctul 1607; și din 2016, punctul 783);

- persoane cu vârsta de până la 30 de ani și persoane care au împlinit vârsta de 50 de ani, având statutul de persoană aflată în căutarea unui loc de muncă și de șomer;
- persoane care aparțin minorităților defavorizate, în special minorităților naționale și etnice, în sensul Legii privind minoritățile naționale și etnice și limba regională din 6 ianuarie 2005 (Monitorul Oficial din 2015, punctul 573 și din 2016, punctul 749);

Actori

- Societatea cu răspundere limitată Wrocławskie Mieszkania (deținută de municipalitatea orașului Wrocław, Polonia) – autoritatea contractantă
- Cooperativa socială Wrocławska (care angajează persoane expuse riscului de excluziune socială) – furnizorul de servicii care a câștigat contractul.

Impactul social

- Cooperativa socială Wrocławska angajează persoane expuse riscului de excluziune socială, în special persoane fără adăpost (90 % din forța de muncă). Cooperativa oferă cursuri de formare persoanelor fără adăpost, inclusiv cu privire la modul în care se poate obține permisul de conducere. Aceasta face parte din activitatea generală a cooperativei, pentru care primește fonduri publice, nefiind o cerință impusă de contractul în cauză.
- Cu acest contract, cooperativa a angajat patru persoane fără adăpost.
- Contractul a permis cooperativei să se dezvolte și să asigure reintegrarea socială și profesională a persoanelor implicate în prestarea serviciilor de curățenie în temeiul contractului.

Alte beneficii

- Acest contract a reprezentat o oportunitate pentru cooperativa socială de a construi un relație de încredere cu municipalitatea, arătând că furnizorii din cadrul economiei sociale pot asigura servicii de calitate.
- Contractele rezervate și clauzele sociale nu sunt încă utilizate în mod obișnuit în Polonia. Prin Programul local pentru economie socială și ordonanța președintelui municipalității orașului Wrocław de promovare a organizațiilor din domeniul economiei sociale, inclusiv prin achiziții publice, situația s-a îmbunătățit în mod vizibil.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Una dintre provocările cu care se confruntă municipalitatea orașului Wrocław este aceea că nu există un ecosistem al economiei sociale bine dezvoltat, existând doar câteva întreprinderi sociale cu capacitate redusă de a răspunde la invitațiile de participare la proceduri de ofertare. Acesta este motivul pentru care municipalitatea a decis să atribuie contracte mai mici, astfel încât întreprinderile sociale și ONG-urile să poată dobândi treptat experiență pentru a putea participa la licitații mai mari.

- Piața achizițiilor publice din Polonia, în special din orașele mari, se confruntă cu provocări foarte specifice (rata scăzută a șomajului, număr mare de contracte pe piața achizițiilor), astfel că licitațiile publice nu au un număr mare de ofertanți, iar întreprinderile interesate întâmpină mari probleme în găsirea angajaților corespunzători. Acest lucru nu încurajează autoritățile contractante să introducă criterii suplimentare în procedurile de achiziții publice. Cu toate acestea, pentru unii cetățeni, integrarea pe piața muncii continuă să reprezinte o provocare, motiv pentru care municipalitatea introduce treptat stimulente pentru participarea la proceduri de achiziții publice a întreprinderilor sociale și a ONG-urilor care oferă locuri de muncă „protejate” și își desfășoară activitatea în domeniul integrării profesionale, pentru a le stimula să depună oferte.
- De asemenea, contractul a avut scopul de a demonstra autorităților contractante că achizițiile publice ar putea fi un instrument puternic pentru punerea în aplicare a politicilor publice. Este esențial să se arate autorităților contractante câte probleme sociale pot fi soluționate prin utilizarea achizițiilor publice.

Persoană de contact

Marta Pawlaczyk, expert în achiziții publice, municipalitatea orașului Wrocław, marta.pawlaczyk@wm.wroc.pl

8. Clauze sociale de consolidare a coeziunii sociale în serviciile de curățenie și de întreținere pentru Comisia Europeană

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Oficiul pentru Infrastructură și Logistică, Comisia Europeană (CE), Belgia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Curățarea și întreținerea spațiilor verzi

Introducere/obiectivele achizițiilor

În 2019, Oficiul pentru Infrastructură și Logistică din cadrul Comisiei Europene a solicitat furnizarea de servicii de curățenie și întreținere a spațiilor verzi interioare și exterioare ale clădirilor sale situate în regiunea Bruxelles-Capitală. Prin această procedură de achiziții publice, autoritatea contractantă a dorit să consolideze coeziunea socială prin oferirea de oportunități de formare și de integrare socioprofesională. Documentele achiziției au prevăzut utilizarea a două tipuri de clauze sociale. De asemenea, toate serviciile furnizate de contractant trebuiau să respecte cerințele de mediu în vigoare în cadrul Comisiei, în special cele stabilite în cadrul politicii sale EMAS.

Obiect

Prezenta cerere de oferte vizează:

- prestarea de servicii de curățenie pentru clădirile Comisiei Europene situate în regiunea Bruxelles-Capitală (72 de clădiri);
- curățarea storurilor, a perdelelor, a draperiilor și a drapelurilor;
- aprovizionarea cu produse igienice;
- combaterea dăunătorilor;
- servicii de îndepărtare a zăpezii în jurul clădirilor (inclusiv furnizarea de sare pentru îndepărtarea zăpezii);
- întreținerea plantelor și a spațiilor verzi, fie în interior (terase, curte, grădină, jardiniere etc.), fie în exterior, inclusiv culoarele, bazinele și trotuarele învecinate clădirilor în cauză și parcurile acestora.

Etapele și criteriile procedurii de achiziții publice

Invitația de participare la procedura de ofertare a inclus două tipuri de clauze de executare a contractului.

Pe durata executării contractului, contractantul trebuie să ofere cursuri de formare în domeniul curățeniei pentru toți lucrătorii angajați cu contract de muncă permanent sau temporar (cu o durată mai mare de șase luni) implicați în executarea contractului de servicii de curățenie. Contractantul trebuie să furnizeze planuri de formare care să detalieze cursurile de formare obligatorii și cursurile anuale de recalificare pentru toți angajații, indiferent de vechimea acestora în muncă pentru contractant, precum și certificate de formare oficiale individuale pentru personalul său de la fața locului (emise de un organism extern sau, după caz, dovezi ale formării interne), în termen de cel mult două luni de la intrarea în vigoare a contractului.

Contractul prevede formarea și informarea periodică a personalului de curățenie cu privire la metodele de curățare, dozare și măsurile de precauție care trebuie luate în legătură cu produsele de curățare, ambalaje și deșeuri (sortare și eliminare), precum și cu utilizarea utilajelor. Contractantul trebuie să prezinte certificate privind formarea care să ateste faptul că toate persoanele alocate pentru serviciile care fac obiectul contractului au beneficiat de formarea profesională adecvată și necesară din punct de vedere tehnic, al siguranței și al mediului.

Formarea ar trebui asigurată în conformitate cu modulele propuse de Centrul de formare în domeniul curățeniei sau modulele specializate, după cum este necesar. Pentru lucrătorii care au beneficiat de formare de bază cu mai mult de 8 ani în urmă, este necesar, de asemenea, un modul de revizuire. Durata minimă a cursurilor de formare care trebuie asigurate pentru fiecare lucrător pe durata contractului este de 20 de ore. În fiecare an, contractantul trebuie să asigure formarea a cel puțin 20 % din numărul total de lucrători cu contracte permanente sau pe durată determinată alocați pentru executarea prezentului contract, precum și a tuturor membrilor personalului său până la încheierea executării contractului. Această formare poate fi înlocuită cu cursuri de limbi străine pentru lucrătorii care nu cunosc suficient limba franceză.

Al doilea tip de clauză contractuală privind executarea contractului prevede obligația contractantului să adopte măsuri de integrare socioprofesională pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă care sunt deosebit de dificil de plasat sau măsuri de integrare socio-profesională pentru persoanele cu handicap în cadrul prestării serviciilor legate de întreținerea plantelor și a spațiilor verzi. Această cerință poate fi îndeplinită prin subcontractarea unei (unor) întreprinderi sociale, al cărei (cărora) obiectiv principal este integrarea socială și profesională a persoanelor cu handicap sau defavorizate, în care cel puțin 30 % din personalul acestor ateliere, operatori economici sau programe sunt lucrători cu handicap sau defavorizați.

Contractantul selectează spațiile verzi care trebuie întreținute prin aplicarea unei astfel de clauze, acestea trebuind să reprezinte cel puțin 25 % din totalul anual inclus în serviciile menționate anterior.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- Prin acest contract, autoritatea contractantă dorește să îmbunătățească competențele profesionale și siguranța personalului care execută contractul, impunând formarea tuturor angajaților care vor lua parte la executarea contractului (numărul prevăzut este de 700 de angajați).
- Cel de al doilea obiectiv este de a promova integrarea socio-profesională a persoanelor cu handicap sau a lucrătorilor defavorizați în sensul articolului 20 din Directiva 2014/24/UE.

Verificare

- Un prim pas important în punerea în aplicare și monitorizarea clauzei sociale este organizarea unei reuniuni inițiale între contractant și autoritatea contractantă. Această reuniune inițială are loc în termen de o lună de la atribuirea contractului și va acoperi toate clauzele sociale care urmează să fie puse în aplicare. Cu această ocazie, se discută clauzele sociale în detaliu și se fixează o dată la care acestea trebuie să înceapă sau data evaluării preliminare.
- Contractantul comunică o dată pe an lista lucrătorilor care au beneficiat de formare profesională. Pentru a dovedi acest lucru, trebuie să se pună la dispoziție o copie a certificărilor și a atestatorilor eliberate de centrul de formare în domeniul curățeniei și/sau centrul de limbi străine.
- La intrarea în vigoare a contractului, contractantul transmite următoarele documente autorității contractante cu privire la întreprinderea (întreprinderile) socială (sociale) pe care urmează să o (le) subcontracteze:

- angajamentul semnat în mod corespunzător de fiecare întreprindere socială, conform definiției de mai sus;
  - dovada că întreprinderea (întreprinderile) socială (sociale) deține (dețin) o aprobare valabilă sau că îndeplinește (îndeplinesc) condițiile de aplicare a articolului 20 din Directiva 2014/24/UE; această dovadă va fi raportată fie prin emiterea unei autorizații (temporare sau pe perioadă nedeterminată) valabile la momentul în care întreprinderea (întreprinderile) socială (sociale) este (sunt) contractată (contractate), fie prin depunerea unui dosar care să demonstreze conformitatea cu condițiile prevăzute la articolul 20 din Directiva 2014/24/UE.
- O reuniune de evaluare prealabilă este organizată în termen de două luni de la atribuirea contractului-cadru, pentru a verifica buna înțelegere a clauzei sociale. O a treia reuniune are loc la încheierea contractului-cadru, pentru a se verifica executarea corespunzătoare a clauzei sociale.
  - Autoritatea contractantă și reprezentanții săi au dreptul de a inspecta și monitoriza executarea clauzei sociale. Orice încălcare a dispozițiilor clauzelor sociale menționate pe parcursul executării, fie de către autoritatea contractantă, fie de către orice altă persoană autorizată în mod corespunzător în acest scop, poate fi considerată de către autoritatea contractantă drept o neexecutare.

Valoarea contractului

Durata contractului este de patru ani. Valoarea contractului este de 20 de milioane EUR pe an, în valoare totală de 80 de milioane EUR.

Instrumentul

- Articolul 70 (privind condițiile de executare a contractelor) și articolul 20 (privind contractele rezervate) din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: Oficiul pentru Infrastructură și Logistică al Comisiei Europene
- Sprijin în formularea clauzei sociale: Actiris, serviciul public de ocupare a forței de muncă al regiunii Bruxelles-Capitală din Belgia
- Un reprezentant al sindicatelor belgiene, sectorul serviciilor de curățenie, care a fost consultat în cursul pregătirii procedurii
- Angajații contractantului care prestează serviciile de curățenie achiziționate, care pot beneficia de formarea profesională și de incluziunea pe piața muncii prevăzute în contract

Impactul social

- Se estimează că aproximativ 700 de persoane vor fi angajate pentru executarea acestui contract. Cele mai mulți dintre acestea sunt slab calificate și/sau provin din medii defavorizate. Se preconizează că obligația de a le oferi acestora oportunități de formare și de angajare va contribui la îmbunătățirea incluziunii și a siguranței lor sociale și profesionale, precum și a competențelor acestora.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Nu este posibil să se utilizeze o abordare universală atunci când se elaborează o clauză socială în cadrul unei proceduri de achiziții. De exemplu, în paralel cu această procedură de achiziții, Oficiul

pentru Infrastructură și Logistică a colaborat cu Actiris pentru a concepe o clauză socială adecvată în cadrul unei proceduri vizând lucrări de construcții. Totuși, în acest caz, clauza socială a fost diferită și adaptată unei piețe diferite. Clauzele sociale trebuie să fie concepute ținând seama de particularitățile procedurii și ale pieței.

- Colaborarea cu Actiris, organism calificat cu expertiză în punerea în aplicare a clauzelor sociale, s-a dovedit a fi esențială în conceperea celei mai adecvate clauze sociale pentru această procedură specifică.
- În urma acestei proceduri, au fost prezentate cinci oferte tehnice. Acest lucru arată că piața este pregătită să răspundă și să pună în aplicare proceduri pentru contractele mari care includ clauze sociale.

Persoană de contact

Pierre-Olivier Bindels, șef de unitate, Oficiul pentru Infrastructură și Logistică, Comisia Europeană, Pierre-Olivier.BINDELS@ec.europa.eu

9. Asigurarea unor condiții de muncă responsabile din punct de vedere social în sectorul serviciilor de curățenie din Malta

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Departamentul Instanțelor, Malta

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii de curățenie

Introducere/obiectivele achizițiilor

În efortul de a îmbunătăți condițiile de muncă precare, precum și pentru a încuraja prezentarea unor tarife/prețuri similare, în 2019, Departamentul instanțelor din Malta a decis că furnizarea de servicii cu o intensitate ridicată a locurilor de muncă precare și de calitate inferioară, cum ar fi din sectorul curățeniei, se achiziționează pe baza criteriului de atribuire al celui mai bun raport calitate-preț, și nu doar în funcție de preț sau cost.

În acest scop, autoritatea contractantă a utilizat criteriile de atribuire sociale legate de obiectul contractului și proporționale cu serviciile achiziționate.

Obiect

Furnizarea de servicii de curățenie care utilizează produse de curățare ecologice pentru Departamentul Instanțelor (Malta) și Parchetul General.

Etapele și criteriile procedurii de achiziții publice

Cel mai bun raport calitate-preț se stabilește prin evaluarea calității tehnice în raport cu prețul, în raport de 60/40, respectiv.

Se utilizează următoarea grilă de evaluare:

- formare, competențe și capacitățile angajaților: maximum 6 puncte;
- gestionarea contractelor și operațiuni (respectarea termenelor, nivelul serviciilor, planuri pentru situații neprevăzute, metodologie, cerințe de raportare, achiziții publice verzi – produse de curățare): maximum 64 de puncte;
- egalitatea de șanse și condițiile de muncă: maximum 30 de puncte.

În ceea ce privește egalitatea de șanse, operatorul economic trebuie să prezinte:

- dovada că operatorul economic este un angajator care respectă cerințele privind egalitatea de șanse în conformitate cu „Equality Mark” (Marca egalității) sau o altă certificare echivalentă (criteriu suplimentar) (2 puncte);
- dovada că operatorul economic îndeplinește cerințele legale privind angajarea persoanelor cu handicap (criteriu obligatoriu) (2 puncte).

În ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă, operatorul economic trebuie să prezinte dovezi care să indice următoarele:

- angajații existenți/potențiali au un contract scris (criteriu obligatoriu) (2 puncte);

- salariile sunt plătite prin virament bancar – costuri suportate de contractant (criteriu obligatoriu) (2 puncte);
- calendarul planificat al datelor de plată pentru anii 2019 și 2020, indicând datele la care sunt plătite salariile angajaților (criteriu suplimentar) (maximum 3 puncte);
- angajații primesc o fișă de salariu detaliată (criteriu obligatoriu) (3 puncte);
- dovada asigurării pentru angajați în caz de vătămare în timpul activității (criteriu suplimentar) (3 puncte);
- declarația contractantului privind libertatea angajaților (nu au fost impuse restricții) de a se alătura unui sindicat (criteriu obligatoriu) (3 puncte);
- copie a unui contract colectiv de muncă valabil care este în vigoare și înregistrat la Departamentul pentru relații industriale și ocuparea forței de muncă (criteriu suplimentar) (3 puncte);
- indemnizație de transport sau transport asigurat – (criteriu suplimentar) (2 puncte);
- resurse privind sănătatea și siguranța (sisteme de asigurare a calității utilizate de contractant pentru a stabili un mediu de lucru bun/sigur) (criteriu obligatoriu) (5 puncte).

„Comercianții/întreprinderile unipersonale care nu au angajați” care subcontractează serviciile către terți cunoscuți în etapa procedurii de ofertare au avut, de asemenea, obligația să furnizeze dovezile/elementele de probă necesare în conformitate cu cerințele stabilite pentru „întreprinderile cu angajați” în numele subcontractanților.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Invitația de participare la procedura de ofertare a fost concepută astfel încât să asigure că operatorii economici:

- oferă formare de bază angajaților lor în ceea ce privește curățenia și igiena;
- promovează egalitatea de șanse și respectă cerințele legale privind încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap;
- asigură condiții decente de muncă și respectă drepturile sociale și de muncă de bază;
- dețin un sistem de asigurare a calității, care include o componentă referitoare la sănătatea și siguranța în muncă.

Verificare

Ofertanții au trebuit să depună următoarele documente pentru a îndeplini subcriteriile privind egalitatea de șanse și condițiile de muncă:

- o copie a certificatului Equality Mark emis de NCPE (sau a unui certificat echivalent);
- dovezile/elementele de probă prin intermediul unei documentații adecvate din partea centrului de ocupare a forței de muncă sau a organismului de stat relevant din care să reiasă că operatorul economic îndeplinește cerința legală privind încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap;
- o copie a unui acord contractual între ofertant și un angajat;
- acordul cu o bancă sau corespondența scrisă dintre ofertant și bancă ce confirmă decontarea directă a salariilor;
- o copie a unei fișe de salariu;
- o copie a poliței de asigurare de responsabilitate civilă pentru angajatori a întreprinderii;

- declarațiile operatorului economic potrivit cărora angajaților nu li se impun restricții pentru a se afilia la un sindicat;
- copie a unui contract colectiv de muncă valabil (dacă este cazul).

Au fost depuse nouă oferte. Conform raportului de evaluare, trei ofertanți au avut un punctaj tehnic mediu final de peste 65 de puncte. Ceilalți șase ofertanți au fost considerați neconformi din punct de vedere tehnic, deoarece nu au îndeplinit unul sau mai multe criterii obligatorii.

Valoarea contractului

486 944,80 EUR fără TVA pe o perioadă de 36 de luni

Instrumentul

- Articolul 67 privind criteriile de atribuire a contractelor din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: Departamentul pentru Contracte (Autoritatea guvernamentală centrală)
- Beneficiar final: Departamentul Instanțelor
- Furnizor de servicii contractat: Specialist Group Cleaners Ltd
- Ofertanți: Operatori economici care oferă serviciile specifice care urmează a fi achiziționate
- Destinatar final: Angajații ofertantului declarat câștigător

Impactul social

- Unitatea ministerială pentru achiziții publice (MPU) a informat, în numele autorității contractante, că „procedura adoptată în cadrul acestei licitații a avut un impact pozitiv în ceea ce privește sensibilizarea angajatorilor cu privire la necesitatea de a oferi condiții bune de lucru angajaților care furnizează serviciul. Având în vedere faptul că documentele licitației, astfel cum au fost redactate, impuneau o serie de cerințe obligatorii în ceea ce privește condițiile bune de muncă, au rezultat condiții de muncă mai bune pentru angajații în cauză”.

Alte beneficii

- Această practică poate fi reprodusă și în alte sectoare cu o intensitate ridicată a locurilor de muncă precare. Administrația publică din Malta intenționează să promoveze utilizarea mecanismului celui mai bun raport calitate-preț în procedurile de achiziții publice pentru a îmbunătăți condițiile de muncă în sectoarele cu locuri de muncă de slabă calitate.
- Anunțurile privind procedurile achiziții se publică în sistemul electronic de achiziții publice al guvernului (găzduit de site-ul www.etenders.gov.mt), precum și în JOUE (dacă depășesc pragul UE). Autoritățile contractante pot efectua căutări de proceduri de achiziții similare în sistem, astfel încât să revizuiască criteriile privind cel mai bun raport calitate-preț, precum și procedura de achiziții publice în general, făcând mai ușoară replicarea acestei practici de către alte autorități contractante.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Practica din punct de vedere conceptual este menținută; cu toate acestea, Departamentul pentru contracte va continua să îmbunătățească criteriile de atribuire care urmează să fie utilizate la elaborarea unei matrice privind „cel mai bun raport calitate-preț” pentru furnizarea unui serviciu cu o intensitate ridicată a locurilor de muncă precare.
- Deși Departamentul pentru contracte a publicat modele pentru furnizarea de servicii cu intensitate ridicată a locurilor de muncă precare, autorităților contractante li se recomandă să personalizeze criteriile de atribuire bazate pe cel mai bun raport calitate-preț în conformitate cu exigențele acestora în materie de achiziții publice.
- Se recomandă consultarea cu autoritățile competente atunci când se elaborează criteriile de atribuire, astfel încât să se stabilească că criteriile nu sunt restrictive și că permit concurența la nivel extins.
- Cu toate acestea, se recomandă cu tărie consultarea Departamentului pentru contracte și solicitarea de orientări din partea acestuia, astfel încât să se asigure schimbul de cunoștințe și actualizarea modelelor, după caz.

Persoană de contact

DI Anthony Cachia, director general (CONTRACTE), Departamentul pentru contracte, Ministerul Finanțelor și Serviciilor Financiare, anthony.j.cachia@gov.mt, +356 25670100

10. Servicii de gestionare a infrastructurilor durabile și favorabile incluziunii pentru Jocurile Olimpice din 2024

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Comitetul de organizare a Jocurilor Olimpice și Paralimpice din 2024 de la Paris, Franța

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii de gestionare a infrastructurilor (reparații și întreținere, administrare generală, aprovizionare cu produse de curățenie și de igienă, gestionarea deșeurilor, aprovizionare cu alimente)

Introducere/obiectivele achizițiilor

Comitetul de organizare a Jocurilor Olimpice și Paralimpice din 2024 și-a luat angajamentul să asigure „jocurile cele mai favorabile incluziunii și cele mai durabile din istorie”. La nivelul achizițiilor publice, această abordare se transpune în acțiuni ferme privind responsabilitatea socială și de mediu din partea PARIS 2024 și a furnizorilor săi.

Pentru a spori accesul întreprinderilor sociale la contractele legate de Jocurile Olimpice, în mai 2018, PARIS 2024 a lansat „Platforma ESS 2024 de solidaritate”⁹ în parteneriat cu municipalitatea orașului Paris, SOLIDEO (compania publică care supraveghează lucrările pentru Jocurile Olimpice și Paralimpice), LES CANAUX (asociație non-profit care sprijină economia socială și solidară, inovarea socială și actorii economiei circulare) și Centrul Yunus (ONG care sprijină antreprenoriatul social și incluziunea). Cu achiziții legate de infrastructura jocurilor olimpice ridicându-se la 3 miliarde EUR, obiectivele ESS 2024 includ:

- direcționarea a 25 % din valoarea achizițiilor către întreprinderile sociale și IMM-uri;
- asigurarea faptului că 10 % din orele alocate operațiunilor de construcție, echipare și întreținere sunt efectuate de lucrători defavorizați.

Pentru îndeplinirea acestor obiective, ESS 2024:

- asigură supravegherea strategică și juridică a invitațiilor de participare la procedura de ofertare, a oportunităților de angajare și a așteptărilor organizatorilor Paris 2024;
- organizează reuniuni între întreprinderile sociale, organizatorii Jocurilor și marile corporații, pentru a promova întreprinderile sociale drept potențiali furnizori care urmează a fi incluși în consorții sau drept subcontractanți ai marilor furnizori;
- oferă instrumente și sprijin pentru a ajuta întreprinderile sociale să îndeplinească cerințele privind oferta;
- urmărește și măsoară impactul social și de mediu al Jocurilor de la Paris 2024, în cooperare cu universitățile, părțile interesate din Europa de Sud-Est, grupurile de reflecție, organizațiile internaționale etc.;
- monitorizează cele mai bune practici din alte țări și diseminează cele mai bune practici puse în aplicare de autoritățile franceze responsabile cu atribuirea contractelor pentru Jocuri.

Ca exemplu al modului în care platforma sprijină achizițiile publice responsabile social, în continuare este analizată o procedură privind „Serviciile de gestionare a infrastructurilor”.

---

⁹ <https://ess2024.org>.

Obiect

Contract-cadru mixt pentru servicii de gestionare a infrastructurilor, inclusiv furnizarea de produse de curățare și de igienă, gestionarea deșeurilor, gestionarea generală a infrastructurilor, aprovizionarea cu alimente, gestionarea delegată a contractelor și controlul reglementar, pentru sediile PARIS 2024.

Etapele și criteriile procedurii de achiziții publice

Procesul de achiziții publice a fost lansat în toamna anului 2019 ca procedură de negociere, cu o invitație la o procedură concurențială de ofertare, în conformitate cu articolele L. 2124-3 și R. 2124-3 din Codul francez privind achizițiile publice.

În prima etapă a procedurii, operatorii economici au fost invitați de către autoritatea contractantă să își exprime interesul de a participa la concurs până la 4 octombrie 2019.

Invitația a fost definită în mod obiectiv și a fost deschisă tuturor întreprinderilor interesate, indiferent de forma juridică sau de statutul membru de stabilire. Candidații au fost evaluați pe baza a 3 criterii:

- capacitatea profesională (40 %);
- capacitatea tehnică (40 %);
- capacitatea financiară (20 %).

În cea de a doua fază a procedurii (lansată la sfârșitul lunii octombrie 2019), candidații selectați și-au prezentat ofertele inițiale, care au fost evaluate pe baza criteriului privind oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic (MEAT). Un procent de 30 % s-a alocat pentru preț și un procent de 70 % s-a alocat pentru calitate și alte criterii (inclusiv 10 % pentru aspectele legate de calitate, igienă, securitate și respectarea mediului și 5 % pentru planificarea progreselor și a inovării).

Criteriul „planificarea progreselor și a inovării” a avut ca scop să surprindă modul în care ar putea fi organizată furnizarea serviciilor pentru a asigura un model de performanță îmbunătățit, cu un accent deosebit pe factorii critici care influențează calitatea, costurile și responsabilitatea socială a întreprinderilor.

La sfârșitul fazei de depunere a candidaturilor, au fost selectate două întreprinderi pentru a efectua o vizită la sediul vizat de procedura de achiziții publice și pentru a depune o ofertă: Samsic și Arteis. La primirea ofertelor, Comitetul de organizare a Jocurilor Olimpice și Paralimpice din 2024 de la Paris s-a întâlnit cu cei doi candidați selectați pentru negociere. La încheierea negocierilor, ofertanții și-au prezentat ofertele finale, care au fost evaluate pe baza aceluiași criterii utilizate pentru evaluarea ofertelor inițiale. Contractul a fost atribuit societății Arteis. Vitaservices, o întreprindere socială de integrare profesională, este un subcontractant al societății Arteis.

Vitaservices face parte din [Vitamine T Group](#), a cărei misiune este să includă pe piața muncii șomerii de lungă durată, refugiații, solicitanții de azil, persoanele din familii monoparentale, tinerii care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET), lucrătorii în vârstă care se confruntă cu dificultăți în a-și readapta competențele sau a reintra pe piața muncii, precum și persoanele expuse riscului de sărăcie sau care trăiesc în zone defavorizate.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Pe durata executării contractelor, furnizorii au obligația:

- Să respecte legislația socială și legislația privind încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap.
- Să garanteze condiții de muncă decente.
- Să promoveze incluziunea și dezvoltarea resurselor umane (și anume, angajarea de persoane din categorii vulnerabile sau defavorizate, promovarea egalității între bărbați și femei și îmbunătățirea competențelor, în special ale persoanelor din categoriile vulnerabile, consolidarea egalității de șanse în ceea ce privește ocuparea forței de muncă).

- Să ia măsuri pentru a consolida dezvoltarea economică locală (și anume, crearea de locuri de muncă noi și menținerea acestora, parteneriate cu actorii locali și proiecte care vizează dezvoltarea competențelor și a know-how-ului în domeniul găzduirii Jocurilor Olimpice de la Paris).
- Ofertanții sunt invitați să prezinte acțiunile prin care vor contribui la realizarea obiectivelor strategiei privind RSI promovate de autoritatea contractantă.

Furnizorii sunt invitați să prezinte autorității contractante toate măsurile instituite pentru îndeplinirea acestor obligații. Autoritatea contractantă poate solicita în orice moment furnizorului să facă dovada măsurilor luate.

Verificare

În faza de depunere a candidaturilor, ofertanții și subcontractanții au trebuit să prezinte un raport tehnic detaliat care să indice toate resursele umane, materialele și tehnicile pe care le vor utiliza pentru executarea contractului. Ofertanții au fost invitați să instituie procese și acțiuni pentru a crea valoare pentru personalul lor și pentru comunitate, în special în ceea ce privește:

- guvernanta generală a întreprinderii;
- angajarea de persoane vulnerabile sau dezavantajate;
- promovarea egalității profesionale între bărbați și femei;
- dezvoltarea competențelor personalului, în special a capacităților și a capacității de inserție profesională a categoriilor vulnerabile sau dezavantajate și
- diversitatea și egalitatea de șanse la locul de muncă.

Autoritatea contractantă verifică executarea contractului prin intermediul ședințelor cu contractantul și al rapoartelor lunare, trimestriale și anuale de activitate. Contractanții și subcontractanții trebuie să raporteze punctele menționate anterior în cursul reuniunilor privind stadiul de evoluție cu autoritatea contractantă și în rapoartele de activitate.

Performanța este monitorizată prin două tipuri de indicatori: indicatori de funcționare și indicatori-cheie de management. Indicatorii de funcționare vor fi monitorizați lunar și vor aborda următoarele elemente:

- respectarea nivelurilor de calitate;
- respectarea timpilor de răspuns;
- monitorizarea întreținerii preventive;
- disponibilitatea echipamentelor;
- numărul plângerilor;
- respectarea normelor de siguranță.

Fiecare indicator este evaluat de la 0 la 10 puncte, pentru o valoare maximă totală de 100. În cazul în care rezultatele obținute sunt mai mici de 80, se aplică sancțiuni (definite la semnarea contractului).

Indicatorii-cheie de management vor fi monitorizați în cadrul reuniunii trimestriale și anuale de revizuire și de evaluare a contractelor. Indicatorii vor măsura performanța generală a contractului: satisfacția clienților; capacitatea de răspuns; caracterul proactiv; controlul serviciilor; planurile de progres. Ofertanții au trebuit să propună planuri de monitorizare și de măsurare, care urmează să fie convenite cu autoritatea contractantă.

Valoarea contractului

Contractul prevede atât o sumă forfetară și un ordin de achiziții, cât și un contract ulterior. Contractul este încheiat fără să se indice o valoare sau o cantitate minimă sau maximă.

Serviciile care fac obiectul contractului vor fi plătite:

- în conformitate cu lista de prețuri unitare anexată la acordul contractual, pentru partea executată prin ordine de achiziții;
- în conformitate cu suma forfetară corespunzătoare defalcării globale și fixe (DPGF) anexate la acordul contractual, pentru partea executată în suma forfetară;
- în conformitate cu suma forfetară a contractului ulterior, pentru partea executată prin contracte ulterioare.

Prețurile nu fac obiectul revizuirii.

Valoarea contractului de subcontractare dintre Arteis și Vitaservices este de 80 850 EUR, cu o durată minimă de 11 luni, și de 132 200 EUR, cu o durată maximă de 18 luni. După 11 luni, contractul poate fi reînnoit lunar, până la sfârșitul lunii mai 2021.

Instrumentul

- Articolul 70 (privind condițiile de executare a contractelor) și articolul 71 (privind subcontractarea) din Directiva 2014/24/UE.
- „Strategia privind rezultatele și durabilitatea” din cadrul Paris 2024, care impune tuturor furnizorilor să își asume angajamente în patru domenii RSI (igienă, mediu, securitate în muncă și aspecte sociale) și care prezintă în ofertele lor acțiuni specifice RSI pentru valoarea adăugată socială și de mediu.
- Autoritatea contractantă a atașat la documentele contractului un regulament de negociere, stabilind norme pentru procedura de negociere specifică.

Actori

- Autoritatea contractantă: Comitetul de organizare a Jocurilor Olimpice și Paralimpice din 2024 de la Paris
- Participanți la negociere: Samsic și Arteis
- Contractantul: Arteis
- Subcontractant: Vitaservices, o întreprindere socială de integrare profesională
- Actor de sprijin: Platforma de solidaritate ESS

Impactul social

- În primele șase luni de funcționare (din mai 2018), Platforma ESS 2024 a realizat următoarele:
  - 20 de contracte atribuite întreprinderilor din economia socială și solidară în diverse domenii (servicii de catering, consultanță și logistică);
  - participarea a peste 350 de organizații din economia socială și solidară la ateliere și întâlniri cu privire la desfășurarea Jocurilor Olimpice de la Paris din 2024;
  - două seminare internaționale cu Londra 2012 și Rio 2016 pentru schimbul și diseminarea de bune practici;
  - 40 de parteneri implicați în activitatea Platformei ESS 2024;
  - Lansarea, în octombrie 2019, a implementării Platformei ESS 2024 pe întreg teritoriul Franței.
- Sprijinul și serviciile Platformei de solidaritate ESS s-au dovedit a fi utile, întrucât Vitaservices a câștigat contractul. Platforma de solidaritate ESS a facilitat întâlnirea între Vitaservices și ofertantul

Arteis, precum și cu Vitaservices și responsabilul-șef de achiziții pentru PARIS 2024. Platforma joacă, de asemenea, un rol foarte important în sensibilizarea autorităților contractante cu privire la particularitățile integrării profesionale a lucrătorilor defavorizați.

- Vitaservices a trebuit să angajeze șase persoane de la fostul contractant. Aceasta este o obligație care există în Franța pentru a-i proteja pe angajații furnizorilor de servicii de curățenie. În plus, Vitaservices a angajat un șef de echipă și o persoană care este considerată lucrător defavorizat în conformitate cu articolul 20 din Directiva 2014/24/UE. Vitaservices înlocuiește angajații care se află în concediu medical, concediu de odihnă, concediu de paternitate, maternitate sau parental cu persoane care urmează trasee de integrare profesională.

Alte beneficii

Există un potențial ridicat de reproducere a acestei inițiative în rândul autorităților contractante din alte țări, al asociațiilor sau corporațiilor sportive care organizează evenimente sportive, culturale etc. pe scară largă, precum și al autorităților publice care atribuie contracte de lucrări publice pe scară largă.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Cea mai importantă lecție desprinsă din inițiativa globală pare să fie importanța unui consens larg și pe mai multe niveluri în ceea ce privește incluziunea și durabilitatea ca obiectiv principal. Pentru Jocurile Olimpice de la Paris din 2024, incluziunea și durabilitatea se află în centrul și în identitatea Jocurilor. Această abordare vizionară a inspirat un angajament colectiv cuprinzător.
- Exemplul privind „Serviciile de gestionare a infrastructurilor” reprezintă o dovadă a utilizării subcontractării ca instrument util de sporire a participării operatorilor economici mici și mijlocii, inclusiv a întreprinderilor sociale. Din păcate, PARIS 2024 nu are „facilitatori” care să monitorizeze modul în care se desfășoară procesul de integrare profesională în practică pe parcursul executării contractelor, printre alte sarcini pe care le îndeplinesc. Deși aceste aspecte sunt prevăzute de legislația franceză pentru contractele mai mari, nu toate autoritățile contractante din Franța dispun de resursele necesare pentru a oferi facilitatori.

Persoane de contact

Dna Yoko Youssouf, director de program, Centrul Yunus, yoko.youssouf@yunussporthub.com

Dl Baptiste Odin, Responsable Développement Ile-de France, Group VitamineT, baptiste.odin@groupevitaminet.com

SECTORUL 2. Construcții

11. Utilizarea de etichete ale terților pentru livrarea de piatră naturală din surse responsabile din punct de vedere social pentru lucrările de construcții

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Districtul Friedrichshain-Kreuzberg, Berlin, Germania

Sectorul produselor sau al serviciilor: Construcții

Introducere/obiectivele achizițiilor

La refacerea pavajului din Mehringplatz în 2018-2019, districtul Friedrichshain-Kreuzberg din Berlin a decis să își consolideze achizițiile responsabile social prin lansarea unei licitații-pilot pentru piatră naturală din surse certificate responsabile din punct de vedere social. Acest aspect a fost ales ca element central din cauza încălcărilor grave ale drepturilor omului și ale drepturilor lucrătorilor observate adesea în acest sector, inclusiv a riscurilor grave pentru sănătatea și viața celor care lucrează în sectorul extractiv și al prelucrării, precum și a practicilor de muncă a copiilor, a plăților insuficiente și a lipsei măsurilor de sănătate și de siguranță.

Potrivit Legii privind licitațiile și achizițiile publice din Berlin, contractanții au obligația să demonstreze respectarea standardelor în materie de muncă și sociale. Cu toate acestea, utilizarea anterioară a declarațiilor pe propria răspundere nu s-a dovedit a fi fiabilă pentru luarea deciziilor. Friedrichshain-Kreuzberg a decis să utilizeze mai mult etichetele de calitate care au fost elaborate în ultimii ani pentru a demonstra conformitatea cu standardele OIM și cu alte standarde, cum ar fi [etichetele Xertifix](#)¹⁰ sau [Fair Stone](#)¹¹ sau standarde echivalente.

Obiect

Reconstrucția Mehringplatz

Stadiul achizițiilor și criterii

Ofertașilor li s-a cerut să indice în ofertele lor în ce țări/teritorii este extrasă și fabricată piatra pe care o vor utiliza pentru executarea contractului și să depună o declarație prin care se angajează să furnizeze piatră care respectă toate standardele sociale și de muncă menționate în specificațiile tehnice. În absența acestei declarații, oferta nu va fi luată în considerare.

La depunerea ofertelor, ofertașilor li s-a solicitat să furnizeze certificate sau dovezi echivalente care să ateste că piatra va fi obținută din instalații de extracție și de fabricație responsabile. Pentru piatra care

---

¹⁰ Xertifix are ca scop combaterea muncii copiilor și a muncii forțate în sectorul extracției și prelucrării pietrei naturale din țări precum India, China și Vietnam. Eticheta garantează respectarea standardelor sociale minime în ceea ce privește condițiile și practicile la nivelul carierelor și al tuturor unităților de prelucrare implicate în țările de origine. Este disponibilă, de asemenea, o etichetă Xertifix PLUS, cu cerințe suplimentare. Toate unitățile de producție cărora li s-a acordat eticheta Xertifix sunt inspectate de două ori pe an.

¹¹ Fair Stone este un standard social internațional pentru importurile de piatră naturală de pe piețele în curs de dezvoltare și emergente. Acesta se acordă produselor fabricate în conformitate cu convențiile fundamentale în domeniul muncii ale OIM, trasabile cu ajutorul programului „Tracing Fair Stone”, și iau în considerare măsurile de protecție a sănătății, a siguranței și a mediului.

provine din țările enumerate în lista de țări CAD a țărilor în curs de dezvoltare (lista OCDE a tuturor țărilor cu venituri mici și medii)¹², conformitatea cu standardele sociale cerute poate fi dovedită prin:

- deținerea certificatului Xertifix;
- deținerea certificatului Fair Stone;
- deținerea tuturor celorlalte dovezi, cu informații detaliate, specifice produsului, echivalente cu standardele impuse, supuse unui audit independent.

În plus, întrucât contractanții din acest sector cumpără, în general, piatră numai după atribuirea contractului, dovada finală a respectării standardelor de muncă și sociale poate fi furnizată numai la livrarea pietrei.

Contractantul selectat are obligația să se aprovizioneze pentru executarea acestui contract exclusiv cu piatră naturală din cariere și operațiuni de prelucrare care respectă, în mod demonstrabil, toate standardele de bază ale OIM (enumerare mai jos – „Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință”). În plus, contractantul trebuie să se angajeze să aducă îmbunătățiri suplimentare în ceea ce privește următoarele standarde sociale și de muncă:

- securitatea și sănătatea în muncă pentru lucrători (îmbrăcăminte de protecție, reducerea la minimum a contactului cu praful de siliciu și alte tipuri de praf mineral);
- plata salariului minim legal în conformitate cu cerințele din țara de extracție și prelucrare.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- interdicerea muncii forțate în conformitate cu Convențiile OIM nr. 29 și nr. 105;
- libertatea de asociere și protecția dreptului de a se organiza în conformitate cu Convenția OIM nr. 87 și dreptul la negociere colectivă, în conformitate cu Convenția OIM nr. 98;
- interdicția privind munca copiilor în temeiul Convențiilor nr. 138 și nr. 182 ale OIM;
- plata unor salarii egale pentru muncă egală, în conformitate cu Convenția nr. 100 a OIM și cu drepturile de nediscriminare în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și profesia, astfel cum sunt definite în Convenția nr. 111 a OIM.

Verificare

Trebuie să se facă dovada respectării standardelor de muncă și sociale la depunerea ofertelor și la livrarea pietrei, sub forma unui certificat emis de o organizație de certificare independentă (sau o dovadă echivalentă care să îndeplinească condițiile enumerate), care să confirme că standardele sociale au fost verificate în cadrul carierelor și al operațiunilor de fabricație asociate pietrei.

Contractantul care execută lucrările trebuie să pună la dispoziția autorității contractante, la cerere, documentația completă și verificabilă în vederea inspecției. În cazul în care contractantul încalcă orice obligație contractuală, se poate aplica o penalitate de 1 % din valoarea contractului pentru fiecare încălcare sau, în cazul mai multor încălcări, de până la 5 % din valoarea contractului.

În cazul în care contractantul își pierde certificarea de furnizor responsabil din cauza propriilor abateri, autoritatea contractantă are dreptul de a rezilia contractul, iar contractantul trebuie să plătească autorității contractante costurile rezultate, în special costul redeschiderii licitației.

---

¹² Această abordare poate fi justificată în temeiul principiului egalității de tratament, care prevede ca situațiile comparabile să nu fie tratate în mod diferit, iar situațiile diferite să nu fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv. În acest caz, se consideră că profilul de risc diferit referitor la încălcarea drepturilor fundamentale ale lucrătorilor care se aplică în țările dezvoltate și în curs de dezvoltare justifică tratamentul diferit al acestora în cadrul chestionarului.

Instrumentul

- Articolul 43 privind etichetele din Directiva 2014/24/UE.
- De asemenea, oferta îndeplinește și depășește cerințele prevăzute de Legea privind licitațiile și achizițiile din Berlin (BerlAVG, 8 iulie 2010) 8.1 – nu au fost obținute sau fabricate bunuri care fac obiectul executării contractului fără respectarea cerințelor minime stabilite în standardele de muncă fundamentale ale OIM¹³.

Actori

Autoritatea contractantă: Biroul regional Friedrichshain-Kreuzberg

Organizație de sprijin: ONG-ul din domeniul dezvoltării durabile WEED

Impactul social

- Prin utilizarea etichetelor de calitate verificate independent, Friedrichshain-Kreuzberg se asigură că piatra achiziționată prin acest contract provine doar din surse responsabile din punct de vedere social.
- Prin promovarea unei verificări independente în sectorul extracției și al prelucrării pietrei, contribuie la creșterea transparenței într-un sector în care au loc frecvent încălcări ale drepturilor sociale și de muncă și promovează standarde care depășesc convențiile de bază ale OIM.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Această licitație urmărește să abordeze lecțiile învățate din contractele anterioare, care au arătat că doar declarațiile pe propria răspundere nu furnizează suficiente informații fiabile pentru luarea deciziilor și pentru a asigura realizarea obiectivelor ambițioase în materie de responsabilitate socială.
- Utilizarea etichetelor de calitate aprobate de auditori independenți reprezintă o strategie relevantă într-o gamă de sectoare cu lanț de aprovizionare similar, cum ar fi contractele de servicii sau de lucrări în care contractanții nu achiziționează materiale decât după atribuirea contractului.
- Friedrichshain-Kreuzberg a solicitat, de asemenea, includerea unor cerințe suplimentare față de cele fundamentale ale OIM. S-a considerat că este necesar să existe cerințe suplimentare – în ceea ce privește remunerarea și securitatea și sănătatea în muncă – pentru a achiziționa produse din surse cu adevărat responsabile din punct de vedere social.

Persoană de contact

Helena Jansen, coordonator pentru politica de dezvoltare regională, Biroul teritorial Friedrichshain-Kreuzberg, Berlin, Helena.Jansen@ba-fk.berlin.de

---

¹³<http://gesetze.berlin.de/jportal/?quelle=jlink&query=VergabeG+BE&psml=bsbeprod.psml&max=true&aiz=true>.

12. Crearea de oportunități de angajare prin clauze de integrare profesională

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Département d'Ille-et-Vilaine, Franța

Sectorul produselor sau al serviciilor: Construcții

Introducere/obiectivele achizițiilor

În 2018, Departamentul Ille et Vilaine a publicat invitații de participare la procedura de ofertare pentru trei școli noi din localitățile Guipry-Messac, Laillé și Bréal-Sous-Montfort. În fiecare dintre acestea au fost incluse clauze obligatorii de executare a contractului privind integrarea socială și profesională, în conformitate cu articolul 30 din Ordinul francez privind achizițiile publice 2015-899 (înlocuit de [Ordinul 2018-1074](#), care este integrat în Codul achizițiilor publice).

Obiect

Construirea a trei școli noi

Stadiul achizițiilor și criterii

Împreună, cele trei contracte au fost împărțite în 52 de loturi, dintre care 28 au inclus clauze obligatorii de executare a contractului care prevedeau angajarea de persoane care se confruntă cu dificultăți speciale de integrare, în conformitate cu articolul 38-1 din Ordin (2015-899) (potrivit căruia, considerentele sociale sunt acceptabile, cu condiția să aibă legătură cu obiectul contractului).

Decizia privind loturile care trebuie să includă clauze privind ocuparea forței de muncă a fost luată de departamentele tehnice și de Platforma privind clauzele sociale – o echipă specializată care oferă asistență privind integrarea clauzelor privind munca. În primul rând, loturile trebuie să conțină cerințe ample privind ocuparea forței de muncă (unele loturi se referă la activități cu caracter tehnic pronunțat și necesită doar lucrători cu înaltă calificare în număr redus). În al doilea rând, autoritatea contractantă trebuie să se asigure că publicul vizat include personalul necalificat sau calificat, pentru a se asigura executarea contractului și îndeplinirea clauzelor de executare a contractului.

Pentru a-i sprijini pe ofertanți în acest sens, Ille et Vilaine le-a furnizat ghidul privind „Activarea clauzelor de integrare socială” pentru întreprinderi, ca anexă la ofertă. Ghidul explică modul în care este definită noțiunea de „persoane care se confruntă cu dificultăți speciale de integrare” și conține datele de contact ale organizațiilor care pot sprijini recrutarea din rândul fiecăreia dintre aceste categorii.

Persoanele care se confruntă cu dificultăți de integrare sunt definite după cum urmează:

- beneficiari ai „venitului de solidaritate activă” („Revenu de solidarité active” – RSA) (și anume persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă) și persoanele aflate în întreținerea acestora;
- persoane aflate în căutarea unui loc de muncă pe termen lung (cele care au fost înregistrate ca șomeri pe o perioadă mai mare de 12 luni);
- lucrători recunoscuți ca fiind persoane cu handicap (astfel cum sunt definite la articolul L 5212-13 din Codul muncii);
- beneficiarii indemnizației specifice de solidaritate (SSA), ai alocației pentru adulți cu handicap (AAH) și ai indemnizației pentru persoane cu handicap;
- tinerii cu un nivel de instruire inferior nivelului 5 francez (și anume, care nu au urmat nivel de instruire sau formare suplimentar față de nivelul școlar);

- persoane care urmează un curs în cadrul SIAE (Structures d'insertion par l'Activité Economique – asociații, ateliere și centre de integrare sau întreprinderi de integrare temporară, care au încheiat acorduri cu statul în vederea sprijinirii lucrătorilor care se confruntă cu dificultăți sociale și profesionale);
- persoane angajate în cadrul GEIQ (Groupement d'Employeurs pour l'Insertion et la Qualification – un grup de întreprinderi angajate să ofere formare și experiență lucrătorilor);
- beneficiarii contractelor de profesionalizare sau de ucenicie.

Pentru fiecare contract de construire a unei școli, numărul de ore ce corespunde integrării profesionale a fost definit per lot, variind de la 105 la 860 de ore în loturi precum cele dedicate tâmplăriei, zugrăvitului, lucrărilor electrice și amenajării peisagistice. Ofertele care nu au inclus angajamente de îndeplinire a acestor clauze au fost considerate neconforme și au fost excluse din concurs. După ce i s-a atribuit contractul, operatorului economic i s-a cerut să prezinte autorității contractante propuneri cu privire la modul în care intenționează să îndeplinească clauzele de angajare în termen de șapte zile, prin completarea secțiunii privind inserția din anexa la documentele contractului.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Începând cu 2005, Département d'Ille-et-Vilaine s-a angajat să integreze clauze sociale în procedurile sale de achiziții publice și să promoveze achizițiile etice, echitabile și responsabile față de mediu. Politica sa de achiziții durabile a fost adoptată în iunie 2018 și, până în 2021, Ille et Vilaine urmărește să genereze 70 000 de ore de muncă anuală în contractele de achiziții publice, prin integrarea clauzelor sociale în contracte și utilizarea licitațiilor rezervate. În 2018, acest obiectiv anual a fost depășit, ajungându-se la 80 556 de ore asociate clauzelor privind ocuparea forței de muncă pentru 355 de persoane.

Verificare

Ille et Vilaine a instituit un sistem de monitorizare a implementării clauzei sociale în toate contractele sale. A fost instituită o comisie de monitorizare (formată din reprezentanți care își desfășoară activitatea în domeniul achizițiilor publice, al integrării, al dezvoltării sociale locale, al educației și al mediului), care este responsabilă de verificarea progreselor și planificarea integrării clauzei sociale în viitoarele proceduri de achiziții.

Valoarea contractului

Cele 28 de contracte pentru construcția a trei școli care au rezultat din loturile cu clauze sociale au o valoare totală de 22 374 885 EUR fără TVA, alocată după cum urmează:

- Instituția de învățământ secundar din Guipry-Messac: 7 591 457 EUR fără TVA;
- Instituția de învățământ secundar din Laillé: 8 008 063 EUR fără TVA;
- Instituția de învățământ secundar din Bréal sous Montfort: 6 775 365 EUR fără TVA.

Instrumentul

- Articolul 70 privind condițiile de executare a contractelor din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: Département d'Ille-et-Vilaine
- Sprijin pentru integrarea clauzei sociale: o platformă specifică pentru clauze sociale, care îi sprijină pe achizitori să utilizeze clauzele și oferă întreprinderilor un set de instrumente pentru a le ajuta să pună în aplicare clauzele (inclusiv definiții și date de contact ale organizațiilor de sprijin) și care poate chiar ajuta anumite întreprinderi să caute candidați. De exemplu, în cazul școlii gimnaziale din Guipry, platforma a sprijinit în mod activ organizațiile de integrare și ocupare a forței de muncă în vederea asigurării de oportunități de angajare pentru clienții lor pe șantierele de construcții.

- Furnizori contractați: 22 de întreprinderi (inclusiv trei întreprinderi care au câștigat două loturi și o întreprindere care a câștigat patru loturi)

Impactul social

- Contractul a fost atribuit în martie 2019. Ca urmare a acestor trei proiecte de construcții, se preconizează un număr minim de 7 230 de ore de muncă în beneficiul categoriilor-țintă. La sfârșitul proiectului se va efectua o evaluare pentru a verifica acest lucru.
- Dintre ofertanții declarați câștigători, 16 au sediul în respectivul departament, iar restul, în alte zone din Franța.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Pot apărea diferite dificultăți în ceea ce privește punerea în aplicare a clauzelor sociale, inclusiv echilibrarea nevoilor de ocupare a forței de muncă preconizate cu cerințe flexibile de la locul activității, precum și gestionarea așteptărilor întreprinderilor privind categoria-țintă de angajați.
- Lipsa generală de mobilitate a categoriei-țintă (și anume, faptul că aceste persoane nu au acces la autoturisme sau că nu își permit să alimenteze le cu combustibil) ar putea avea un impact negativ asupra capacității sale de acces la anumite șantiere de construcții. Acest aspect este problematic mai ales pentru persoanele care locuiesc în afara orașului și a aglomerației, departe de rețelele de transport public.
- O echipă dedicată pentru clauzele sociale a avut un rol-cheie în punerea în aplicare cu succes a clauzelor sociale. Aceasta a fost cheia succesului.
- În prezent, multe autorități publice din Franța utilizează clauze de integrare profesională, consolidând rolul achizițiilor publice ca pârghie pentru sprijinirea ocupării forței de muncă și a integrării. În afară de domeniul construcțiilor, acestea pot fi aplicate tuturor tipurilor de contracte, inclusiv ofertelor de servicii și de gestionare a proiectelor.

Persoană de contact

Marie-Eve Depasse, responsabil de politici, Département d' Ille-et-Vilaine, clausessociales@ille-et-vilaine.fr

13. *Construirea unui pod cu avantaje comunitare*

Statut: Versiune finalizată

Denumirea autorității de achiziție, țara: Windsor-Detroit Bridge Authority (WDBA), Canada

Sectorul produselor sau al serviciilor: Lucrări de inginerie civilă/construcții

Introducere/obiectivele achizițiilor

Gordie Howe International Bridge (podul internațional Gordie Howe) va fi un nou punct de trecere a frontierei între orașele Windsor, Ontario, Canada, și Detroit, Michigan, SUA. Podul cu taxă existent, care facilitează aproape 30 % din totalul schimburilor comerciale dintre Canada și Statele Unite, se află în proprietate privată și a fost deschis în 1929. Odată construit, noul pod va fi structura suspendată cu cabluri cu cea mai mare deschidere din America de Nord. Pe lângă cele șase benzi pentru circulația rutieră, podul include un traseu multifuncțional pentru bicicliști și pietoni, precum și facilități de control la frontieră la fiecare capăt. Construcția a început în 2018, preconizându-se că podul va fi deschis în 2024.

De la începutul proiectului, acesta a fost văzut ca o oportunitate de genera avantaje comunitare. Avantajele comunitare sunt avantaje identificate care ar putea îmbunătăți condițiile economice, sociale sau de mediu pentru părțile interesate de la nivel local. Două zone situate de o parte și de alta a frontierei (Sandwich în Windsor și Delray în Detroit) au fost identificate ca fiind ținte specifice pentru aceste avantaje. De exemplu, proiectul va contribui, de asemenea, la redirecționarea traficului dinspre străzile din interiorul Windsor, ajutând la descongestionarea traficului. Includerea avantajelor comunitare în proiectele de infrastructură este o tendință în creștere în Canada, iar podul internațional Gordie Howe ilustrează rolul esențial al consultărilor cu localnicii pentru a defini și a oferi aceste avantaje.

Obiect

Proiectarea, construirea, finanțarea, exploatarea și întreținerea podului internațional Gordie Howe

Stadiul achizițiilor și criterii

Proiectul se realizează prin intermediul unui [parteneriat public-privat](#) (PPP). Înainte de achiziție, un Acord internațional de trecere între Guvernul Canadei și Statul Michigan stabilește orientări pentru proiect, inclusiv avantajele comunitare care urmează să fie împărțite în mod egal între cele două țări. Procesul de achiziții publice a început în 2015 și a inclus mai multe etape pentru dezvoltarea și îmbunătățirea abordării bazate pe avantaje comunitare:

- Înainte de achiziție, WDBA a cercetat cele mai bune practici internaționale în ceea ce privește furnizarea de avantaje comunitare pentru proiecte similare.
- În perioada 2015-2017, WDBA a condus un angajament și o consultare pe scară largă cu locuitori, întreprinderi, școli, populații indigene, agenții publice, grupuri non-profit, activiști de mediu și sociali și alte părți interesate din zonă.
- În etapa de calificare, ofertanții potențiali au fost evaluați pe baza experienței lor anterioare în legătură cu elaborarea și executarea de planuri cu avantaje comunitare și de procese de consultare comunitară.
- O bază de date care colectează peste 230 de idei unice de avantaje comunitare care să fie incluse în proiect a fost elaborată de WDBA și pusă în comun cu consorțiile ofertante.
- Consorțiile ofertante au fost invitate să își îndeplinească propriul angajament cu populația locală și au avut loc o serie de „reuniuni ale ofertanților”, la care au participat 125 de grupuri diferite reprezentând părțile interesate de la nivel local.

- Cererea de propuneri (Cdp) stabilește un cadru și priorități pentru a sprijini elaborarea planurilor ofertanților cu avantaje comunitare.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Viziunea privind avantajele comunitare ale proiectului privind podul internațional Gordie Howe are ca obiect realizarea unei serii de inițiative, bazate pe contribuția publică, care să creeze avantaje măsurabile pentru comunitățile-gazdă. Planul:

- va oferi oportunități economice în comunitățile-gazdă;
- va contribui în mod pozitiv la programele de dezvoltare a forței de muncă;
- va genera îmbunătățiri în zonele învecinate¹⁴; și
- va asigura angajamente clare și răspunderea tuturor părților pentru punerea sa în aplicare.

Pentru realizarea acestor obiective, se aplică principiile cadrului „I-CARE”:

„*Integrated*” (*integrare*) – Avantajele comunitare fac parte integrantă din proiectul realizat în timpul perioadelor de construcție și de exploatare.

„*Collaborative*” (*colaborare*) – Avantajele comunitare reflectă contribuția comunităților-gazdă și sunt realizate prin parteneriate, asigurând că se ține seama de interesele comunităților respective.

„*Accessible*” (*accesibilitate*) – Avantajele comunitare sunt ușor de înțeles, ușor accesibile, măsurate în mod regulat și raportate public.

„*Regional*” (*caracter regional*) – Avantajele comunitare reflectă caracterul regiunii, sunt adaptate regiunii și oferă valoare regiunii.

„*Enterprising*” (*caracter întreprinzător*) – Avantajele comunitare cuprind noi metode, idei și abordări inovatoare pentru a implica comunitățile din vecinătate și a le aduce beneficii acestora.

Verificare

Planul de avantaje comunitare a făcut parte din [acordul final de proiect](#) semnat de WDBA și de consorțiul declarat câștigător, Bridging North America (BNA). În etapa post-achiziție, la numire, BNA și-a prezentat planul grupurilor comunitare și altor părți interesate și a întreprins o consultare suplimentară pe șase luni pentru a confirma activitățile propuse în plan și a forma parteneriate pentru realizare. În această etapă, au fost organizate peste 70 de reuniuni de ambele părți ale frontierei, cu un total de peste 1 000 de participanți și au fost primite și analizate 400 de chestionare.

În cursul fazei de realizare a proiectului, BNA va raporta lunar către WDBA cu privire la avantajele comunitare. Avantajele comunitare vor fi, de asemenea, raportate public de patru ori pe an. În acordul de proiect sunt incluși mai mulți indicatori specifici, de exemplu, analiza comparativă a salariilor plătite lucrătorilor, angajarea de persoane din rândul populațiilor indigene și încheierea de contracte cu întreprinderile deținute de acestea, precum și oferirea de oportunități de formare, de pre-ucenicie și de ucenicie.

Valoarea contractului

5,7 miliarde CAD (3,8 miliarde EUR)

Instrumentul

---

¹⁴ Îmbunătățirile la nivelul zonelor învecinate realizate prin proiect sunt legate de impactul acestuia asupra comunităților afectate și fac parte din proiect, astfel cum este definit în documentele achiziției.

Acordurile privind avantajele comunitare (AAC) sunt acorduri juridice încheiate între guvern, dezvoltatori/prorietari și părțile interesate din cadrul comunității pentru obținerea rezultatelor sociale definite în urma proiectelor majore de dezvoltare și a proiectelor de infrastructură. În Canada, AAC sunt incluse în majoritatea proiectelor finanțate în cadrul [programului de infrastructură „Investing in Canada”](#). Această inițiativă în valoare de 180 de miliarde CAD (120 miliarde EUR) oferă finanțare în cadrul a cinci direcții prioritare de infrastructură: transportul public, infrastructura verde, infrastructura socială (de exemplu, locuințe accesibile, îngrijirea copiilor), comerțul și transporturile și comunitățile rurale și nordice.

Actori

- Autoritatea contractantă: WDBA (autoritatea contractantă)
- Parteneri strategici (în cadrul unui acord de trecere): Guvernul Canadei; Statul Michigan
- Grupuri comunitare: Părțile interesate din cadrul comunității Detroit; Părțile interesate din cadrul comunității Windsor.
- Contractantul: Bridging North America (BNA) (consorțiul format din întreprinderi canadiene, americane și internaționale)
- Subcontractanții

Impactul social

Planul de avantaje comunitare are două componente:

1. *Strategia privind dezvoltarea și participarea forței de muncă*

Strategia privind dezvoltarea și participarea forței de muncă include peste 80 de inițiative separate. Printre exemplele de avantaje care pot fi obținute se numără:

- colaborarea cu sindicatele și cu organizațiile de dezvoltare a forței de muncă locale pentru furnizarea de programe de pre-ucenicie și de ucenicie, precum și pentru a coordona activitățile de formare;
- organizarea și găzduirea unei sesiuni anuale în vederea informării sindicatelor, a contractanților locali, a instituțiilor de învățământ postsecundar, a proprietarilor de întreprinderi și a asociațiilor cu privire la modul în care pot sprijini realizarea proiectului și în care pot beneficia de viitoarele oportunități de afaceri;
- o serie de conferințe în vederea creșterii gradului de sensibilizare al elevilor din învățământul primar și secundar cu privire la proiect, precum și la carierele în domeniul comercial, precum și în vederea facilitării oportunităților de mentorat în rândul elevilor și al personalului de proiect;
- identificarea și punerea în aplicare a oportunităților de stagii de cercetare și de învățare pentru instituțiile post-secundare;
- punerea în aplicare a unor practici și dispoziții echitabile privind angajarea forței de muncă, inclusiv soluționarea în timp util a problemelor legate de ocuparea forței de muncă și achitarea promptă a obligațiilor de plată;
- oferirea de oportunități de mentorat femeilor indigene din Canada și altor femei din comunitățile-gazdă;
- sprijinirea unei părți din costurile de îngrijire a copilului pentru a permite șomerilor sau persoanelor subocupate să participe la ateliere în cadrul proiectului și la oportunități de formare (în limitele criteriilor stabilite);
- oferirea de oportunități de participare la sesiuni de formare profesională pentru interviuri de angajare, instrumente online de căutare, crearea de CV-uri și la procesul de recrutare pentru vorbitorii de limba engleză ca a doua limbă.

2. Strategia privind infrastructura de vecinătate

Strategia privind infrastructura de vecinătate include următoarele avantaje:

- infrastructura pentru biciclete, inclusiv extinderea căilor de legătură și un concurs local de soluții pentru rastele pentru biciclete;
- o platformă de observare care să permită studenților, rezidenților și turiștilor să urmărească construcția podului;
- îmbunătățirea străzilor și a parcurilor locale, inclusiv plantarea de arbori și finanțarea inițială (de tip „seed”) a creării unui pasaj (pod) ecologic care va asigura trecerea în condiții de siguranță a faunei sălbatice din zonă, inclusiv a speciilor expuse riscului;
- alocarea de prime pentru investiții pentru grupurile comunitare în sprijinul evenimentelor acestora, al programării și îmbunătățirilor infrastructurii;
- o serie de ateliere de lucru pentru dezvoltarea afacerilor care vizează întreprinderile locale;
- un program de reparații pentru locuințe, pentru a-i ajuta pe localnici să aducă îmbunătățiri la acoperișuri, furnale, ferestre și izolație în limita plafonului pentru gospodării.

Primul raport public privind impactul avantajelor comunitare ale podului Gordie Howe va fi publicat în 2020. Prima deblocare a fondurilor pentru inițiativele comunitare a sprijinit un proiect de artă comunitară în Windsor care a vizat implicarea tinerilor și care a reflectat istoria și cultura comunității, un program de dezvoltare a afacerilor pentru sprijinirea întreprinderilor mici și a întreprinderilor nou-înființate din regiunea sud-vestică a orașului Detroit, precum și alte câteva inițiative. Finanțarea deblocată până în luna martie 2020 s-a ridicat la peste 475 000 CAD.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Deși înaintea procesului de achiziții și în timpul acestuia au avut loc consultări ample, un aspect dificil a fost imposibilitatea de a se putea comunica cerințele RFP sau planurile de avantaje comunitare prezentate până când proiectul a ajuns la încheierea exercițiului financiar. În urma închiderii exercițiului financiar, consorțiul declarat câștigător a trebuit să își stabilească operațiunile, să angajeze personal, să găsească birouri și să facă tranziția de la ofertare la realizare.
- Stephanie Campeau, director WDBA pentru relațiile cu părțile interesate, consideră că activitatea desfășurată în etapele incipiente de planificare în vederea stabilirii de legături și a unui climat de încredere cu grupurile locale s-a dovedit a fi valoroasă, întrucât profilul proiectului a crescut. „Pentru a avea avantaje comunitare care să funcționeze cu adevărat și să fie acceptate de către localnici, trebuie să începem devreme”, a afirmat aceasta. „Cel mai bun lucru pe care mi l-a spus cineva a fost «ai ascultat»”.

Persoană de contact

Stephanie Campeau, director WDBA pentru relațiile cu părțile interesate, info@wdbridge.com, 1-519-946-3038

Site-ul web al proiectului: <http://gordiehoweinternationalbridge.com>, Twitter: @GordieHoweBrg Facebook: @GordieHoweBridge

14. Incluziunea profesională prin intermediul condițiilor de executare a contractelor în Castilla y León (Spania)

Statut: Versiune finalizată

Denumirea autorității de achiziție, țara: Guvernul regional din Castilla y León (Departamentul regional pentru sănătate), Spania

Sectorul produselor sau al serviciilor: Construcții

Introducere/obiectivele achizițiilor

Prin [Acordul 44/2016 din 21 iulie](#), guvernul regional din Castilla y León a stabilit dispoziții pentru punerea în aplicare a achizițiilor publice responsabile social (APRS) în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice desfășurate de autoritățile publice regionale. Acest acord prevede aplicarea clauzelor sociale în procedurile de achiziții publice prin intermediul criteriilor sociale, al contractelor rezervate și al măsurilor de facilitare a angajării persoanelor excluse de pe piețele muncii.

Această procedură specifică a urmărit să ofere oportunități de angajare persoanelor care aparțin categoriilor defavorizate sau care sunt expuse riscului de excludere socială, având astfel șanse reduse de a găsi un loc de muncă. Contractul prevedea angajarea persoanelor din aceste categorii ca o condiție pentru executarea lucrărilor. Categoriile de persoane vizate de prezenta procedură de achiziții publice au fost în cea mai mare parte dintre cele enumerate în acordul din 2016 [anexa I secțiunea II.1, literele (a) – (f)].

Obiect

Extinderea și reabilitarea unui spital din orașul Soria (Castilla y León, Spania).

Stadiul achizițiilor și criterii

Procedura a inclus o condiție de executare a contractului referitoare la angajarea persoanelor expuse riscului de excludere socială. Aceasta a acoperit în total 14 600 de ore (70 de ore pe săptămână x 4,34523 săptămâni/lună x 48 de luni). Incluziunea persoanelor defavorizate trebuia realizată prin contracte de muncă cu o durată minimă de 3 luni (putând fi convenită o durată mai scurtă de autoritatea contractantă pentru anumite părți ale lucrărilor cu o durată mai mică de 3 luni) și cel puțin 20 de ore pe săptămână.

Persoanele eligibile pentru efectuarea lucrărilor în temeiul acestei dispoziții pot face parte din oricare dintre următoarele categorii:

- beneficiari ai venitului minim sau membri ai unei gospodării care beneficiază de venitul minim;
- persoane care nu sunt eligibile pentru venitul minim fie din cauza unei perioade de rezidență insuficiente pentru a se califica pentru un venit minim, fie pentru că au parcurs deja întreaga perioadă de acordare a prestațiilor pentru venitul minim;
- tineri cu vârste cuprinse între 18 și 30 de ani care au beneficiat de servicii de protecție a copilului; delincvenți juvenili cu vârsta de peste 16 ani și foști delincvenți cu vârsta sub 30 de ani;
- persoane care se confruntă cu probleme legate de abuzul de substanțe sau alte forme de dependență care se află în prezent sub tratament;
- delincvenți și foști delincvenți care au dreptul legal de a lucra.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Oferirea de oportunități de angajare persoanelor care nu au acces la piețele muncii sau care sunt expuse riscului de excludere socială.

Verificare

Înainte de începerea lucrărilor, ofertantul declarat câștigător a trebuit să prezinte un plan în care să indice modul în care ar fi pusă în aplicare incluziunea profesională, inclusiv tipul de locuri de muncă și sarcinile care trebuie îndeplinite de către angajați.

Pentru a dovedi conformitatea cu condiția de performanță de mai sus, ofertantul declarat câștigător a trebuit să prezinte următoarele documente pentru fiecare angajat nou care beneficiază de incluziune în termen de o lună de la plasarea sa:

- contractul de muncă, precizând tipul, durata și programul de lucru;
- dovada înregistrării în sistemul de asigurări sociale;
- documentul de identitate al angajatului care deține dovezi ale excluderii sociale emise de o agenție publică de servicii sociale.

Ofertantul a trebuit să atașeze la fiecare raport pentru lucrările executate o declarație conform căreia nu au fost aduse modificări planului de incluziune profesională convenit.

Valoarea contractului

32,1 milioane EUR pe o perioadă de 48 de luni

Instrumentul

- Articolul 70 privind condițiile de executare a contractelor din Directiva 2014/24/UE.
- [Acordul 44/2016 din 21 iulie](#) al guvernului regional din Castilla y León, care stabilește orientări obligatorii pentru autoritățile contractante din cadrul organismelor guvernamentale regionale și care vizează achizițiile publice responsabile social.

Actori

- Autoritatea contractantă: Castilla y León
- Furnizor de servicii contractat:
- Persoane încadrate în muncă
- Servicii sociale publice: Ofertantul declarat câștigător este liber să selecteze angajații care vor efectua lucrările în cadrul programului de incluziune profesională, cu condiția ca aceștia să facă parte din oricare dintre categoriile eligibile. La cererea ofertantului, autoritățile publice pot orienta candidații potriviți prin intermediul agențiilor de servicii sociale gestionate de Departamentul pentru familie și egalitatea de șanse al guvernului regional care se ocupă cu categoriile eligibile de persoane expuse riscului de excludere.

Impactul social

- Obiectivul principal al dispoziției este creșterea șanselor de integrare durabilă pe piața muncii a beneficiarilor oportunităților de incluziune profesională.
- Contractantul trebuie să desemneze o persoană în cadrul echipei responsabile cu supravegherea și însoțirea angajaților la locul de muncă, pentru a asigura succesul plasamentelor. Această persoană

este persoana de referință pentru autoritatea contractantă pe parcursul monitorizării condițiilor de executare.

- La sfârșitul contractului, contractantul se va întâlni cu autoritatea contractantă pentru a evalua programul de incluziune profesională, progresele înregistrate în ceea ce privește capacitatea de inserție profesională a beneficiarilor, competențele dobândite și provocările cu care s-au confruntat cei în cauză. Integrarea beneficiarilor ca angajați permanenți, precum și continuarea acestor programe de incluziune în muncă în cadrul practicilor de ocupare a forței de muncă ale contractantului vor fi, de asemenea, analizate. Reprezentanții departamentului regional pentru familie și egalitatea de șanse pot participa, de asemenea, la această evaluare.

Lecții învățate și provocări viitoare

Autoritățile contractante au adesea rezerve în ceea ce privește utilizarea unor astfel de proceduri din cauza riscului de contestare în justiție. Prin urmare, experiențele inovatoare pot atrage acțiuni semnificative. Acest contract este primul de acest tip și a fost reprodus în alte proceduri de contractare lansate de guvernul regional din Castilla y León. Printre acestea se numără:

- Construirea unui centru de îngrijire a persoanelor în vârstă și a unui centru de îngrijire de zi în Salamanca
- (A2019/001392, linkul către procedură este disponibil [aici](#)). Acest contract prevede 8 680 de ore de muncă pentru persoanele expuse riscului de excludere socială și include femeile afectate de violența de gen ca grup-țintă.
- Construirea unui centru de asistență medicală primară în Calzada de Vanduciel (Salamanca) (2020008538, linkul către procedură este disponibil [aici](#)), care include 1 140 de ore de muncă.
- Construirea unui centru de asistență medicală primară (Parada del Molino) în Zamora (2020008470, linkul către procedură este disponibil [aici](#)), care include 1 520 de ore de muncă.
- Construirea unui centru de asistență medicală primară în Bemibre (León) (2020008470, linkul către procedură este disponibil [aici](#)), care include 1 370 de ore de muncă.

Principala provocare viitoare este promovarea punerii în aplicare a clauzelor privind incluziunea profesională drept condiții pentru executarea contractelor de muncă atribuite de organismele contractante sub supravegherea guvernului regional din Castilla y León, ori de câte ori durata și bugetul unor astfel de lucrări permit acest lucru. Obiectivul avut în vedere este ca cel puțin 3 % din numărul total de ore lucrate pentru executarea contractului să fie efectuate de către lucrători care beneficiază de un program de incluziune profesională.

Persoană de contact

Dna María del Rocío Andrés, consilier juridic, Serviciul de coordonare, Departamentul pentru familie și egalitatea de șanse, Junta de Castilla y León, mrocio.andres@jcy.es, +34 983 410 942

15. *Lucrări rutiere pentru incluziunea pe piața muncii*

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Eurométropole de Strasbourg (autoritate locală), Franța

Sectorul produselor sau al serviciilor: Construcții, lucrări rutiere.

Introducere/obiectivele achizițiilor

De peste două decenii, municipalitatea și Eurométropole de Strasbourg pun în aplicare clauze sociale în contractele de achiziții publice, care sunt analizate în mod sistematic ținând seama de scopul fiecărui contract, de forța de muncă necesară și de capacitatea tehnică. Acest sistem, care poate fi reprodus de orice autoritate locală, a fost consolidat prin aplicarea Strategiei orașului Strasbourg de promovare a achizițiilor responsabile din punct de vedere social și ecologic (SPASER)¹⁵.

La 7 aprilie 2019, Eurométropole de Strasbourg [a publicat o invitație de participare la procedura de ofertare](#) pentru selectarea operatorilor pentru reparații la Rue Coulaux din cartierul Port du Rhin. Aceasta a avut ca scop oferirea de oportunități de angajare pentru persoanele îndepărtate de piața muncii, care aparțin categoriilor defavorizate sau sunt expuse riscului de excludere socială, având astfel șanse reduse să își găsească un loc de muncă.

Obiect

Renovarea unui drum în cartierul Port du Rhin din Strasbourg, Franța.

Etapele și criteriile procedurii de achiziții publice

Autoritatea contractantă a lansat o procedură de licitație deschisă sub prag (articolul 27 din Decretul 2016-360 din 25 martie 2016) și a împărțit contractul în două loturi.

Lotul 1 se referea la renovarea drumului și, în conformitate cu articolele 38 și 52 din Ordonanța 2015-899 din 23 iulie 2015 (legislația franceză), prevedea obligația operatorilor contractați să angajeze persoane „îndepărtate de piața muncii” (persoane aflate în curs de integrare profesională sau din categorii prioritare care se confruntă cu dificultăți deosebite în ceea ce privește accesul la un loc de muncă)¹⁶ în scopul integrării pe piața muncii.

Ca o condiție de executare a contractului exclusiv pentru lotul 1, operatorul contractat a trebuit să se oblige să angajeze persoane îndepărtate de piața muncii pentru prestarea a 245 de ore pe întreaga durată a contractului. Oportunitățile de angajare pe parcursul executării contractului permit persoanelor angajate să dobândească sau să își îmbunătățească nivelul de calificare și experiența în vederea creșterii capacității de inserție profesională și a integrării durabile.

---

¹⁵ SPASER este un instrument național introdus de legislația națională privind achizițiile publice și de legea privind economia socială, care prevede obligația autorităților locale de a cheltui peste 100 000/an pentru adoptarea unei strategii privind achizițiile publice responsabile din punct de vedere social și ecologic.

¹⁶ În special: tineri cu un nivel scăzut de formare; tineri care nu au lucrat niciodată; persoane aflate în căutarea unui loc de muncă care s-au înregistrat la centrul de ocupare a forței de muncă de mai bine de un an în mod neîntrerupt sau care au fost în șomaj recurent mai mult de doi ani sau care au vârsta de peste 50 de ani; beneficiarii de prestații sociale, în special beneficiarii programelor RSA și A.S.S.; persoane integrate pe piața muncii prin intermediul structurilor de integrare prin activități economice (SIAE); persoane cu handicap recunoscute de Comisia pentru drepturile și autonomia persoanelor cu handicap (CDAPH), etc.

Ofertele au fost evaluate după cum urmează:

- Prețul serviciilor: 80 %
- Capacitatea tehnică a contractantului: 10 %
- Performanța în materie de protecție a mediului: 10 %.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Oferirea de oportunități de angajare pentru persoanele îndepărtate de piața muncii. Categoriile de persoane vizate de această procedură de achiziții sunt enumerate în Condițiile speciale ale contractului (CSC)¹⁷.

Verificare

Numai pentru lotul 1:

Pe parcursul executării contractului, Relais Chantiers¹⁸ verifică documentele pentru a stabili dacă există o promovare reală a ocupării forței de muncă în rândul categoriilor relevante, la cererea reprezentantului Eurométropole de Strasbourg. În acest scop, la sfârșitul fiecărui trimestru, operatorul contractat va transmite Relais Chantiers informațiile referitoare la serviciul de „promovare a locurilor de muncă”, de exemplu:

- Informații cu privire la recrutarea efectuată direct sau indirect, inclusiv toate fișele de salariu, certificatele de subcontractare sau certificatele de furnizare de personal în cazul recrutării prin intermediul întreprinderilor de integrare profesională sau al întreprinderilor de integrare a muncii temporare.
- Alte obligații cu caracter social prevăzute în contract, dacă este cazul.

În acest scop, contractantul trebuie să desemneze un interlocutor care va raporta către Relais Chantiers cu privire la punerea efectivă în aplicare a angajării persoanelor îndepărtate de piața muncii. Interlocutorul este persoana de referință pentru autoritatea contractantă pe parcursul monitorizării acestei condiții de executare.

Valoarea contractului

366 657,46 EUR (fără TVA)

Instrumentul

- Deși este sub pragul UE, contractul prevede angajarea persoanelor excluse de pe piața muncii drept condiție pentru executarea lucrărilor, în conformitate cu articolul 70 din Directiva 2014/24/UE, precum și împărțirea pe loturi, în conformitate cu articolul 46 privind împărțirea pe loturi din Directiva 2014/24/UE.
- [SPASER](#) – strategia franceză de promovare a achizițiilor publice responsabile din punct de vedere social și ecologic

---

¹⁷ „Cahier des Clauses Administratives Particulières (CCAP)” este documentul contractual care conține toate clauzele juridice și financiare care reglementează executarea contractului, cum ar fi condițiile de plată, de finanțare, orice garanții, condițiile de livrare, sancțiunile, termenele de executare, procedurile de verificare etc. CSC reprezintă, de asemenea, un document contractual pentru executarea contractului.

¹⁸ O asociație public-privată înființată pentru a gestiona clauzele de integrare profesională din contractele de achiziții publice în numele autorităților contractante din rândul resurselor de forță de muncă din Strasbourg.

Actori

- Autoritatea contractantă: Eurométropole de Strasbourg
- Furnizori de servicii contractați
- Sprijin pentru integrarea clauzei sociale: Relais Chantiers
- Angajați ai ofertantului

Impactul social

- Obiectivul principal al procedurii este creșterea șanselor de integrare durabilă pe piața muncii a beneficiarilor oportunităților de incluziune profesională. Datele din 2015 puse la dispoziție de Relais Chantiers arată că, începând din 2010, prin punerea în aplicare a unor contracte precum cel în cauză, au fost executate peste 3,5 milioane de ore de muncă (echivalentul a peste 450 de contracte cu normă întreagă pe o perioadă de cinci ani).

Lecții învățate și provocări viitoare

- O evaluare pozitivă confirmă faptul că, de mulți ani, clauzele sociale sunt utilizate pe piețele de achiziții publice ale orașului. Acest studiu de evaluare a viitorului categoriilor beneficiare confirmă faptul că sistemul răspunde preocupărilor legate de integrarea și de calificările persoanelor îndepărtate de piața muncii.
- În special, aceasta indică faptul că 55 % dintre persoanele din categoriile care beneficiază de o clauză socială sunt încă încadrate în muncă sau în formare la 6-12 luni de la numirea lor, în timp ce 39 % dintre acestea sunt în continuare angajate în cadrul întreprinderii care le-a oferit prima șansă.

Persoană de contact

Bruno Koebel, director adjunct pentru eficiență și afaceri juridice, Municipality și Eurométropole de Strasbourg, Bruno.Koebel@strasbourg.eu

---

16. Modelul Skien pentru calitatea ocupării forței de muncă în sectorul construcțiilor

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipalitatea orașului Skien, Norvegia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Construcții

Introducere/obiectivele achizițiilor

Municipalitatea orașului Skien urmărește să promoveze munca decentă și să combată infracțiunile legate de muncă, dumpingul social și exploatarea lucrătorilor în cadrul lanțurilor de aprovizionare. În acest scop, a pus în aplicare clauzele contractuale standard, aplicabile contractelor de bunuri, servicii și construcții, care sunt percepute ca fiind deosebit de sensibile în ceea ce privește drepturile lucrătorilor. Acest set de cerințe contractuale colective aplicabile sectoarelor „cu risc ridicat” poartă denumirea de modelul Skien.

Modelul Skien a fost pus în aplicare în cadrul unei rezoluții a Consiliului municipal din 2014 și a fost revizuit în 2019. Un rezumat al modelului (în norvegiană) este disponibil [aici](#). Modelul este obligatoriu pentru toate contractele de construcții și este utilizat și pentru contractele de bunuri și servicii, atât timp cât este practic și proporțional.

Prin clarificarea acestor standarde, Skien urmărește să creeze condiții de concurență echitabile în rândul furnizorilor și un cadru favorabil pentru angajatorii care respectă normele, care investesc în locuri de muncă de calitate și în responsabilitatea socială a întreprinderilor.

Skien este, de asemenea, parte a unui parteneriat intermunicipal pentru achiziții publice – Grenlandskommunenes innkjøpsenhet – cu alte cinci localități (Bamble, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn, Siljan). În ianuarie 2019, aceste localități au adoptat, de asemenea, modelul Skien.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Ocuparea informală a forței de muncă și infracțiunile legate de muncă sunt dificil de măsurat, însă au un impact economic estimat la aproximativ 1,2 % din PIB-ul național sau de 28 de miliarde NOK (aproximativ 3 miliarde EUR)¹⁹.

Având în vedere provocările reprezentate de infraționalitatea legată de muncă și de piața muncii ilegale din sectorul construcțiilor, municipalitatea orașului Skien a plasat achizițiile publice în centrul inițiativelor sale în direcția unor condiții de muncă decente, a unor standarde de muncă echitabile și a unor locuri de muncă de calitate.

Modelul Skien este rezultatul unui efort comun al municipalității orașului Skien ca autoritate contractantă și al tuturor celorlalte părți interesate relevante în domeniul achizițiilor publice. Au avut loc discuții cu organizațiile patronale din domeniul construcțiilor, care au prezentat principalele provocări cu care se confruntă în activitatea lor, și cu sindicatele, care și-au prezentat ideile de acțiuni adecvate și de cerințe în materie de achiziții pentru a obține rezultate mai bune. Autoritățile contractante au recunoscut necesitatea îmbunătățirii standardelor de muncă, asigurându-se în același timp că nivelul cerințelor nu creează obstacole suplimentare pentru participarea unor furnizori de încredere la procedurile de achiziții publice.

---

¹⁹ Astfel cum a raportat Economics Norway, într-o lucrare comandată de Ministerul Muncii și Afacerilor Sociale din Norvegia: <https://www.eurofound.europa.eu/publications/article/2017/norway-strategies-to-tackle-work-related-crime>.

Municipalitatea a solicitat o abordare coordonată între celelalte autorități contractante care fac parte din parteneriatul intermunicipal privind achizițiile publice cu privire la modul de abordare a condițiilor de muncă și a standardelor prin intermediul achizițiilor publice. Acest lucru a dus la crearea unor dispoziții standard și a unor contracte care generează un grad mai mare de previzibilitate în rândul furnizorilor, precum și un mediu de lucru sigur pentru profesioniștii din domeniul achizițiilor publice.

Modelul vizează următoarele domenii²⁰:

- *Angajarea cu preponderență a lucrătorilor stabili*

Pe de o parte, relațiile de muncă stabile promovează o mai mare securitate în rândul lucrătorilor și, pe de altă parte, facilitează sarcina autorităților de a verifica plata salariilor de către contractanți și de a asigura securitatea și sănătatea în muncă. Cu toate acestea, sectorul construcțiilor necesită un anumit grad de flexibilitate din cauza volumului de proiecte sau a ciclului de piață variabil. Prin urmare, municipalitatea solicită ca lucrătorii implicați în executarea contractelor să fie angajați de contractanți în conformitate cu legislația norvegiană, care interzice contractele de muncă în care nu se menționează numărul de ore. În plus, modelul prevede, de asemenea, ca angajarea lucrătorilor temporari (asigurați de agențiile de muncă) să fie aprobată în prealabil de autoritatea contractantă. În plus, furnizorii sunt obligați să demonstreze că lucrătorii temporari utilizați în execuția lucrărilor au contracte de muncă care asigură niveluri de remunerare în conformitate cu contractele colective de muncă obligatorii din punct de vedere juridic.

- *Angajarea ucenicilor*

Pentru a promova specializarea și niveluri adecvate de formare în sectoarele relevante, municipalitatea a solicitat în mod specific să se utilizeze ucenici în contracte care implică lucrări specializate. În plus, furnizorii trebuie să fie afiliați unui sistem de ucenicie.

Pentru a se asigura că această cerință nu afectează în mod disproporționat contractele și furnizorii mai mici, aceasta se aplică contractelor cu o durată mai mare de 3 luni și cu o valoare de peste 0,5 milioane NOK (aproximativ 50 000 EUR) pentru contractele de construcții și cu o valoare de peste 2 milioane NOK (200 000 EUR) pentru contractele de bunuri și servicii. Orice altă excepție trebuie aprobată de municipalitate.

- *Angajarea lucrătorilor calificați*

Promovarea calificărilor și a nivelurilor de competențe adecvate limitează posibilitatea exploatării lucrătorilor vulnerabili care nu dețin cunoștințe privind meseria sau drepturile lor. În plus, angajarea ucenicilor presupune prezența lucrătorilor calificați la fața locului, care să poată acționa ca mentori. Modelul Skien prevede ca majoritatea angajaților implicați în executarea contractelor de construcții să dețină o calificare profesională relevantă.

- *Limitarea numărului de niveluri de subcontractanți*

O limitare a numărului maxim de subcontractanți permite o mai bună monitorizare și un mai bun control al condițiilor și standardelor de lucru aplicate de autoritatea contractantă. În acest scop, municipalitatea a stabilit, ca regulă generală, maximum un nivel de subcontractare de către furnizorul principal. Deși nu există nicio restricție privind numărul de subcontractanți sau proporția din contract subcontractată, toți subcontractanții trebuie să se afle sub controlul direct al contractantului principal pentru a se evita fragmentarea responsabilității. Subcontractanții trebuie să fie identificați în contract.

Această dispoziție reprezintă eventualele necesități de specializare în cadrul unui contract și nu afectează accesul operatorilor mai mici la procedurile de achiziții publice. Prin urmare, autorităților contractante li se

---

²⁰ Această versiune actualizată a raportului omite un alineat privind elementele în materie de subcontractare ale acestei practici, care a fost inclus în versiunea originală. Alineatul a fost eliminat ca urmare a îndoielilor care au apărut în legătură cu legalitatea unor astfel de elemente.

permite să facă excepții de la această regulă înaintea concurenței din motive legate de piață sau în timpul executării contractului exclusiv din motive speciale sau neprevăzute.

- *Prevenirea încălcărilor drepturilor omului de-a lungul lanțului de aprovizionare*

Furnizorul este obligat să aibă un set de orientări care să includă respectarea drepturilor fundamentale ale omului și a convențiilor fundamentale ale OIM încorporate în operațiunile sale și pentru lanțul său de aprovizionare. Trebuie să se ia măsuri de control și să se întocmească rapoarte cu privire la monitorizarea specifică a subcontractanților la nivelul lanțului de aprovizionare. Pe lângă cele de mai sus, municipalitatea stabilește cerințe suplimentare:

- *Nu se efectuează plăți în numerar:* toate plățile salariale și alte compensații se plătesc în contul bancar al fiecărui lucrător. Plățile salariale trebuie plătite într-un cont bancar, iar angajatorul trebuie să poată urmări plata. Toate celelalte plăți decât salariile efectuate de furnizor în legătură cu executarea contractului vor fi, de asemenea, achitate prin mijloace electronice și vor putea fi urmărite. Furnizorii sunt obligați să își identifice banca la cerere.
- *Niveluri de salarizare și condiții de muncă minime:* Furnizorii municipalității trebuie să se asigure că angajații beneficiază de condiții de muncă și de salarizare cel puțin egale cu cele prevăzute în contractele colective de muncă la nivel național.

Verificare

Cerințele fac parte din condițiile contractuale, prin urmare, prin participarea la concurs, contractanții se angajează să respecte aceste condiții în perioada de executare.

La cerere, ofertanții trebuie să furnizeze documente privind salariile și condițiile de încadrare în muncă ale angajaților lor. Ofertanții trebuie să certifice conformitatea cu [Convenția OIM nr. 94 privind clauzele de muncă în contractele publice](#).

Autoritatea contractantă poate percepe o penalitate zilnică de la ofertanți în cazul în care aceștia sau oricare dintre subcontractanții lor utilizează forță de muncă ilegală sau neconformă, iar situația nu este remediată înainte de termenul stabilit de client în scris. Penalitatea zilnică va fi echivalentă cu o miime din valoarea contractului, dar nu mai puțin de 1 000 NOK (aproximativ 100 EUR) pe zi lucrătoare, până la remedierea situației.

În cazul unei încălcări confirmate a condițiilor modelului și al incapacității contractantului de a o soluționa, autoritatea contractantă poate rezilia contractul cu o perioadă de suspendare în ceea ce privește viitoarea participare la procedurile de achiziții publice.

Valoarea contractului

Depinde de contractele specifice care fac obiectul procedurii de ofertare.

Instrumentul

- Articolul 18 alineatul (2) privind clauza socială obligatorie și articolul 70 privind condițiile de executare a contractelor din Directiva 2014/24/UE. Utilizarea acestor dispoziții trebuie să fie în conformitate cu Directiva privind detașarea lucrătorilor [Directiva 96/71/CE, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/957].

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipalitatea orașului Skien și serviciile, agențiile acesteia etc.

- Sindicatele și patronatele (modelul se bazează pe o cooperare tripartită între municipalități și partenerii sociali)
- Furnizorii de servicii în domeniul construcțiilor
- Lucrători

Impactul social

- Achiziții publice eficiente și responsabile social – și un model care a inspirat alte municipalități să își asume responsabilitatea.
- Crearea reputației publice prin asumarea responsabilității sociale;
- Protejarea muncii decente și îmbunătățirea calității muncii.
- Îmbunătățirea controlului privind securitatea și sănătatea în muncă (medii profesionale mai sigure).
- Promovarea formării profesionale a ucenicilor și a utilizării lucrătorilor calificați, precum și creșterea numărului de întreprinderi regionale afiliate la un sistem de ucenicie.
- Promovarea contractanților serioși și fiabili, care, la rândul lor, oferă stabilitate, calitate și previzibilitate.
- Concurență loială și condiții de concurență echitabile între furnizori.
- Mai puține cazuri de evaziune și fraudă fiscală – mai puține cazuri de infraționalitate profesională.

Într-un raport referitor la eforturile de eliminare a dumpingului social în domeniul achizițiilor publice, Biroul auditorului general ia act de faptul că numeroase autorități locale pot aduce îmbunătățiri în acest domeniu și a recomandat să se urmeze exemplul Skien. De fapt, un număr tot mai mare de autorități locale norvegiene adoptă modelul Skien. Până în 2019, aproximativ 180 din 426 de localități din Norvegia au pus în aplicare diferite tipuri de modele de achiziții publice pentru a asigura achiziții publice responsabile social. Modelul Skien este unul „deschizător de drumuri”, existând mai multe modele diferite utilizate în localitățile norvegiene. Unele modele copiază modelul Skien, iar altele sunt adaptate pentru a răspunde intereselor și nevoilor diferitelor domenii, ramuri și politici.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Dialogul cu partenerii sociali și cu părțile interesate din acest sector este esențial pentru a stabili cerințe într-un mod realist și pentru a asigura conformitatea și rezultate concrete.
- Este important să se adopte o abordare progresivă a cerințelor. În această privință, standardele adoptate în sectorul construcțiilor se bazează pe măsurile anterioare întreprinse de municipalitate, care au fost accelerate în acest sector, având în vedere riscurile ridicate percepute în ceea ce privește neconformitatea.
- Clauzele și contractele standard sunt utile pentru operaționalizarea conformității cu standardele la toate nivelurile. Standardele comune privind aspectele esențiale/orizontale, cum ar fi drepturile lucrătorilor și calitatea locurilor de muncă, sunt compatibile cu adaptarea procedurilor la nevoile specifice ale autorităților contractante.

- Modelul a fost revizuit în 2019, pentru a-l ajusta și a-l îmbunătăți pe baza experienței practice dobândite până în prezent, precum și pentru a respecta legislația națională și a SEE după transpunerea Directivei privind achizițiile publice din 2014. Municipalitatea a analizat modul în care modelul a afectat piața, lucrătorii și nevoile și politicile municipalităților. De exemplu, primul model prevedea plata salariilor într-un cont bancar din Norvegia. Cu toate acestea, municipalitatea orașului Skien s-a întrebat dacă acest lucru este cu adevărat necesar – municipalitatea trebuie să fie în măsură doar să urmărească banii, lucru posibil chiar dacă contul bancar nu este unul norvegian. De asemenea, versiunea veche a modelului prevedea angajarea ucenicilor doar de către contractanții norvegieni, aceasta fiind în prezent o cerință generală (în cazul este nevoie de promovarea ucenicilor).
- Modelul va fi revizuit din doi în doi ani, urmând să fie adaptat în funcție de cum se modifică și se dezvoltă piețele și infraționalitatea legată de muncă, fiind, de asemenea, adaptat la cerințele formulate de municipalitate.
- Monitorizarea și controlul cerințelor modelului reprezintă o provocare permanentă. Digitalizarea, informațiile în timp real și colectarea sistematică a datelor sunt instrumente esențiale în acest scop.

Persoane de contact

Dna Ingrid Buset, consilier, Fagforbundet (Sindicatul norvegian al lucrătorilor generali și municipali), Ingrid.Buset@fagforbundet.no

Dna Anette Wessel Gerner, șeful unității de achiziții intermunicipale, municipalitatea orașului Skien, AnetteWessel.Gerner@skien.kommune.no

Dl Jonas Bals, consilier, LO (Confederația norvegiană a sindicatelor), Jonas.bals@lo.no

17. Carta privind ocuparea forței de muncă de la Grangegorman, Irlanda

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Agenția pentru Dezvoltare din Grangegorman, Irlanda

Sectorul produselor sau al serviciilor: Construcții

Introducere/obiectivele achizițiilor

Agenția pentru Dezvoltare din Grangegorman (denumită în continuare „GDA”) și coordonatorul pentru ocuparea forței de muncă și formare și cu Forumul pentru muncă și învățare din Grangegorman („GLLF”) au elaborat și pus în aplicare [Carta privind ocuparea forței de muncă de la Grangegorman](#).

În urma unui [studiu din 2009](#) privind oportunitățile de ocupare a forței de muncă ce decurg din proiectul de dezvoltare din Grangegorman în partea de nord a orașului Dublin, a fost elaborată o strategie care, ulterior, a fost dezvoltată, luând forma cartei. Aceasta a fost introdusă în 2012, o perioadă în care se înregistra o rată ridicată a șomajului în Irlanda (aproximativ 16 %) și chiar o rată și mai ridicată a șomajului în zonele adiacente proiectului Grangegorman, care au inclus comunitățile care se confruntă cu niveluri ridicate de sărăcie și de lipsuri. Dezvoltarea s-a axat pe furnizarea unei infrastructuri de mare anvergură în domeniul educației, al sănătății și al recreerii. În centrul dezvoltării se află consolidarea UT Dublin, cea mai mare universitate irlandeză aflată în Grangegorman. Angajamentul tradițional și activitățile comunitare de informare ale UT Dublin au fost foarte utile în ceea ce privește sprijinirea Cartei privind ocuparea forței de muncă în comunitățile din jur și pentru furnizarea unor elemente de sprijin.

Scopul cartei este de a se asigura că oportunitățile de angajare care decurg din proiectul Grangegorman – care implică dezvoltarea unui nou cartier urban în partea de nord a orașului Dublin – vor fi valorificate de comunitatea locală, în special de persoanele aflate în șomaj.

Carta stabilește acțiunile care pot fi întreprinse de contractanți și subcontractanți pentru a optimiza oportunitățile de ocupare a forței de muncă și de formare care decurg din proiectul de dezvoltare Grangegorman pentru locuitorii din cartierul Grangegorman. Carta descrie, de asemenea, modul în care se va realiza monitorizarea și raportarea cu privire la acestea.

Toți contractanții și subcontractanții cărora li se atribuie contracte sunt informați pe scurt, pentru a se asigura că au înțeles clar ceea ce li se cere în materie de raportare, inclusiv în ceea ce privește planificarea la perspectivă, și că identifică locurile de muncă potențiale pentru care recrutarea se poate realiza la nivel local. Carta se aplică contractanților pentru lucrări specifice care fac obiectul unor contracte cu GDA. Aceasta este concepută astfel încât să respecte drepturile contractantului în temeiul legislației irlandeze și europene și trebuie să fie interpretată în consecință.

Stadiul achizițiilor și criteriile

Bunele practici se referă la etapa post-achiziție.

Documentele achiziției fac trimitere la Carta de la Grangegorman privind ocuparea forței de muncă, care conține condițiile de executare a contractului legate de considerentele sociale. Carta nu are caracter obligatoriu, dar întreprinderea contractată poate alege să o respecte. Până în prezent, toți contractanții s-au angajat să țină cont de aceasta.

Obligațiile prevăzute de cartă se aplică numai în ceea ce privește executarea lucrărilor și a contractului. GDA urmărește să asigure că cel puțin 20 % din noile locuri de muncă create în legătură cu noul proiect de dezvoltare vor fi oferite locuitorilor din cartierul Grangegorman și, ulterior, locuitorilor din zonele învecinate. În cazul în care contractantul este de acord să respecte cartă, acesta se angajează să urmeze toți pașii rezonabili pentru ocuparea a cel puțin 10 % din noile locuri de muncă create pentru realizarea proiectului de

către persoane nou-intrate pe piața muncii sau șomeri de lungă durată. Acesta îi va trata pe localnici în mod egal și va acorda o atenție deosebită ocupării forței de muncă.

În plus, în termen de patru săptămâni de la începutul contractului și/sau înainte de apariția oportunităților de angajare preconizate, contractantul va participa la evenimentul intitulat „Să ne cunoaștem contractantul” (prevăzut la articolul 5 din Carta de la Grangegorman privind ocuparea forței de muncă). Obiectivul acestei zile este de a prezenta proiectul și contractantul cetățenilor și întreprinderilor de la nivel local, pentru a permite contractanților să socializeze și să dezvolte posibilități de angajare și de formare adecvate pentru locuitorii din zonă.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Carta privind ocuparea forței de muncă a GDA este o măsură de sprijin care vizează integrarea persoanelor îndepărtate de piața muncii și a șomerilor de lungă durată pe piața muncii prin utilizarea condițiilor de executare a contractului legate de considerente sociale, și anume prin punerea în aplicare a cartei de către contractanți.

Verificare

- Echipa de proiectare a GDA este responsabilă de monitorizarea punerii în aplicare a cartei de către contractanți și de raportarea corespunzătoare către coordonatorul pentru ocuparea forței de muncă.
- Sunt organizate reuniuni lunare între coordonatorul pentru ocuparea forței de muncă și ofițerul de legătură al contractantului pentru monitorizarea și evaluarea punerii în aplicare a cartei.
- Coordonatorul pentru ocuparea forței de muncă monitorizează și revizuieste eficacitatea măsurilor luate pentru realizarea angajamentelor sau țintelor contractantului în temeiul cartei.
- Ofițerul de legătură al contractantului, împreună cu coordonatorul pentru ocuparea forței de muncă, monitorizează și raportează, de asemenea, numărul de localnici angajați în cadrul proiectului.

Valoarea contractului

Variază de la un contract la altul

Instrumentul

- Articolul 70 privind condițiile de executare a contractelor din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: Agenția pentru Dezvoltare din Grangegorman
- Contractanți și subcontractanți cărora le-a fost atribuit contractul, care includ:
  - Contractantul 1: John Sisk & Son și FCC Construcción (subcontractanți: SISK, FCC, Sodexo, Building Management Services, Kennedy Security, Duggan Systems Ltd., Techrete Ireland & UK, Crown Roofing Ltd., Wintrop Engineering, Cleartech, Designer Group).
  - Contractantul 2: Energy Centre, John Paul Construction
  - Contractantul 3: Purcell Construction

Impactul social

- Reabilitarea structurală și socială a cartierului Grangegorman pentru un viitor durabil pentru locuitorii din zonă și întreprinderile locale;
- Incluziunea socială, prin oferirea de oportunități de angajare și de formare pentru categoriile sociale marginalizate;

- Întrucât comunitatea locală este implicată în acest proiect de dezvoltare, s-a născut un sentiment de asumare a proiectului la nivel local. Datorită acestei abordări, proiectul a beneficiat de implicarea și sprijinul comunității locale;
- S-a creat o sinergie între interesele publice și cele private în beneficiul comunității Grangegorman;
- Optimizarea oportunităților de angajare și de formare profesională ce decurg din proiectul de dezvoltare Grangegorman;
- Sprijin prin formare, ucenicii și oportunități de angajare pentru persoanele îndepărtate de piața muncii, în special șomerii pe termen lung;
- Conformitatea se măsoară lunar, calculând numărul de angajați locali într-o anumită lună în raport cu numărul total de angajați la fața locului pentru luna respectivă. Lucrătorii nu sunt identificați individual, ci se monitorizează doar procentul lucrătorilor locali în fiecare lună. Numărul mediu la fața locului pe an: 2015 – 130 în total/24 de localnici, adică 19 % angajați locali; 2016 – 49 în total/8 localnici, adică 17 %; 2017 – nu au existat proiecte de construcții; 2018 – 275 în total/35 de localnici, adică 13 %; 2019 – 760 în total/76 de localnici, adică 10 %²¹. Această scădere reflectă îmbunătățirea treptată a situației de pe piața muncii și scăderea ratelor șomajului în Irlanda. Prin urmare, cartea s-a adaptat astfel încât să vizeze persoanele care sunt îndepărtate de piața muncii și au nevoi mai specifice de sprijin.

Alte beneficii

- Modelul a fost reprodus de Universitatea Tehnologică (UT) Dublin, ceea ce demonstrează transferabilitatea acestei bune practici.
- Datele contractanților care lucrează în cadrul proiectului de dezvoltare Grangegorman sunt, de asemenea, publicate pe site-ul GDA (www.ggda.ie/employment-and-training), care permite persoanelor, inclusiv celor care depășesc sfera geografică a cartei, să contacteze direct angajatorii, dacă doresc acest lucru.
- Colaborarea între agenții ca urmare a cartei, și anume (sub)contractantul îl notifică pe coordonatorul pentru ocuparea forței de muncă în legătură cu locurile de muncă vacante, coordonatorul respectiv transmite apoi datele către Intreo (Departamentul pentru ocuparea forței de muncă și protecție socială), care le distribuie agențiilor relevante, cum ar fi serviciile locale de ocupare a forței de muncă.
- Un eveniment de „cunoaștere a contractantului” a avut loc la data de 21 ianuarie 2020, la sediul Agenției pentru Dezvoltare din Grangegorman. Evenimentul a fost destinat persoanelor din comunitățile locale, precum și comunităților din întregul oraș (în special celor care se confruntă cu un dezavantaj economic și social de nivel ridicat). Răspunsul a depășit așteptările; GDA a angajat aproximativ 400 de persoane din acele comunități interesate să lucreze în funcții de gestionare a infrastructurilor în cadrul noului campus al UT Dublin din Grangegorman, a cărui deschidere este programată în lunile următoare. Acestea sunt primele locuri de muncă permanente din cadrul proiectului de dezvoltare Grangegorman și unele dintre primele oportunități de angajare pentru femei (sectorul construcțiilor rămâne un sector caracterizat de predominanța factorului de gen în Irlanda).

Lecții învățate și provocări viitoare

- GDA continuă să aplice cartea, cu toate că o schimbare a pieței muncii face ca atingerea obiectivelor inițiale să fie mai dificilă.
- Prin urmare, în prezent se analizează modul în care pot fi sprijinite organizațiile și proiectele (inclusiv întreprinderile sociale) care se concentrează asupra procentului de 5 % care rămâne în afara pieței

---

²¹ Aceste cifre și o prezentare mai amplă a impactului Cartei privind ocuparea forței de muncă asupra profilului socioeconomic al orașului Dublin de nord-vest pot fi consultate aici: <http://ggda.ie/assets/Joining-up-the-Dots-3-Report.pdf> (p. 91-94).

muncii, în conformitate cu ceea ce guvernul irlandez consideră că este în afara „ocupării integrale a forței de muncă”.

- În acest scop, Forumul pentru ocuparea forței de muncă și învățare din Grangegorman („Grangegorman Labour and Learning Forum” – GLLF) a instituit un grup pentru afaceri și întreprinderi în Grangegorman, ale cărui obiective sunt de a sensibiliza întreprinderile locale cu privire la potențialul proiectului de dezvoltare din Grangegorman și de a analiza modul în care GLLF ar putea sprijini întreprinderile locale (în special întreprinderile mici și microîntreprinderile).

Persoană de contact

Kathleen McCann, coordonatorul pentru ocuparea forței de muncă și formare în cadrul Agenției pentru Dezvoltare din Grangegorman, kathleen.mccann@ggda.ie

SECTORUL 3 – Servicii alimentare/de catering

18. Licitatie rezervată întreprinderilor sociale

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Département de Vendée, Franța

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii alimentare și de catering

Introducere/obiectivele achizițiilor

Pe baza unei decizii a Consiliului său, departamentul a decis în 2010 să promoveze utilizarea de produse ecologice și de înaltă calitate în școli (colegii).

Ideea a fost de stabili, prin intermediul licitațiilor, o legătură între un centru agroalimentar și producătorii de legume, fructe și produse lactate ecologice.

În urma unei analize a nevoilor efectuate în 2010 s-a concluzionat că există o întreprindere socială care are printre angajați persoane cu handicap și care oferă servicii agroalimentare și producători ecologici certificați, ce ar putea fi puși în legătură prin intermediul contractelor departamentului. După ce a anunțat că va organiza o licitație rezervată, departamentul Vendée a atribuit în 2011 un contract întreprinderii sociale identificate în timpul analizei nevoilor, în cadrul căreia sunt angajate aproximativ 10 persoane cu handicap pentru furnizarea de servicii agroalimentare. În urma republicării, în 2015, contractul a fost reînnoit pe o perioadă de șase ani.

Serviciile sunt prestate în peste 30 de școli situate pe teritoriul departamentului. Produsele prelucrate reprezintă, în medie, peste 100 de tone pe an.

După semnarea primului contract, departamentul a inclus posibilitatea de a livra produsele brute către întreprinderea socială în cadrul licitațiilor pentru furnizarea de alimente din 2012 și 2016. A fost înființat un grup de cumpărători între departament și școli, încurajându-se utilizarea centrului agroalimentar.

Obiect

Servicii agroalimentare: depozitarea, prelucrarea (curățare, decojire și tăiere), ambalarea de produse brute și livrarea de produse prelucrate.

Stadiul achizițiilor și criterii

Licitatia a fost rezervată organizațiilor care angajează persoane cu handicap într-un procent cuprins între 55 % și 100 %. Invitația publicată de participare la procedura de ofertare nu a cuprins nicio cerință geografică. Anunțul a definit cerințele în mod obiectiv pentru a se primi răspunsuri de la diferiți ofertanți.

Un singur ofertant a făcut o ofertă după publicarea anunțului. Această ofertă a fost analizată în conformitate cu criteriile de atribuire definite în anunț:

- Preț: 35 %, pe baza volumului anual estimat de alimente prelucrate;
- Performanța de mediu: 25 %, pe baza serviciilor propuse și a surselor de energie utilizate pentru efectuarea acestor servicii într-un mod ecologic;
- Calitatea tehnică: 25 %, pe baza calității personalului și a organizației instituționale și pe baza garanțiilor privind randamentul oferite pentru prelucrarea alimentelor;

Ofertantul declarat câștigător a fost organizația ADAPEI-ARIA 85. Această întreprindere socială lucrează cu persoane cu handicap și le oferă nu doar un loc de muncă, ci și sprijin de natură medicală și socială. În total,

peste 1 400 de persoane sunt angajate de organizație în Franța și aproximativ 10 sunt angajate în cadrul întreprinderii care execută contractul atribuit în Vendée.

Obiectivul de politică socială și standardul de referință

Contractul inițial, care a fost atribuit înainte de adoptarea directivelor UE privind achizițiile publice din 2014, a fost rezervat în conformitate cu articolul 15 din Codul francez privind achizițiile publice din 2006.

Verificare

- Sistem de verificare instituit pentru verificarea procentului de persoane cu handicap angajate. Legislația franceză prevede un sistem de verificare a „întreprinderilor adaptate” pentru a încheia un contract cu autoritățile franceze în vederea definirii obiectivelor (procentul de persoane cu handicap, planul de sprijin și mobilitate pentru persoanele cu handicap) care urmează să fie aprobate și să conducă la obținerea de asistență financiară din partea autorităților de stat. Autoritățile de stat trebuie să efectueze controale regulate. Există, de asemenea, o dispoziție în contract care prevede obligația contractantului să prezinte în fiecare an un raport de activitate care să cuprindă: procentul persoanelor cu handicap mobilizate pentru prestarea serviciilor, diferitele tipuri de servicii furnizate și numărul de ore lucrate de către persoanele cu handicap în cauză.
- Ofertantul trebuie să furnizeze detalii în continuu pe parcursul executării contractului în ceea ce privește cantitățile de legume, fructe și produse lactate prelucrate, livrările către școli și respectarea reglementărilor privind produsele ecologice;
- Autoritatea contractantă a inclus în caietul de sarcini dreptul de a efectua o analiză a produselor furnizate de un laborator oficial autorizat să efectueze astfel de analize [de exemplu, Laboratorul pentru mediu și alimente din Vendée - LEAV („Laboratoire de l'Environnement et de l'Alimentation de la Vendée”)].
- În invitația de participare s-au prezentat sancțiunile în caz de neconformitate. Sancțiunile sunt definite în invitație (sancțiune financiară, dacă nu se efectuează plata) și în contractul încheiat de către organizație cu autoritățile statului: mai puține ajutoare, neprelungirea sau încetarea contractului.

Valoarea contractului

Contractul este evaluat la aproximativ 105 000 EUR pe an pentru serviciile agroalimentare care vizează de prepararea de alimente ecologice (în special legume, fructe și produse lactate).

Instrumentul

- Articolul 20 privind contractele rezervate din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: Departamentul Vendée.
- Furnizor de servicii contractat: întreprinderea socială ADAPEI-ARIA 85
- Beneficiari: Peste 30 de școli (școli gimnaziale), municipalitatea orașului Olonne-sur-Mer și un liceu din Luçon achiziționează diferite produse alimentare.
- Asistență pentru ofertare: RESECO (cunoscut anterior ca RGO - „Reseau Grand Ouest”), o asociație independentă al cărei obiectiv este de a uni și de a conecta municipalitățile, precum și de a sprijini activitățile acestora în domeniul achizițiilor publice ecologice și responsabile social.

Impactul social

Prin atribuirea unui contract rezervat unei întreprinderi sociale care lucrează cu persoane cu handicap, departamentul Vendée a asigurat un impact social pozitiv și a promovat utilizarea de alimente ecologice produse la nivel local, cu următoarele rezultate:

- Serviciile agroalimentare contractate sprijină angajarea a 10 persoane
- În fiecare an, peste 1,8 milioane de porții de mâncare care conțin peste 100 de tone de produse ecologice sunt livrate în 34 de școli. Produsele ecologice reprezintă 10-15 % din conținutul porțiilor servite.

Alte beneficii

- Se estimează o reducere a cantității de emisii de CO₂ cu 281,59 tone în fiecare an prin intermediul proiectului de servicii de catering.
- Reducerea transportului va duce la economii de energie primară estimate la 1,03 GWh/an. În cazul livrărilor în comun realizate de întreprinderea socială, volumul livrărilor este redus cu două treimi (2 200 de livrări, în cazul în care școlile primesc produsele direct; aproximativ 700 de livrări folosind serviciile întreprinderii sociale.) Această practică a creat oportunități de afaceri pentru micii producători cu costuri logistice mai scăzute și situați în zonele învecinate. În cadrul acestui sistem, peste 30 de mici producători de legume, fructe și produse lactate ecologice furnizează în prezent alimente în valoare de aproximativ 170 000 EUR pe an.
- Printre alte beneficii se numără înființarea unui grup al cumpărătorilor, care va conduce la reducerea costurilor pentru achiziții și gestionarea contractelor, precum și la servicii realizate de întreprinderea socială, cum ar fi sprijinul medical și social acordat angajaților săi.
- În Franța, combaterea risipei de alimente este un obiectiv de politică. Acest proiect contribuie la sensibilizarea elevilor cu privire la importanța reducerii risipei alimentare și a dezvoltării durabile.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Acesta a fost un model de succes pentru stabilirea unei abordări comune și globale privind achizițiile în sectorul alimentar și al serviciilor de catering, care acoperă cei trei piloni ai dezvoltării durabile – mediu, social și economic.
- Abordarea a conectat în mod real nevoile furnizorilor de servicii agroalimentare cu nevoile de aprovizionare ale diferiților cumpărători prin atribuirea unui contract rezervat unei întreprinderi sociale.
- Departamentul Vendée are acum în vedere extinderea programului pentru a include și alți cumpărători (aziluri de bătrâni, școli și municipalități). Începând cu 2016, departamentul Vendée a adoptat o abordare similară în ceea ce privește achizițiile de pește și de carne.
- Proiectul a fost pus în evidență în Europa (prin intermediul RESECO, care a fost implicat în acest proiect) și în Franța, în special prin intermediul unei comunități online care se ocupă de activități de catering și este gestionată de RESECO și de CNFPT (Centre National de la Fonction Publique Territoriale): <https://e-communaut.es.cnfpt.fr/alimentation-restauration-collective>, o organizație care face legătura între diferiți actori pentru sesiuni de formare tehnice și juridice.

Persoană de contact

Mickaël TESSIER, expert juridic în licitații pentru Departamentul Vendée, mickael.tessier@vendee.fr

19. Achiziții responsabile social de alimente și băuturi de către municipalitatea orașului Oslo

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipalitatea orașului Oslo, Norvegia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii alimentare și de catering

Introducere/obiectivele achizițiilor

Municipalitatea orașului Oslo deține 50 de agenții. Fiecare este responsabilă de propriile sale proceduri de achiziții publice pentru sprijinirea operațiunilor zilnice. Agenția pentru Îmbunătățire și Dezvoltare (AID) este unitatea centrală de consiliere pentru achiziții publice. AID pregătește și administrează acorduri-cadru inter-agenții pentru municipalitate și, de asemenea, oferă îndrumări, modele de contracte standard, servicii de formare și de consiliere pentru toate agențiile.

În perioada 2017-2018, AID a efectuat achiziții pentru trei acorduri-cadru pentru produse alimentare și băuturi, fructe și legume și produse lactate. Pe lângă cerințele cuprinzătoare de mediu, inclusiv cerința privind alternativele ecologice, municipalitatea orașului Oslo a utilizat o serie de criterii sociale și clauze contractuale pentru a asigura respectarea drepturilor fundamentale ale omului și ale lucrătorilor în lanțurile de aprovizionare pentru produsele agricole cu risc ridicat.

Municipalitatea utilizează criterii sociale în toate contractele în care procesele de producție implică riscuri de efecte negative asupra drepturilor omului și a drepturilor lucrătorilor la nivel internațional. Actualele cerințe privind achizițiile publice responsabile social (APRS) sunt aliniate la principalele cadre internaționale, cum ar fi Principiile directoare ale ONU privind afacerile și drepturile omului și Orientările OCDE privind diligența necesară referitoare la conduita responsabilă în afaceri.

Obiect

Achizițiile de alimente și băuturi, inclusiv fructe, legume și produse lactate pentru diferite unități și servicii oferite de municipalitatea orașului Oslo, de exemplu servicii de îngrijire a copilului, aziluri de bătrâni etc.

Stadiul achizițiilor și criteriile

Achizițiile publice au fost organizate sub forma unei proceduri competitive cu negociere.

Criterii de selecție:

Pentru a fi considerat un furnizor potențial al municipalității orașului Oslo, întreprinderea a trebuit să documenteze managementul calității și un sistem de trasabilitate adecvat pentru a verifica respectarea clauzelor sociale de-a lungul lanțului de aprovizionare.

Specificații:

- Cafea certificată ca produs care respectă cerințele privind comerțul echitabil [întreaga cantitate de cafea trebuie să fie certificată drept adecvată pentru comerțul echitabil și să poarte eticheta Fairtrade („comerț echitabil”) sau o etichetă echivalentă];
- Banane certificate ca produse care respectă cerințele privind comerțul echitabil [întreaga cantitate de banane trebuie să fie certificată drept adecvată pentru comerțul echitabil și să poarte eticheta Fairtrade („comerț echitabil”) sau o etichetă echivalentă];

Criterii de atribuire:

- Au fost atribuite puncte pentru alte produse de origine care respectă cerințele privind comerțul echitabil (alte produse oferite drept produse care respectă cerințele privind comerțul echitabil trebuie să poarte eticheta Fairtrade, UTZ sau o etichetă echivalentă).

Condiții de executare a contractului:

- Contractul include clauzele standard de executare a contractului social ale municipalității orașului Oslo (a se vedea descrierea de mai jos, de la secțiunea „Instrument”).

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

O nouă strategie în materie de achiziții publice a fost elaborată în 2017 prin dialog cu părțile interesate interne și externe. Aceasta se bazează pe principii în materie de durabilitate. Principalul obiectiv este ca Oslo să desfășoare proceduri de achiziții adecvate și eficiente din punctul de vedere al costurilor, oferind soluții viabile și durabile atât pe termen scurt, cât și pe termen lung. Subobiectivele prevăd că achizițiile trebuie să contribuie la transformarea orașului Oslo într-un oraș mai verde, mai favorabil incluziunii sociale și mai inovator, care să ofere locuitorilor, întreprinderilor și industriei soluții și servicii în conformitate cu nevoile prezente și viitoare ale acestora. Subobiectivul nr. 3 abordează aspectele sociale ale achizițiilor publice și include orientări strategice care prevăd că „municipalitatea nu trebuie să interacționeze cu furnizori care pot fi asociați cu încălcări ale drepturilor fundamentale ale omului, ale convențiilor fundamentale ale OIM sau ale dreptului internațional pe care Norvegia trebuie să le respecte în temeiul rezoluțiilor ONU”. Mai mult, „orașul Oslo trebuie să depună eforturi pentru a se asigura în mod activ că lanțurile globale de aprovizionare ale municipalității protejează drepturile fundamentale ale omului, convențiile fundamentale ale OIM și normele internaționale pe care Norvegia trebuie să le respecte în temeiul rezoluțiilor ONU”. În cele din urmă, „municipalitatea trebuie să aplice gestionarea categoriilor (gestionare strategică a grupurilor de produse prin intermediul parteneriatelor comerciale) pentru a spori ponderea produselor care respectă cerințele privind comerțul echitabil”.

Regulamentul Consiliului municipal privind combaterea muncii copiilor: Primul regulament al Consiliului municipal al orașului Oslo împotriva muncii copiilor a fost adoptat în 1996. Dispozițiile acestuia au fost utilizate într-un număr limitat de contracte. În 2005, acesta a fost extins la toate contractele standard pentru bunuri cu risc ridicat de încălcări ale drepturilor omului și ale drepturilor lucrătorilor.

„Modelul Oslo”: În 2012, Oslo și-a depus candidatura pentru a deveni membru al Pactului mondial al ONU. A fost adoptat un regulament revizuit privind punerea în aplicare a celor zece principii în funcția de achiziții. Acesta a inclus, de asemenea, o clauză socială standard consolidată privind executarea contractului și criteriile de selecție socială. Clauza și criteriile au fost utilizate în toate contractele cu risc ridicat pentru bunuri. Cel mai recent regulament, cunoscut drept „Modelul Oslo” și adoptat în 2017, dezvoltă și consolidează suplimentar cerințele sociale și extinde utilizarea acestora la contractele de servicii și lucrări de construcții care includ produse cu grad ridicat de risc, cum ar fi materialele de construcție.

Ethical Trade Norway: În 2017, Oslo a devenit membru al Ethical Trade Norway. Ethical Trade Norway este o inițiativă care implică mai multe părți interesate, reprezentată de ONG-uri, sindicate, întreprinderi și Federația întreprinderilor din Norvegia. Este un centru de resurse și un susținător al practicilor comerciale etice. Prin calitatea sa de membru al Ethical Trade Norway, Oslo urmărește să își demonstreze angajamentul de a depune eforturi în direcția comerțului etic prin intermediul achizițiilor publice. Municipalitatea îi încurajează pe furnizorii și pe partenerii săi să adopte principiile comerțului etic.

Oraș care respectă cerințele privind comerțul echitabil: Oslo este, de asemenea, un oraș care respectă cerințele privind comerțul echitabil. A fost înființat un comitet director format din reprezentanți ai municipalității, întreprinderi și ONG-uri, și acesta ia măsuri de promovare a comerțului echitabil²² în cadrul

²² Expresia „comerț echitabil” se referă la condițiile comerciale care asigură că lucrătorii din lanțurile de aprovizionare pentru bunurile achiziționate beneficiază de condiții de muncă decente și primesc cel puțin salariul minim actual și că producătorii beneficiază de condiții bune de tranzacționare prin intermediul unui preț minim pentru bunuri.

acțiunilor principale ale municipalității, inclusiv în cadrul achizițiilor, precum și în rândul cetățenilor săi. Cea mai importantă etapă în acest domeniu în ultimii doi ani a fost cea de gestionare a categoriilor în vederea creșterii ponderii bunurilor certificate ca respectând cerințele comerțului echitabil achiziționate de municipalitate.

Verificare

Furnizorii trebuie să ia măsuri active pentru a promova drepturile internaționale ale omului și pentru a asigura condiții de muncă în întregul lanț de aprovizionare cel puțin conforme cu drepturile fundamentale ale omului, cu convențiile de bază ale OIM și cu reglementările naționale relevante din domeniul muncii din țările producătoare. Au fost utilizate următoarele tehnici de verificare:

- Formularul de autoevaluare completat în 2018;
- Procesul de monitorizare internă în perioada 2019-2020;
- Procesul de monitorizare coordonată în perioada 2019-2020: Orașul Oslo conduce o echipă de experți privind monitorizarea coordonată a criteriilor sociale în contractele pentru alimente și băuturi, împreună cu o serie de alte autorități publice din Norvegia. Aceasta face parte dintr-un proiect care a fost inițiat și condus de Ethical Trade Norway. Scopul este de a sublinia eficacitatea procesului de monitorizare, pe măsură ce tot mai multe autorități publice importante își unesc forțele pentru a folosi furnizori comuni și, de asemenea, pentru a economisi resurse atât pentru autoritățile publice, cât și pentru furnizori.

În caz de nerespectare, municipalitatea orașului Oslo mai întâi ar avertiza furnizorul, apoi l-ar sancționa, la fel cum a procedat și în alte contracte. Administrația municipală a emis de două ori avertismente privind rezilierea altor contracte. În primul caz, s-a întâmplat în urma unui audit efectuat de o parte terță, la o unitate producătoare de articole de îmbrăcăminte de lucru din China. În cel de al doilea caz, avertismentul a fost emis în urma unui audit efectuat de o parte terță la sediul principal al unui fost furnizor de echipamente medicale din Norvegia. Cu toate acestea, în ambele cazuri, furnizorii au aplicat măsuri corective, care au fost bine documentate și aprobate de către administrație. Ca atare, niciodată nu a fost necesar să se rezilieze un contract exclusiv din cauza unei încălcări a clauzelor contractuale sociale referitoare la lanțurile de aprovizionare globale. Cu toate acestea, autoritatea locală are dreptul de a rezilia un contract ca urmare a unei încălcări a legislației muncii copiilor sau a altor legi fundamentale în domeniul muncii și al drepturilor omului, chiar și în cazul în care furnizorii aplică măsuri corective.

Valoarea contractului

Valoarea estimată anuală a contractului pentru cele trei domenii contractuale – alimente și băuturi, fructe și legume și produse lactate – se ridică la 80 de milioane NOK (6,9 milioane EUR). În 2018, suma totală s-a ridicat la 78 720 462 NOK (6,8 milioane EUR).

Instrumente

- Articolul 18 alineatul (2) privind respectarea obligațiilor aplicabile în domeniul mediului, social și al muncii din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipalitatea orașului Oslo
  - Furnizori de servicii contractați
    - Produse alimentare și băuturi – Servicegrossistene AS
    - Fructe și legume – Cater Drammen AS
    - Produse lactate – Tine SA
-

Impactul social

În urma utilizării criteriilor de selecție socială, municipalitatea a obținut furnizori mai responsabili, cu următoarele rezultate:

- În primele patru luni ale anului 2019, ponderea bananelor certificate ca respectând cerințele comerțului echitabil și a bananelor ecologice achiziționate prin achiziții publice a crescut de la 3 % la 50 %.
- În aceeași perioadă, ponderea cafelei certificate ca respectând cerințele comerțului echitabil a crescut de la 9 % la 13 %.

Acest lucru arată că instituirea unor acorduri-cadru centrale și utilizarea gestionării categoriilor reprezintă instrumente eficiente pentru consolidarea comerțului etic. Municipalitatea colaborează cu furnizorii pentru a face piața mai responsabilă din punct de vedere social și pentru a determina creșterea ofertei de produse care respectă cerințele privind comerțul echitabil și de alternative ecologice la un preț bun.

Alte beneficii

- Ponderea alimentelor ecologice a crescut, de asemenea, odată cu comerțul echitabil.

Lecții învățate și provocări viitoare

Următorii pași în direcția îmbunătățirii continue a responsabilității sociale în cadrul procedurilor de achiziții ale orașului Oslo vor fi:

- luarea în considerare a criteriilor de atribuire sociale, de exemplu, bazate pe o evaluare a riscurilor pentru anumite produse;
- luarea în considerare a unor clauze sociale progresive de executare a contractelor, cum ar fi o proporție din ce în ce mai mare a altor produse comerciale echitabile selectate în cursul perioadei contractuale.

Persoană de contact

Katja Khardikova, coordonator achiziții durabile, Municipalitatea orașului Oslo,

katja.khardikova@uke.oslo.kommune.no

20. Clauză obligatorie privind comerțul echitabil în contractele municipale din Madrid

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipalitatea orașului Madrid, Spania

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii alimentare și de catering

Introducere și obiectivele achizițiilor

La 18 iulie 2016, municipalitatea orașului Madrid a adoptat un regulament privind introducerea unor clauze sociale obligatorii în contractele publice, în concesiunile și în autorizațiile acordate de autoritatea locală.

Regulamentul prevede obligația organismelor publice să aplice o clauză privind comerțul echitabil în cadrul procedurilor lor de achiziții publice, astfel încât să fie obligatoriu să se includă în ofertă cel puțin un produs comercializat în mod echitabil sau responsabil din categoria selectată. Această clauză cuprinde produsele selectate în procesul de achiziționare de alimente destinate serviciilor de catering și restaurant.

Regulamentul a făcut parte dintr-un plan mai amplu al municipalității orașului Madrid de a promova un mediu pozitiv pentru un consum responsabil și pentru un comerț echitabil, consacrat deja în Ordonanța municipală privind consumul din 2011 (a se vedea articolele 48, 49 și 50 privind achizițiile publice responsabile și criteriile sociale).

În cadrul etapei de punere în aplicare a legislației locale, au fost oferite module și exemple online pentru întreprinderile care au prezentat oferte (a se vedea secțiunea „Verificare”). Dispoziția a fost concepută pentru a asigura un proces mai lin și mai accesibil pentru toate întreprinderile.

Stadiul achizițiilor și criterii

Regulamentul prevede includerea unei clauze privind comerțul echitabil în obiectul achiziției, în titlul acestuia și în anunț. Introducerea obligatorie a clauzei privind comerțul echitabil poate fi realizată fie sub forma unei clauze speciale de executare a contractului, fie sub forma unui criteriu de atribuire, în funcție de caracteristicile achiziției. Furnizarea unei etichete (a se vedea secțiunea „Standardul de referință”) sau a unui element echivalent este considerată strict necesară pentru achiziția publică. În cazul criteriilor de atribuire, comerțul echitabil poate reprezenta până la 10 % din puncte. Legea definește și distinge produsele care respectă cerințele privind comerțul echitabil în conformitate cu conceptul de comerț echitabil și responsabil după cum urmează:

- Termenul „echitabil” se referă la respectarea drepturilor lucrătorilor și la protecția mediului, în conformitate cu Rezoluția 2005/2245 a Parlamentului European privind comerțul echitabil și dezvoltarea.
- Termenul „responsabil” se referă la aceeași Rezoluție 2005/2245 a Parlamentului European; trebuie menționat faptul că noțiunea de „comerț responsabil” nu include specificații privind un preț minim și privind acordarea unei prime privind comerțul echitabil pentru producători; prin urmare, aceasta este o definiție mai puțin strictă decât cea a comerțului echitabil.

Produsele incluse în regulamente sunt cafeaua, ceaiul sau alte infuzii, zahărul, dulciurile, biscuiții, produsele din cacao și din ciocolată. Criteriile privind comerțul echitabil pentru aceste produse trebuie îndeplinite în cazul serviciilor de catering, al restaurantelor, al cafenelelor, al cantinelor și al distribuitorilor automate. În aceste cazuri, cel puțin unul dintre aceste produse trebuie să fie din surse echitabile sau responsabile în proporție de 100 %.

Clauza este obligatorie și pentru contractele minore. În conformitate cu legislația spaniolă, contractele minore acoperă nevoi sau acțiuni specifice care nu se repetă în mod sistematic în timp, iar valoarea lor estimată nu ar trebui să depășească 15 000 de EUR.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Regulamentul privind practicile comerciale echitabile pentru autoritățile locale a făcut parte dintr-o inițiativă mai amplă de îmbunătățire a comerțului echitabil în Spania. Între 2000 și 2016, cheltuielile totale pentru produsele care respectă cerințele privind comerțul echitabil au crescut de la 10 milioane EUR la 40 de milioane EUR. Pentru a sprijini această evoluție, guvernul național și autoritățile locale s-au angajat să sporească gradul de sensibilizare a cetățenilor cu privire la această chestiune și să sporească cheltuielile publice legate de comerțul echitabil și responsabil. Regulamentul municipal din 2016 a fost adoptat ca parte a promovării comerțului responsabil, astfel cum se prevede în Ordonanța din 2011 privind consumul pentru orașul Madrid.

Ca referință pentru definiția unui produs care respectă cerințele privind comerțul echitabil, regulamentul precizează obligația de a include următoarele standarde și organizații:

- Organizația Mondială a Comerțului Echitabil: organizație lider activă în domeniul verificării și standardizării comerțului echitabil;
- FairTrade: Organizația internațională a comerțului echitabil, care furnizează o marcă FAIRTRADE producătorilor și întreprinderilor care respectă standardele internaționale;
- Naturland Fair: Organizația internațională a agriculturii ecologice, care activează în 58 de țări din întreaga lume;
- EcoCert: Asociația internațională pentru durabilitate care oferă certificate privind comerțul echitabil, inclusiv pentru agricultura durabilă și aprovizionarea responsabilă;
- Fair for Life: Organizația internațională a comerțului echitabil, axată pe drepturile omului și condițiile de muncă echitabile;
- Símbolo de Pequeños Productores: rețea internațională de producători ecologici mici și medii, care operează în principal în țările din America Latină;
- Certificarea Rainforest Alliance: certificarea durabilității ecologice, sociale și economice a produsului;
- Certificarea UTZ: eticheta de durabilitate care cuprinde întregul lanț de aprovizionare;
- Alte etichete și organizații cu obiectiv și scop echivalente.

Verificare

- Ofertantul certifică faptul că utilizează un produs care respectă cerințele privind comerțul echitabil prin intermediul unui modul online disponibil de la Administrația orașului Madrid. Verificarea are loc în cursul etapei de atribuire.
- Întreprinderile au posibilitatea de a analiza un model în cursul procesului de licitație și exemple pentru a facilita completarea documentelor.
- Având în vedere noutatea procesului, atât pentru personalul administrativ, cât și pentru întreprinderile contractate, municipalitatea orașului Madrid a oferit angajaților săi sesiuni de formare specifică privind practicile comerciale echitabile.

Instrumentul

- Articolul 43 privind etichetele din Directiva 2014/24/UE.
- Decret emis de autoritatea municipală din Madrid în iulie 2016, de punere în aplicare a Decretului-cadru național al Ministerului Economiei privind încorporarea clauzelor sociale în achizițiile publice ale autorităților orașului (19 ianuarie 2016). Dispozițiile au fost ulterior consacrate în Legea privind achizițiile publice din noiembrie 2017 de transpunere a Directivei 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipality oraşului Madrid (Departamentul pentru achiziții publice și servicii și Departamentul pentru economie, inovare și ocuparea forței de muncă)
- Ofertanți și furnizori contractați

Impactul social

- Regulamentul a atras o atenție sporită din partea întreprinderilor și a autorităților publice asupra utilizării unor produse care respectă cerințele privind comerțul echitabil și responsabil în serviciile lor de catering. Produsele vizate de regulamente sunt cele mai afectate de consumul specific comerțului echitabil: în 2016, cafeaua a reprezentat 43 % din totalul vânzărilor care respectă cerințele privind comerțul echitabil, urmată de zahăr și dulciuri (40 %), ceai (3 %) și alte produse alimentare (7 %).
- Prin urmare, regulamentul a contribuit la îmbunătățirea condițiilor sociale ale lucrătorilor din sectorul producției de cacao, ceai și de zahăr, prin selectarea produselor pe baza unei etichete privind comerțul echitabil. În perioada 2016-2018, au fost încheiate 126 de contracte cu clauze privind comerțul echitabil sau responsabil de către autoritățile municipale din Madrid; 46 în 2018. Sunt incluse contracte pentru 47 de grădinițe cu servicii de cantină.

Lecții învățate și perspective

- Municipality oraşului Madrid a utilizat în mod consecvent etichetele privind comerțul echitabil ca mijloc de creștere a impactului social pozitiv al administrației locale.
- Funcționarii din cadrul municipalității au subliniat importanța monitorizării computerizate pentru punerea efectivă în aplicare a contractelor, având în vedere numărul mare de contractanți și de produse implicate. În plus, o măsură urgentă de asigurare a unor proceduri etice și eficiente de achiziții publice care respectă cerințele comerțului echitabil și de extindere a domeniului de aplicare al acestora ar fi să se prevadă standardizarea etichetelor.
- Având în vedere succesul inițiativei, consiliul municipal ia în considerare extinderea gamei de produse incluse pe lista pentru comerțul echitabil.

Persoane de contact

Maria Sanchez Rebollo, Direcția Generală Contractare și servicii, rebollosmc@madrid.es (contact principal)
Angel Rodrigo Bravo, Municipality oraşului Madrid, Dg.contraser@madrid.es (contact secundar)

21. Utilizarea împărțirii pe loturi pentru contractele rezervate cu o structură bugetară complexă

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality orașului Corfu, Grecia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii alimentare și de catering

Introducere/obiectivele achizițiilor

La începutul anilor 2000 și ca urmare a reformei sistemului de sănătate mintală, antreprenariatul social pentru integrarea socială și profesională a persoanelor cu probleme psihosociale a fost puternic promovat în Corfu. În acest context, municipalitatea orașului Corfu a contribuit la creșterea gradului de sensibilizare cu privire la „achizițiile sociale” și la câștigarea de experiență importantă în ceea ce privește utilizarea licitațiilor rezervate pentru întreprinderile sociale de integrare profesională.

În acest caz particular, ideea a fost de a intensifica activitatea de achiziții sociale a municipalității prin achiziționarea de servicii de catering pentru două unități municipale diferite cu surse de finanțare diferite (o unitate de învățământ finanțată prin intermediul unei subvenții acordate municipalității de către Ministerul de Interne al Greciei și o unitate de protecție socială cofinanțată de UE și de fondurile naționale prin intermediul unui proiect CRSN) pe baza unei singure licitații rezervate.

Obiect

Furnizarea de mese de prânz pentru Școala de muzică din Corfu și furnizarea de meniuri preparate pentru femeile și copiii găzduiți în Hostelul social pentru victimele violenței domestice din Corfu.

Stadiul achizițiilor și criterii

Licitarea a fost lansată de municipalitatea orașului Corfu la 28 decembrie 2017, ca licitație rezervată pentru întreprinderile sociale de integrare profesională bazată exclusiv pe criteriul costului (prețul cel mai scăzut). Licitarea a fost definită în mod obiectiv și s-a indicat în mod clar că este deschisă tuturor întreprinderilor sociale de integrare profesională cu sediul în Grecia sau în orice alt stat membru, care își desfășoară activitatea în sectorul cateringului și în care cel puțin 30 % dintre angajați sunt persoane cu handicap sau lucrători din categorii defavorizate.

Particularitatea acestei licitații a fost inițiativa autorității contractante de a împărți contractul pe loturi pentru a putea face față aspectelor complexe care decurg din faptul că aceste două unități municipale aveau surse de finanțare diferite (durată diferită, proceduri de plată diferite etc.). Cele două loturi au fost definite după cum urmează:

- Lotul 1: Servicii de catering pentru o școală cu profil muzical din Corfu de la data semnării contractului și până la 31 decembrie 2018 sau mai târziu, în cazul în care rămân produse nelivrate (și până la epuizarea acestora).
- Lotul 2: Servicii de catering pentru mesele oferite femeilor și copiilor găzduiți la Hostelul pentru victimele violenței domestice în perioada cuprinsă între data semnării contractului și data de finalizare a proiectului cofinanțat, 31 noiembrie 2018.

Autoritatea contractantă a indicat în invitația de participare că pot fi depuse oferte pentru unul sau ambele loturi.

În etapa de achiziție, a fost depusă o singură ofertă. Ofertantul a fost KoiSPE Corfu New Horizons, o întreprindere socială locală de integrare profesională a persoanelor cu probleme psihosociale cu o activitate intensă în sectorul cateringului. Lipsa unui număr mai mare de ofertanți ar trebui să fie pusă pe seama

provocărilor legate de natura serviciilor achiziționate (feluri de mâncare proaspăt preparate) în combinație cu poziția geografică a insulei Corfu, întrucât întreprinderile cu sediul în altă parte ar trebui să fie în măsură să asigure transferul felurilor de mâncare proaspăt preparate cu vaporul de pe continent (cel puțin 1,5 ore) în fiecare zi.

Contractul a fost atribuit unicului ofertant, KoiSPE Corfu New Horizons. Furnizorul a prestat serviciile în mod competent și în conformitate cu contractul.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Obiectivul de politică socială a fost de a spori accesul întreprinderilor sociale de integrare profesională la piața locală a contractelor publice prin utilizarea unei singure licitații rezervate care să acopere necesarul de achiziții pentru mai multe unități municipale, în pofida surselor de finanțare diferite.

Verificare

Verificarea scopului integrării profesionale și a procentului necesar de angajați din categorii defavorizate are loc atât în etapa de licitație, cât și în timpul executării contractului. Autoritatea contractantă solicită ofertanților (și, ulterior, contractantului) să prezinte certificate relevante emise de autoritățile competente. În Grecia, aceste certificate sunt emise de Registrul antreprenoriatului social din cadrul Ministerului Muncii și Afacerilor Sociale și (în special pentru KoiSPEs) Direcția pentru sănătate mintală din cadrul Ministerului Sănătății.

Contractul a fost executat cu succes până la sfârșitul lunii decembrie 2018 pentru lotul 1 și sfârșitul lunii noiembrie 2018 pentru lotul 2.

Valoarea contractului

Valoarea totală a contractului pentru ambele loturi a fost de 177 653 EUR fără TVA, lotul 1 având o valoare de 113 243 EUR, iar lotul 2 de 64 410 EUR.

Instrumentul

- Articolul 20 (privind contractele rezervate) și articolul 46 (privind împărțirea contractelor pe loturi) din Directiva 2014/24/UE.
- Transpuse de articolul 20 și articolul 59 din Legea elenă nr. 4412/2016 privind achizițiile publice.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipality orașului Corfu
- Furnizor de servicii contractat: KoiSPE Corfu New Horizons, o întreprindere socială organizată sub forma juridică de KoiSPE (cooperativă socială cu răspundere limitată) cu sediul în Corfu și specializată în integrarea profesională a persoanelor cu probleme psihosociale.
- Actori de sprijin: EAADHSY, adică Autoritatea Independentă pentru Achiziții Publice din Grecia (responsabilă pentru auditarea și îndrumarea autorităților naționale contractante) și regiunea Insulelor Ionice (responsabilă de gestionarea programului operațional regional CRSN prin intermediul autorității sale regionale speciale de management), a acordat asistență tehnică și consiliere municipalității pentru abordarea problemei complexității legate de diferitele surse de finanțare a contractului. Abordarea pozitivă și cooperarea acestora au contribuit la succesul acestui demers.

Impactul social

Ofertantul câștigător, KoiSPE Corfu New Horizons, are 234 de membri (profesioniști din domeniul sănătății mintale și persoane cu probleme psihosociale) și o gamă largă de activități antreprenoriale, cum ar fi servicii de catering, de curățenie, producția și prelucrarea alimentelor, gestionarea de parcuri și îngrijirea de spații

deschise. Are 85 de angajați, dintre care 60 sunt persoane cu boli psihice. Prin urmare, procentul lucrătorilor cu handicap este de peste 70 %, depășind procentul minim de 30 % prevăzut în caietul de sarcini.

Impactul social al acestei cereri specifice nu a fost măsurat. Cu toate acestea, KoiSPE Corfu New Horizons a evaluat impactul social al activității sale economice din ultimii cinci ani (2014-2018) (printr-o evaluare externă efectuată de experți independenți – un expert în psihiatrie și un expert în resurse umane), aproximativ jumătate din această evaluare referindu-se la executarea contractelor de achiziții publice. În conformitate cu datele disponibile, impactul social obținut de KoiSPE Corfu New Horizons în ceea ce privește sănătatea și bunăstarea persoanelor cu boli psihice angajate include:

- reducerea semnificativă a recidivelor (-35 %);
- îmbunătățirea semnificativă a indicatorilor de comunicare la locul de muncă (+25 %);
- reducerea nevoii de utilizare a serviciilor de sănătate mintală;
- incluziunea ocupațională și socială;
- îmbunătățirea gestionării stresului;
- îmbunătățirea competențelor de învățare;
- asistență semnificativă privind veniturile.

În general, activitatea economică a KoiSPE Corfu New Horizons a contribuit, de asemenea, la dezvoltarea economică și socială locală a insulei, obținând următoarele avantaje:

- sensibilizare la nivelul comunității;
- durabilitatea antreprenoriatului social local;
- dezvoltarea bunelor practici pentru alte categorii vulnerabile;
- reducerea nevoii de servicii din partea subsistemelor locale de sănătate și de protecție socială.

Alte beneficii

- Cazul are un potențial de reproducere ridicat pentru alte autorități contractante din Grecia și din alte țări care pun în aplicare proiecte în cadrul CNSR, în special la nivel regional.

Lecții învățate și provocări viitoare

Acest caz a reprezentat un efort îndrăzneț al unei mici autorități guvernamentale locale către un model mai complex de licitații rezervate. Principalele lecții învățate pot fi rezumate după cum urmează:

- Achizițiile sociale pot fi aplicate cu succes, chiar dacă bugetul contractului are surse de finanțare complexe.
- Împărțirea unui contract pe loturi este o abordare inteligentă, care poate fi utilizată nu numai pentru a facilita accesul întreprinderilor sociale la piața achizițiilor publice, ci și pentru a oferi flexibilitate în cazurile complexe de achiziții publice.
- Dat fiind că, în astfel de cazuri, principala provocare este că toate părțile care participă la finanțarea bugetului contractului sunt de acord cu utilizarea unei licitații rezervate unice în pofida mecanismelor de finanțare diferite, cheia succesului este cooperarea strânsă între autoritatea contractantă și autoritatea de gestionare a CRSN competentă. Responsabilizarea acordată de auditorii naționali în materie de achiziții publice poate avea, de asemenea, o importanță crucială.

Principala provocare viitoare este sensibilizarea autorităților contractante locale și a autorităților regionale de gestionare a CSNR în ceea ce privește promovarea simplificată a achizițiilor publice responsabile social în cadrul contractelor publice legate de proiecte cofinanțate de UE.

Persoană de contact

DI Athanasios Papavlassopoulos, director general KoiSPE Corfu New Horizons, thanassiios@yahoo.gr and koispekerk@yahoo.gr

22. Contracte rezervate pentru integrare profesională în vederea realizării mai multor obiective în materie de durabilitate

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Serviciul federal public de planificare pentru integrare socială, combaterea sărăciei, economie socială și politici orășenești federale (PPS SI), BELGIA (<https://www.mi-is.be>)

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii alimentare și de catering

Introducere/obiectivele achizițiilor

PPS SI este o agenție federală publică din Belgia care are misiunea de a garanta o existență demnă pentru toți cei care trăiesc în sărăcie prin elaborarea, punerea în aplicare, evaluarea și monitorizarea unei politici federale favorabile incluziunii pentru integrare socială. În acest context, PPS SI este, de asemenea, responsabilă pentru gestionarea programului operațional FEAD (Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane) din Belgia, care oferă asistență alimentară persoanelor aflate în dificultate. Ca autoritate națională de gestionare a FEAD, PPS SI achiziționează toate produsele alimentare care urmează să fie distribuite gratuit persoanelor care trăiesc sub pragul sărăciei.

În acest caz, obiectivul autorității contractante a fost triplu:

1. asigurarea unor produse sănătoase și nutritive pentru persoanele cele mai defavorizate din Belgia;
2. contribuția la prevenirea risipei alimentare prin impunerea utilizării surplusurilor de legume nevândute ca materii prime și,
3. îmbunătățirea integrării profesionale a lucrătorilor defavorizați prin rezervarea procesului de atribuire a contractului pentru întreprinderile sociale care desfășoară activități de inserție profesională.

Obiect

Pregătirea, ambalarea și transportul de supe pregătite din surplusurile de legume către zone de depozitare predefinite. Supa ar fi unul dintre produsele alimentare care urmează să fie distribuite gratuit celor mai defavorizate persoane în cadrul programului național FEAD din Belgia.

Stadiul achizițiilor și criterii

Procesul de achiziții a fost lansat de PPS SI în 2018 ca o procedură competitivă cu negociere rezervată atelierelor protejate și operatorilor economici al căror scop principal este integrarea socială și profesională a persoanelor cu handicap și a persoanelor defavorizate. Valoarea contractului s-a situat sub pragul UE, iar utilizarea acestei proceduri a permis ofertanților să își adapteze oferta la așteptările autorității contractante și să negocieze prețul, în cazul în care aceasta depășea bugetul disponibil.

Procedura de ofertare a fost definită în mod obiectiv, invitând toate tipurile de întreprinderi sociale de integrare profesională cu sediul în Belgia și care îndeplinesc criteriile privind „economia socială a integrării profesionale”, stabilite la articolul 59 din Legea din 26 martie 1999 (privind Planul de acțiune belgian pentru ocuparea forței de muncă din 1998) sau în orice alt stat membru sau țară parte la Acordul privind achizițiile publice (AAP) și care îndeplinesc criteriile echivalente în temeiul legislației naționale relevante.

Având în vedere complexitatea și caracterul inovator al acestei proceduri de achiziții publice, autoritatea contractantă a organizat o sesiune de informare pentru potențialii ofertanți înainte de termenul de depunere a ofertelor.

Atribuirea contractului s-a bazat pe oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, corespunzătoare celui mai bun raport calitate-preț evaluat pe baza a două criterii:

1. prețul propus pe unitate de produs final (70 % din punctajul total);
2. descrierea abordării propuse pentru executarea contractului (30 % din punctajul total), care a inclus trei criterii secundare:
  - fiabilitatea sursei propuse de surplus de legume;
  - credibilitatea procesului de producție propus pentru supă și
  - credibilitatea calendarului de livrare propus al produsului către zonele de depozitare indicate de autoritatea contractantă.

În etapa achiziției, doar o singură ofertă a fost depusă de un consorțiu format din mai multe întreprinderi sociale, care a primit în cele din urmă contractul. Lipsa mai multor oferte poate fi atribuită specificațiilor tehnice foarte stricte pentru servicii (specificații tehnice stricte pentru produsele alimentare, termene stricte de livrare, livrări în mediu refrigerat etc.), care au depășit capacitatea altor operatori din sectorul întreprinderilor sociale.

Consortiul declarat câștigător a prestat serviciile în mod competent și în conformitate cu contractul în perioada octombrie 2018 - iulie 2019.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Obiectivul de politică socială al acestei proceduri de achiziții publice, astfel cum se precizează în mod clar în invitația de participare la procedura de ofertare, a fost urmărirea integrării sociale și profesionale pentru persoanele cu handicap sau dezavantajate. În Flandra, angajații întreprinderilor sociale care desfășoară activități de inserție socială includ persoane cu handicap mintal sau fizic (ușor) și alte persoane care nu pot lucra pe piața obișnuită a forței de muncă (persoane cu probleme psihologice grave, inclusiv refugiați care au suferit traume, persoane care nu dispun de competențele sociale necesare etc.).

Verificare

Înainte de atribuirea contractului, verificarea a inclus:

- cerințe administrative privind ofertanții (întreprindere socială, solvabilitate etc.);
- originea surplusurilor de legume;
- metode de producție și de ambalare;
- planificarea livrărilor.

Cerințele administrative au fost verificate de experții în materie de achiziții ai departamentului financiar, pe baza informațiilor disponibile în bazele de date financiare și fiscale (Knispuntbank) și în registrul pentru întreprinderile sociale recunoscute. Verificările privind celelalte trei elemente au fost efectuate de autoritatea de gestionare a FEAD pe baza documentelor incluse în ofertă.

Pe durata contractului, verificarea a inclus:

- controlul calității produsului;
- calitatea livrărilor.

Autoritatea de gestionare a FEAD a verificat calitatea produselor și a livrărilor. În ceea ce privește calitatea produselor, se prelevează probe, iar acestea sunt testate în laborator. În ceea ce privește calitatea livrărilor, se efectuează unul sau mai multe controale la fața locului la momentul livrării.

După livrări, se verifică toate documentele de livrare cu facturile, pentru a se asigura că întreaga cantitate de produse a fost livrată conform planificării.

Deși nu au existat criteriile de executare de natură „socială”, PPS SI a impus un set de criterii de performanță de mediu, cum ar fi utilizarea de hârtie reciclată și prioritizarea schimbului electronic de date pentru a limita utilizarea hârtiei, în conformitate cu eticheta sa EMAS pentru reducerea la minimum a impactului activităților sale asupra mediului.

Valoarea contractului

Valoarea totală a contractului s-a ridicat la 134 500 de EUR (fără TVA).

Instrumentul

- Articolul 20 privind contractele rezervate din Directiva 2014/24/UE.
- Transpus prin articolul 15 din Legea belgiană privind achizițiile publice din 17 iunie 2016

Actori

- Autoritatea contractantă: Serviciul public de planificare a integrării sociale (PPS SI)
- Furnizor de servicii contractat: Consorțiu de 10 întreprinderi sociale care desfășoară activități de inserție profesională condus de Trabajo Arbeidskansen vzw.
- Actori de sprijin: Federația belgiană a băncilor de alimente a sprijinit procesul prin acceptarea livrărilor de produse la sediul său și distribuirea acestora către organizațiile partenere FEAD ale PPS SI.

Impactul social

În cadrul acestei prime inițiative pilot, ideea a fost să se exploreze modul în care o singură achiziție ar putea fi concepută astfel încât să consolideze obiectivele de durabilitate socială, economică și de mediu. Autoritatea contractantă speră să valorifice această experiență pentru a lansa proiecte similare în cadrul FSE+ în următoarea perioadă de programare 2021-2027, împreună cu alte autorități regionale.

Rezervarea contractului pentru ateliere protejate și programe de ocupare a forței de muncă a amplificat impactul social, în timp ce procedura competitivă cu negociere a fost utilizată pentru a-i provoca pe ofertanți să furnizeze un produs conceput pentru a preveni risipa de alimente (supă preparată din surplusuri de legume). Deși evaluarea oficială a acestui proces nu a fost încă finalizată, cele mai importante efecte sunt următoarele:

- Întreprinderile sociale au avut ocazia să își testeze capacitatea de a pune la dispoziție produse alimentare proaspete în conformitate cu specificații tehnice stricte și să investească în echipamentele și sistemele necesare.
- Consorțiul contractat, format din 10 întreprinderi sociale, a colaborat în vederea executării acestui contract și, prin urmare, va fi mai bine adaptat pentru a colabora cu alte întreprinderi sociale și pentru a concura pentru contracte publice în viitor.
- Autoritatea contractantă a avut ocazia să asigure un produs alimentar durabil și sănătos pentru persoanele cele mai defavorizate, precum și de a utiliza în mod activ surplusurile de legume și de a evita risipa de alimente.

Alte beneficii

- Prin încurajarea recuperării surplusurilor de legume pentru supă, autoritatea contractantă a contribuit la reducerea risipei de alimente și la o reducere corespunzătoare a volumului de deșeuri organice tratate de autoritatea regională de gestionare a deșeurilor. Utilizarea acestor surplusuri de legume demonstrează, de asemenea, o modalitate eficientă din punctul de vedere al resurselor și economică de a gestiona punerea în aplicare a programului FEAD în Belgia.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Cazul are un potențial ridicat de reproducere pentru autoritățile contractante din toate celelalte state membre ale UE care pun în aplicare proiecte în cadrul programului FEAD. Cei care sunt interesați să desfășoare achiziții similare ar trebui să țină seama de următoarele recomandări:
- Capacitatea întreprinderilor sociale și abilitatea acestora de a crea un consorțiu reprezintă un factor esențial al succesului. Autoritatea contractantă ar trebui să analizeze capacitatea pieței pentru a se asigura că se primesc oferte competitive capabile să conducă la furnizarea produselor sau serviciilor dorite.
- Acest caz este marcat de aspecte inovatoare importante, deoarece promovează în același timp viabilitatea socială (achiziții publice responsabile social) și viabilitatea resurselor naturale (prevenirea risipei de alimente) în contextul unui program al UE pus în aplicare la nivel național.

Principalele lecții învățate pot fi rezumate după cum urmează:

- Achizițiile publice responsabile social pot contribui atât la viabilitatea resurselor sociale, cât și a resurselor naturale, atunci când autoritățile contractante combină diferite instrumente într-un mod creativ.
- Natura programului FEAD ca program de distribuire de alimente face ca acesta să fie un context adecvat pentru realizarea obiectivelor de durabilitate în domeniul prevenirii risipei de alimente.

Printre provocările viitoare se numără:

- sprijinirea întreprinderilor sociale în vederea consolidării capacității acestora de a răspunde cu succes acestui tip de achiziții;
- îmbunătățirea cerințelor tehnice într-un mod care va face logistica mai ușoară și mai eficientă din punctul de vedere al costurilor (de exemplu, limitarea nevoii de depozitare în condiții de refrigerare);
- conceperea unor tehnici de cooperare specială între programele FEAD și FSE (de exemplu, inițiativele locale FSE) pentru sporirea surselor de finanțare a costurilor de ocupare a forței de muncă și de formare profesională implicate în acest tip de achiziții.

Persoană de contact

DI Tom Anthuenis, director servicii Fonduri Europene (PPS SI), tom.anthuenis@mi-is.be

23. AQUA Mühle și municipalitățile orașelor Feldkirch și Bregenz fac echipă pentru furnizarea de servicii sociale de alimentație

Statut: Identificat

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipalitatea orașului Bregenz, Austria, și municipalitatea orașului Feldkirch, Austria

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii alimentare și de catering

Introducere/obiectivele achizițiilor

În 2017 și 2018, două municipalități din vestul Austriei, Bregenz și Feldkirch, au utilizat posibilitățile oferite de legislația în materie de achiziții publice pentru promovarea durabilității sociale și ecologice. Obiectivul celor două licitații analizate a fost furnizarea de alimente sănătoase tuturor școlilor și grădinițelor publice, contribuind în același timp la atingerea unui obiectiv social.

Licitatiile publice pentru servicii de catering pentru toate școlile și grădinițele publice au inclus, prin urmare, criteriile de atribuire bazate pe încadrarea în muncă a șomerilor de lungă durată și a persoanelor cu handicap. Ambele contracte au fost câștigate de o întreprindere socială de integrare profesională, și anume AQUA Mühle.

Obiect

Includerea considerentelor sociale și de mediu în cadrul licitațiilor pentru furnizarea de alimente către școlile și grădinițele publice din districtul Vorarlberg, Austria.

Etapele și criteriile procedurii de achiziții publice

Criterii de atribuire: Au fost acordate în total 100 de puncte, pe baza următoarelor criterii:

- preț (50);
- calitatea planificării meniului (5);
- criteriile formale privind planificarea meniului (20);
- calitatea produselor alimentare (10);
- reducerea sarcinii de mediu (5);
- reducerea perioadei de răspuns (5);
- angajarea șomerilor de lungă durată (2,5);
- angajarea persoanelor cu handicap (2,5).

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Standardul de referință de bază a fost Bundesvergabegesetz 2006 din Austria, care permite includerea de aspecte legate de politica socială și criteriile ecologice [5. Abschnitt: Grundsätze des Vergabeverfahrens, §19 (6); 6. Abschnitt: Die Ausschreibung – 4. Unterabschnitt: Bestimmungen über den Leistungsvertrag, §99(1)]

Obiectivul social al acestor achiziții a fost incluziunea persoanelor defavorizate prin integrarea pe piața muncii, pentru a combate șomajul de lungă durată și a stabili o legătură între durabilitatea socială, economică și ecologică.

Verificare

AQUA Mühle a câștigat ambele contracte, fiind ofertantul cu cel mai mare punctaj general care a primit, de asemenea, puncte pentru incluziunea șomerilor de lungă durată și a persoanelor cu handicap ca angajați.

În ceea ce privește angajarea persoanelor cu handicap, AQUA Mühle a furnizat o declarație din partea companiei publice de asigurări de sănătate (Gebietskrankenkasse) cu privire la statutul de persoană cu handicap al angajaților. Pentru lucrătorii aflați în șomaj pe termen lung, ofertantul a prezentat autorității contractante documentația internă ca dovadă.

Autorității contractante i s-au pus la dispoziție indicatorii interni și calculele privind ponderea produselor alimentare ecologice, precum și informațiile privind principalii furnizori de alimente.

Până în prezent, nu a existat nicio evaluare suplimentară a acestor criterii.

Valoarea contractului

Ambele contracte au avut o durată de un an. Contractul din Bregenz a avut o valoare de aproximativ 300 000 EUR, în timp ce contractul din Feldkirch a fost de aproximativ 400 000 EUR. Împreună, acestea reprezintă 150 000 de porții de mâncare în școlile publice pe an.

Instrumentul

- Articolul 67 privind criteriile de atribuire din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipalitatea orașului Bregenz și municipalitatea orașului Feldkirch
- Furnizorul contractat: AQUA Mühle este o întreprindere socială de integrare profesională cu o gamă largă de activități, inclusiv servicii alimentare, care ocupă o poziție consolidată în regiune; aceasta a câștigat cele două contracte. AQUA Mühle oferă posibilități de formare și de angajare pentru șomerii de lungă durată și alte categorii vulnerabile. Organizația are o experiență îndelungată în ceea ce privește serviciile alimentare. Aceasta oferă servicii de catering instituțiilor publice, precum și organizațiilor private și persoanelor fizice, gestionează o cafenea și produce produse sănătoase gata de consum.

Impactul social

- Includerea criteriilor sociale în această procedură de achiziție a contribuit la integrarea pe piața muncii a șomerilor de lungă durată și a persoanelor cu handicap din zonă. Autoritățile contractante au fost în măsură să asigure alimente de calitate pentru școlile lor publice, realizând în același timp obiective sociale și de mediu.

- Întrucât entitatea contractată este o întreprindere locală, un beneficiu suplimentar privind ocuparea forței de muncă în cadrul procedurii de achiziții este faptul că veniturile generate rămân în cadrul comunității.

Alte beneficii

- Beneficiile de mediu au fost obținute prin reducerea transportului în regiune în legătură cu furnizarea de mese în școli, precum și promovarea unor alimente mai ecologice.
- În principiu, această practică este transferabilă, deși nu toate întreprinderile sociale de integrare profesională au dimensiunea, experiența și potențialul necesare pentru a participa la licitații ca aceasta.

Lecții învățate și provocări viitoare

- O comunicare mai intensă cu autoritatea contractantă înainte de demararea contractului ar putea fi utilă, deoarece permite o mai bună evaluare a unor posibile scenarii viitoare care afectează obiectul contractului. De exemplu, contractantul este de părere că ar fi util un dialog mai susținut între autoritatea contractantă și contractant cu privire la aspecte cum ar fi modificările posibile în ceea ce privește volumul contractului (de exemplu, grădinițe suplimentare).

Persoană de contact

Clara Moder, cercetător, arbeit plus – Social Enterprises Austria, clara.moder@arbeitplus.at

SECTORUL 4 - Obiectele de mobilier

24. Emilia-Romagna optează pentru obiecte de mobilier cu impact social și de mediu redus

Statut: Versiune finală

Denumirea autorității de achiziție, țara: Intercent-Emilia Romagna, Italia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Obiectele de mobilier

Introducere și obiectivele achizițiilor

„Agenția regională pentru dezvoltarea piețelor electronice din Emilia Romagna” (Intercent-ER) este o instituție regională inovatoare în materie de achiziții colective finanțate de guvernul regional din Emilia Romagna.

De la activarea sa din 2006, Intercent-ER acționează ca unitate centrală de achiziții pentru administrația publică regională și gestionează sistemul de achiziții publice electronice. După ce s-a afirmat ca principală instituție de achiziții publice ecologice și sociale și practici durabile, a câștigat premiul italian pentru achiziții sociale în cadrul Forumului Compraverde (un eveniment național anual privind achizițiile publice durabile în Italia) doi ani consecutivi.

În 2018, a fost lansată o procedură de achiziții care a inclus achiziționarea de obiecte de mobilier pentru birourile administrației publice. Obiectivul procesului de licitație a fost acela de a dota birourile cu un set nou de obiecte de mobilier cu impact redus asupra mediului. În plus, eliminarea obiectelor de mobilier înlocuite a fost, de asemenea, parte a achiziției, cu obiectivul de a fi donate unei organizații caritabile, cum ar fi Crucea Roșie sau altor organizații profesionale de voluntariat înregistrate în Italia sau într-o țară străină.

Obiect: Achiziționarea de obiecte de mobilier noi cu impact social și de mediu redus

Stadiul achizițiilor și criterii

Procesul de achiziții publice a început la 21.11.2017 cu publicarea pe site-ul Intercent-ER și pe portalul JOUE. A fost utilizată o procedură în două etape. Au fost permise două runde de întrebări și răspunsuri în timpul fazei deschise și publicate pe site în mod transparent. Achiziția a fost împărțită în 3 loturi, în funcție de materialul și de specificațiile tehnice ale obiectelor de mobilier. Obiectivul împărțirii a fost acela de a-i ajuta furnizorii specializați să participe la licitație. Contractele urmau să aibă o durată de 24 de luni, cu posibilitatea de prelungire cu o perioadă de 12 luni de la data expirării. Contractul a fost atribuit pe baza ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic, acordându-se atenție calității tehnice, standardelor de mediu și sociale din cadrul ofertelor.

La procedura de achiziții publice au participat șapte întreprinderi; trei întreprinderi diferite au câștigat loturi, pentru mobilier din metal, din lemn și, respectiv, scaune.

Criterii de atribuire

Criteriile de atribuire au fost ponderate după cum urmează:

- cost – 30 %;
- oferta tehnică – 70 %.

Oferta tehnică a inclus criterii sociale care ofereau 7 din cele 70 de puncte (10 %), împărțite după cum urmează:

- 2 puncte pentru deținerea certificării SA 8000 sau a unei certificări echivalente privind combaterea muncii copiilor, a muncii forțate și a forței de muncă discriminate;
- 2 puncte pentru deținerea etichetei BS OHSAS 18001 sau a unei etichete echivalente cu privire la protecția securității și a sănătății;
- 3 puncte pentru re folosirea mobilierului vechi, demonstrată printr-o declarație inclusă în cadrul ofertei.

În plus, s-au mai acordat până la 5 puncte pentru deținerea certificării EMAS, ISO 14001 sau a standardului privind amprenta de carbon sau a altor standarde echivalente.

Condiții de executare a contractului

Clauzele contractuale au inclus, de asemenea, un mecanism de evaluare și ameliorare a lanțului de aprovizionare în etapa de monitorizare a contractului prin instituirea unui sistem de evaluare. Mecanismul de monitorizare se bazează pe declarația întreprinderilor ofertante cu privire la modul în care vor fi executate clauzele din contract în lumina obiectivelor sociale ale ofertei. După primirea documentației, personalul Intercent-ER monitorizează și verifică conformitatea, astfel cum se descrie în secțiunea de verificare de mai jos. Întreprinderile ofertante sunt încurajate să cartografieze lanțul de aprovizionare al produselor lor și să verifice respectarea normelor sociale ale organizației care organizează licitația, pentru a se evita dumpingul social.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Obiectivul de politică socială al procedurii de atribuire a contractului a fost dublu:

- În ceea ce privește promovarea etichetelor și a standardelor sociale, administrația a dorit să asigure un standard social adecvat pentru întreprinderile care lucrează cu autoritatea regională și, astfel, să promoveze o politică de durabilitate socială în întreaga regiune.
- În ceea ce privește reutilizarea mobilierului vechi, obiectivul social a fost acela de a crea un mediu favorabil pentru parteneriatele pozitive între administrația publică, întreprinderile private și organizațiile non-profit.

Procedura de licitație s-a bazat pe două standarde sociale principale de referință în ceea ce privește criteriile de atribuire, SA 8000 și BS OHSAS 18001:

- SA 8000 este un standard internațional de certificare care încurajează organizațiile să dezvolte, să mențină și să aplice practici acceptabile din punct de vedere social la locul de muncă; acesta include aspecte privind munca copiilor, libertatea de asociere, discriminare, programul de lucru și sistemele de gestionare care pun accentul pe angajați.
- Eticheta BS OHSAS 18001 se referă la evaluarea privind ocuparea forței de muncă de către lucrători și starea de sănătate a acestora. Organizațiile care solicită recunoașterea conformității cu standardul BS OHSAS 18001 ar trebui să asigure un sistem de siguranță și de protecție a sănătății pentru angajații lor.

Standardele de mediu au respectat Decretul ministerial din 11 ianuarie 2017 privind specificațiile tehnice ale mobilierului și economiile de energie. Principalul obiectiv al decretului a fost promovarea economiilor de energie în administrația publică din perspectiva obiectivelor europene pentru anul 2020.

Valoarea contractului

Contractul are o valoare totală de 4,1 milioane EUR pentru o perioadă de 2 ani, fiind subîmpărțit după cum urmează:

- Lotul 1: 1,65 milioane EUR (mobilier din lemn)
- Lotul 2: 1,05 milioane EUR (mobilier din metal)

- Lotul 3: 1,38 milioane EUR (scaune de birou).

Verificare

Procedura de achiziții publice a acordat o atenție deosebită mecanismului de verificare și urmărire pentru a asigura desfășurarea eficientă a licitației. Verificarea a cuprins următoarele:

- întreprinderea căreia i s-a atribuit contractul este de acord să accepte audituri externe pentru verificarea respectării standardelor sociale minime;
- în termen de 6 luni de la atribuirea contractului, întreprinderea în cauză ar trebui să furnizeze Intercent-ER o prezentare clară și documentată a lanțului de aprovizionare pentru produsele care urmează să fie livrate;
- ar trebui să existe un sistem de monitorizare și evaluare de-a lungul lanțului de aprovizionare, având în centrul său conceptul de „îmbunătățire continuă” a standardelor de mediu și sociale;
- în termen de 12 luni de la demararea contractului, contractantul ar trebui să furnizeze un document cu măsurile corective adoptate cu privire la lanțul de aprovizionare.

Instrumentul

- Articolul 67 (privind criteriile de atribuire a contractelor) și articolul 70 (privind condițiile de executare a contractelor) din Directiva 2014/24/UE.
- Decretul legislativ italian din 18 aprilie 2016.

Actori

- Autoritatea contractantă:
  - Regiunea Emilia-Romagna
  - Intercent-ER – autoritatea regională pentru achiziții publice, care coordonează achizițiile
- Participanții la consultarea preliminară a pieței:
  - Armet s.r.l.;
  - Mobilferro s.r.l.;
  - Metalplex s.p.a.;
  - L.T. Form2 s.r.l.;
  - Laezza s.p.a.;
  - Moschella sedute s.r.l.;
  - SO.C.A.M. Società Cooperativa
- Furnizori de servicii contractați
  - Lotul 1 (mobiliu din lemn): Metalplex s.p.a
  - Lotul 2 (mobiliu din metal): Mobilferro s.r.l.
  - Lotul 3 (scaune de birou): Moschella sedute s.r.l

Impactul social

- Achizițiile au marcat o inovație în abordarea adoptată de autoritățile regionale în ceea ce privește punerea în aplicare a criteriilor sociale în achizițiile publice. Intercent-ER s-a bucurat de interesul entităților și al ONG-urilor locale active în domeniul dezvoltării durabile și al durabilității sociale. Ca urmare a demarării recente a contractului, până în prezent nu a fost identificată nicio organizație beneficiară a obiectelor de mobilier uzate; cu toate acestea, procesul este monitorizat de către Intercent-ER.

- Regiunea a început să aplice practici durabile de achiziții publice în 2011; de atunci, au fost incluse criteriile privind responsabilitatea socială în treizeci de contracte încheiate de Intercent-ER. Inițiativa a fost considerată un succes. În prezent, majoritatea întreprinderilor ofertante și a ofertanților care caută oportunități de achiziții publice au mai multe șanse să dețină certificarea SA 8000; în plus, un număr tot mai mare de întreprinderi concurează în ceea ce privește caracteristicile responsabilității sociale.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Intercent-ER este dornică să efectueze în continuare achiziții publice responsabile social, chiar cu obiective și mai ambițioase. Cu toate acestea, administrația a subliniat importanța instrumentelor de diseminare, în principal a formării, atât în rândul birourilor administrației regionale, cât și al întreprinderilor, pentru a contribui la obținerea de rezultate mai concrete.
- Intercent-ER va continua să recompenseze și să aprecieze responsabilitatea socială a întreprinderilor în rândul întreprinderilor ofertante ca mijloc de optimizare a întreprinderilor și a resurselor sociale din regiune. În plus, autoritatea regională speră să urmărească și să coreleze strategiile naționale și regionale de integrare socială prin achiziții publice integrate, precum și dezvoltarea unei piețe responsabile din punct de vedere social în ceea ce privește oferta și cererea. Astfel, achizițiile publice responsabile social ar fi esențiale pentru punerea în aplicare a unei cereri responsabile în sectoarele de produse mai rezistente la schimbări; Intercent-ER se angajează să asigure o prezență mai însemnată a clauzelor privind APRS în cadrul contractelor viitoare.

Persoane de contact

Rossella Galli, Regiunea Emilia Romagna, rossella.galli@regione.emilia-romagna.it, 051 5273480 (contact principal)

Elisabetta Bonfiglioli, Regiunea Emilia Romagna, elisabetta.bonfiglioli@regione.emilia-romagna.it, 0515273027 (contact secundar)

25. Achiziție centralizată privind furnizarea de mobilier pentru birou pentru instituțiile publice din România

Denumirea autorității de achiziție, țara: Oficiul Național pentru Achiziții Centralizate (ONAC), România

Sectorul produselor sau al serviciilor: mobilier

Introducere/obiectivele achizițiilor

Obiectivul prezentei proceduri de achiziții publice este de a gestiona achiziția centralizată de mobilier pentru birou în condiții de eficiență economică și de a crește totodată gradul de conștientizare în ceea ce privește aspectele sociale în rândul actorilor implicați (autoritățile contractante și ofertanții).

ONAC, în calitate de organism centralizat pentru achiziții publice, analizează nevoile clienților (guvern și instituții publice) în ceea ce privește mobilierul pentru birou. Ulterior, ONAC decide ce produse vor fi achiziționate în cadrul sistemului centralizat, definește specificațiile tehnice pentru articolele selectate și achiziționează mobilierul pentru birou în mod centralizat prin încheierea unui acord-cadru cu cel puțin trei operatori economici.

ONAC se află în etapa premergătoare achiziției de mobilier pentru birou. Această etapă premergătoare urmărește să identifice nevoile specifice ale guvernului și ale instituțiilor publice din România, precum și să testeze interesul potențialilor operatori economici de a integra considerente sociale în cadrul procedurii. Se preconizează că procedura va fi lansată în aprilie 2020.

Obiect

Mobilier pentru birou

Stadiul achiziției și criterii

Etapa premergătoare achiziției:

Etapa premergătoare achiziției a fost anunțată în SEAP (Sistemul electronic de achiziții publice din România) și s-a desfășurat în 3 etape:

1. transmiterea unui chestionar în cadrul unei consultări deschise¹, care a fost completat de 6 operatori economici;
2. în etapa de redactare a documentelor achiziției, a avut loc o primă reuniune cu potențialii operatori economici în scopul informării acestora cu privire la intenția ONAC de a lansa o achiziție pe baza unor criterii sociale și de mediu;
3. o a doua reuniune a avut loc sub forma unei consultări a pieței cu potențialii ofertanți, după colectarea informațiilor privind nevoile autorităților publice, cu scopul de a finaliza documentele achiziției.

La a doua reuniune au participat cinci operatori economici. După evaluarea nevoilor autorităților publice, va avea loc o a treia reuniune.

În cadrul consultării pieței au fost adresate următoarele întrebări:

---

¹ <http://e-licitatie.ro/pub/notices/mc-notice/view/100059944>; de asemenea, ONAC a trimis invitații unui număr de 25 de operatori economici și de 4 grupuri de profil, precum și Asociației Producătorilor de Mobilă din România.

- Sunteți de acord cu promovarea politicilor în materie de responsabilitate socială în domeniul achizițiilor publice prin stabilirea unor factori de evaluare în acest sens? *Răspunsul potențialilor furnizori a fost, la unison, afirmativ.*
- Ce politici în materie de responsabilitate socială propuneți pentru acest acord-cadru centralizat? *Printre răspunsurile potențialilor furnizori s-au numărat: investiții în comunitate (proiecte sociale), incluziune, utilizarea tehnologiei pentru soluționarea problemelor sociale, etica întreprinderilor, drepturile utilizatorilor, echitatea economică și socială, protecția mediului, egalitatea de șanse și integritatea morală.*

Specificații tehnice:

Unul dintre loturi are ca obiect furnizarea de articole de mobilier pentru birou reglabile pe înălțime, pentru a se asigura că toți membrii personalului pot utiliza echipamente adaptate nevoilor lor. Sunt incluse aici persoanele cu dizabilități fizice sau cu probleme lombare, care trebuie să stea în picioare pentru a-și desfășura activitatea.

Criterii de atribuire:

Contractul va fi atribuit pe baza ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic. Criteriile vor fi ponderate după cum urmează:

- Preț: 80 %
- Garanție suplimentară pentru produse (garanție): 10 %
- Valoarea proiectului social propus: 10 %.

În ceea ce privește garanția, se precizează următoarele:

- 0 puncte în cazul în care operatorul economic oferă o garanție pentru o perioadă de 3 ani (cerință minimă)
- 5 puncte în cazul unei garanții pentru o perioadă de 4 ani
- 10 puncte în cazul unei garanții pentru o perioadă de 5 ani.

Proiectul social va implica furnizarea de mobilier pentru unități de furnizare de servicii sociale, cum ar fi școli sau grădinițe pentru copii cu nevoi speciale sau aziluri pentru persoane în vârstă cu nevoi speciale. Ofertanții vor fi informați în documentele achiziției (anunțul de participare, caietul de sarcini, acordul-cadru și contractul ulterior) cu privire la obligativitatea ca proiectul social să fie direct legat de produsele furnizate, în conformitate cu articolul 67 din Directiva 2014/24/UE. Proiectul social va trebui finalizat în primul an de executare a contractului.

Condiții de executare a contractului:

Documentația contractului conține o „Declarație privind respectarea condițiilor de mediu, sociale și de muncă pe întreaga durată de executare a contractului de lucrări”.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Obiectivul de politică socială al prezentei proceduri este acela de a presta servicii publice eficace și favorabile incluziunii, ținând seama de nevoile specifice ale utilizatorilor. Unul dintre obiectivele specifice ale Strategiei naționale privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități (2014-2020) a României este asigurarea unor facilități privind amenajarea spațiului de lucru pentru persoanele cu dizabilități (în funcție de tipul de dizabilitate), cum ar fi adaptări arhitecturale sau mobilier adaptat. În acest mod, persoanele cu dizabilități vor putea desfășura activități individuale sau în echipă dacă dispun de mobilier adecvat, adaptat nevoilor lor. În plus, ONAC va adopta măsurile adecvate pentru a se asigura că, în executarea contractelor de achiziții publice, operatorii economici respectă obligațiile aplicabile în domeniul mediului, social și al muncii

instituite prin dreptul Uniunii și prin dreptul național. Declarația inclusă în documentația contractului se bazează pe articolul 18 din Directiva 2014/24/UE, care prevede respectarea legislației aplicabile în domeniul mediului, social și al muncii.

Verificare

Proiectele sociale propuse vor fi evaluate pe baza valorii capitalului investit. Restituirea garanției financiare de bună execuție va depinde de executarea proiectului declarat.

Ofertanților li s-a solicitat să îndeplinească un set de cerințe tehnice minime pentru lotul care are ca obiect furnizarea de articole de mobilier pentru birou reglabile pe înălțime, iar ofertele neconforme vor fi respinse.

Valoarea contractului

Valoarea totală a contractului nu a fost încă stabilită, dar se estimează că aceasta va depăși pragul pentru publicitate în *Jurnalul Oficial* prevăzut în Regulamentul delegat (UE) 2019/1828 al Comisiei din 30 octombrie 2019.

Instrumentul

- Articolul 18 alineatul (2) și articolele 40, 42, 67 și 70 din Directiva 2014/24/UE.

Actori

Actorii implicați în procedura de achiziție sunt:

- Autoritatea contractantă: ONAC, în calitate de organism centralizat pentru achiziții publice;
- Beneficiari: autoritățile contractante înscrise în Registrul utilizatorilor care vor transmite Oficiului Național pentru Achiziții Centralizate informații cu privire la necesitățile lor;
- Angajații autorităților contractante care vor fi utilizatorii finali ai mobilierului achiziționat;
- Operatorii economici care vor depune oferte pentru a participa la procedura de achiziție centralizată și angajații acestora.

ONAC va achiziționa în numele autorităților contractante înscrise în Registrul utilizatorilor care au transmis informațiile cu privire la necesitățile lor. În februarie 2020, 2 978 de utilizatori erau înscrși în Registrul utilizatorilor, în conformitate cu: http://onac.gov.ro/wp-content/uploads/2019/10/RU_07.10.2019_ONAC.pdf

Având în vedere că primele achiziții publice centralizate privind furnizarea de hârtie pentru fotocopiatoare și xerografică au implicat 1 153 de instituții publice, se poate anticipa că la achiziția publică centralizată privind furnizarea de mobilier pentru birou vor participa peste 1 000 de utilizatori.

Impactul social

- În ceea ce privește fondurile alocate pentru proiectele sociale, ONAC intenționează să direcționeze o parte din profitul ofertanților către proiectele sociale prin alocarea de puncte suplimentare pentru aspectele sociale.
- Pentru a promova incluziunea pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități și/sau cu înălțime atipică, ONAC a creat un lot specific destinat acestor grupuri de persoane pentru a le facilita integrarea la locul de muncă.

Alte beneficii

- Având în vedere că această procedură reprezintă prima achiziție centralizată de mobilier de birou în România, se preconizează că impactul utilizării criteriilor sociale va fi foarte ridicat, întrucât achizițiile efectuate de ONAC vor fi considerate drept criteriu de referință de către alte autorități contractante naționale.
- În plus, procedura de achiziții publice a ONAC poate fi reprodusă de alte unități de achiziții centralizate din alte țări din UE.

Lecții învățate și provocări viitoare

- nu se aplică, deoarece procedura este încă în desfășurare.

Persoană de contact

Alin Ion Izvoran, Oficiul Național pentru Achiziții Centralizate, director, alin.izvoran@onac.gov.ro,
0786.826.901

SECTORUL 5- Servicii de grădinărit

26. Colaborarea cu cooperativele sociale pentru incluziunea pe piața muncii din Toscana

Denumirea autorității de achiziție, țara: ESTAR, Italia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Grădinărit

Introducere/obiectivele achizițiilor

În mai 2017, autoritatea contractantă ESTAR (o entitate de sprijin tehnico-administrativ regională, înființată prin Legea nr. 40/2005) a lansat o licitație deschisă având ca obiect furnizarea de servicii de întreținere a spațiilor verzi pentru unitățile de asistență medicală din Toscana.

Achiziția a avut ca obiectiv implicarea cooperativelor sociale de tip „b” (denumite în continuare „cooperative sociale”) și promovarea integrării pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități și a persoanelor defavorizate, asigurând totodată un impact pozitiv asupra mediului. Acest obiectiv a fost realizat prin:

- împărțirea contractului în loturi (opt dintre cele unsprezece loturi fiind rezervate întreprinderilor sociale) și
- includerea unor cerințe sociale și de mediu.

Obiect

Întreținerea spațiilor verzi ale unităților de asistență medicală din regiunea Toscana, Italia.

Stadiul achiziției și criterii

Criterii de atribuire

Criteriile de atribuire utilizate pentru loturile rezervate 1-8 au fost:

Criteriile sociale (în total 22 de puncte):

- acțiuni și proceduri legate de recrutarea, selectarea și plasarea lucrătorilor care urmează să fie integrați pe piața muncii – 4 puncte
- metodele de organizare a muncii – 7 puncte
- metodologia de sprijinire a lucrătorilor pe parcursul furnizării serviciilor – 7 puncte
- cursurile de formare, inclusiv numărul de ore și obiectivele pentru fiecare persoană – 4 puncte

Criteriile de mediu (în total 40 de puncte):

- utilizarea unor tehnici prin care să se evite necesitatea utilizării pesticidelor (produse fitofarmaceutice) - 12 puncte
- utilizarea unor practici și tehnologii de irigare care reduc consumul de apă – 2 puncte
- plantarea unor specii de plante autohtone, adaptate la caracteristicile teritoriului (de exemplu, climă, necesitățile în ceea ce privește irigarea și boli endemice) - 5 puncte
- utilizarea compostului ca îngrășământ – 8 puncte
- utilizarea de recipiente sau de ambalaje reciclate sau reutilizate – 5 puncte

- utilizarea de produse conforme cu criteriile ecologice europene – 8 puncte

Condiții de executare a contractului

Contractele pentru fiecare dintre cele opt loturi conțin clauze sociale și de mediu pe care cooperativele sociale trebuie să le respecte. Clauzele sociale impun cooperativelor sociale contractate obligativitatea:

- de a promova locuri de muncă stabile pentru angajații contractați, angajându-se să ofere un contract de muncă pe întreaga durată de executare a contractului, și anume 72 de luni; și
- de a angaja, pe întreaga durată de executare a contractului, personalul angajat anterior, aparținând categoriilor de lucrători defavorizați sau cu dizabilități (clauza de salvagardare privind încadrarea în muncă) pentru a presta aceleași servicii la sediile agențiilor de sănătate; contractantul poate angaja personal nou aparținând aceluiași categorii pentru a respecta obligația ca ponderea persoanelor angajate pentru a presta serviciile specificate în contract să fie de cel puțin 30 % din totalul forței de muncă.

În plus, clauzele de mediu impun cooperativelor sociale contractate să adopte metode, tehnici și produse care nu implică utilizarea unei cantități excesive de apă sau a anumitor pesticide și, după caz, implică utilizarea de materiale reciclate și reutilizate.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- oferirea de oportunități de integrare profesională pentru persoanele cu dizabilități sau defavorizate;
- promovarea accesului cooperativelor sociale pe piețele achizițiilor publice;
- asigurarea de standarde privind condițiile de muncă decente pentru persoanele angajate din cadrul cooperativelor sociale.

Verificare

Monitorizarea este efectuată de către agențiile de sănătate din regiunea Toscana și de către ESTAR (organismul central de achiziție). Agențiile de sănătate definesc calendarul și modalitățile de monitorizare pe baza propriilor reglementări. ESTAR poate desfășura activități de monitorizare ad-hoc cu privire la verificările efectuate de agențiile de sănătate, cum ar fi controale la fața locului și vizite de inspecție, pentru a se asigura că sunt respectate toate obligațiile contractuale. Aceste verificări ad-hoc pot lua în considerare obligațiile incluse în specificațiile tehnice, precum și serviciile incluse în oferta tehnică a contractantului care au făcut obiectul evaluării de către autoritatea contractantă.

Valoarea contractului

Aproximativ 24 de milioane EUR pentru cele opt loturi rezervate, dintr-o valoare totală a contractului de 40 de milioane EUR pentru toate cele 11 loturi (cu durata de 72 de luni)

Sume pentru fiecare lot:

- Lotul 1: 3 110 000 EUR
- Lotul 2: 6 000 000 EUR
- Lotul 3: 3 400 000 EUR
- Lotul 4: 810 000 EUR
- Lotul 5: 1 910 000 EUR
- Lotul 6: 625 000 EUR
- Lotul 7: 3 610 000 EUR
- Lotul 8: 4 685 000 EUR

Instrumentul

Această practică decurge din memorandumul de înțelegere semnat la 10 aprilie 2017 pentru o perioadă de cinci ani între Regiunea Toscana, ESTAR, ConfCooperative Toscana, Federsolidarit , Legacoopsociali, Lega Coop Toscana  i Asociația Generală a Cooperativelor Italiene (AGCI), cu scopul de a promova relațiile dintre instituțiile publice  i cooperativele sociale.  n memorandum se precizează că autoritățile contractante se angajează să utilizeze instrumente precum contractele rezervate peste  i sub pragul prevăzut pentru cooperativele sociale  i împărțirea în loturi pentru a garanta participarea IMM-urilor.

Regiunea Toscana a elaborat Legea regională nr. 58 din 31 octombrie 2018 privind normele de cooperare socială în Toscana, piatra de temelie pentru elaborarea acesteia fiind memorandumul de înțelegere.  n această nouă lege, regiunea Toscana stabilește măsuri inovatoare care abordează atât integrarea profesională a persoanelor defavorizate  i cu dizabilități, c t  i gestionarea serviciilor sociale, de asistență medicală  i educaționale.

Actori

- Autoritatea contractantă: ESTAR – organismul central de achiziție
- Părțile semnatare ale memorandumului de înțelegere: organizații de cooperative sociale
- Cooperativele sociale contractate și angajații acestora

Impactul social

- Cooperativele sociale cărora le-a fost atribuit contractul sunt consolidate prin implicarea lor în achizițiile publice, ceea ce contribuie la consolidarea capacităților operatorilor  i asigură durabilitatea programelor  i proiectelor acestora. Având în vedere natura funcționarii  i a activității cooperativelor sociale din Italia, acest lucru se traduce, de asemenea, prin integrarea pe piața muncii a persoanelor defavorizate  i care beneficiază, de asemenea, de măsurile de sprijin pe care acestea le oferă.

Alte beneficii

- Includerea unor criterii de mediu pentru produsele  i tehnicile utilizate pentru furnizarea unor servicii de întreținere ecologice reduce impactul serviciilor asupra mediului  i poate, de asemenea, să aducă beneficii sănătății lucrătorilor.

Lecții  nv tate  i provocări viitoare

 n ciuda aplicării cu succes a acestei practici specifice, până în prezent, autoritățile contractante au publicat un număr mai mic de invitații de participare la proceduri de ofertare utilizând instrumentele prevăzute în memorandumul de înțelegere ( i anume contracte rezervate sau  mp r ire în loturi) decât numărul preconizat de către semnatori, care raportează un număr foarte mic de contracte de acest tip publicate. Prin urmare, provocarea viitoare va consta în transpunerea politicilor din regiune în acțiuni concrete. Există voința politică necesară pentru punerea în aplicare a achizițiilor publice responsabile social, după cum o demonstrează memorandumul de înțelegere  i legea regională din Toscana din 2018. Cu toate acestea, pentru a încuraja  i a sprijini autoritățile contractante (funcționari  i directori) să introducă considerente sociale în cadrul invitațiilor de participare la proceduri de ofertare, există o nevoie reală de sensibilizare  i de formare mai bine orientate cu privire la achizițiile publice responsabile social.

Persoană de contact

Francesco Fragola, purtător de cuv nt regional în cadrul Confcooperative Toscana, fragola.f@confcooperative.it

27. Contracte rezervate pentru prestarea de servicii de grădinărit în Castilla – La Mancha

Denumirea autorității de achiziție, țara: Guvernul comunității autonome Castilla-La Mancha, Spania

Sectorul produselor sau al serviciilor: Grădinărit

Introducere/obiectivele achizițiilor

Direcția regională a identificat posibilitatea de a lansa o procedură de achiziții publice pentru furnizarea de servicii de grădinărit sub forma unui contract rezervat. În timp ce legislația națională și cea regională privind achizițiile publice promovează contractele rezervate ca instrument de incluziune profesională și socială în rândul persoanelor expuse unor diferite forme de defavorizare, autoritățile contractante sunt în continuare reticente în ceea ce privește aplicarea unor astfel de proceduri în anumite cazuri. Această reticență este adesea cauzată de lipsa de cunoștințe a operatorilor din domeniul economiei sociale și de potențialul acestora de a răspunde nevoilor autorităților publice.

Prin urmare, în cadrul acestei proceduri, etapa premergătoare achiziției a fost esențială pentru înțelegerea oportunităților disponibile pe piață, pentru asigurarea adaptării cerințelor contractuale la natura specifică a întreprinderilor sociale de integrare profesională (WISE) și a angajaților acestora și, prin urmare, pentru garantarea furnizării cu succes a serviciilor.

Procedura include, de asemenea, considerente sociale pentru executarea contractului. Valoarea totală a contractului este cu mult sub pragul prevăzut pentru aplicarea Directivei 2014/24/UE.

Obiect

Servicii de grădinărit care urmează să fie prestate la sediul Direcției Regionale Afaceri Economice din Castilla-La Mancha și la sediul unui centru de formare din municipiul Toledo.

Stadiul achiziției și criterii

Invitația de participare la procedura de ofertare a fost publicată la data de 2 august 2019².

Direcția regională a dorit să lanseze această procedură sub formă de contract rezervat pentru întreprinderile sociale de integrare profesională. Direcția regională a depus eforturi considerabile în etapa premergătoare achiziției pentru a se asigura că cerințele contractuale pentru serviciile de grădinărit sunt adaptate caracteristicilor întreprinderilor sociale de integrare profesională și ale lucrătorilor din cadrul acestora. Această cercetare de piață a reprezentat una dintre primele experiențe ale direcției regionale în ceea ce privește etapele premergătoare achizițiilor.

După etapa inițială de cercetare a pieței, direcția regională a investigat în continuare caracteristicile întreprinderilor sociale de integrare profesională, inclusiv acordul colectiv aplicabil acestui tip de operator.

Printre condițiile pentru executarea contractului, procedura a inclus și considerente sociale. Contractul a inclus obligația de a stabili raporturi de muncă în conformitate cu acordul colectiv aplicabil în ceea ce privește obligațiile în materie de remunerare, formare și securitate socială.

În plus, conform clauzelor contractuale, contractele de muncă trebuiau să aibă o durată minimă de 20 de ore pe săptămână. Contractantului i s-a impus obligația de a furniza autorității contractante informații privind condițiile de muncă ale persoanelor angajate pentru executarea contractului.

---

²https://contrataciondelestado.es/wps/wcm/connect/e632650d-197a-4981-95c0-ff6bcf877dc6/DOC_CD2019-843013.html?MOD=AJPERES (în limba spaniolă).

Contractantului i s-a solicitat, de asemenea, să integreze în executarea contractului dimensiunea de gen (de exemplu, un angajament în ceea ce privește egalitatea de tratament și prezentarea de date defalcate în funcție de gen). Perspectiva de gen urma să fie inclusă în toate documentele, rapoartele, datele etc.; toate materialele de diseminare urmau să fie neutre din punctul de vedere al genului.

Criteriile calitative de atribuire au vizat utilizarea plantelor indigene, a erbicidelor nechimice, a produselor durabile de protecție a plantelor și a îngrășămintelor organice. Ponderea acestor criterii a fost de maximum 10 puncte (2,5 pentru fiecare criteriu), celelalte 90 de puncte rămase fiind determinate doar de preț.

Criteriile pentru departajarea ofertelor care au obținut un punctaj egal au inclus următoarele criterii sociale (în această ordine): (a) ofertantul cu cea mai mare pondere a lucrătorilor cu dizabilități sau expuși altor forme de excluziune socială, cu preferință pentru numărul de lucrători cu contracte de muncă pe durată nedeterminată în cazul unei ponderi egale; (b) cea mai mică pondere a contractelor pe durată determinată și (c) cea mai mare pondere a femeilor angajate.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- Oferirea de oportunități de angajare pentru persoanele îndepărtate de piețele muncii și care sunt expuse riscului de excluziune socială.
- Promovarea accesului întreprinderilor sociale de integrare profesională pe piețele achizițiilor publice.
- Asigurarea de standarde privind condițiile de muncă decente pentru persoanele angajate în cadrul întreprinderilor sociale de integrare profesională.

Verificare

Autoritatea contractantă monitorizează și raportează trimestrial cu privire la respectarea clauzelor sociale. În acest scop, aceasta poate solicita contractantului o declarație scrisă, dacă este necesar.

Contractantul are, de asemenea, obligația de a numi o persoană responsabilă de asigurarea legăturii cu autoritatea contractantă și de a supraveghea executarea contractului, acordând o atenție deosebită organizării sarcinilor în rândul lucrătorilor, prezenței acestora la locul de muncă sau oricăror schimbări în cadrul echipei.

Valoarea contractului

Contract cu o valoare de 23 747 EUR încheiat pentru o durată de 2 ani.

Instrumentul

- Articolul 20 privind contractele rezervate din Directiva 2014/24/UE.
- Transpus în legislația spaniolă (Legea nr. 9/2017, disposición adicional 4a), prin care concurența este limitată la ateliere protejate, la programe de ocupare a forței de muncă protejate și la întreprinderi sociale de integrare profesională, care angajează în proporție de cel puțin 30 % persoane cu dizabilități sau expuse altor forme de defavorizare.

Actori

- Autoritatea contractantă: Direcția Regională Afaceri Economice, guvernul comunității autonome Castilla-La Mancha
- Furnizori de servicii contractați: întreprinderi sociale de integrare profesională

- Angajații întreprinderii contractate: lucrătorii responsabili cu prestarea serviciilor de grădărit sunt angajați de contractant. Atunci când se lansează un nou contract de servicii, există un angajament de a absorbi angajații curenți în conformitate cu Directiva 2001/23/CE.

Impactul social

- Contractul a facilitat integrarea profesională a trei angajați cu normă întreagă, cu dizabilități – atât fizice (doi), cât și intelectuale (unul) – într-un mediu de lucru obișnuit al administrației publice.
- Angajații sunt pe deplin integrați în rândul restului angajaților din cadrul direcției regionale, care le recunosc valoarea muncii. Serviciul a fost prestat cu succes, fără probleme semnificative și este în deplină conformitate cu specificațiile și așteptările autorității contractante.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Experiența a fost pe deplin pozitivă și, din acest motiv, direcția regională a comunicat detaliile acestei proceduri altor autorități contractante pentru a încuraja reproducerea acesteia. Deși există o obligație în temeiul unei legi regionale de a rezerva cel puțin 6 % din valoarea contractelor pentru servicii specifice, autoritățile contractante sunt uneori reticente în a aplica astfel de proceduri, fiind percepute ca relativ noi și, prin urmare, nefamiliare.
- După încheierea prezentului contract, se va lansa o nouă licitație, urmând aceeași abordare. În acest caz, direcția regională urmărește să mărească ponderea criteriilor de calitate în cadrul criteriilor de atribuire (determinate încă în mare parte de preț). Aceasta urmărește, de asemenea, să abordeze alte grupuri-țintă, de exemplu prin stabilirea de parteneriate cu serviciile publice de ocupare a forței de muncă și cu serviciile sociale care pot recomanda întreprinderi sociale de integrare profesională cu profiluri relevante.
- Timpul alocat în etapa premergătoare achiziției a asigurat o bună corelare între specificațiile serviciilor și soluțiile disponibile pe piață pentru contractele rezervate.

Persoană de contact

Dna María Jesús Hernández García, secretar provincial al Delegației provinciale pentru afaceri economice, întreprinderi și ocuparea forței de muncă, Consiliul Comunităților Castilla-La Mancha, delegacionprovincialeconomiaempresayempleoto@jccm.es, +34 925 38 91 79

28. Contracte rezervate ca instrument de protecție a persoanelor celor mai vulnerabile și a mediului

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality orașului Salamanca (Spania)

Sectorul produselor sau al serviciilor: Grădinărit

Introducere/obiectivele achizițiilor

Municipality orașului Salamanca a instituit promovarea contractelor rezervate în cadrul activității sale de achiziții publice prin acordul din 11 noiembrie 2016. [Acordul](#) a reprezentat un răspuns direct la dispozițiile introduse prin legislația spaniolă, subliniind rolul esențial al contractelor rezervate pentru stimularea economiei sociale. Acesta stabilește o cotă minimă din cheltuielile locale alocate contractelor rezervate – cel puțin 17,56 %. În conformitate cu acordul, contractele rezervate se aplică anumitor tipuri de servicii: grădinărit, combaterea dăunătorilor, servicii de curățenie, alimentație publică, colectarea hainelor de ocazie, colectarea și gestionarea deșeurilor și reciclarea uleiurilor.

Obiectivul principal al contractelor rezervate executate de întreprinderile sociale de integrare profesională este de a dezvolta căi personalizate de integrare profesională și socială pentru persoanele expuse riscului de excluziune socială prin intermediul serviciilor de mediu. Reunind obiective sociale, de mediu și economice, ambele contracte au o contribuție pozitivă la politicile sociale și de ocupare a forței de muncă ale municipalității.

Invitația de participare la procedura de ofertare a fost publicată în JOUE în martie 2018.

Obiect

Servicii de curățenie și de întreținere pentru parcuri locale, spații verzi, copaci din zone urbane și centre sportive, rezervate întreprinderilor sociale de integrare profesională.

Stadiul achiziției și criterii

Criteriile de atribuire a contractului de servicii de grădinărit au inclus o serie de dispoziții sociale care depășesc cerințele legate în mod specific de eligibilitatea pentru contractele rezervate.

- Prețul (maximum 35 de puncte)
- Încadrarea în muncă a persoanelor aflate în situații defavorizate peste proporția minimă necesară (maximum 10 puncte)
- Utilizarea de vehicule și de utilaje cu emisii scăzute (maximum 5 puncte)
- Utilizarea de noi specii de plante (maximum 5 puncte)
- Criterii sociale (15 puncte); inclusiv stabilirea unui plan privind egalitatea de gen (5 puncte), a unor măsuri care să permită echilibrul dintre viața profesională și cea privată (5 puncte) și a unui program de formare pentru angajați (5 puncte)
- Criterii de mediu (15 puncte); inclusiv măsuri de control al emisiilor (5 puncte), acțiuni de sensibilizare (5 puncte) sau organizarea gestionării de deșeurii (5 puncte).
- Calitatea organizării serviciilor (15 puncte)

Licitația a fost câștigată de întreprinderea socială de integrare profesională La Encina. La Encina își desfășoară activitatea în Salamanca din anul 2000, când a fost creată de Caritas (organizație socială locală a Bisericii Catolice).

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- Reducerea ratelor sărăciei și a nivelurilor de excluziune socială prin promovarea unor piețe ale muncii favorabile incluziunii.
- Abordarea nevoilor celor mai vulnerabile grupuri de persoane pentru a permite participarea acestora pe piețele muncii.
- Îmbunătățirea și consolidarea politicilor de incluziune activă printr-o abordare holistică a intervențiilor care beneficiază de experiența organizațiilor societății civile în abordarea grupurilor vizate.

Verificare

Verificarea cerințelor contractuale s-a efectuat în cursul etapei de atribuire. Ulterior, municipalitatea monitorizează respectarea cerințelor – atât sociale, cât și tehnice – pe parcursul întregii perioade de executare a contractului. Contractantul este, de asemenea, obligat să prezinte un raport anual de activitate.

Valoarea contractului

Contract cu o valoare de 2 177 403,48 EUR încheiat pentru o durată de 4 ani (cu posibilitate de prelungire pentru o perioadă suplimentară de 2 ani).

Instrumentul

- Articolul 20 (privind contractele rezervate) și articolul 67 (privind criteriile de atribuire a contractelor) din Directiva 2014/24/UE.
- Posibilitatea de a utiliza contractele rezervate a fost preluată pentru prima dată de Municipalitatea orașului Salamanca în acordul său din 2016. În decembrie 2018, o nouă lege locală (Instrucción) a subliniat în continuare angajamentul Municipalității orașului Salamanca față de achizițiile publice responsabile social și a solicitat introducerea generalizată a criteriilor sociale în toate procedurile de contractare. Aceste criterii sociale ar trebui, în special, să promoveze creșterea calității locurilor de muncă, îmbunătățirea oportunităților de angajare pentru persoanele îndepărtate de piețele muncii³ (inclusiv persoanele cu dizabilități), promovarea egalității, a accesibilității, a durabilității mediului, a comerțului echitabil și a creșterii transparenței în toate etapele procedurilor de contractare.

Actori

---

³ Persoanele defavorizate eligibile pentru clauzele de angajare includ, de asemenea: (a) beneficiari ai venitului minim sau membri ai unei gospodării care beneficiază de venitul minim; (b) persoane care nu sunt eligibile pentru venitul minim fie din cauza unei perioade de rezidență insuficiente pentru a se califica pentru un venit minim, fie pentru că au parcurs deja întreaga perioadă de acordare a prestațiilor pentru venitul minim; (c) tineri cu vârste cuprinse între 18 și 30 de ani care au beneficiat de servicii de protecție a copilului; delincvenți juvenili cu vârsta de peste 16 ani și foști delincvenți cu vârsta sub 30 de ani; (d) persoane care se confruntă cu probleme legate de abuzul de substanțe sau alte forme de dependență care se află în prezent sub tratament; (e) delincvenți și foști delincvenți care au dreptul legal de a lucra; (f) șomerii de lungă durată; (g) femeile victime ale violenței de gen și (h) persoanele fără adăpost însoțite de servicii de sprijin.

- Autoritatea contractantă: Municipality oraşului Salamanca
- Furnizori de servicii contractați: întreprinderi sociale de integrare profesională
- Sprijin pentru integrarea clauzei sociale: servicii publice de ocupare a forței de muncă și sociale
- Beneficiari: angajați, recomandați întreprinderii La Encina de serviciile publice de ocupare a forței de muncă și sociale sau care sunt angajați prin intermediul unor căi de incluziune personalizate oferite de organizația locală Caritas.

Impactul social

- Au fost create oportunități noi de angajare pentru persoanele aflate într-o situație de excluziune socială datorită contractelor rezervate, care permit incluziunea și coeziunea socială.
- O sporire a beneficiului social și economic pentru municipalitate prin permiterea participării operatorilor locali din domeniul economiei sociale la activități care promovează dezvoltarea durabilă la nivel local.
- Generarea de rezultate pozitive atât pentru comunitatea locală, cât și pentru angajați, care obțin acces la oportunități de venituri care le îmbunătățesc nivelul calității vieții.
- Dezvoltarea unor practici durabile pentru mediu.

Alte beneficii

- Parteneriatul cu organizațiile societății civile poate contribui la durabilitatea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă și sociale.
- Accesul operatorilor fără scop lucrativ la achizițiile publice a crescut, oferind un spațiu mai mare întreprinderilor de interes social care plasează oamenii în centrul activității lor.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Din 2000, există o colaborare între autoritatea contractantă și economia socială sub forma unor acorduri ad-hoc. Cu toate acestea, acordul privind contractele rezervate a extins spațiul pentru ocuparea oficială a forței de muncă și condiții de muncă bine stabilite pentru persoanele aflate în situații defavorizate din Salamanca.
- Parteneriatele dintre autoritățile publice și societatea civilă pot aborda provocările societale într-un mod eficace. Un element-cheie al unei astfel de structuri de guvernare inovatoare este participarea efectivă a persoanelor expuse riscului de excluziune socială. Opinia acestor persoane este esențială pentru a înțelege modul în care acestea experimentează căi de integrare, precum și îmbunătățirile necesare.
- Contractele rezervate au reprezentat o pârgie pentru ocuparea forței de muncă și incluziunea socială a persoanelor expuse unor diferite forme de defavorizare și pentru care accesul la piețele tradiționale ale muncii este foarte dificil. Principalele grupuri reprezentate ca angajați sunt migranții fără resurse, persoanele cu antecedente de abuz de substanțe sau șomerii de lungă durată.
- Furnizarea de servicii de mediu a permis întreprinderilor sociale de integrare profesională să își sporească specializarea în ceea ce privește o abordare mai durabilă a activităților lor. De exemplu, La Encina nu mai utilizează erbicide sau produse chimice fitosanitare și utilizează în prezent utilaje cu emisii scăzute.

Persoană de contact

Dna Ana Fe Félix Iglesias, manager, La Encina Servicios Integrados, laencina_ei@infonegocio.com,
923193149

SECTORUL 6 – Asistență medicală

29. Furnizarea de servicii persoanelor infectate cu HIV în Ucraina

Denumirea autorității de achiziție, țara: Centrul Național de Sănătate Publică, Ucraina

Sectorul produselor sau al serviciilor: Asistență medicală

Introducere/obiectivele achizițiilor

Ucraina a reformat cadrul juridic și tehnic pentru achizițiile publice în ultimii ani, inclusiv prin dezvoltarea bine-cunoscutei platforme [ProZorro](#). Principalele obiective au fost creșterea transparenței și reducerea oportunităților de corupție, sporind, în același timp, încrederea în rândul întreprinderilor și încurajând astfel o concurență mai mare pentru contractele de achiziții publice. În temeiul [Acordului de asociere](#) UE-Ucraina, legislația privind achizițiile publice este armonizată treptat cu directivele UE privind achizițiile publice. În aprilie 2020, va intra în vigoare o nouă lege privind achizițiile publice, care va introduce o serie de dispoziții noi relevante pentru achizițiile publice responsabile social.

Una dintre provocările sociale cu care se confruntă Ucraina este îngrijirea unui număr de 240 000 de persoane infectate cu HIV. Deși s-au înregistrat progrese în ceea ce privește reducerea numărului de decese cauzate de SIDA și de noi infectări cu HIV, în 2018, mai puțin de jumătate dintre persoanele infectate cu HIV dețineau informații cu privire la statutul lor și doar 35 % dintre acestea beneficiau de tratament. În 2019, [Centrul Național de Sănătate Publică](#) din Ucraina a preluat responsabilitatea pentru achiziționarea de servicii pentru persoanele infectate cu HIV, care erau furnizate anterior de organizații umanitare internaționale. Aceasta face parte [dintr-un set mai amplu de reforme](#) ale sistemului de sănătate ucrainean, inclusiv înființarea unui organism central de achiziții publice pentru medicamente. ONG-ul [100 % Life](#), cea mai mare organizație de pacienți din Ucraina, joacă, de asemenea, un rol esențial în sprijinirea furnizării de servicii pentru persoanele infectate cu HIV în întreaga țară și în întreaga regiune.

Obiect

Servicii de îngrijire și de asistență pentru persoanele infectate cu HIV

Stadiul achiziției și criterii

Piața pentru furnizarea serviciilor necesare este destul de limitată în Ucraina, ceea ce a dus la o serie de licitații anulate în 2019. Centrul Național de Sănătate Publică a decis să atribuie contracte separate pentru a acoperi toate regiunile și serviciile de asistență pentru pacienții infectați cu HIV. Criteriile de calificare (selecție) pentru contracte includ următoarele cerințe:

- Dovada unei experiențe anterioare în executarea unor contracte similare. „Contract similar” înseamnă un contract de servicii, un ajutor caritabil, un grant, un subgrant sau un alt acord care confirmă cel puțin doi ani de experiență în furnizarea de servicii, cum ar fi prevenirea și tratamentul HIV, sprijin pentru servicii de îngrijire și protecția socială a grupurilor cu risc crescut de infectare cu HIV și a persoanelor infectate cu HIV.
- Disponibilitatea personalului cu calificări, cunoștințe și experiență relevante, inclusiv a cel puțin unui angajat cu o calificare de nivel superior în domeniul asistenței sociale, al pedagogiei sociale, al medicinei, al sănătății publice sau al psihologiei și a cel puțin cinci angajați care au urmat cursuri de formare de specialitate privind îngrijirea persoanelor infectate cu HIV sau cu alte afecțiuni cronice.

Specificațiile tehnice definesc tipul de servicii de asistență și de îngrijire care urmează să fie furnizate, inclusiv:

- Obținerea consimțământului în cunoștință de cauză din partea participanților

- Evaluarea nevoilor de asistență medicală ale participanților
- Elaborarea unor planuri individuale de sprijin – acestea includ sesiuni tematice structurate axate pe nevoile specifice ale fiecărui participant și asigurarea disponibilității sprijinului social pentru îmbunătățirea calității vieții și a sănătății acestuia.
- Asigurarea unei redirectionări active (inclusiv trimiterea la instituții medicale, programe de reducere a efectelor negative, tratamentul dependenței de droguri etc.)

Sporirea gradului de motivare și de conștientizare a participanților în ceea ce privește îngrijirea propriei sănătăți, inclusiv prin schimbul de informații cu rudele și cu prietenii cu privire la statutul lor de persoane infectate cu HIV și cu privire la comportamentul lor în condiții de siguranță.

Pentru furnizarea serviciilor menționate anterior, furnizorii sunt obligați:

- să adapteze ora și locul prestării serviciilor la nevoile beneficiarilor;
- să demonstreze înțelegerea diagnosticelor și a traiectoriilor de tratament din momentul în care un client primește un rezultat pozitiv al testului rapid de detectare a HIV;
- să dezvolte metode de motivare a clienților, inclusiv a celor cu nevoi complexe;
- să aplice un sistem intern de monitorizare și să desemneze specialiști individuali responsabili de punerea sa în aplicare.
- Asigurarea disponibilității permanente a unui sistem de formare pentru furnizorii direcți de servicii.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

În 2013, Programul Comun al Națiunilor Unite pentru HIV/SIDA (UNAIDS) a stabilit [obiectivele 90-90-90](#) pentru realizarea de progrese la nivel mondial în ceea ce privește tratamentul HIV până în 2020:

- 90 % dintre persoanele infectate cu HIV își vor cunoaște statutul de persoană infectată cu HIV;
- 90 % dintre persoanele care își cunosc statutul de persoană infectată cu HIV vor avea acces la tratament și
- pentru 90 % dintre persoanele tratate va fi suprimată încărcătura virală.

Guvernul și parlamentul Ucrainei au adoptat diverse legi, decrete și decizii privind tratamentul HIV și al tuberculozei, care pot fi accesate [aici](#). Acestea stabilesc cadrul juridic, organizatoric și financiar de bază pentru activitățile autorităților publice care sunt direct responsabile pentru combaterea HIV/SIDA în Ucraina.

Verificare

Dovada executării unor contracte similare anterioare; curriculum vitae al membrilor personalului relevant; planul proiectului.

Valoarea contractului

Zece contracte cu valori estimate cuprinse între 250 000 UAH (10 000 EUR) și 10,9 milioane UAH (405 000 EUR). Contractele acoperă următoarele regiuni ucrainene:

- Dnipropetrovsk
- Donețk
- Transcarpatia
- Zaporijjea
- Poltava
- Sumî

- Herson
- Cerkasî
- Vinița
- Volînia

Instrumentul

În legislația ucraineană nu există un echivalent al termenului „regim simplificat” pentru serviciile sociale, de sănătate și alte servicii specifice, ceea ce înseamnă că acestea fac obiectul aceluiași norme ca și celelalte tipuri de contracte de achiziții publice. În temeiul Legii privind achizițiile publice din 2016, utilizarea altor proceduri decât procedura deschisă și a altor criterii de atribuire decât costul a fost limitată la cazuri speciale. Legea privind achizițiile publice din 2020 introduce o serie de noi dispoziții:

- posibilitatea de a rezerva contracte sub pragul stabilit pentru întreprinderile care angajează persoane cu dizabilități;
- excluderea obligatorie a ofertanților condamnați pentru infracțiuni legate de munca copiilor sau de traficul de persoane;
- excluderea obligatorie a ofertanților cu datorii fiscale sau sociale, cu excepția cazului în care s-a încheiat un acord cu autoritățile fiscale competente;
- posibilitatea de a utiliza procedura restrânsă (în plus față de procedura deschisă și dialogul competitiv disponibile în temeiul Legii privind achizițiile publice din 2016);
- cerința ca specificațiile tehnice să țină seama de criteriile de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități sau de condițiile de proiectare pentru toți utilizatorii, pentru toate achizițiile care sunt destinate utilizării de către persoane fizice;
- capacitatea de a aplica calcularea costurilor pe ciclu de viață;
- introducerea unor norme privind ofertele anormal de scăzute.

Este permisă utilizarea unor criterii de atribuire fără costuri (calitative), însă acestea nu pot depăși 30 % din punctajele disponibile, cu excepția dialogurilor competitive în cazul cărora nu există o astfel de limită. Ar trebui remarcat faptul că marea majoritate a contractelor din Ucraina sunt atribuite pe baza prețului cel mai scăzut, cu o licitație electronică utilizată pentru a identifica oferta cu prețul cel mai scăzut. În viitor, în temeiul Legii privind achizițiile publice din 2020, se pot adopta abordări mai calitative pentru achiziționarea de servicii pentru tratarea HIV.

Actori

- Autoritatea contractantă: Centrul Național de Sănătate Publică din Ucraina (responsabil cu achiziționarea serviciilor)
- 100 % Life (organizație care sprijină și reprezintă pacienții)
- Ministerul Sănătății din Ucraina (supravegherea Centrului Național de Sănătate Publică)
- platforma ProZorro (publicare și participare la licitații)

Impactul social

- Creșterea gradului de conștientizare și direcționarea unui număr mai mare de persoane infectate cu HIV către tratament vor contribui la reducerea numărului de noi infecții, îmbunătățind, în același timp, calitatea vieții persoanelor afectate și a familiilor acestora. Cooperarea cu organizații calificate

și cu experiență, inclusiv ONG-uri, precum și accentul pus pe implicarea pacienților în propria îngrijire sunt considerate esențiale pentru succesul acestor contracte.

Alte beneficii

- Procedurile transparente de atribuire a contractelor, inclusiv cele pentru servicii de asistență medicală și furnizare de medicamente, aduc numeroase beneficii societății ucrainene. Prin creșterea transparenței și a nivelurilor de concurență pentru contractele de achiziții publice, se estimează că platforma ProZorro a generat economisirea unui procent de 10 % din cheltuielile publice, care poate fi direcționat către nevoi sociale. Cetățenii și întreprinderile pot vedea cum sunt cheltuiți banii publici, consolidându-se astfel încrederea în serviciile statului.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Licitările pentru servicii de asistență pentru persoanele infectate cu HIV necesită o înțelegere a pieței și utilizarea unor criterii specifice pentru a asigura un rezultat bun.
- Cerințele privind experiența anterioară și calificările personalului trebuie să fie proporționale pentru a se asigura că pot participa la licitație diferite organizații, inclusiv ONG-uri și întreprinderi sociale.
- Specificațiile tehnice ar trebui să reflecte, de asemenea, rezultatele dorite ale serviciilor, fără să fie prea prescriptive.

Persoană de contact

Artem Kremen, Centrul Național de Sănătate Publică din Ucraina, a.kremen@phc.org.ua

30. Achiziționarea responsabilă de mănuși de protecție pentru serviciile de asistență medicală din Finlanda

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality orașului Tampere (Tuomi Logistiikka Oy), Finlanda

Sectorul produselor sau al serviciilor: Asistență medicală

Introducere/obiectivele achizițiilor

Metodele de producție pentru mănușile de protecție pentru serviciile de asistență medicală sunt cunoscute ca implicând aspecte legate de drepturile și sănătatea angajaților, de programul de lucru și de condițiile de muncă ale acestora. Aceste probleme au fost evidențiate de Finnwatch, o organizație neguvernamentală axată pe responsabilitatea socială a întreprinderilor la nivel mondial, precum și de alte organizații. Producția, utilizarea și eliminarea mănușilor de protecție ridică, de asemenea, diverse probleme legate de mediu, de exemplu, mănușile de vinil fabricate din PVC utilizate în cadrul serviciilor de asistență medicală. Din cauza materialului, astfel de mănuși erau dificil de eliminat. Gestionarea deșeurilor din PVC este extrem de problematică din cauza conținutului de clor al acestora. De asemenea, mănușile de vinil expun purtătorul la substanțe chimice și cauzează probleme de piele pentru numeroase persoane.

Prin urmare, Municipality orașului Tampere (Tuomi Logistiikka Oy) a lansat o procedură de achiziții publice de mănuși de protecție destinate serviciilor de asistență medicală, în cadrul căreia furnizorii au fost obligați să utilizeze metode de producție responsabile. Municipality a ținut seama și de aspectele legate de mediu luând în considerare costurile pe ciclul de viață ale mănușilor de protecție, în loc să ia în considerare doar prețul de achiziție.

Obiect

Achiziționarea de mănuși de protecție pentru serviciile de asistență medicală din Tampere

Stadiul achiziției și criterii

Municipality a inclus în documentele achiziției cerințe referitoare la metodele de producție în conformitate cu articolul 18 alineatul (2) și cu articolul 42 din Directiva 2014/24/UE.

Furnizorii/producătorii au fost obligați să respecte Declarația OIM privind principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă de-a lungul întregului lanț valoric global în ceea ce privește producția de mănuși de protecție. Cerințele au fost stabilite sub forma unor clauze de executare a contractului. Costurile pe ciclul de viață au fost, de asemenea, luate în considerare drept criteriu de atribuire a contractului.

Obiectivul de politică socială și standardul de referință

Prin intermediul achizițiilor sale, Municipality orașului Tampere urmărește să promoveze responsabilitatea globală, bunăstarea angajaților și protecția mediului, precum și o economie mai echitabilă. Prin urmare, această achiziție a vizat reducerea costurilor, calitatea mediului și considerentele sociale. De asemenea, municipality a dorit o selecție mai judicioasă a produselor; în timp ce în cadrul contractelor anterioare au fost puse la dispoziție pentru utilizare aproximativ zece tipuri de mănuși de protecție, municipality a vizat de această dată un singur tip de mănuși de protecție.

Verificare

Ofertele au trebuit să fie însoțite de un chestionar de autoevaluare privind aspectele sociale și etice elaborat de Ministerul Ocupării Forței de Muncă din Finlanda. Întrebările au vizat clarificarea responsabilității sociale

a producției în țările cu grad ridicat de risc. Aceste întrebări se refereau la condițiile de fabricare a bunurilor furnizate în cadrul contractului, indiferent dacă sunt fabricate de furnizor sau de un subfurnizor. Ofertanții din cadrul acestei achiziții au completat chestionarul și li s-a solicitat, de asemenea, să prezinte un raport privind sustenabilitatea sau o declarație similară pentru a examina aplicarea de către aceștia a Declarației OIM. Implementarea responsabilității sociale a întreprinderilor este monitorizată anual pe toată perioada acordului de către Municipalitatea orașului Tampere.

Valoarea contractului

Valoarea contractului pentru achiziționarea de mănuși de protecție a fost de aproximativ 300 000 EUR pentru perioada ianuarie 2016-octombrie 2016.

Instrumentul

- Articolul 42 (Specificații tehnice) și articolul 18 alineatul (2) (Principii aplicabile achizițiilor – conformitatea cu legislația aplicabilă în domeniul mediului, social și al muncii) din Directiva 2014/24/UE.
- Legea finlandeză privind achizițiile publice și concesiunile prevede că autoritățile contractante depun eforturi pentru a-și organiza achizițiile astfel încât acestea să poată fi efectuate în modul cel mai economic, la cel mai înalt nivel de calitate și în modul cel mai sistematic posibil prin utilizarea condițiilor concurențiale existente și ținând seama de aspectele sociale și de mediu.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipalitatea orașului Tampere
- Furnizor: Abena Finland Oy
- Utilizatorii finali ai mănușilor: lucrătorii din cadrul serviciilor publice de asistență medicală și pacienții pe care îi tratează aceștia

Impactul social

Accentul pus pe costurile pe ciclu de viață a condus la achiziționarea de mănuși de nitril, mai degrabă decât achiziționarea de mănuși de vinil. Mănușile de nitril au un preț inițial mai ridicat per unitate; cu toate acestea, în general, achiziționarea unui volum mai mare de mănuși de nitril este mai puțin costisitoare dacă se ia în considerare costul pe ciclul de viață. De asemenea, aceasta reduce costurile cu logistica. Prin urmare, costul este cu aproximativ 100 000 EUR mai mic decât în cazul contractului anterior pentru furnizarea de mănuși de protecție. În același timp, Municipalitatea orașului Tampere este în măsură să reducă efectele achizițiilor sale asupra mediului, acordând în același timp atenție drepturilor și condițiilor de muncă ale angajaților.

Pe scurt,

- au fost realizate reduceri semnificative de costuri prin luarea în considerare a costurilor pe ciclu de viață. Acest lucru a condus la simplificarea selecției produselor și la produse de calitate mai ridicată.
- Achiziția promovează cicluri de materiale mai curate, deoarece eliminarea mănușilor de nitril este mai ecologică decât eliminarea mănușilor de vinil.
- Achiziția ia în considerare aspectele sociale ale lanțului de producție.

Alte beneficii

- Mănușile de nitril oferă o mai bună protecție și rezistență mecanică decât mănușile din latex. Acestea nu provoacă alergii și pot fi eliminate prin incinerare.

- Costuri mai reduse cu logistica prin limitarea achizițiilor de mănuși de protecție la un singur tip de mănuși.

Lecții învățate și provocări viitoare

Municipalitatea orașului Tampere a înțeles că este posibilă achiziționarea de mănuși de calitate mai bună, cu costuri mai mici, cu un impact mai redus asupra mediului și o producție mai durabilă.

Persoană de contact

Nina Wihlman, manager de categorie de produse în cadrul Tuomi Logistiikka Oy,
Nina.wihlman@tuomilogistiikka.fi

31. Strategia oraşului Oslo pentru promovarea furnizorilor fără scop lucrativ de servicii de asistenţă medicală şi socială

Denumirea autorităţii de achiziţie, ţara: Municipalitatea oraşului Oslo, Norvegia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Asistenţă medicală

Introducere/obiectivele achiziţiilor

Organizaţiile fără scop lucrativ au o tradiţie îndelungată în ceea ce priveşte furnizarea de servicii sociale şi de sănătate persoanelor care au nevoie de îngrijire în Oslo. Recunoscând valoarea societală adusă de operatorii fără scop lucrativ, Municipalitatea oraşului Oslo a încercat să consolideze accesul pe pieţele achiziţiilor publice al acestui tip de furnizori şi să atingă obiectivul ca cel puţin 25 % din numărul total de locuri din cadrul centrelor de îngrijire şi asistenţă din Oslo să fie administrate de furnizori fără scop lucrativ până în 2025.

În iunie 2019, operatorii comerciali administrau 1 188 de locuri în cadrul centrelor de îngrijire şi asistenţă din Oslo, reprezentând 29 % din numărul total de locuri. În prezent, operatorii fără scop lucrativ administrează 746 de locuri, reprezentând aproximativ 18 % din numărul total de locuri. Restul de 53 % din locuri sunt administrate public.

Obiectivul de politică socială şi/sau standardul de referinţă

Furnizarea de servicii de asistenţă medicală şi socială reprezintă o obligaţie legală pe care Municipalitatea oraşului Oslo poate alege să o îndeplinească în calitate de furnizor direct sau, alternativ, poate încheia contracte cu operatorii care să furnizeze serviciile în numele său. Astfel de contracte ar trebui să includă, în cea mai mare măsură posibilă, aceleaşi cerinţe pe care trebuie să le respecte municipalitatea atunci când acţionează în calitate de furnizor direct.

Contractele pentru servicii de asistenţă medicală şi socială au, de obicei, o valoare ridicată şi durează mai mulţi ani (adesea până la 10 ani). Este esenţial ca astfel de servicii să răspundă nevoilor identificate de utilizatorii şi de grupurile de utilizatori ai serviciilor. Aceasta înseamnă că preţul nu este neapărat cel mai relevant element pentru evaluarea serviciilor, a căror furnizare ar trebui, de asemenea, adaptată în funcţie de nevoile în schimbare ale utilizatorilor.

Strategia Municipalităţii oraşului Oslo pentru creşterea accesului şi promovarea furnizorilor fără scop lucrativ de servicii de asistenţă medicală şi socială este integrată într-o abordare strategică mai largă a achiziţiilor publice, adoptată de Municipalitatea oraşului Oslo (propunerea Consiliului local nr. 1104/17). Această strategie are ca obiectiv general simplificarea şi utilizarea mai strategică a normelor privind achiziţiile publice şi este în vigoare din ianuarie 2017, după transpunerea Directivei 2014/24/UE în legislaţia naţională (Legea nr. 73 din 17 iunie 2016 şi Regulamentul nr. 974 din 12 august 2016 privind achiziţiile publice).

Pentru a atinge obiectivul de 25 % de furnizori fără scop lucrativ, municipalitatea intenţionează să renunţe treptat la unele dintre contractele deţinute în prezent de operatorii comerciali, instituind totodată un set de măsuri menite să sporească participarea furnizorilor fără scop lucrativ pe piaţa achiziţiilor publice locale.

Municipalitatea oraşului Oslo a pus accentul pe serviciile de asistenţă medicală şi socială ca urmare a dimensiunii sociale care a fost adăugată activităţilor acestora. În acest sens, municipalitatea urmăreşte să se asigure că resursele publice cheltuite pentru o activitate de interes social revin sub formă de beneficii pentru comunitate.

Strategia a prevăzut patru instrumente principale pentru atingerea obiectivului preconizat. Aceste instrumente sunt diverse şi acţionează pe baza întregului ciclu de achiziţii.

- **Contracte rezervate:** strategia urmărește să crească la maximum marja de manevră pentru utilizarea contractelor rezervate pentru operatorii fără scop lucrativ, ca modalitate de creștere a ponderii globale a acestora în ceea ce privește furnizarea de servicii de asistență medicală și socială. Contractele încheiate ca urmare a unui contract rezervat nu pot depăși durata de trei ani în conformitate cu articolul 77.
- **Introducerea unor considerente de importanță deosebită pentru operatorii fără scop lucrativ:** pentru contractele care sunt deschise tuturor tipurilor de concurenți, strategia urmărește să pună un accent deosebit pe criteriile de calitate, ca parte a specificațiilor tehnice, a criteriilor de atribuire, a cerințelor de calificare, a criteriilor de executare sau a condițiilor generale ale contractului. Printre aceste considerente se numără: nevoile utilizatorilor în ceea ce privește calitatea, continuitatea, proiectarea universală, prețurile acceptabile, accesibilitatea și o ofertă cuprinzătoare de servicii, expertiza și experiența, participarea utilizatorilor și protejarea integrității utilizatorilor. Clientul poate, de asemenea, să își evidențieze nevoile în materie de diversitate, continuitate și inovare. Mobilizarea resurselor în mediul imediat al utilizatorului reprezintă, de asemenea, o prioritate.
- **Includerea unor dispoziții contractuale care să asigure calitatea serviciilor pentru cetățeni și condiții bune de muncă pentru angajați:** Consiliul local a adoptat modelul Oslo pentru sectorul serviciilor de sănătate și al asistenței (cazul Consiliului local nr. 1006/19). Acest cod de bune practici prevede obligația ca lucrătorii care execută un contract pentru Municipality orașului Oslo să fie în principal angajați permanenți. Această obligație se aplică și subcontractanților. Forța de muncă din sectorul sănătății și al asistenței sociale include o pondere semnificativă de lucrători cu fracțiune de normă - în medie, 2 din 3 lucrători în municipalitățile norvegiene. Munca în schimburi de lungă durată și munca de noapte îngreunează punerea în aplicare a cerințelor privind munca cu normă întreagă. Din acest motiv, municipalitatea solicită ca lucrătorii angajați să fie cât mai aproape de norma întreagă și ca acest obiectiv să fie promovat cel puțin ori de câte ori este posibil. Conform codului, toți lucrătorii care au contact cu pacienții și utilizatorii trebuie să dețină competențe de comunicare în limba norvegiană, atât oral, cât și în scris. Această cerință va fi obligatorie, dar justificată pentru fiecare categorie de locuri de muncă și va fi corelată cu cerințele postului. Administrația Muncii și Protecției Sociale (NAV) din Norvegia este principalul canal pentru noile angajări din acest sector. Consiliul local depune, de asemenea, eforturi pentru ca sectorul să fie cât mai favorabil incluziunii pentru lucrătorii care ar putea avea nevoie de sprijin suplimentar sau de însoțire pentru a le facilita integrarea deplină la locul de muncă.
- **Dialogul cu actorii fără scop lucrativ:** pentru a consolida poziția actorilor fără scop lucrativ din sectorul serviciilor de sănătate și de asistență socială, municipalitatea va promova un dialog sistematic cu furnizorii fără scop lucrativ de servicii de asistență și cu asociațiile care reprezintă interesele acestora. Acest dialog se va axa în special pe ceea ce este necesar pentru furnizarea de servicii de înaltă calitate municipalității și comunității, pe ceea ce este fezabil pentru actori în calitatea lor de furnizori și pe modul în care poate fi îmbunătățit accesul acestora la achizițiile publice. Pentru fiecare licitație privind furnizarea de servicii sociale și de sănătate, municipalitatea se angajează în acțiuni premergătoare achizițiilor menite să evalueze măsura în care organizațiile fără scop lucrativ pot participa la fiecare procedură concurențială.

Valoarea contractului

Va depinde de contractele specifice care fac obiectul procedurii de ofertare. Cu titlu informativ, Municipality orașului Oslo a cheltuit peste 59 de miliarde NOK (5,9 miliarde EUR) pentru servicii de asistență medicală, de îngrijire și de asistență socială în 2018 (Statistici Norvegia).

Instrumentul

- Articolele 20, 40, 67, 70 și 77 din Directiva 2014/22/UE.
- Strategia orașului Oslo pentru creșterea accesului și promovarea furnizorilor fără scop lucrativ de servicii de asistență medicală și socială

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipality oraşului Oslo
- Furnizori contractați: furnizori fără scop lucrativ de servicii de asistență medicală și socială
- Sprijin pentru integrarea clauzei de angajare: Administrația Muncii și Protecției Sociale (NAV) din Norvegia
- Participanții la dialog: organizații de furnizori și grupuri de utilizatori
- Utilizatori: beneficiarii serviciilor de asistență medicală și socială

Impactul social

- Strategia a fost adoptată abia în octombrie 2019, iar impactul său social nu a fost încă identificat sau cuantificat. Obiectivul principal al unei astfel de dispoziții este de a crește ponderea locurilor din centrele de îngrijire administrate de furnizorii fără scop lucrativ de servicii de asistență medicală și socială. Prin creșterea ponderii operatorilor fără scop lucrativ la cel puțin 25 % până în 2025, municipalitatea dorește, de asemenea, să încurajeze un efect multiplicator, întrucât mulți dintre acești operatori lucrează în și pentru scopuri sociale. Prin urmare, beneficiile contractării de către municipalitate a furnizorilor fără scop lucrativ vor reveni comunității în general.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Strategia, care a fost adoptată în octombrie 2019, se află în faza de punere în aplicare.

Persoană de contact

Consiliul local din Oslo, Departamentul pentru persoanele în vârstă, sănătate și muncă,
postmottak@byr.oslo.kommune.no

SECTORUL 7- Servicii sociale

32. Integrarea pe piața muncii a imigranților care utilizează o obligațiune cu impact social

Denumirea autorității de achiziție, țara: Ministerul Afacerilor Economice și al Ocupării Forței de Muncă, Finlanda

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii sociale

Introducere/obiectivele achizițiilor

În 2015, Finlanda a cunoscut o creștere rapidă a numărului de persoane care au ajuns în țară. Ca răspuns, Ministerul Afacerilor Economice și al Ocupării Forței de Muncă a inițiat un proiect pentru a facilita accesul imigranților sosiți recent pe piața muncii. Rata șomajului în rândul migranților a fost de aproximativ două ori mai mare decât în cazul finlandezilor.

În urma cercetării și a consultării pieței, ministerul a decis să desfășoare proiectul sub forma unei obligațiuni cu impact social (SIB) – o formă de contract cu rezultate sociale prin care un partener privat oferă finanțare și își asumă riscul de performanță. Prin contractarea unei obligațiuni cu impact social, organismul public plătește numai atunci când se obțin anumite rezultate în materie de performanță. În acest caz, indicatorii de performanță s-au bazat pe nevoia redusă de plăți pentru șomaj și pe creșterea veniturilor fiscale provenite din angajarea participanților la program.

Acest proiect, denumit Koto SIB, a fost unul dintre primele care au fost puse în aplicare în Europa și a fost cofinanțat de Fondul European de Investiții și de Comisia Europeană împreună cu o serie de alți investitori privați și instituționali.

Obiect

La sfârșitul anului 2015 a fost lansată o procedură de achiziții pentru numirea unui manager de proiect pentru SIB. Managerul de proiect ar urma să fie responsabil pentru sarcini care includ:

- crearea unui fond de investiții
- distribuirea fondului către investitori externi, cum ar fi fundații și persoane fizice
- identificarea de instructori și de locuri de muncă și organizarea de cursuri de formare pentru participanți

Numărul vizat de participanți la program a fost stabilit la 2 500 pentru o perioadă de trei ani, cu servicii care să includă educația și formarea specifică locului de muncă. Odată ce vor fi angajați, participanții vor primi sprijin profesional, lingvistic și cultural permanent.

Stadiul achiziției și criterii

În decembrie 2015, a fost publicat în *Jurnalul Oficial* un anunț de intenție prin care se solicitau informații din partea pieței. Anunțul de intenție descria interesul ministerului de a crea o obligațiune cu impact social pentru a testa noi modele de educație și de ocupare a forței de muncă în vederea accelerării angajării imigranților. Mai multe organizații au răspuns la anunțul de intenție și a avut loc o zi de informare, în cursul căreia au fost furnizate proiecte de documente, iar actorii de pe piață au putut formula observații.

În martie 2016, a fost publicat un anunț de participare în cadrul procedurii de licitație deschisă, prin care solicita prezentarea de propuneri pentru gestionarea proiectului SIB. Managerul de proiect ar urma să fie responsabil pentru sarcini care includ:

- conceperea și gestionarea proiectului;
- organizarea de activități de formare și de ocupare a forței de muncă pentru migranți, în conformitate cu rezultatele proiectului, în cooperare cu furnizorii de servicii;
- monitorizarea și întocmirea de rapoarte intermediare și finale.

Criteriile de atribuire s-au axat pe planul de proiect (60 %) și pe experiența personalului managerului de proiect (40 %). Ca răspuns la invitația de participare la procedura de ofertare, a fost primită o singură ofertă din partea Epicus Oy (în prezent FIM Vaikuttavuussijoitukset Oy). Acest lucru reflectă caracterul inovator al proiectului și numărul relativ mic de întreprinderi care își desfășoară activitatea pe această piață. O serie de furnizori de servicii au fost incluși în ofertă în calitate de subcontractanți, pentru a oferi servicii de educație, de formare și de plasament în diferite locuri din Finlanda.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Principalul obiectiv de politică socială al achizițiilor a fost acela de a oferi oportunități de angajare și de a încuraja integrarea imigranților pe piața muncii din Finlanda. Proiectul a fost considerat, de asemenea, o oportunitate de a testa modelul SIB în Finlanda și de a determina potențialul de reproducere a acestuia.

Verificare

Plata managerului de proiect este definită prin compararea taxelor generate și a indemnizațiilor de șomaj economisite de:

- participanții la programul SIB și
- integrarea unui grup de control prin intermediul unui model tradițional.

Comparația se va realiza la sfârșitul perioadei contractuale. În cazul în care proiectul generează economii pentru guvern, managerul de proiect va primi jumătate din acestea. În plus, managerul de proiect primește un onorariu de 1 500 EUR pentru fiecare participant care beneficiază de mai mult de 70 de zile de formare.

Valoarea contractului

Valoarea estimată a contractului era de 8 625 000 EUR. Cu toate acestea, valoarea totală a contractului va fi determinată pe baza performanțelor conform clauzelor contractuale. Valoarea totală a fondului de investiții în cadrul SIB este de 14,2 milioane EUR.

Instrumentul

- Articolul 40 (Consultări preliminare ale pieței) și articolul 70 (Condiții de executare a contractului) din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Organism de achiziție: Ministerul Afacerilor Economice și al Ocupării Forței de Muncă, Finlanda
- Parteneri strategici: Hansel (organismul central de achiziție); SITRA (Fondul finlandez pentru inovare)
- Managerul de proiect: Epicus Oy

- Alți investitori: Fondul European de Investiții
- Prestatori de servicii

Participanții la program

Impactul social

- Rezultatele obținute până în prezent sugerează că aproximativ 50 % dintre participanții la programul Koto SIB și-au găsit un loc de muncă, un procent mult mai mare decât în cazul grupului de control.
- Participanții la program beneficiază de îndrumare individuală, pe lângă cursuri de limbă și plasamente. Formarea durează în mod normal 3-4 luni.
- De asemenea, se acordă sprijin angajatorilor, unii dintre aceștia neavând experiență anterioară în angajarea imigranților.
- Până la sfârșitul anului 2019, numărul total de participanți la programul Koto SIB era de 2 211, iar 869 de persoane aveau un loc de muncă. Este implicată o gamă largă de locuri de muncă și de angajatori, cele mai frecvente locuri de muncă fiind în sectorul serviciilor de alimentație publică/al restaurantelor, al logisticii, al serviciilor de curățenie și al industriei producătoare. Distribuția demografică a participanților la program este de 63 % bărbați și 37 % femei, reflectând în parte numărul mai mare de bărbați migranți din Finlanda.
- Participanților cu studii superioare li s-a oferit, de asemenea, formare în domeniul afacerilor și al antreprenoriatului, inclusiv un [program de înființare de întreprinderi tehnologice](#).

Alte beneficii

- Începând din 2016, ministerul a realizat economii în valoare de cel puțin 20 de milioane EUR prin intermediul acestei inițiative. Succesul programului Koto SIB a condus la utilizarea acestui model de către alte autorități publice din Finlanda, de exemplu, pentru a furniza servicii pentru tineret.
- De asemenea, ministerul a decis să lanseze un al doilea proiect utilizând un model similar, de data aceasta pentru a oferi asistență pentru ocuparea unui loc de muncă șomerilor de lungă durată care nu sunt migranți. Acest proiect a făcut obiectul unei proceduri de ofertare de tipul dialogului competitiv, iar contractul a început în 2019.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Sonja Hämäläinen, director pentru migrație în cadrul ministerului și comisar pentru proiect, declară: „Este vital pentru proiect și pentru succesul acestuia să dispunem de un intermediar care înțelege complexitatea investițiilor de impact, deoarece există atât de multe aspecte implicate: colectarea investițiilor private, contractarea noului manager de proiect, măsurarea impactului într-un mod nou [...]; un intermediar independent care să poată relua ideile împreună cu dumneavoastră reprezintă cheia succesului.”

Persoană de contact

Susanna Piepponen, specialist principal, Ministerul Afacerilor Economice și al Ocupării Forței de Muncă, susanna.piepponen@tem.fi

33. Proiectarea în comun a achizițiilor de servicii de întreținere a locuințelor publice

Denumirea autorității de achiziție, țara: Seoul Housing and Communities Corporation, Republica Coreea (de Sud)

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii sociale

Introducere/obiectivul achizițiilor publice

Această inițiativă este un caz de proiectare în comun a achizițiilor publice de servicii de către Seoul Housing and Communities Corporation (SH) și Centrul de Economie Socială din Seoul (SSEC). Inițiativa a avut două obiective:

- asigurarea unui mediu de viață bun pentru rezidenții locuințelor publice destinate închirierii, care sunt în principal gospodării cu venituri mici, prin furnizarea de servicii de întreținere de calitate din partea organizațiilor și a întreprinderilor din domeniul economiei sociale (SEOE)
- deschiderea unei noi piețe pentru întreprinderile sociale într-un complex de apartamente publice de mari dimensiuni.

În Coreea, există patru categorii de SEOE-uri definite din punct de vedere juridic: întreprinderile sociale, cooperativele, întreprinderile comunitare și întreprinderile autonome. În acest caz, consorțiul era format dintr-o cooperativă și o întreprindere socială.

La propunerea inițială a SSEC și a câtorva SEOE-uri în 2017, SH și SSEC au înființat un birou de întreținere a locuințelor sociale (apartamente închiriate), urmând modelul economiei sociale. Acest model de gestionare integrată este deținut de comunitate și oferă mai multe perspective în materie de bunăstare a locuințelor.

Acesta include nu numai întreținerea tradițională a clădirilor (de exemplu, curățenie, securitate, instalații sanitare, energie electrică, ascensoare etc.), ci și servicii comunitare în complexul de apartamente (de exemplu, consiliere privind ocuparea forței de muncă pentru rezidenți, serviciile de îngrijire comunitară pentru persoanele în vârstă și pentru copii, gestionarea spațiilor comunitare, evenimente culturale etc.).

Obiect

Furnizarea de servicii de întreținere și de administrare a locuințelor publice destinate închirierii, precum și de servicii comunitare

Stadiul achiziției și criterii

Seoul Housing and Communities Corporation (SH) a conceput procedura de ofertare pentru a asigura participarea la inițiativă a SEOE-urilor prin adăugarea următoarelor elemente:

- Proiectarea în comun cu sectorul economiei sociale a procesului de contractare
  - Reducerea barierelor în calea calificării pentru participarea la procedura de ofertare în scopul asigurării participării SEOE-urilor nou intrate pe piață;
  - Utilizarea unui contract rezervat întreprinderilor sociale
- Îndrumarea SEOE-urilor să obțină certificarea pentru administrarea locuințelor colective ca un complex de apartamente publice.

Instrumentul utilizat în cadrul procedurii de achiziții publice a fost un contract rezervat întreprinderilor sociale (similar cu articolul 77 din Directiva 2014/24/UE), bazat pe articolul 9 „Metode de contractare” din Legea [privind contractele la care este parte o administrație locală din Coreea de Sud](#) și pe articolul 12 „Achiziționarea preferențială de către instituțiile publice” din [Legea privind promovarea întreprinderilor sociale](#), astfel cum a fost modificată până la 30 iunie 2013.

Au fost eligibili pentru licitație următorii operatori economici (au fost încurajate ofertele comune):

- serviciile de administrare a locuințelor (85 % din totalul contractului): societate de administrare a locuințelor;
- servicii de asistență socială pentru locuințe (15 % din totalul contractului): societate de asistență socială sau întreprindere socială, astfel cum este definită la articolele 7 și 8 din Legea privind promovarea întreprinderilor sociale.

Pentru evaluarea ofertelor au fost utilizate următoarele criterii:

- Capacitatea întreprinderii: 80 %
(Evaluată pe baza: situației financiare și a creditului întreprinderii, a experienței anterioare în cadrul unor proiecte similare în ceea ce privește dimensiunea și conținutul, a numărului de tehnicieni cu competențele necesare, a procentului de investiții în cercetare și dezvoltare, a politicilor de gestionare a riscurilor și a gestionării timpului)
- Competitivitatea în ceea ce privește costurile sugerate pentru întregul proiect: 20 %

SH a ales un consorțiu de SEOE-uri format dintr-o cooperativă și o întreprindere socială care îndeplinesc funcțiile de operator de servicii de întreținere și de furnizor de servicii sociale. Inițiativa a început în 2017 într-un complex de apartamente din orașul Shinnae, districtul Jungang, Seoul, unde SEOE-urile contractate sunt responsabile de administrarea birourilor de întreținere pentru întregul complex (1 300 de gospodării).

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Obiectivul de politică socială al procedurii a fost facilitarea participării organizațiilor din domeniul economiei sociale la o licitație pentru furnizarea de servicii de întreținere de calitate a locuințelor publice destinate închirierii. Un alt obiectiv a fost crearea de locuri de muncă pentru rezidenții din complexul de apartamente, cu grad ridicat de concentrare de familii cu venituri mici.

Verificare

Autoritatea contractantă a verificat respectarea criteriilor de către operatorii economici în conformitate cu legislația națională.

Valoarea contractului pentru administrarea biroului de întreținere este de aproximativ 300 000 EUR, iar valoarea contractului pentru crearea de locuri de muncă în domeniul serviciilor de îngrijire comunitară este de aproximativ 1,1 milioane EUR.

Prin urmare, valoarea totală a serviciilor contractate a fost de 1,4 milioane EUR pentru o perioadă de doi ani (din octombrie 2015 până în octombrie 2017), deși procedura de ofertare a fost împărțită în trei contracte (două pentru servicii de întreținere, unul pentru servicii de îngrijire comunitară).

Instrumentul

- Articolul 9 „Metode de contractare” din [Legea privind contractele la care este parte o administrație locală](#), care permite rezervarea unui contract, similar cu cel prevăzut la articolul 77 din Directiva 2014/24/UE

- Articolul 12 „Achiziționarea preferențială de către instituțiile publice” din [Legea privind promovarea întreprinderilor sociale](#), astfel cum a fost modificată până la 30 iunie 2013
- Coreea este parte la Acordul plurilateral al OMC privind achizițiile publice, iar măsurile aplicate sunt conforme cu acest acord.

Actori

- Coordonatorul proiectului și autoritate contractantă: Seoul Housing and Communities Corporation (SH) – un organism municipal de drept public responsabil pentru construirea și gestionarea locuințelor publice destinate închirierii
- Sprijinirea întreprinderilor sociale: Centrul de economie socială din Seoul (SSEC)
- Ofertanți: organizațiile din domeniul economiei sociale – inclusiv „Green Environment Korea”, care au furnizat serviciile
- Beneficiari: rezidenții complexului de apartamente, care au participat la punerea în aplicare atât în calitate de consumatori, cât și în calitate de angajați ai prestatorului de servicii.

Impactul social

- În acest caz, un birou guvernamental și sectorul economiei sociale au colaborat încă din etapa de concepere a procesului de achiziții publice, cu un interes comun pentru a oferi un serviciu și un mediu mai bune rezidenților locuințelor sociale.
- SEOE-urile sunt recunoscute pentru specializările lor în ceea ce privește aspectele tehnice și sociale ale dezvoltării și întreținerii locuințelor publice. Societatea publică a sporit valoarea socială a licitației prin revizuirea practicii lor convenționale de ofertare în favoarea SEOE-urilor.
- Furnizorul de servicii a creat locuri de muncă pentru rezidenții locuințelor publice destinate închirierii, în principal pentru soții/îngrijitorii casnici care caută locuri de muncă cu fracțiune de normă sau pentru rezidenții șomeri.

Alte beneficii

- Cazul ar putea fi ușor de reprodus și de extins la alte locuințe colective publice și private (un complex uriaș de apartamente cu mii de gospodării), care este cel mai răspândit tip de locuințe urbane din Seul. Prin urmare, acest model poate deschide o nouă linie de acțiune pentru întreprinderile sociale, cu mari perspective și impact social.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Modelul descris a fost conceput inițial sub forma unei propuneri integrate de diferite servicii aliniate la nevoile locuitorilor (inclusiv administrarea clădirilor, serviciile de îngrijire și formarea profesională), ca un fel de model de economie circulară în cadrul unui singur complex de clădiri rezidențiale. Cu toate acestea, faptul că diferiți furnizori erau responsabili pentru furnizarea unor servicii diferite a îngreunat uneori furnizarea serviciilor într-un mod coerent și cuprinzător.
- Pentru o posibilă reproducere a acestui caz, ar trebui mărită dimensiunea contractului, iar achizițiile publice ar trebui să cuprindă servicii mai integrate. Durata contractului ar trebui să fie prelungită pentru a furniza servicii mai stabile.
- Se recomandă condiții mai flexibile pentru formarea unui consorțiu de întreprinderi.

Persoană de contact

Dna Ahreum Kim, șef de echipă, Secretariatul Forumului mondial al economiei sociale (GSEF), ahreum.kim@gsef-net.org

Dna Li Yoo, director principal, Centrul de economie socială din Seoul, lilyatom@sehub.net

34. Proiectarea în comun și punerea în aplicare a unui serviciu menit să îmbunătățească cunoștințele și competențele părinților cu copii minori

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality orașului Brescia, Italia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii sociale

Introducere/obiectivul achizițiilor publice

Procedura prevede selectarea operatorilor economici adecvați pentru a participa la un proces de proiectare în comun a unui serviciu destinat familiilor cu minori (copii cu vârsta sub 18 ani) împreună cu Municipality orașului Brescia. Scopul final al serviciului care va fi furnizat într-o etapă ulterioară este:

- favorizarea dezvoltării și creșterii corecte a fiecărui copil în cadrul familiei sale, prin favorizarea relațiilor de familie și prin protejarea copilului sau a minorului împotriva oricărei tulburări care i-ar putea afecta bunăstarea;
- sprijinirea unei mai bune includeri a familiilor în comunitățile locale.

Acest serviciu va fi destinat familiilor cu copii minori care locuiesc în Brescia și care contactează spontan serviciul sau sunt obligați să colaboreze cu acesta în urma unei hotărâri judecătorești.

Atunci când standardele unui serviciu care urmează să fie achiziționat sunt bine definite, municipalitatea poate lansa o procedură standard de achiziții publice. Cu toate acestea, dacă se dorește definirea mai bună a standardelor sau introducerea de noi elemente inovatoare, un proces de proiectare în comun poate fi o modalitate interesantă de a implica operatorii economici și de a găsi idei noi pentru îmbunătățirea conducerii și a furnizării serviciilor.

Anterior, Municipality orașului Brescia și-a organizat în mod centralizat serviciile pentru copii și pentru familiile acestora. În 2015, municipalitatea și-a reorganizat serviciile: au fost înființate cinci servicii teritoriale, cu câte o persoană responsabilă pentru fiecare serviciu. Prin această invitație de participare la procedura de ofertare, municipalitatea a dorit să îmbunătățească modul în care serviciul existent este organizat la nivel teritorial prin crearea de echipe teritoriale și multiprofesionale axate pe activități în folosul comunității⁴. Scopul activităților în folosul comunității este de a preveni situațiile dificile și marginalizarea familiilor și, în cazurile cele mai extreme, de a proteja copiii, precum și de a evita, pe cât posibil, separarea acestora de familiile lor.

Ideea acestei invitații de participare la procedura de ofertare a venit din dialogul și cooperarea periodice dintre Municipality orașului Brescia și actorii care participă la „Piano di Zona” (Planul pentru zona locală) din Brescia. Un astfel de plan este impus prin Legea nr. 328/2000 din Italia, care definește normele privind planificarea și reorganizarea politicilor și a serviciilor sociale. Acest plan este instrumentul pentru programarea furnizării de servicii sociale la nivel local. Acesta definește prioritățile, obiectivele strategice,

---

⁴ Activitățile în folosul comunității reprezintă procesul prin care asistenții sociali și alți profesioniști îi ajută pe oameni să își îmbunătățească relația cu comunitatea locală în care trăiesc și să se integreze în aceasta, prin acțiuni colective.

modalitățile, mijloacele și resursele umane necesare pentru punerea în aplicare a unui sistem integrat de servicii publice și intervenții sociale.

Obiect

Proiectarea în comun a unui serviciu menit să îmbunătățească cunoștințele și competențele părinților cu copii minori

Stadiul achiziției și criteri

Prima etapă a procedurii a fost o procedură deschisă care viza selectarea operatorului (operatorilor) economic (economici) împreună cu care să fie desfășurate activitățile de proiectare în comun a serviciului în cauză. Ofertele au fost evaluate pe baza celui mai bun raport preț-calitate. Punctele cuprinse între 0 și 80 au fost atribuite calității proiectului, în timp ce pentru oferta economică au fost acordate maximum 20 de puncte.

Criteriile de calitate au fost următoarele:

- Organizarea serviciului – maximum 40 de puncte acordate după cum urmează:
  - elaborarea în general a propunerii de proiect (20 de puncte), cu referire specială la activitățile necesare pentru fiecare profil profesional și la realizarea scopurilor și a obiectivelor generale ale serviciului;
  - descrierea procedurilor și a metodelor de proiectare, de evaluare și de planificare a intervențiilor în colaborare cu serviciul public social (10 puncte);
  - descrierea modurilor în care diferitele profiluri profesionale colaborează cu serviciile specifice în curs de desfășurare (cum ar fi proiectul de consiliere familială PIPPI⁵ sau proiectul privind îngrijirea în familie) și cu noile servicii care urmează să fie instituite (de exemplu, servicii educaționale în cadrul grădinițelor municipale) (10 puncte).

- Echipa de profesioniști: maximum 25 de puncte, acordate după cum urmează:
  - numărul și calitatea personalului care va fi angajat în cadrul serviciului care urmează să fie proiectat în comun (specificând numărul de angajați cu normă întreagă și a celor cu fracțiune de normă, vechimea medie la locul de muncă, experiența și calificările suplimentare specifice în domeniu față de cele specificate în cerințe) (10 puncte);
  - mecanisme de coordonare și de sprijin pentru crearea unui limbaj comun între diferiții profesioniști implicați (metodologii de consolidare a spiritului de echipă, instrumente pentru dezvoltarea evaluărilor integrate multiprofesionale, obiective de performanță specifice pentru fiecare profesionist și identificarea rezultatelor intermediare și finale obținute) (10 puncte);

---

⁵ PIPPI. Programul (Programul de intervenție pentru prevenirea instituționalizării) a început în 2010, ca urmare a unei colaborări între Ministerul Muncii și Politicilor Sociale, Universitatea din Padova, 10 orașe italiene și servicii sociale din Italia care vizează protecția și protecția minorilor. Programul urmărește să inoveze practicile de intervenție pentru a reduce riscul de rele tratamente și, în consecință, de îndepărtare a copiilor din familiile lor de origine. Acest lucru se realizează prin articularea într-un mod coerent a diferitelor domenii de acțiune implicate în jurul nevoilor copiilor care trăiesc în astfel de familii, ținând seama de perspectiva părinților și a copiilor înșiși în elaborarea analizei și a răspunsului la aceste nevoi.

- planul de educație și de formare tehnică continuă propus membrilor personalului, cu excepția formării obligatorii prevăzute de lege și a celei propuse în oferta economică (5 puncte).
- Colaborarea cu comunitatea – maximum 15 puncte, acordate după cum urmează:
  - descrierea modalităților de lucru cu diferite profiluri profesionale împreună cu instituțiile și actorii activi în aria teritorială, precum și a instrumentelor de facilitare a colaborării (10 puncte);
  - propuneri inovatoare pentru dezvoltarea și consolidarea cunoștințelor și competențelor părinților (5 puncte).

Diferitele profiluri profesionale colaborează cu familiile după cum urmează:

- Psihologul oferă sprijin din punct de vedere psihologic, educațional, social și clinic.
- Sarcina educatorului este de a sprijini relațiile dintre părinți și copii și în cadrul familiei, lucrând la domiciliul familiilor în contextul vieții lor de zi cu zi.
- Asistentul social are sarcina de a se asigura că nevoile de îngrijire și de igienă ale gospodăriilor sunt satisfăcute.
- Consilierul în materie de îngrijire în familie sprijină proiectele de îngrijire în familie în curs de desfășurare sau cele care urmează să fie inițiate.
- Consultantul etno-clinic are responsabilitatea de a facilita înțelegerea, relațiile și negocierile dintre o familie străină și diferitele servicii și profesioniști implicați.
- Mediatorul cultural și lingvistic are sarcina de a facilita comunicarea serviciilor cu familiile din alte culturi decât cultura italiană.
- Coordonatorul serviciului garantează calitatea serviciului, supraveghează desfășurarea activităților și personalul implicat și monitorizează eficiența și eficacitatea serviciului.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- Îmbunătățirea programării strategice și a planificării operaționale a serviciilor descrise;
- Consolidarea dezvoltării activităților comunitare în cele cinci arii teritoriale din Brescia;
- Consolidarea abordării preventive a serviciilor în cauză pentru a evita situațiile dificile, abuzurile sau tulburările care ar putea afecta copiii și minorii;
- Îmbunătățirea incluziunii familiilor care beneficiază de serviciu în comunitatea locală și prevenirea sărăciei educaționale.

Verificare

În ceea ce privește capacitatea tehnică și financiară, îndeplinirea cerințelor pentru următoarele șase profiluri profesionale (psiholog, educator, asistent social, consilierul în materie de îngrijire în familie, consultant etno-clinic, mediator cultural și lingvistic și coordonator al serviciului) a fost verificată de autoritatea contractantă prin verificarea curriculum vitae al profesioniștilor propuși de ofertant.

Valoarea contractului

Valoarea anuală a contractului pentru serviciu este de 600 275 EUR, fără TVA, valoarea totală a acestuia fiind de 2 401 102,10 EUR, fără TVA, pentru o perioadă de patru ani. Această sumă trebuie completată cu resursele pe care operatorul (operatorii) economic (economici) selectat (selectați) trebuie să le ofere în ceea ce privește cofinanțarea.

Instrumentul

- Articolele 74-77 privind regimul simplificat pentru servicii sociale și alte servicii specifice din Directiva 2014/24/UE;
- Articolul 55 din Decretul legislativ nr. 117 din 3 iulie 2017 (Codul sectorului terțiar), care definește instrumentul de proiectare în comun a serviciilor, printre alte forme de colaborare, între administrația publică și actorii din sectorul terțiar;
- Legea italiană nr. 328/2000 care definește normele privind planificarea și reorganizarea politicilor și serviciilor sociale.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipalitatea orașului Brescia
- Parteneri ai Planului de acțiune locală din Brescia: municipalități, asociații, cooperative sociale, Caritas (o confederație a organizațiilor romano-catolice de ajutor, de dezvoltare și de servicii sociale) și parohiile care sunt implicate în mod activ în planificarea și punerea în aplicare a politicilor și serviciilor sociale la nivel local.
- Furnizor de servicii contractat: un grup de trei cooperative sociale: (la această invitație de participare la procedura de ofertare, au participat două grupuri alcătuite din trei cooperative sociale, care a depus fiecare câte o ofertă).
- Utilizatori ai serviciului proiectat în comun: familii cu copii minori (părinți și copii)

Impactul social

Activitățile au început după vara anului 2019, iar impactul nu a fost încă evaluat. Indicatorii principali vor fi reducerea preconizată a numărului de cazuri în care copiii sunt separați de familii și a cazurilor de violență domestică împotriva femeilor. Principalele efecte sociale obținute până în prezent sunt:

- Proiectarea în comun a acestui serviciu împreună cu cooperativele sociale a avut ca rezultat servicii de înaltă calitate, datorită includerii perspectivelor cooperativelor sociale cu experiență în domeniu și care cunosc situația familiilor care utilizează serviciul.
- Proiectarea în comun a contribuit la punerea în aplicare a unei abordări preventive în cadrul serviciilor de protecție a copiilor și al serviciilor destinate minorilor și familiilor acestora, împreună cu alte proiecte și intervenții lansate de municipalitate.
- A fost consolidată activitatea de parteneriat între diferiții actori implicați (în special cu școlile; sporirea sprijinului acordat familiilor cu ajutorul altor familii).
- Au fost create plase de siguranță în jurul familiilor aflate în situații dificile, cu scopul de a preveni situațiile de izolare și de marginalizare.

Alte beneficii

- Procedura de inițiere a proiectării în comun a serviciilor a fost deja reprodusă în Brescia. Prezenta invitație de participare la procedura de ofertare reprezintă a doua ediție în cadrul serviciilor pentru copii, minori și familiile acestora. De asemenea, a fost lansată o procedură de inițiere a proceselor de proiectare în comun pentru reorganizarea serviciilor care vizează combaterea sărăciei extreme și a excluziunii sociale. O invitație similară de participare la procedura de ofertare ar putea fi lansată în domeniul serviciilor pentru persoanele cu dizabilități.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Intervalul de timp necesar pentru instituirea unei proceduri administrative similare pentru proiectarea în comun a serviciilor este cu 30 % mai lung decât cel necesar pentru o procedură standard de achiziții publice, care implică costuri cu personalul aferent și o organizare și o planificare foarte bune din partea municipalității.
- A fost necesar să se efectueze un exercițiu preliminar de planificare strategică în contextul planului de acțiune locală înainte de lansarea acestui proces de proiectare în comun. Planificarea a contribuit la identificarea nevoilor, a priorităților și a resurselor de care dispunea municipalitatea în ceea ce privește furnizarea de servicii sociale în general. Acest exercițiu a contribuit la definirea standardelor serviciului.
- Un personal competent care să cunoască procesele de proiectare în comun și situația socială de la nivel local este esențial, atât din partea municipalității, cât și din partea celorlalți actori implicați. Este necesar, de asemenea, să existe date informative cu privire la situația socială.

Persoană de contact

Massimo Molgora, Domeniul Servicii Personale și Educație, director responsabil pentru Sectorul serviciilor sociale, MMolgora@comune.brescia.it

---

35. Definirea participativă a standardelor de calitate pentru proiectarea, organizarea și furnizarea de servicii de îngrijire și includerea acestora în achizițiile publice

Denumirea autorității de achiziție: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gdynia (Centrul municipal pentru servicii sociale din Gdynia), Polonia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii sociale

Introducere/obiectivele achizițiilor

În 2011 și 2012, Municipality orașului Gdynia a organizat evenimentul „Dialogul privind calitatea serviciilor de îngrijire al Municipality orașului Gdynia”. Scopul a fost de a identifica și de a răspunde nevoilor și așteptărilor părților interesate din sectorul serviciilor de îngrijire pentru a îmbunătăți calitatea acestora. Acesta a reprezentat o oportunitate pentru o dezbatere amplă, cu participarea tuturor părților interesate: au participat peste 1 000 de persoane, inclusiv beneficiari și furnizori de servicii de asistență. Beneficiarii și furnizorii serviciilor de asistență s-au reunit atât în grupuri, cât și individual; cei care nu au putut participa la niciuna dintre cele 18 sesiuni au fost vizitați și intervievați la domiciliu. Participanții au fost întrebați ce reprezintă, în opinia lor, un bun serviciu de îngrijire.

Prin urmare, au fost formulate criteriile de calitate, orientări și standarde comune care ar trebui să conducă la o îmbunătățire a calității serviciilor de îngrijire și a calității muncii în sectorul serviciilor de îngrijire.

Standardele definite pentru serviciile de îngrijire au fost apoi integrate în procedurile de achiziții publice. Prin stabilirea unor cerințe privind angajarea îngrijitorilor (cum ar fi salariul minim, existența unui contract adecvat și a unui fond pentru formare – pentru cursuri de formare de specialitate și cursuri profesionale prin care sunt dezvoltate calificări și competențe de îngrijire – sau contribuția angajatorilor la un fond local pentru formare), autoritățile locale urmăresc să îmbunătățească imaginea profesiei de îngrijitor și nivelul de educație al îngrijitorilor. Mottoul evenimentului „Dialogul privind calitatea serviciilor de îngrijire al Municipality orașului Gdynia” a fost: „*Vrem să vedem. Vrem să auzim. Vrem să decidem împreună.*”

Obiect

Furnizarea de servicii de îngrijire eficiente și favorabile incluziunii, ținând seama de nevoile specifice ale beneficiarilor acestor servicii.

Stadiul achiziției și criterii

Etapă premergătoare achiziției:

Primul rezultat al procesului premergător achiziției a fost „Carta serviciilor de îngrijire de calitate”, care a descris valorile generale și principalele criterii de calitate identificate de părțile interesate, cum ar fi: eficiență, bună gestionare, abordare pozitivă a cooperării, flux de informații, respect reciproc, disponibilitate, responsabilitate, adaptabilitate și solidaritate.

Specificații

În cadrul procedurilor de achiziții publice, specificațiile tehnice pentru serviciile de îngrijire includ cerințele esențiale identificate pe baza consultării. Oferta cea mai avantajoasă este aleasă pe baza următoarelor criterii de atribuire:

- Prețul - 45 %
- Calitatea și numărul membrilor personalului de îngrijire alocați pentru contract – 45 % (calitate evaluată în raport cu calificările profesionale ale personalului desemnat)

Condițiile de lucru ale îngrijitorilor – 10 % *Condițiile de executare a contractului*

Contractele includ cerințe stricte pentru a asigura condiții de muncă decente pentru îngrijitori (inclusiv salarii și timpul de lucru) și posibilitatea de autodezvoltare și de sporire a calificărilor profesionale. De exemplu, până în 2014, contractantului i s-a solicitat să creeze un fond pentru formare în valoare de 1 % din fondul de salarii, care să fie utilizat pentru formarea de specialitate a îngrijitorilor.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

„Standardul Municipality orașului Gdynia privind serviciile de îngrijire furnizate la locul de reședință” a fost elaborat pentru că încă nu există standarde legale pentru standardele sau orientările privind serviciile de îngrijire recomandate de Ministerul Familiei, Muncii și Politicii Sociale din Polonia.

Documentul descrie modul de organizare și de furnizare a serviciilor de îngrijire de bună calitate într-un mod care să răspundă nevoilor părților interesate de la nivel local. Sunt definite mai întâi obiectivele serviciilor de îngrijire și rezultatele preconizate, apoi este prezentat catalogul serviciilor locale de îngrijire, inclusiv o ofertă largă de servicii personale și casnice.

În continuare, sunt stabilite obligațiile și drepturile organizatorilor de servicii de îngrijire, ale furnizorilor și ale îngrijitorilor, precum și cerințele privind calificările profesionale ale îngrijitorilor. Principalele valori privind angajarea îngrijitorilor sunt următoarele: adoptarea unei zile de lucru de opt ore și existența unui contract de muncă, condiții decente de salarizare, nediscriminarea în ceea ce privește condițiile de muncă și de încadrare în muncă și accesul la formare profesională.

Standardul a fost stabilit de primarul municipiului Gdynia drept referință locală pentru prestarea serviciilor de îngrijire și, începând din mai 2011, trebuie inclus în caietul de sarcini și în clauzele contractuale.

Standardele de referință au inclus principalele convenții OIM relevante, precum:

- Constituția OIM - articolul 427
- C100 – Convenția privind egalitatea de remunerare
- C111 - Discriminarea în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă
- C140 – Convenția privind concediul de studii plătit
- C175 – Convenția privind munca cu fracțiune de normă

Verificare

Verificarea și monitorizarea se bazează pe următorii indicatori:

- Criterii cantitative și calitative pentru furnizarea de servicii de îngrijire, în conformitate cu „standardul Municipality orașului Gdynia privind serviciile de îngrijire”;
- Asigurarea unei remunerații pentru îngrijitori în conformitate cu legislația poloneză (tariful orar minim legal, care nu este inferior standardelor de salarizare aplicabile specificate în legislația poloneză și care depinde de nivelul de educație și de calificările profesionale);
- Asigurarea condițiilor de muncă și a echipamentului individual de protecție necesare;
- Asigurarea formei de angajare necesare (contract de muncă);
- Asigurarea standardelor privind timpul de lucru (zi de lucru de opt ore);
- Asigurarea accesului la formare pentru îngrijitori;
- Nivelul de instruire al îngrijitorilor, inclusiv numărul de îngrijitori pe deplin calificați;

- Înlocuirea personalului de îngrijire, eficiența organizării substituirilor.

Valoarea contractului

În perioada 2011-2018, au fost încheiate 39 de proceduri de achiziții publice cu clauze sociale și 39 de contracte pentru furnizare de servicii de îngrijire, cu o valoare totală de 49,1 milioane PLN, și anume de aproximativ 11,4 milioane EUR.

Instrumente

- Articolul 67 (privind criteriile de atribuire a contractelor) și articolul 70 (privind condițiile de executare a contractelor) din Directiva 2014/24/UE.
- Reglementare locală – Ordonanța primarului municipiului Gdynia nr.: 2073/11/VI/R, 24 mai 2011.

Actori

La procesul de dialog au participat peste 1 000 de părți interesate direct și indirect ale serviciilor de îngrijire, inclusiv:

- Utilizatorii finali (cetățeni în vârstă și membri ai familiilor acestora)
- Personalul din prima linie (îngrijitorii)
- Lucrători voluntari
- Lucrători sociali
- Manageri ai achizitorilor serviciilor și ai furnizorilor de servicii
- Autoritatea locală.

Impactul social

- O viziune comună asupra unor servicii de îngrijire de bună calitate în mediul local.
- Îmbunătățirea calității condițiilor de muncă în sectorul serviciilor de îngrijire, care este considerat unul dintre sectoarele subevaluate, cu condiții de muncă și de remunerare precare.
- Îmbunătățirea competențelor și a nivelului de educație al îngrijitorilor.
- Îmbunătățirea imaginii profesiei de îngrijitor.
- Îmbunătățirea calității serviciilor de îngrijire pentru utilizatori și, în consecință, a calității vieții lor de zi cu zi.

Alte beneficii

- Experiența Municipality orașului Gdynia în ceea ce privește desfășurarea unui proces participativ de determinare a esenței și a valorii sociale ale serviciilor publice și în ceea ce privește utilizarea instrumentelor favorabile ocupării forței de muncă în cadrul achizițiilor publice confirmă faptul că acestea pot fi un instrument de îmbunătățire a calității acestor servicii, de influențare a pieței muncii și de promovare a întreprinderilor responsabile social.
- Procesul participativ care a condus la definirea unor standarde pentru achizițiile publice responsabile social a fost testat și pus în aplicare cu succes și funcționează și în prezent. Procesul poate fi reprodus pentru alte servicii sociale și poate fi realizat și de alte organizații.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Procesele demografice actuale și schimbările în ceea ce privește modelul familial reprezintă deja un obstacol semnificativ pentru politicile sociale și vor implica, fără îndoială, necesitatea de a adapta în mod constant atât domeniul de aplicare, cât și amploarea serviciilor de îngrijire, precum și nivelul și eficacitatea cheltuielilor în acest scop.
- O abordare participativă în ceea ce privește planificarea, organizarea și furnizarea serviciilor de îngrijire le face mai eficiente, mai incluzive și mai adaptate la nevoile individuale ale beneficiarilor, permițând totodată contractanților să le ofere condiții decente pentru punerea lor în aplicare.

Persoană de contact

Katarzyna Stec - Centrul municipal pentru servicii sociale din Gdynia, Polonia, k.stec@mopsgdynia.pl

36. Servicii de asistență socială furnizate de mai multe organizații

Denumirea autorității de achiziție: Departamentul de asistență socială al Consiliului local al municipiului Riga, Letonia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii sociale

Introducere/obiectivele achizițiilor

În municipiul Riga, serviciile de asistență socială sunt furnizate în prezent de mai multe organizații în temeiul unui acord-cadru. Acest instrument a fost utilizat de Departamentul de asistență socială al consiliului local al municipiului Riga în ultimii șase ani.

Anterior, autoritatea contractantă publică de obicei o invitație de participare la procedura de ofertare care era câștigată de obicei de un singur operator cu o capacitate foarte limitată de acoperire teritorială în ceea ce privește executarea serviciilor. Asociația Samaritan din Letonia a contestat această practică în fața Oficiului de Stat pentru Achiziții Publice (în calitate de instanță de apel), susținând că aceasta reprezintă o monopolizare a furnizării serviciilor sociale în Riga. Cauza a fost soluționată în favoarea Asociației Samaritan din Letonia, ceea ce a condus la încetarea procedurilor de achiziții care permit monopolul. Acestea au fost înlocuite cu proceduri de achiziții mai transparente, mai competitive și mai deschise. În acest scop, autoritatea contractantă a recurs la acorduri-cadru pentru servicii de asistență socială în municipiul Riga. Aceste servicii fac obiectul regimului simplificat în temeiul articolelor 74-77 din Directiva 2014/24/UE.

Serviciile achiziționate în temeiul acordului-cadru includ asistență în ceea ce privește prestarea de servicii de îngrijire personală și/sau de activități casnice pentru persoanele care, din cauza vârstei sau a dizabilității lor, nu pot să le presteze ele însele. Categoriile de persoane vizate sunt persoanele care locuiesc singure sau în cazul cărora membrii familiilor care locuiesc cu persoanele respective nu le pot asigura îngrijirea necesară din cauza vârstei, a stării de sănătate sau a situației lor profesionale. Acordul-cadru acoperă, de asemenea, furnizarea de servicii de îngrijire pentru minorii cu dizabilități.

Obiect

Acordul-cadru din 2020 încheiat cu operatori multipli pentru furnizarea de servicii de îngrijire la domiciliu utilizatorilor Serviciului social din Riga.

Stadiul achiziției și criterii

Acordul-cadru a fost atribuit în cadrul procedurii de achiziții pentru furnizarea de servicii de asistență socială (astfel cum se menționează în anexa 2 la Legea letonă privind achizițiile publice), care este un tip de procedură de licitație deschisă. Se preconizează că furnizorii de servicii sociale vor presta 250 000 de ore de servicii și vor asigura un serviciu de urgență de 130 de ori pe parcursul perioadei de executare a contractului. Contractele individuale sunt semnate cu beneficiarii serviciilor, iar planurile de îngrijire trebuie convenite în conformitate cu condițiile generale.

Ofertanții trebuiau să îndeplinească următoarele criterii în ceea ce privește capacitatea lor tehnică și profesională:

- Angajarea de asistenți sociali care au finalizat cel puțin primul nivel de învățământ terțiar în domeniul asistenței sociale sau cel puțin un ciclu de învățământ secundar profesional în domeniul asistenței sociale (după absolvirea unei instituții de învățământ secundar profesional sau a unei alte instituții de învățământ care desfășoară programe de învățământ secundar profesional) și de îngrijitori (care îndeplinesc cerințe educaționale reduce)

- Asigurarea dezvoltării constante a competențelor profesionale, în conformitate cu Regulamentul nr. 338 al Cabinetului din 13 iunie 2017 privind cerințele pentru furnizorii de servicii sociale, punctul 9.

În cadrul ofertei tehnice, ofertanții trebuiau să furnizeze următoarele informații:

- unitățile districtuale și numărul de îngrijitori și numărul de ore lucrate pentru prestarea de servicii de îngrijire la domiciliu;
- modalitățile de prestare a serviciilor, inclusiv modalitățile de soluționare a reclamațiilor din partea clienților, precum și resursele care urmează să fie utilizate;
- durata serviciilor, organizarea timpului de lucru al îngrijitorilor și respectarea cerințelor reglementare;
- conținutul serviciilor pentru adulți și minori, inclusiv informații privind respectarea cerințelor reglementare, metodele de lucru și materialele utilizate pentru muncă, documentația de serviciu și păstrarea documentelor.
- Întreprinderile și organizațiile ofertante sunt evaluate pe baza capacității lor în ceea ce privește acoperirea teritorială, calificările și experiența personalului și infrastructura de care dispun.

Au fost primite șase oferte și toți cei șase furnizori au fost admiși la acordul-cadru.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Municipalitatea orașului Riga a decis să utilizeze un acord-cadru (în conformitate cu articolul 33 din Directiva 24/2014/UE) pentru a asigura:

- accesibilitatea fizică a serviciilor, și anume serviciile sunt furnizate la nivel local, în apropierea locului de reședință al utilizatorilor;
- servicii de înaltă calitate, și anume organizațiile sunt în măsură să furnizeze servicii de îngrijire la domiciliu, au experiență și îndeplinesc cerințele profesionale;
- disponibilitate, și anume acordul-cadru permite crearea unei rețele de furnizori de servicii sociale în Riga și sporește gradul de disponibilitate al serviciilor de îngrijire la domiciliu.

Obiectivul contractului de achiziții publice este de a îmbunătăți calitatea vieții individuale și/sau a familiei, de a asigura nevoi personale de bază, de a sprijini munca la domiciliu și de a oferi îngrijire personală persoanelor care au dificultăți obiective de a se întreține din cauza vârstei sau a unei dizabilități.

Verificare

- Comisia pentru achiziții a examinat conformitatea ofertelor tehnice cu cerințele prevăzute la articolul 1 alineatul (6) din Regulamentul nr. 338 al Cabinetului din 13 iunie 2017 privind cerințele pentru furnizorii de servicii sociale.
- În momentul depunerii documentelor achiziției, ofertanții au trebuit să prezinte o certificare din partea unui specialist care să confirme că ofertantul îndeplinește cerința specifică referitoare la dezvoltarea profesională.
- Evaluarea calității serviciilor furnizate de ofertant este efectuată, după caz, de specialiștii din cadrul Serviciului social din Riga.
- Ofertanții trebuie să efectueze o autoevaluare a calității serviciilor cel puțin o dată pe an.
- Monitorizarea contractelor este efectuată de angajații furnizorului de servicii.
- Rapoartele și facturile sunt prezentate anual autorității contractante.

Valoarea contractului

Estimată: valoarea totală a acordului-cadru nu va depăși 12 877 609 EUR fără TVA. Cheltuielile pe oră per persoană nu pot depăși 4,44 EUR, iar cheltuielile pentru serviciile de îngrijire la domiciliu în situații de urgență nu pot depăși 30 EUR pe zi. Durata inițială a acordului-cadru este de un an, începând cu 1 ianuarie 2020.

Instrumentul

- Articolele 74-77 privind regimul simplificat pentru servicii sociale și alte servicii specifice din Directiva 2014/24/UE.
- Regulamentul nr. 338 al Cabinetului din 13 iunie 2017 privind cerințele pentru furnizorii de servicii sociale.

Actori

- Autoritatea contractantă: Departamentul de asistență socială al Consiliului local al municipiului Riga
- Organizații care sunt parte la acordul-cadru:
  - „Latvijas Samariešu apvienība”, Asociația Samaritan din Letonia
  - „Latvijas Sarkanais Krusts”, Crucea Roșie din Letonia
  - „Biedrība SIA Mājas aprūpe”, o întreprindere socială care furnizează servicii de îngrijire la domiciliu în Riga
  - „Svētā Jāņa palīdzība”, membru leton al organizației Johanniter International, o organizație umanitară pe bază de voluntariat
  - „SIA pirmais Patronāžas Serviss”, o organizație care desfășoară activități de asistență socială pentru persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități
  - „As aprūpes birojs”, o organizație care oferă pacienților servicii profesionale de asistență medicală la domiciliu

Impactul social:

- Îmbunătățirea serviciilor sociale și a acoperirii lor teritoriale pentru persoanele care nu se pot îngriji singure din municipiul Riga și, în consecință, îmbunătățirea calității vieții acestor persoane și a familiilor lor.
- Fiecare utilizator poate alege furnizorul de servicii cel mai adecvat în funcție de diferite criterii, de exemplu, organizație religioasă sau laică.

Alte beneficii

- Utilizarea unui acord-cadru este deosebit de avantajoasă, deoarece există un număr mare de organizații de asistență socială care pot furniza servicii adecvate de asistență socială pentru Municipalitatea orașului Riga, însă nu există o singură organizație în măsură să furnizeze toate serviciile sociale necesare în teritoriu. Acest instrument a permis crearea unei rețele de furnizori de servicii sociale la Riga, datorită colaborării lor în contextul acordului-cadru, consolidând, în același timp, sectorul serviciilor sociale non-profit, oferindu-le acces la achiziții publice de care nu beneficiau anterior în mod obișnuit.
- Serviciile de asistență socială sunt furnizate de mai multe organizații; nu există un monopol al unei anumite organizații. Întreprinderile sociale au acces îmbunătățit la contractele de achiziții publice.
- Concurența este reglementată, iar cel mai bun furnizor de servicii nu este selectat doar pe baza celui mai mic preț, ci și pe baza ofertei celei mai adecvate pentru utilizator.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Durata acordului-cadru este de un an, acesta putând fi reînnoit anual pentru o perioadă maximă de patru ani. Alte municipalități locale au stipulat (în actele normative locale) că acordul poate fi semnat pentru o perioadă de trei ani. Atunci când durata acordului este mai mare de un an, acesta oferă mai multă stabilitate utilizatorilor și furnizorilor serviciilor. Cu toate acestea, în cazurile în care acordurile au durate mai lungi de un an, este mai dificil pentru noii furnizori de servicii să pătrundă pe piață.
- În cazul în care serviciul de asistență socială furnizat constă în oferirea de locuințe, durata acordului ar trebui să fie mai lungă de un an. Cu toate acestea, unele municipalități locale își desfășoară anual procedurile de achiziții publice, astfel încât există riscul ca utilizatorii să trebuiască să se mute în fiecare an dintr-o locuință într-alta.

Persoană de contact

Agnese Fridenberga, expert juridic, agnese.fridenberga@providus.lv

Andris Bērziņš, directorul Asociației Samaritan din Letonia samariesi@samariesi.lv

37. Achiziții de servicii sociale pentru o viață independentă în Kasiadorys, Lituania

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality orașului Kasiadorys, Lituania

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii sociale

Introducere/obiectivele achizițiilor

Strategia lituaniană pentru progres pentru 2030 oferă un cadru strategic pentru direcționarea acțiunilor autorităților publice pentru a răspunde provocărilor sociale, economice și de mediu din următorii ani. Unul dintre pilonii principali ai strategiei constă în facilitarea implicării directe a comunităților, a actorilor fără scop lucrativ și a ONG-urilor pentru a aborda aceste provocări într-un mod mai eficace. Acest lucru a avut unele implicații esențiale în ceea ce privește organizarea achizițiilor publice și rolul autorităților publice în calitate de furnizori direcți de servicii sociale. În primul rând, strategia prevede că sectorul public ar trebui să furnizeze servicii numai atunci când ONG-urile, organizațiile societății civile și întreprinderile private nu sunt în măsură să furnizeze respectivele servicii. În al doilea rând, astfel cum se indică în Programul național de progres pentru perioada 2014-2020, cel puțin 15 % din serviciile sociale publice furnizate la nivel local ar trebui să fie achiziționate și executate de astfel de operatori privați.

Obiectivele de promovare a sporirii gradului de furnizare de servicii sociale de către operatorii privați sunt:

- asigurarea unui nivel ridicat de calitate a serviciilor prin îmbunătățirea măsurării impactului social;
- remediarea lipsei de expertiză și de experiență în ceea ce privește extinderea serviciilor și
- promovarea elaborării unor abordări bazate pe rezultate (impact) în ceea ce privește achizițiile publice de servicii, mai degrabă decât abordări bazate pe activități și contribuții.

Enterprise Lituania, o agenție fără scop lucrativ din cadrul Ministerului Economiei și Inovării, care vizează promovarea spiritului antreprenorial și dezvoltarea întreprinderilor, a elaborat un [ghid de distribuție a serviciilor publice](#). Ghidul este destinat autorităților locale și urmărește să sporească cunoștințele privind normele în materie de achiziții publice, metodele de măsurare a impactului și pachetele financiare disponibile și să ofere consiliere cu privire la aspecte juridice esențiale.

Enterprise Lituania a asistat, de asemenea, unele autorități locale în conceperea achizițiilor lor pentru furnizarea de servicii de sprijin pentru promovarea integrării sociale și economice a persoanelor cu probleme de sănătate mintală. În prezent, persoanele cu probleme de sănătate mintală trăiesc în mod independent în instituții de asistență comunitară. Cu toate acestea, pe lângă faptul că acordă atenție bunăstării lor, autoritățile publice încearcă să promoveze integrarea în societate a persoanelor cu probleme de sănătate mintală și să le îmbunătățească calitatea vieții. În special, persoanelor cu probleme de sănătate mintală le lipsesc oportunitățile de a participa în societate, de a avea hobby-uri și de a fi recunoscute ca membri valoroși ai comunităților lor, dincolo de stereotipurile negative. Un obstacol important în calea integrării economice este lipsa oportunităților de angajare disponibile în cadrul comunităților (sau la o distanță rezonabilă) și care să corespundă capacităților fiecărei persoane.

În decembrie 2019, Municipality orașului Kasiadorys a lansat prima procedură de achiziționare de servicii de sprijin pentru o viață independentă, cu scopul de a spori autonomia și integrarea persoanelor cu dizabilități intelectuale. Impactul serviciilor va fi măsurat după șase luni. Plata pentru servicii se bazează pe un sistem dual prin care prestatorul va primi o primă în cazul în care rezultatul preconizat este atins sau va fi penalizat în caz contrar.

Obiect

Achiziționarea de servicii pentru promovarea unei vieți independente la domiciliu pentru persoanele cu dizabilități intelectuale, care să conducă la angajarea acestora și la integrarea lor socială.

Stadiul achiziției și criterii

Pentru a pune în aplicare abordarea bazată pe rezultate menționată anterior și pentru a asigura disponibilitatea unor ofertanți corespunzători, autoritatea contractantă a utilizat oportunitățile disponibile în temeiul Legii lituaniene privind achizițiile publice, care transpune Directiva 2014/24/UE. În special, autoritatea contractantă a recurs la consultarea pieței în etapa premergătoare achiziției și la o procedură competitivă cu negociere. Alte elemente esențiale au fost definirea obiectivelor preconizate ale procedurii, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, și stabilirea sistemului dual de plată.

Consultările din etapa premergătoare achiziției au implicat potențiali furnizori de servicii sociale și comunități. Consultările au avut ca scop să stabilească capacitatea furnizorilor de servicii de a obține rezultatele așteptate de municipalitate, să permită purtarea de discuții cu privire la posibilele clauze ale contractului și să identifice clauzele care ar putea reprezenta o dificultate pentru furnizori. Aceste dialoguri au fost organizate, de asemenea, pentru a identifica posibile colaborări între furnizori în cazul în care un singur furnizor nu a putut îndeplini toate obiectivele definite de municipalitate. Consultările au abordat criterii de calitate pentru servicii, care au fost definite de municipalitate și validate de potențialii furnizori și de părțile interesate implicate în etapa respectivă.

Ofertele au fost evaluate pe baza celui mai bun raport preț-calitate. Prețul (costul per persoană pe lună) a avut o pondere de 60 %, iar restul de procente de 40 % au fost acordate pentru calitate.

Calitatea a fost evaluată pe baza a trei criterii, iar ofertanții au fost invitați să propună un set de parametri pentru fiecare dintre aceste criterii:

- beneficiarii serviciilor se pot întreține prin ocuparea unui loc de muncă și prin obținerea unor venituri; acest criteriu a fost evaluat în funcție de numărul de luni pe an pentru care persoanele sunt angajate – după încheierea contractului cu prestatorul de servicii – și de nivelul veniturilor acestora (maximum 15 puncte).
- beneficiarii serviciilor pot să își asigure propria igienă și să se întrețină (maximum 15 puncte).
- descrierea serviciilor propuse, abordând modul în care furnizarea acestora are un impact asupra grupului-țintă și urmărește obiectivele vizate de autoritatea contractantă (inclusiv implicarea voluntarilor în acțiunea finală și parteneriatul cu ONG-urile locale și întreprinderile private) (maximum 10 puncte).

Operaționalizarea acestor criterii, astfel cum au fost propuse de ofertantul câștigător, definește măsurarea impactului și plata.

Ofertanții au fost invitați să propună un preț lunar per persoană pentru serviciu. Valoarea maximă a contractului este egală cu: *prețul fix per persoană pe lună*10 (# de utilizatori)*12 (# de luni)*

Procedura a fost deschisă tuturor tipurilor de operatori și a fost câștigată de un prestator de servicii fără scop lucrativ, în conformitate cu obiectivul strategic al Ghidului de distribuție a serviciilor publice de a extinde rolul operatorilor din domeniul economiei sociale ca furnizori de servicii, în special al celor care intră sub incidența regimului simplificat.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- Dezvoltarea competențelor sociale: serviciile achiziționate au ca scop sporirea simțului responsabilității și a gradului de asumare a responsabilității de către persoanele cu probleme de sănătate mintală cu privire la propria lor viață. Este vorba despre capacitatea lor de a trăi în mod independent, de a învăța cum să colaboreze cu comunitatea și de a-și spori participarea socială. Sprijinul acordat ar trebui să conducă la sporirea capacității utilizatorilor de a comunica și de a-și face cunoscute nevoile, precum și de a-și asuma responsabilitatea pentru deciziile și acțiunile lor.
- Corelarea oportunităților de angajare cu aptitudinile și competențele fiecărei persoane: accesul la un loc de muncă remunerat și dreptul de a-și gestiona propriile venituri generează dreptul efectiv al cetățenilor de a decide cu privire la viața și autonomia lor.
- Furnizarea unui set cuprinzător de servicii de sprijin care să permită incluziunea persoanelor cu probleme de sănătate mintală pe piața muncii și în societate: furnizarea unui set complet de servicii sociale care să răspundă nevoilor fiecărei persoane, dincolo de asistența medicală, este o condiție prealabilă esențială pentru a asigura durabilitatea integrării persoanelor respective.

Verificare

Pentru a facilita evaluarea propunerilor, autoritatea contractantă și-a definit strategia, stabilind rezultatele preconizate pe termen mediu și efectele preconizate pe termen lung, precum și o abordare metodologică pentru măsurarea acestora în urma verificării.

Valoarea contractului

Contractul a fost lansat în decembrie 2019 și se va încheia în noiembrie 2020 (o durată de 12 luni), putând fi prelungit pentru o perioadă suplimentară de 12 luni. Valoarea totală a contractului atribuit a fost de 55 000 EUR pentru o perioadă de 1 an, contractul putând fi prelungit pentru o perioadă suplimentară de un an și pentru aceeași sumă.

Instrumentul

- Articolul 40 (privind consultările preliminare ale pieței) și articolele 74-77 (privind regimul simplificat pentru servicii sociale și alte servicii specifice) din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipality orașului Kaisiadorys
- Furnizori de servicii contractați: furnizori de servicii de asistență medicală și socială, atât privați, cât și fără scop lucrativ.
- Sprijin: Enterprise Lituania (și consultanții acesteia) a asistat municipalitatea pe parcursul întregului ciclu de achiziții publice, de la identificarea nevoilor de servicii până la lansarea procedurii și atribuirea acesteia. Aceasta sprijină, de asemenea, autoritatea contractantă în executarea contractului. Următoarea etapă de referință este prima evaluare a impactului după 6 luni.
- Beneficiari: Persoanele cu dizabilități intelectuale, în calitate de beneficiari ai serviciilor contractate.

Impactul social

- Principalul obiectiv al serviciilor furnizate este de a spori gradul de integrare socială și economică a persoanelor cu probleme de sănătate mintală care trăiesc în instituții de asistență comunitară.
- Municipality a fost în măsură să valorifice experiența și expertiza operatorilor din afara sectorului public, în special a furnizorilor de servicii sociale fără scop lucrativ, pentru a identifica modalități inovatoare de furnizare a serviciilor pentru persoanele cu probleme de sănătate mintală.

- Această achiziție a servit la generalizarea utilizării achizițiilor publice bazate pe rezultate ca modalitate de a stimula eficacitatea serviciilor sociale și de a oferi cel mai bun raport calitate-preț.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Punerea în aplicare a acestei noi abordări nu a fost ușoară din cauza numărului limitat de furnizori de servicii disponibili pentru executarea contractului, conform cerințelor autorității contractante. Cu toate acestea, municipalitatea a depus eforturi pentru a invita atât furnizori privați, cât și furnizori fără scop lucrativ care furnizau deja servicii similare și pentru a se asigura că comunitățile (grupuri de utilizatori, organizații ale persoanelor cu dizabilități etc.) își pot face auzită vocea. Accentul pus pe consultări și pe negocieri este un element esențial al Ghidului de distribuție a serviciilor publice.
- Municipalitățile trebuie să fie sprijinite în punerea în aplicare a procedurilor de achiziții cu impact și în comunicarea acestora cu piața, deoarece această abordare a procedurilor de contractare este mai complexă decât abordările tradiționale. Pe de altă parte, autorităților publice – în special la nivel local – le lipsesc adesea practicienii care sunt obișnuiți să colaboreze cu furnizori de servicii sociale și să facă față provocărilor legate de etapa premergătoare achizițiilor.
- Municipalitățile ar trebui să își planifice activitatea de achiziție pe termen lung, deoarece procedurile bazate pe impact sunt mai complexe și necesită o analiză mai aprofundată în fiecare etapă a achiziției.
- Este esențial să se colaboreze cu potențialii furnizori pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la beneficiile care ar putea fi obținute în urma consultărilor pieței și pentru a comunica motivele pentru care ar trebui să participe la acestea.

Persoană de contact

Dna Aušra Pulauskaitė, manager de proiect în cadrul Enterprise Lithuania,
a.pulauskaite@enterpriselithuania.com

38. Servicii de asistență pentru tineret orientate spre rezultate, inclusiv cerințe privind rentabilitatea socială

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipiul Rotterdam, Țările de Jos

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii sociale

Introducere/obiectivele achizițiilor

În 2014, în Țările de Jos a fost instituită o nouă lege privind tineretul, care a restructurat și a descentralizat serviciile pentru tineret pentru a permite mai multe abordări la nivel local. Prin urmare, 15 municipalități din regiunea Rijnmond (o provincie din vestul Țărilor de Jos) s-au reunit pentru a forma Grupul de asistență comună pentru tineret din Rijnmond (GR-JR), coordonat de Municipalitatea orașului Rotterdam. În momentul reorganizării în 2018 a unei licitații pentru serviciile sale pentru tineret, GR-JR a decis utilizarea unui model de finanțare orientat spre rezultate, care a mutat accentul de pe realizări pe rezultate, pentru a stimula asumarea unei mai mari responsabilități din partea contractanților în ceea ce privește rezultatele și pentru a încuraja inovarea.

Pentru a asigura furnizarea continuă și adecvată a serviciilor de îngrijire, GR-JR a împărțit serviciile pentru tineret în loturi diferite și a utilizat un acord-cadru, astfel încât să poată fi contractați mai mulți furnizori pentru fiecare lot. Durata inițială a acordului-cadru este de trei ani (începând cu 1 ianuarie 2018), cu posibilitatea de prelungire de două ori, de fiecare dată pentru o perioadă de un an. Serviciile furnizate în temeiul acordului-cadru sunt reglementate de regimul simplificat (articolele 74-77 din Directiva 2014/24/UE).

Obiect

Asistență pentru tineret - Lotul A: Îngrijire în familie (plasamentul temporar sau pe termen lung al tinerilor într-un mediu familial stabil)

Stadiul achiziției și criterii

GR-JR a utilizat o procedură deschisă, iar ofertanții au obținut punctaje pe baza următoarelor criterii de atribuire:

- cunoștințele, expertiza și experiența personalului (30 de puncte)
- punerea în aplicare a unei asistențe pentru tineret orientate spre rezultate (40 de puncte)
- cooperarea - modul în care ofertantul va colabora cu alți actori pentru a asigura o asistență holistică pentru tineret (30 de puncte)

Întrucât plata se face numai pe baza rezultatelor, ofertanților li s-a cerut să furnizeze descrieri ale modului în care vor pune în aplicare asistența pentru tineret orientată spre rezultate, inclusiv:

- Modul în care organizația dispune de mijloacele necesare pentru a asigura utilizarea eficace și eficientă a noilor oportunități permise de finanțarea orientată spre rezultate, inclusiv pentru a defini obiective, priorități și acțiuni, precum și modul în care va asigura disponibilitatea timpului și a resurselor necesare pentru obținerea rezultatelor necesare;
- Măsura în care organizația recunoaște, controlează și gestionează riscurile în momentul introducerii unei metodologii de finanțare orientate spre rezultate;
- Măsura în care organizația oferă îngrijire integrală, acoperind întreaga gamă de servicii pentru tineret și cooperează cu alți furnizori de servicii de îngrijire, după caz.

Ofertele au fost evaluate pe o scară de la 0 la 5 (de la „Necorespunzătoare” la „Excelentă”). Echipa de evaluare a fost formată din cel puțin cinci membri, inclusiv responsabili cu politici și manageri de contracte din cadrul GR-JR.

În sfârșit, GR-JR a inclus clauze privind „rentabilitatea socială” în contractele încheiate cu eventualii câștigători. Furnizorii de servicii trebuie să îndeplinească o obligație mai mare privind rentabilitatea socială, axată pe oferirea de oportunități profesionale persoanelor celor mai îndepărtate de piața muncii (și anume, persoanelor care beneficiază de prestații pentru persoane aflate în căutarea unui loc de muncă sau tinerilor care participă la programe de formare). Aceasta se bazează pe Protocolul de la Rotterdam privind rentabilitatea socială, care enumeră toate activitățile considerate relevante, precum și o metodologie de evaluare a acestor activități. Neîndeplinirea obligațiilor atrage după sine aplicarea unei amenzi cu o valoare echivalentă cu 125 % din suma neacoperită.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Această licitație este rezultatul Legii naționale a tineretului (1 martie 2014), care urmărește să le permită tinerilor să se dezvolte sănătos și în condiții de siguranță pentru a fi independenți și suficient de autonomi pentru a participa la viața socială. În plus, Rotterdam aplică clauze privind rentabilitatea socială în cadrul tuturor contractelor în valoare de peste 50 000 EUR, cu scopul de a crea oportunități de angajare pentru persoanele care în caz contrar ar întâmpina dificultăți în a găsi un loc de muncă.

Verificare

Pentru a-și dovedi competențele de bază privind colaborarea cu grupul de clienți, ofertanții trebuie să furnizeze o recomandare de la un loc de muncă similar, încheiat cu cel mult trei ani înainte de termenul de depunere a ofertelor.

GR-JR va monitoriza performanța serviciilor pe baza a patru indicatori definiți la nivel național: gradul de satisfacție al clienților, atingerea sau neatingerea obiectivelor și timpul de așteptare. Furnizorul de servicii poate solicita, de asemenea, indicatori suplimentari, în cazul în care aceștia oferă o bună imagine de ansamblu a rezultatelor obținute. În plus, performanța prestatorului de servicii va fi monitorizată trimestrial din patru perspective:

- feedbackul din partea echipei locale (echipa definită a personalului municipalității care asigură asistență pentru tineret) cu privire la metoda de cooperare, accesibilitate, transparență, tratamentul utilizatorilor serviciilor, cooperarea cu alte organizații și rapiditatea acțiunilor;
- verificarea reclamațiilor utilizatorilor serviciilor prin interviuri anuale cu tinerii;
- punerea în aplicare a realizărilor;
- numărul de tineri sprijiniți și prețul mediu per client.

GR-JR și furnizorul vor discuta de patru ori pe an rezultatele și acțiunile necesare. Anual se prezintă o situație financiară pentru calcularea plății, pe baza cuantumului total al bugetelor pentru programe alocate pentru numărul total al tinerilor asistați/sprijiniți. Această declarație trebuie să fie însoțită de raportul unui auditor (cu excepția cazului în care cifra de afaceri anuală este mai mică de 125 000 EUR, caz în care declarația pe propria răspundere este suficientă).

În plus, furnizorul trebuie să raporteze cu privire la îndeplinirea clauzei privind rentabilitatea socială. GR-JR prevede un „Protocol privind rentabilitatea socială”, care enumeră activitățile cu rentabilitate socială aplicabile, precum și valoarea financiară a acestor activități. De exemplu, încadrarea în muncă a unei persoane care primește indemnizații de șomaj este echivalentă cu suma de 30 000 EUR pe an contabilizată în cadrul contribuției sociale a contractantului sau cu 20,51 EUR pe oră. Aceasta se ridică la 35 000 EUR pe an sau la 29,92 EUR pe oră în cazul în care persoana în cauză a fost șomeră pentru o perioadă mai mare de un an. Pentru a urmări contribuțiile, furnizorii trebuie să înregistreze activitățile cu rentabilitate socială în sistemul de înregistrare a rentabilității sociale al GR-JR. Furnizorul trebuie să demonstreze că angajatul se

încadrează în unul dintre grupurile-țintă, pe lângă furnizarea unei fișe de salariu sau a unui contract de muncă.

În Țările de Jos există diferite modalități prin care rentabilitatea socială poate fi integrată în achizițiile publice. Printre opțiuni se numără stabilirea unor termeni și condiții de performanță speciale, includerea unor criterii de atribuire sau rezervarea unui contract încheiat cu societăți de angajare protejată. De exemplu, a se vedea, în cadrul acestei colecții, cazurile din Wageningen (p. X) sau Haarlem (p. X).

Valoarea contractului

Contractul pentru servicii de asistență pentru tineret încheiat pentru o perioadă de trei ani a avut o valoare totală de 50 de milioane EUR (18 milioane EUR pentru lotul A).

Instrumentul

- Articolul 46 (privind împărțirea contractelor pe loturi) și articolul 67 (privind criteriile de atribuire a contractelor) din Directiva 2014/24/UE. În plus, articolele 74-77 stabilesc regimul simplificat privind serviciile sociale și alte servicii specifice, permițând o mai mare flexibilitate în ceea ce privește procedurile, și încurajează utilizarea criteriilor calitative.
- Directiva din 2014, transpusă în Țările de Jos prin Legea privind achizițiile publice din 2020 (modificată la 1 iulie 2016).

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipality orașului Rotterdam și GR-JR
- Furnizor de servicii contractat: Enver
- Beneficiari: tinerii care beneficiază de servicii de asistență în cadrul GR-JR, plus angajații recrutați pentru a îndeplini obligațiile privind rentabilitatea socială.

Impactul social

- Prin utilizarea unui mecanism de finanțare orientat spre rezultate, GR-JR este în măsură să se asigure că serviciile pentru tineret achiziționate oferă rezultate reale și nu doar realizări. Acesta încurajează inovarea și colaborarea prin faptul că nu este excesiv de prescriptiv cu privire la serviciul în sine, ci mai degrabă se axează pe rezultatele care ar trebui obținute.

Alte beneficii

- Piața muncii din Rotterdam este în schimbare. În port erau angajate numeroase persoane slab calificate, însă automatizarea și alte schimbări de pe piața muncii au condus la dispariția locurilor de muncă pentru acești lucrători. În plus, portul a fost relocat și mai departe de Rotterdam, iar deplasările au devenit prea dificile pentru mulți solicitanți de locuri de muncă cu venituri reduse.
- Prin politica de rentabilitate socială a Municipality orașului Rotterdam, fiecare contract din sectorul public în valoare de peste 50 000 EUR este revizuit de un expert social în ceea ce privește oportunitățile de rentabilitate socială. Contractele trebuie să prevadă alocarea unui procent cuprins între 0 % și 50 % din valoarea lor pentru a oferi oportunități de angajare, cu o medie de 5 % per contract.
- De exemplu, unul dintre câștigătorii acestei licitații a fost Enver, o organizație care sprijină tinerii și familiile acestora din regiunea „Zuid-Holland” (Olanda de Sud) prin furnizarea de servicii de calitate pentru tineri, cu o obligație privind rentabilitatea socială echivalentă cu 2 % din totalul contractelor sale încheiate cu GR-JR. Pe lângă furnizarea de servicii de calitate, bazate pe comunitate, Enver oferă în mod direct locuri de muncă și stagii de practică persoanelor îndepărtate de piața muncii, inclusiv

persoanelor care beneficiază de prestații sociale, tinerilor care sunt vulnerabili și au nevoie de sprijin suplimentar, precum și persoanelor cu dizabilități fizice sau intelectuale.

- În ansamblu, în 2018, inițiativa privind rentabilitatea socială a Municipality orașului Rotterdam a avut ca rezultat angajarea de către întreprinderi a unui număr de 2 519 persoane îndepărtate de piața muncii.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Activitățile cu rentabilitate socială trebuie să corespundă realităților sectorului. De exemplu, în domeniul asistenței medicale, deși există multe posturi vacante, pentru aceste posturi trebuie recrutate persoane cu diplome relevante, iar, în prezent, acestea nu pot fi ocupate de persoane îndepărtate de piața muncii.
- În consecință, Rotterdam și-a actualizat politicile privind rentabilitatea socială în 2019 pentru a oferi angajatorilor o mai mare flexibilitate și oportunități de personalizare. Acest lucru a permis noi abordări care sunt mai relevante pentru grupul-țintă, cum ar fi abordarea problemelor legate de îndatorare (care afectează 50 % dintre persoanele care beneficiază de prestații sociale) și aducerea persoanelor mai aproape de piața muncii, permițând educația și formarea profesională (la locul de muncă), precum și cursuri de limbă ca activitate oficială cu rentabilitate socială.
- Monitorizarea punerii în aplicare a rentabilității sociale le impune furnizorilor să își raporteze activitățile, împreună cu dovezi. Feedbackul primit de la furnizori indică faptul că sarcina administrativă este în prezent mare. Prin urmare, Rotterdam colaborează cu mai multe organizații pentru a găsi soluții potrivite pentru ambele părți.

Persoană de contact

Sophie Harbers, consilier în materie de rentabilitate socială, Municipality orașului Rotterdam,
s.harbers@rotterdam.nl

39. Proiectarea și gestionarea în comun la nivel transfrontalier a serviciilor de sănătate mintală

Denumirea autorității de achiziție, țara: GECT GO/EZTS GO, Gruparea europeană de cooperare teritorială „Teritoriul municipalităților: Comune di Gorizia (I), Mestna občina Nova Gorica (Slo) și Občina Šempeter-Vrtojba (Slo)”, Gorizia, Italia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii sociale

Introducere/obiectivul achizițiilor publice

Această bună practică a apărut în cadrul [proiectului Health-Zdravstvo](#), un proiect cofinanțat de Interreg Slovenia și Italia, care s-a derulat în perioada 2014-2020 și a fost pus în aplicare de GECT GO/EZTS GO în calitate de beneficiar unic. Proiectul urmărește să consolideze și să îmbunătățească furnizarea și calitatea serviciilor de asistență medicală și socială pentru populația care trăiește în zona transfrontalieră dintre Italia și Slovenia prin intermediul unui proiect-pilot de integrare a serviciilor și a unităților de asistență medicală.

Obiectivul achiziției a fost de a crea proiecte transfrontaliere inovatoare pentru a răspunde nevoilor tinerilor cu probleme de sănătate mintală, atât în ceea ce privește furnizarea de servicii de îngrijire, cât și în ceea ce privește integrarea socială și pe piața muncii.

Au fost create grupări europene de cooperare teritorială (GECT) pentru a încuraja cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională între statele membre și autoritățile lor regionale și locale. GECT-urile permit acestor parteneri să pună în aplicare proiecte comune, să facă schimb de experiență, să îmbunătățească coordonarea amenajării teritoriului și să formeze entități juridice unice pentru a depăși dificultățile generate de actele legislative și procedurile diferite dintr-o serie de teritorii.

Obiect

Proiectarea și gestionarea în comun a unor abordări, intervenții, servicii și proiecte personalizate inovatoare și experimentale care vizează incluziunea socială a tinerilor cu probleme de sănătate mintală.

Stadiul achiziției și criterii

Invitația de participare la procedura de ofertare, elaborată de un grup de lucru comun⁶, a impus ofertanților să prezinte o propunere preliminară de proiect care să indice criteriile, metode concrete de punere în aplicare și propuneri operaționale pentru gestionarea în comun a intervențiilor individuale și colective sprijinite de un buget pentru sănătate⁷. Propunerile de proiecte ar trebui să includă elemente de inovare, de experimentare, de calitate și un impact transfrontalier puternic și clar. Propunerile au fost evaluate pentru dezvoltarea următoarelor programe:

- *Programul de gestionare în comun și de sprijin teritorial:* propuneri de proiecte cu scopul de a asigura coordonarea și monitorizarea tuturor activităților transfrontaliere care sunt proiectate și gestionate

---

⁶ Alcătuț din: psihologi, educatori, asistenți sociali, asistenți medicali etc. din cadrul următoarelor entități slovene și italiene: Centrul de sănătate din Nova Gorica (ZD Nova Gorica); Spitalul psihiatric din Idrija (PB Idrija); Centrul de sănătate mintală CSM – AAS2; precum și coordonatori.

⁷ Bugetul pentru sănătate reprezintă o posibilitate managerială inovatoare de a promova serviciile de îngrijire la domiciliu, care să se axeze pe competențele de autodeterminare ale beneficiarilor și pe posibilitatea de a personaliza serviciile de îngrijire în funcție de nevoile lor (cum ar fi sănătatea, îngrijirea, reabilitarea, locuințele, ocuparea forței de muncă și nevoile sociale).

în comun, vizând, printre altele, încurajarea schimburilor și consolidarea relației de lucru a operatorilor implicați.

- *Programul de formare la locul de muncă:* propuneri de proiecte menite să ofere oportunități de formare la locul de muncă cu capacitate mare de a găzdui persoane cu diferite probleme de sănătate mintală. Propunerile vor oferi diferite oportunități de formare profesională pentru utilizatori în ceea ce privește cel puțin trei tipuri de activități antreprenoriale (de exemplu, agricultura ecologică, agricultura socială, domenii administrative, servicii de alimentație publică, activități de sprijin reciproc, activități culturale și de comunicare etc.), ținând seama, de asemenea, de perspectiva teritorială transfrontalieră.
- *Programul social:* propuneri de proiecte în domeniul activităților de socializare pentru utilizatori. Activitățile de reabilitare, menite să construiască relații sociale prin activități culturale și educaționale cu oportunități de socializare, sunt binevenite.
- *Programul pentru locuințe:* propuneri de proiecte care vizează furnizarea de sprijin individualizat pentru locuințe, prin punerea la dispoziție fie de locuințe private, fie de locuințe comune. Partenerul se angajează să pună la dispoziție apartamente rezidențiale, de preferință în zona Mestna občina Nova Gorica (Slovenia), dotate cu spații private personalizate, pentru maximum patru persoane.

Punctajul total maxim care poate fi acordat propunerilor este de 100 de puncte, distribuite după cum urmează:

- propunere de proiect (inclusiv punctele de mai sus): punctaj maxim de 85 de puncte;
- plan de afaceri financiar: punctaj maxim 15 puncte.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Scopul social al acestei achiziții este incluziunea socială și pe piața muncii a tinerilor cu probleme de sănătate mintală, în contextul creării unei rețele de servicii de sănătate transfrontaliere care să fie aplicată în alte domenii ale serviciilor de sănătate.

Verificare

Cel puțin o dată la șase luni, grupul de lucru se reunește pentru a monitoriza obiectivele proiectelor. Ordinea de zi a reuniunii bianuale de reexaminare se împarte în următoarele puncte:

- verificarea obiectivelor de reabilitare atinse;
- verificarea nivelurilor de informare a părților interesate;
- revizuirea modalităților de repartizare a sarcinilor în cadrul echipei comune;
- schimbul de bune practici și discutarea situațiilor dificile.

Rezultatele acestei reuniuni sunt consemnate în procesul-verbal și sunt păstrate de către coordonatorii grupului de lucru.

Valoarea contractului

Valoarea totală a contractului a fost de 367 213,11 EUR pentru o perioadă de 18 luni.

Instrumentul

Articolele 74-77 privind regimul simplificat pentru servicii sociale și alte servicii specifice din Directiva 2014/24/UE;

Actori

- Autoritatea contractantă: GECT GO/EZTS GO
- Ofertanți: entități italiene și slovene din sectorul terțiar/operatori fără scop lucrativ
- Furnizorul de servicii contractat: „La Collina Società Cooperativa Sociale Onlus Impresa Sociale”, o cooperativă socială italiană
- Asistență tehnică: Insiel, societatea internă ICT din regiunea Friuli Venezia Giulia
- Membrii grupului de lucru și instituțiile implicate în proiect:
  - Ministerul Sănătății din Slovenia
  - Direcția Centrală pentru Sănătate, Politici Sociale și Persoane cu Dizabilități din regiunea Friuli Venezia Giulia din Italia
  - Institutul Național pentru Sănătate Publică din Slovenia, NIJZ (Nacionalni inštitut za javno zdravje Republike Slovenije)
  - Institutul pentru Asigurări de Sănătate din Slovenia, ZZZS (Zavod za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije)

Impactul social

- Datorită proiectului, există un schimb de bune practici între profesioniștii din domeniul social și din domeniul sănătății prin intermediul grupului de lucru italian și sloven special creat, care a fost implicat în conceperea în comun a conținutului invitației de participare la procedura de ofertare.
- O bună practică aflată în centrul atenției este bugetul pentru sănătate, care este aplicat în mod obișnuit în Italia, dar nu și în Slovenia. Scopul licitației este de a aplica, pe teritoriul sloven Nova Gorizia, buna practică a conceptului „buget pentru sănătate” al asistenței personalizate ad-hoc pentru utilizatori.

Alte beneficii

- Acest caz este o noutate reală în teritoriu, o ocazie specială de a face schimb de bune practici, de a oferi servicii de o mai bună calitate cetățenilor și de a transfera competențe și cunoștințe dincolo de frontiere.
- Proiectul a consolidat, de asemenea, colaborarea dintre furnizorii italieni și sloveni din sectorul terțiar/furnizorii fără scop lucrativ.
- Este o bună practică care poate fi transferată în alte locuri. Aceasta poate fi reprodusă de regiunile europene sub forma cooperării interregionale, precum și în țările din afara UE.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Entitățile italiene din sectorul terțiar s-au dovedit a fi mult mai bine pregătite să răspundă la invitația de participare la procedura de ofertare. Pentru o cooperare mai semnificativă, prestatorii de servicii

fără scop lucrativ din Slovenia ar putea beneficia de formare și de consolidarea capacităților pentru a putea depune oferte pentru contracte de achiziții publice.

- Începând din octombrie 2019, toate invitațiile de participare la procedurile de ofertare din Italia sunt publicate pe platforme electronice. Ofertanții sloveni au întâmpinat unele probleme atunci când au depus cereri prin intermediul platformei electronice italiene a regiunii Friuli Venezia Giulia⁸, deoarece au fost solicitate informații pe care numai entitățile italiene le dețin, cum ar fi un cod fiscal. În plus, autoritățile contractante au constatat că ofertanții au răspuns numai la cererile publicate în țările lor. Pentru a asigura o cooperare transfrontalieră semnificativă, în cazul în care operatorii sloveni depun oferte în cadrul procedurilor de ofertare desfășurate pe teritoriul italian și viceversa, GECT GO/EZTS GO a desfășurat activități de cartografiere a tuturor platformelor electronice disponibile pentru a identifica una care să corespundă nevoilor lor. În acest scop, autoritatea contractantă a participat la proiectul-pilot „B-Soluții”, promovat de Direcția Generală Politică Regională și Urbană (DG REGIO) din cadrul Comisiei Europene și gestionat de Asociația regiunilor frontaliere europene (AEFR) ca una dintre acțiunile propuse în Comunicarea „Stimularea creșterii economice și a coeziunii în regiunile frontaliere ale UE”⁹. Cartografierea a ajutat autoritatea contractantă să identifice cea mai potrivită platformă existentă, pe care o utilizează în prezent¹⁰.
- Cadrele juridice ale entităților din sectorul terțiar/organizațiilor fără scop lucrativ diferă de la o țară la alta. Aceste diferențe au creat probleme, cum ar fi faptul că entitățile slovene fără scop lucrativ nu au un cod de înregistrare în scopuri de TVA și, prin urmare, nu pot forma un consorțiu sau un grup european de interes economic (GEIE) cu operatorii italieni pentru a depune oferte. Înregistrarea de progrese în direcția unui cadru juridic european pentru toate întreprinderile și organizațiile din domeniul economiei sociale ar fi o soluție viabilă.

Persoană de contact

Fabiana Pieri, tehnician principal în cadrul Grupării europene de cooperare teritorială (GECT GO-EZTS GO), fabiana.pieri@euro-go.eu

---

⁸ (<http://appalti.regione.fvg.it/>).

⁹ <https://ec.europa.eu/futurium/ro/border-regions/pilot-projects>.

¹⁰ Net4Market.com.

SECTORUL 8 - Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC)

40. Utilizarea procedurilor de achiziții publice în Catalonia pentru consolidarea drepturilor lucrătorilor din cadrul lanțurilor de aprovizionare cu produse electronice

Denumirea autorității de achiziție, țara: Asociația catalană a autorităților locale (L'Associació Catalana de Municipis – ACM), Spania

Sectorul produselor sau al serviciilor: Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC)

Introducere/obiectivele achizițiilor

Asociația catalană a autorităților locale (L'Associació Catalana de Municipis – ACM) reprezintă peste 1 000 de organisme locale, și anume 95 % dintre localitățile din regiune. Una dintre funcțiile sale este de a acționa în calitate de organism central de achiziție, îmbinând nevoile și oferind economii administrative membrilor săi. În 2018, ACM a devenit afiliat al [Electronics Watch](#), o asociație internațională care monitorizează drepturile omului în cadrul lanțurilor de aprovizionare din sectorul TIC. Clauzele sociale ale ACM, derivate din contractele de referință ale Electronics Watch, sunt în prezent incluse în licitațiile membrilor săi, inclusiv într-un acord-cadru recent pentru achiziții de imprimante la care participă 156 de municipalități membre.

Obiect

Acordul-cadru cu mai mulți operatori pentru achiziții de imprimante, de dispozitive multifuncționale și de imprimante de format mare.

Stadiul achiziției și criterii

Condiții de executare a contractului:

Ofertanții câștigători admiși în acordul-cadru trebuie să asigure respectarea drepturilor lucrătorilor și a reglementărilor în materie de siguranță în cadrul lanțurilor de producție ale fabricilor în care sunt produse bunurile care fac obiectul contractului. În acest scop, ofertantul câștigător trebuie:

- să își îndeplinească obligațiile de diligență astfel încât fabricile care produc produse electronice să respecte dispozițiile Codului standardelor de muncă definit în Condițiile contractuale ale Electronics Watch¹¹;
- să transmită către autoritatea contractantă (în termen de 30 de zile de la semnarea contractului):
  - un formular de divulgare a informațiilor, prin care autoritatea contractantă este informată cu privire la amplasamentele fizice ale fabricilor în care sunt produse bunurile care fac obiectul contractului;
  - dacă este cazul, contractantul trebuie să informeze anual autoritatea contractantă cu privire la auditurile efectuate la oricare dintre fabricile în care au fost produse bunurile care fac obiectul contractului.

---

¹¹ http://electronicswatch.org/electronics-watch-contract-conditions-for-supply-contracts-v-2-0_2556796.pdf.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Clauzele Electronics Watch impun contractanților să efectueze procesul de diligență pentru a asigura transparența lanțului de aprovizionare, să colaboreze cu observatori independenți și să remedieze încălcările drepturilor lucrătorilor și ale standardelor de securitate.

Clauzele Electronics Watch sunt în concordanță cu Directiva 2014/24/UE privind achizițiile publice și reflectă Principiile directe ale ONU privind afacerile și drepturile omului și Orientările OCDE privind întreprinderile multinaționale. Clauzele conțin un cod al standardelor de muncă care fac trimitere la legislația națională a țărilor de producție, precum și la convențiile fundamentale ale OIM.

Verificare

Verificarea se bazează pe divulgarea informațiilor cu privire la fabricile care sunt direct legate de obiectul contractului. Contractanții comunică afiliațiilor Electronics Watch denumirile legale și adresele fizice complete ale fabricilor care produc anumite modele de produse. Electronics Watch va efectua monitorizarea pentru ACM pentru a verifica respectarea standardelor stabilite în materie de drepturi ale lucrătorilor în documentele achiziției.

Valoarea contractului

1 127 385,51 EUR pe an

Instrumentul

- Articolul 18 alineatul (2) (privind respectarea obligațiilor aplicabile în domeniul mediului, social și al muncii) și articolul 70 (privind condițiile de executare a contractului) din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: ACM și Electronics Watch în calitate de afiliat.
- Furnizorii contractați:
  - Basso SA
  - Gircopi SI-Sistemes D'organització SA
  - Konica Minolta Business Solutions, Spania
  - Ricoh Sistemas
- Organizație independentă de monitorizare: Electronics Watch
- Utilizatori ai acordului-cadru: Municipalități membre ale ACM

Impactul social

- Cererea inițială de divulgare a informațiilor a primit un răspuns pozitiv din partea contractanților. Contractanții au furnizat informații detaliate referitoare la lanțul de aprovizionare cu privire la modelele de produse și locurile de producție specifice utilizate în temeiul contractului. Pe baza rezultatelor existente ale monitorizării acestor modele și locuri, Electronics Watch a fost în măsură să pregătească o evaluare a riscurilor pentru ACM. ACM intenționează deja să includă condițiile contractuale ale Electronics Watch în alte două acorduri-cadru – pentru infrastructura TIC și înregistrarea video a sesiunilor plenare.

- Detaliile comunicate de un furnizor au consolidat un proces de dialog aflat în derulare cu o fabrică de imprimante din Asia de Sud. Pe baza detaliilor privind locul de producție, a fost deja pus în aplicare un plan de monitorizare. Monitorizarea este realizată de partenerii locali ai Electronics Watch – organizații locale ale societății civile cu experiență în monitorizarea drepturilor lucrătorilor.

Alte beneficii

- Procesul standardizat al Electronics Watch permite o transferabilitate ușoară a monitorizării și un model de monitorizare după afiliere.
- Transparența lanțului de aprovizionare a crescut, de asemenea, pentru alte societăți afiliate ale Electronics Watch din Europa care achiziționează aceleași modele de produse.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Este important ca potențialii ofertanți/contractanți să fie informați cu privire la obligațiile aferente în etapa de gestionare a contractelor, pentru a facilita respectarea acestora.
- Este necesar ca industria TIC – atât revânzătorii, cât și mărcile și furnizorii acestora – să dezvolte în continuare transparența lanțului de aprovizionare. În prezent, divulgarea de informații la nivel de componente reprezintă în continuare o provocare pentru industrie; cu toate acestea, este fundamentală pentru a asigura transparența lanțului de aprovizionare.
- Dacă mai multe autorități publice solicită divulgarea locurilor și proceselor de producție, acest lucru va contribui la stabilirea acestei practici ca practică standard în industrie.

Persoană de contact

Víctor Torrents, Asociația catalană a autorităților locale (ACM), victor.torrents@acm.cat

41. Responsabilitatea socială într-un acord-cadru în domeniul computerelor și al laptopurilor, Finlanda

Denumirea autorității de achiziție, țara: Hansel Ltd, Finlanda

Sectorul produselor sau al serviciilor: Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC)

Introducere/obiectivele achizițiilor

Hansel este organismul central de achiziție de la nivel național din Finlanda. Hansel și clienții săi (autoritățile publice finlandeze) s-au angajat să promoveze achiziții publice responsabile social și durabile. În acest scop, asigurarea faptului că bunurile și serviciile achiziționate sunt fabricate într-un mod echitabil și responsabil social este considerată o prioritate.

Prin urmare, Hansel a elaborat un cod de conduită pentru achiziționarea de produse electronice, cu accent pe responsabilitatea socială. Alegerea de a se axa pe acest tip de achiziție s-a bazat pe faptul că aceste produse sunt adesea fabricate în țări în care drepturile omului și drepturile lucrătorilor nu sunt întotdeauna suficient respectate. Codul urmărește să promoveze și să asigure condiții de muncă decente pentru lucrătorii din cadrul întregului lanț de aprovizionare cu computere și alte produse conexe TIC. Codul trebuie utilizat în cadrul tuturor procedurilor viitoare (acorduri-cadru, contracte) lansate de Hansel în acest domeniu de aprovizionare. Această abordare a fost generalizată în cazul altor produse și servicii prin intermediul unei versiuni generale a codului care urmează să fie aplicată în cadrul altor tipuri de achiziții.

Codul prevede obligația furnizorilor de a-și respecta obligațiile și de a se asigura că toate cerințele minime incluse în acesta sunt îndeplinite în cadrul propriilor operațiuni în calitate de contractanți, precum și în cadrul lanțului de aprovizionare.

Pentru a testa punerea în aplicare a codului, Hansel a lansat o procedură de achiziții de produse TIC. În paralel, au fost lansate în același mod și alte proiecte-pilot sectoriale, inclusiv o procedură pentru încheierea unui acord-cadru privind achiziția de mobilier de birou. Codul a fost tradus în limba engleză și este disponibil pentru a fi utilizat de alte autorități contractante din Finlanda și din alte țări.

Invitația de participare la procedura de ofertare fost lansată în 2017, iar contractul a fost atribuit în 2018¹².

Obiect

Acordul-cadru privind achiziția de echipamente informatice de birou și mobile, inclusiv tablete, calculatoare hibride, laptopuri, computere „all-in-one”, computere de birou etc., precum și alte echipamente, accesorii și servicii TIC.

Stadiul achiziției și criterii

A fost utilizată o procedură deschisă, iar criteriile de responsabilitate socială și pentru mediu au fost luate în considerare drept criterii de atribuire, având o pondere de 20 %:

- Criteriile de atribuire legate de responsabilitatea pentru mediu (10 %) au inclus neutilizarea de substanțe nocive (de exemplu, mercur, tetrabromobisfenol A, ftalați și PVC), precum și utilizarea de materiale plastice reciclate sau biodegradabile în componentele și ambalajele din plastic.
- În ceea ce privește criteriile sociale (10 %), Hansel a evaluat transparența furnizorului în ceea ce privește amplasamentele locurilor de asamblare finale și furnizorii de componente, precum și condițiile de lucru din locurile de asamblare finală; plata unui venit de subzistență și numărul de ore

---

¹² <https://ted.europa.eu/udl?uri=TED:NOTICE:461029-2017:TEXT:RO:HTML&tabId=0>.

de lucru (cel mult 48 de ore pe săptămână, inclusiv orele suplimentare) urmau să fie verificate printr-un raport de audit al unei părți terțe independente.

S-a dovedit că aceste criterii reprezintă o provocare (a se vedea secțiunea „Lecții învățate”). Ofertanții au trebuit, de asemenea, să își declare angajamentul față de termenii de referință (inclusiv Codul de conduită) în momentul depunerii ofertei.

Numărul maxim de ofertanți participanți prevăzut pentru acordul-cadru a fost de patru.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Principalul obiectiv al codului (și al procedurii) este de a asigura respectarea standardelor privind munca decentă și a condițiilor de muncă de-a lungul întregului lanț de aprovizionare implicat în fabricarea de produse TIC achiziționate de autoritățile finlandeze.

Pentru a atinge acest obiectiv, Codul de conduită se referă la următoarele standarde și convenții:

- Declarația Universală a Drepturilor Omului a ONU (1948)
- Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (ONU 1966)
- Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (PIDESC, ONU 1966)
- Principiile directoare ale ONU privind afacerile și drepturile omului
- Orientările OCDE pentru întreprinderile multinaționale
- Cele opt convenții fundamentale ale OIM: nr. 29 privind munca forțată (1930), nr. 87 privind libertatea sindicală și protecția dreptului sindical (1948), nr. 98 privind dreptul la organizare și negociere colectivă (1949), nr. 100 privind egalitatea de remunerare (1951), nr. 105 privind abolirea muncii forțate (1957), nr. 111 privind discriminarea (angajare și profesie) (1958), nr. 138 privind vârsta minimă (1973) și nr. 182 privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor (1999)
- Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, articolul 32 (1989)
- Convenția ONU împotriva corupției (2003)
- Legislația privind protecția muncii, clauzele și condițiile de muncă în vigoare în țara producătoare de bunuri și servicii, inclusiv legislația privind salariile minime, precum și reglementările privind protecția socială.

Precum și:

- Convenția de la Viena privind protecția stratului de ozon și Protocolul său de la Montreal privind substanțele care epuizează stratul de ozon;
- Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora;
- Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (Convenția de la Stockholm privind POP);
- Convenția de la Rotterdam privind procedura de consimțământ prealabil în cunoștință de cauză aplicabilă anumitor produse chimice și pesticide periculoase care fac obiectul comerțului internațional (UNEP/FAO) (Convenția PIC), 10 septembrie 1998, și cele trei protocoale regionale ale sale;
- Orice act legislativ privind protecția mediului care este în vigoare în țara de producție a bunurilor și serviciilor.

Verificare

Scopul acestui proiect este de a genera criterii concrete și mecanisme de verificare fiabile pentru evaluarea responsabilității sociale în legătură cu produsele care urmează să fie achiziționate. În acest sens, codul marchează standardul de referință pentru clauzele contractuale și orientează, de asemenea, verificarea pe parcursul executării contractului. Pe lângă standardele aplicabile, codul stabilește, de asemenea, alte cerințe sociale și mecanisme de abordare a neconformităților și a încălcărilor. Furnizorul și/sau societatea-mamă vor publica un raport anual privind durabilitatea. Furnizorii iau măsurile contractuale relevante pentru a pune în aplicare Codul de conduită în cadrul propriilor operațiuni, precum și de-a lungul lanțului de aprovizionare.

Unul dintre aspectele-cheie ale codului este legat de partajarea rezultatelor auditurilor privind responsabilitatea socială și ale acțiunilor corective întreprinse, inclusiv prin difuzarea versiunilor rezumative ale rapoartelor de audit. Scopul diseminării acestor informații este, pe de o parte, de a spori cunoștințele privind cerințele de responsabilitate socială în cadrul lanțurilor de aprovizionare (globale) și, pe de altă parte, de a evita suprapunerile și auditarea multiplă a operatorilor care respectă normele de către diferite autorități contractante.

Valoarea contractului

Valoarea estimată a acordului-cadru este de 180 de milioane EUR. Durata inițială este de doi ani, putând fi prelungită până la maximum patru ani.

Instrumentul

Articolul 18 alineatul (2) (privind clauzele sociale obligatorii), articolul 71 (privind subcontractarea) și articolul 67 (privind criteriile de atribuire a contractelor) din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Organism central de achiziție: Hansel Ltd
- Partener principal: Finnwatch
- Furnizori
- Verificatori/auditori
- Angajații și reprezentanții acestora (sindicate)
- Organizații ale societății civile care activează în domeniul dezvoltării.

Noțiunea de parteneriat a stat la baza elaborării codului și a conceperii contractului privind achiziția de produse TIC. Hansel a inițiat proiectul în parteneriat cu Finnwatch, un ONG care activează în scopul promovării în cadrul achizițiilor publice a responsabilității întreprinderilor la nivel mondial pentru a asigura standarde privind condițiile de muncă decentă.

Finnwatch a oferit Hansel asistență de specialitate în pregătirea și monitorizarea criteriilor legate de responsabilitatea socială pentru diferitele etape ale procesului de achiziție. Difuzarea acestei inițiative în rândul autorităților contractante de la toate nivelurile de guvernare ca bună practică a fost sprijinită de Centrul de solidaritate al sindicatelor din Finlanda (Sask) și de KEPA (organizația-umbrelă pentru organizațiile societății civile finlandeze care activează în domeniul cooperării pentru dezvoltare).

Impactul social

- Ca urmare a acestui efort, furnizorii și autoritățile contractante au devenit mai conștienți de aspectele legate de responsabilitatea socială. [Finnwatch](#) a publicat online, de asemenea, un raport

al proiectului-pilot care vizează schimbul de cunoștințe cu privire la responsabilitatea socială de-a lungul lanțurilor de aprovizionare (în limba finlandeză). Elementele principale ale raportului au fost faptul că dialogul și comunicarea cu potențialii furnizori au fost esențiale pentru a promova o înțelegere reciprocă a implicațiilor cerințelor contractuale în ceea ce privește executarea, auditul etc. De asemenea, pentru ca cerințele să depășească standardele minime, eforturile de verificare ar trebui intensificate în timpul etapei de execuție. Majoritatea furnizorilor finlandezi nu dispun de capacitatea de a monitoriza în mod direct standardele din cadrul lanțurilor de aprovizionare de la nivel mondial și se bazează pe unitățile de responsabilitate socială ale societăților-mamă. Prin urmare, autoritățile contractante trebuie să traducă principalele documente în limba engleză pentru a se asigura că cerințele pot fi înțelese în cadrul unităților de la nivel mondial.

- Astfel de cerințe au un impact pozitiv la nivelul producției, de la fabrici de asamblare până la etapele ulterioare ale lanțului de aprovizionare, dacă un număr tot mai mare de autorități contractante stabilesc astfel de standarde în cadrul procedurilor lor.

Alte beneficii

- Partajarea rapoartelor de audit cu alte autorități contractante poate economisi resurse și reduce sarcina administrativă atât pentru ofertanți, cât și pentru autorități.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Un element esențial pentru succesul Codului de conduită a fost desfășurarea unei consultări preliminare aprofundate a pieței cu potențialii furnizori. Consultarea pieței a fost inițiată cu câteva luni înainte de data planificată de publicare a anunțului de achiziții publice și a oferit informații esențiale cu privire la standardele relevante și la cerințe realiste.
- S-a dovedit dificil să se verifice criteriile de responsabilitate socială în cursul procedurii de achiziții. Rapoartele de audit anexate la ofertă nu au dovedit neapărat criteriul real (și anume, programul de lucru). Pe de altă parte, de obicei, auditul nu se efectuează, de exemplu, asupra instalațiilor de producție situate în UE. Întrucât acestea fac deja obiectul unor norme mai stricte ale UE, eforturile de audit se concentrează pe domenii mai problematice în care devin mai relevante.
- Aceleași produse sunt fabricate în mai multe fabrici de asamblare. În acest caz, este dificil să se efectueze audituri în practică (de exemplu, ce unități de producție ar trebui alese? Cum este garantată conformitatea generală?).
- Furnizorii sau revânzătorii locali nu primesc întotdeauna răspunsuri satisfăcătoare din partea furnizorilor lor mondiali la întrebările adresate de autoritatea contractantă.
- Poate fi dificil pentru autoritățile contractante să asigure respectarea standardelor sociale și de muncă, în special în cadrul lanțurilor de aprovizionare de la nivel mondial. Inițiative precum Codul de conduită sunt esențiale pentru a prezenta abordări concrete în acest sens. O diseminare deschisă și transparentă a acestor resurse este esențială pentru promovarea unei creșteri a gradului de utilizare de către alte autorități contractante.
- Ar fi foarte util ca alte autorități de achiziții publice din UE să utilizeze clauze contractuale similare Codului de conduită în cadrul contractelor lor de achiziții publice. Acest lucru ar descuraja accesul operatorilor neconformi pe piețele achizițiilor publice și ar promova convergența ascendentă în ceea ce privește drepturile omului și drepturile lucrătorilor în cadrul lanțurilor de aprovizionare de la nivel mondial.
- Schimbul de informații privind rapoartele de audit ale furnizorilor cu alte autorități de achiziții publice din întreaga UE ar fi eficient și util, în special pe piețele în care furnizorii își desfășoară activitatea pe diferite piețe de achiziții publice, cum ar fi TIC.

Persoană de contact

DI. Kalle Hietaranta, șef de unitate, Categoria Management, Hansel Ltd, kalle.hietaranta@hansel.fi

42. Abordarea în două etape în cadrul achizițiilor publice responsabile social de echipamente TIC

Denumirea autorității de achiziție, țara: Ministerul Federal al Cooperării Economice și Dezvoltării (BMZ), Germania

Sectorul produselor sau al serviciilor: Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC)

Introducere/obiectivul achizițiilor publice

Ministerul Federal al Cooperării Economice și Dezvoltării a decis să urmeze o abordare în două etape pentru această licitație-pilot în ceea ce privește obiectul principal (computere și monitoare), precum și în ceea ce privește echipamentele periferice (tastatură și mouse-uri), care a inclus o combinație de criterii minime obligatorii (specificații tehnice) și criterii avansate (conceptul unui ofertant cu responsabilitate socială, recompensat în cadrul criteriilor de atribuire). Aceasta s-a bazat pe studii de piață anterioare privind aspecte legate de drepturile omului și dreptul muncii în cadrul lanțului de aprovizionare cu echipamente TIC și pe ceea ce oferă (și este în măsură să demonstreze) în acest sens piața.

În consecință, în oferta sa, Ministerul Federal al Cooperării Economice și Dezvoltării a solicitat criterii sociale ca specificații tehnice obligatorii pentru primul nivel al lanțului de aprovizionare (asamblare finală) pentru computere și monitoare. Acest lucru a fost combinat cu cerințe ridicate privind calitatea verificării (atribuirea de etichete sau un raport de testare echivalent din partea unei părți terțe independente sau dovada efectuării unui audit extern). Criteriile sociale au inclus atât convențiile fundamentale ale OIM, cât și alte criterii sociale (sănătatea și siguranța la locul de muncă, salariul minim și securitatea socială, programul de lucru). În plus, criteriile de atribuire au inclus puncte pentru un „concept al ofertantului” privind măsurile responsabile social în etapele ulterioare ale lanțului de aprovizionare al produselor, de la al doilea nivel al lanțului de aprovizionare până la extracția materiilor prime (și, în plus, pentru primul nivel al echipamentelor periferice). Cererea pentru acest concept al ofertantului a fost structurată de autoritatea publică prin întrebări esențiale privind cunoașterea lanțului de aprovizionare al obiectului achiziției, o analiză corespunzătoare a riscurilor, măsuri preventive și verificări.

Licitația arată că, pentru produsele cu un lanț de aprovizionare complex, este posibilă solicitarea unor criterii sociale și a unei verificări eficiente, chiar și atunci când aceste criterii depășesc cerințele etichetelor.

Obiect

Furnizarea de computere și de monitoare durabile la locul de muncă și de echipamente periferice (tastatură și mouse-uri), ținând seama de drepturile omului și de standardele de muncă din cadrul lanțului de aprovizionare (fabricarea și extracția mineralelor) al bunurilor care urmează să fie furnizate.

Stadiul achiziției și criterii

Specificații tehnice:

Pentru obiectul principal al licitației (computere și monitoare), în invitația de participare la procedura de ofertare se solicită ofertanților să îndeplinească criteriile obligatorii pentru primul nivel al lanțului de aprovizionare:

1. Respectarea convențiilor fundamentale ale OIM privind munca:

- Interzicerea muncii forțate și a servituții pentru datorii (Convențiile OIM nr. 29 și nr. 105)
- Nediscriminarea (Convențiile OIM nr. 100 și nr. 111)
- Interzicerea exploatării prin muncă a copiilor și a angajării copiilor cu vârsta mai mică de 15 ani (Convențiile OIM nr. 138 și nr. 182)
- Libertatea de asociere și dreptul la negociere colectivă (Convențiile OIM nr. 87 și 98)

2. Respectarea altor standarde sociale și de muncă:

- Sănătatea și siguranța la locul de muncă (Convențiile OIM nr. 155 și 170)
- Salariul minim și prestațiile sociale (Convențiile OIM nr. 131 și 102)
- Interzicerea orelor de lucru în exces (Convenția OIM nr. 1)

Criterii de atribuire:

În plus, ofertanților li se solicită să prezinte un document intitulat „**conceptul ofertantului**” pentru a dovedi conformitatea produsului cu următoarele criterii suplimentare:

- pentru primul nivel privind echipamentele periferice (tastatură și mouse-uri), cu aceleași criterii ca cele menționate mai sus în secțiunea 1, și anume convențiile OIM;
- pentru al doilea și pentru celelalte niveluri ale lanțului de aprovizionare, atât pentru obiectul principal al licitației (computere și monitoare), cât și pentru echipamentele periferice, ofertantul este invitat să prezinte, împreună cu oferta, o descriere a tuturor măsurilor pe care le-a luat pentru a demonstra respectarea Convențiilor fundamentale ale OIM privind munca (astfel cum sunt enumerate mai sus în secțiunea 1), respectarea altor standarde sociale și de muncă (astfel cum sunt enumerate mai sus în secțiunea 2); și
- evitarea utilizării mineralelor extrase din zone afectate de conflicte pentru fabricarea bunurilor care urmează să fie furnizate, în conformitate cu Orientările OCDE privind diligența necesară referitoare la existența unui lanț de aprovizionare responsabil în cazul minereurilor provenite din zone afectate de conflicte și cu risc ridicat.

Pentru conceptul ofertantului, numărul total de puncte care pot fi obținute este de 25 000. Pentru echipamentele periferice (de exemplu, tastatură și mouse-uri, pentru nivelul 1), ofertantul trebuie să demonstreze conformitatea cu standardele OIM și cu alte standarde menționate anterior (2 000 de puncte).

În ceea ce privește obiectul principal al contractului (computere și monitoare) și echipamentele periferice (tastatură și mouse-uri), se acordă puncte suplimentare pentru conceptul ofertantului în ceea ce privește respectarea standardelor sociale la alte niveluri ale lanțului de aprovizionare (23 000 de puncte – de la nivelul 2):

- Cunoașterea lanțului de aprovizionare – maximum 4 000 de puncte
- Analiza riscurilor privind condițiile de muncă – maximum 4 000 de puncte

- Măsuri corective și preventive – maximum 5 000 de puncte
- Măsuri de control, cum ar fi auditurile sociale – maximum 5 000 de puncte
- Mecanismul de soluționare a reclamațiilor – maximum 5 000 de puncte.

Măsurile prezentate în documentul „conceptul ofertantului” vor deveni parte a contractului. Cu cât eforturile de sustenabilitate socială sunt mai eficace și mai ambițioase, cu atât este mai mare punctajul acordat pentru calitate.

A se vedea tabelul următor.

KG	K	Type	Designation	Reference to the specification	Length of the answer	Weighting score	Minimum score	maximum attainable score	Points awarded	Points x weight	Met / Not Met	0-10 points
KG 1			Workstation PC			0	0	15000		0	fulfilled	
KG 2			Monitors			1000	0	10000		0	fulfilled	
KG 3			Sustainability and social justice			1000	0	25000		0	fulfilled	
	3.1	B	Standards in the first stage of the supply chain for peripheral devices (key question 1)		M	100		2000		0		s. Explanation Annex 8b
	3.2	B	Knowledge of the supply chain (key questions 2.1 and 2.2)		M	100		4000		0		s. Explanation Annex 8b
	3.3	B	Risk analysis on working conditions (key questions 3.1 and 3.2)		M	100		4000		0		s. Explanation Annex 8b
	3.4	B	Corrective and preventive measures (key question 4.1)		M	100		5000		0		s. Explanation Annex 8b
	3.5	B	Control measures (key question 4.2)		M	100		5000		0		s. Explanation Annex 8b
	3.6	B	Complaints office and complaint management (leading question 4.3)		M	100		5000		0		s. Explanation Annex 8b
						1000		27000		0	fulfilled	

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- Autoritatea de achiziție contribuie la respectarea standardelor sociale și de muncă și încurajează „pionierii”.
- Autoritatea de achiziție promovează creșterea gradului de sensibilizare în ceea ce privește cunoașterea lanțului de aprovizionare și încurajează punerea în aplicare a unor măsuri ambițioase de combatere a exploatării prin muncă, a exploatării copiilor, a utilizării de materii prime provenite din zone afectate de conflicte, precum și de asigurare a sănătății și siguranței.
- Pentru produsele cu un lanț de aprovizionare complex, combinarea criteriilor minime drept criterii obligatorii (în acest context, pentru acele niveluri ale lanțului de aprovizionare în cazul cărora o mare parte a pieței respectă deja anumite standarde sociale) cu criterii avansate drept criterii de atribuire (în acest caz, pentru ofertanții „pionieri”) are scopul de a stimula întreprinderile să adere la standardele internaționale privind responsabilitatea socială a întreprinderilor.

Verificare

Ofertantul trebuie să demonstreze conformitatea cu standardele OIM menționate anterior și cu alte standarde fundamentale în materie de muncă prin intermediul oricăruia dintre următoarele elemente:

- o etichetă, de exemplu, o etichetă „TCO certified” sau o etichetă echivalentă;
- un raport de inspecție echivalent emis de o terță parte independentă (examinarea în funcție de produs a condițiilor de fabricație pe baza standardelor de muncă și sociale necesare);
- aderarea producătorului la *Electronic Industry Citizenship Coalition* (EICC), inclusiv prezentarea tuturor rapoartelor de audit existente (referitoare la bunurile care urmează să fie furnizate) întocmite de o parte terță independentă, în conformitate cu „cerințele în materie de calitate ale programului de audit validat al EICC”.

Valoarea contractului

1,8 milioane EUR

Instrumentul

- Articolul 18 alineatul (2) și articolele 43 și 67 din Directiva 2014/24/UE
- Transpuse în legislația germană privind achizițiile publice (în special VgV și GWB)

Actori

- Autoritatea contractantă: Ministerul Federal al Cooperării Economice și Dezvoltării (BMZ), Germania
- Ofertanți
- Consultant extern pentru criteriile sociale

Impactul social

- Autoritatea de achiziție era conștientă de faptul că, în 2016, verificarea efectivă a respectării standardelor sociale și de muncă și a altor preocupări nu putea fi încă asigurată de un număr mare de ofertanți pentru întregul lanț de aprovizionare, fiind asigurată doar pentru primul nivel al lanțului de aprovizionare. În plus, unele societăți din domeniul TIC merg mai departe și respectă standardele sociale dincolo de primul nivel și chiar și în ceea ce privește mineralele utilizate în produsele lor. Prin utilizarea unei combinații de standarde minime obligatorii (specificații tehnice), dar și a unor standarde suplimentare drept criterii de atribuire, autoritatea contractantă impune un standard minim de conformitate socială, dar și stimulează și sprijină întreprinderile care depășesc aceste standarde.

Alte beneficii

- Potențialul de transferabilitate pentru toate autoritățile publice: specificațiile tehnice obligatorii (combinat cu cerințele stricte pentru calitatea verificării) pot și ar trebui să fie utilizate de fiecare autoritate publică ca cerință de bază, indiferent de volumul contractului și de resursele autorității publice. Pentru criteriile de atribuire suplimentare, este necesar un nivel minim de resurse umane ale autorității publice, având în vedere necesitatea de a evalua conceptele ofertanților.
- Potențialul de transferabilitate către toate grupele de produse TIC (inclusiv cele pentru care nu există etichete care să includă criterii sociale): licitația deschide calea pentru diferite tipuri de verificare eficiente, adecvate pentru o gamă mai largă de produse TIC.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Reacție pozitivă din partea ofertanților: aproape toți ofertanții au respectat standardele minime.
- Combinarea diferitelor metode de verificare este pozitivă (etichete și alte mijloace eficiente de verificare; declarațiile simple ale ofertanților nu au fost acceptate în acest caz).
- Stimularea pozitivă a întreprinderilor de a-și îmbunătăți abordarea în ceea ce privește drepturile omului dincolo de primul nivel al lanțului de aprovizionare.

- Sugestii pentru alte îmbunătățiri în scopul ameliorării gradului de înțelegere de către ofertanți a cerințelor: utilizarea unui format clar (subtitluri, casete, note de subsol, font); consultări prealabile ale pieței pentru a explica și a asigura o mai bună înțelegere a cerințelor pentru întreprinderi; distincția clară între prima etapă a lanțului de aprovizionare (criterii obligatorii) și celelalte etape ale lanțului de aprovizionare (criterii de atribuire).
- Dacă este cazul, includerea unei liste de verificare sau a unui formular pentru ofertanți, în care să se indice documentele și elementele justificative care au fost anexate.
- Sugestii de îmbunătățire în vederea ameliorării calității conceptelor ofertanților: cerințe mai stricte, cum ar fi indicarea explicită a faptului că se acordă puncte doar pentru răspunsuri concrete la întrebările orientative. Utilizarea dialogului cu piața și cercetarea de piață actualizată sunt întotdeauna utile pentru pregătirea unei licitații.

Persoană de contact

Annelie Evermann, consultant extern pentru criteriile sociale, Ministerul Federal al Cooperării Economice și Dezvoltării (BMZ), annelie.evermann@weed-online.org

43. Incluziunea digitală – Punerea în aplicare a criteriilor de accesibilitate în cadrul proiectării site-urilor web

Denumirea autorității de achiziție, țara: Agenția Națională pentru Educație, Finlanda

Sectorul produselor sau al serviciilor: Proiectare de site-uri web

Introducere/obiectivele achizițiilor

Agenția Națională pentru Educație din Finlanda este responsabilă de educația și îngrijirea timpurie a copiilor, de învățământul preșcolar, de învățământul primar, de învățământul general și de învățământul secundar superior profesional, precum și de educația și formarea adulților. Aceasta gestionează, de asemenea, o mare parte a internaționalizării studiilor în Finlanda, de exemplu, programe de schimb de studenți și profesori.

Agenția a trebuit să actualizeze trei site-uri web și a dorit să facă acest lucru într-un mod care să sprijine obiectivele și sarcinile unei agenții moderne de învățământ și să ofere o bună experiență utilizatorilor.

În 2018, a fost atribuit un contract pentru proiectare de site-uri web și dezvoltarea de servicii online. Pentru a asigura accesibilitatea acestor servicii pentru toți utilizatorii, Consiliul Agenției pentru Educație a precizat că acestea trebuie să îndeplinească cerințele de accesibilitate prevăzute de standardul EN 301 549 sau de un standard echivalent.

Obiect

Punerea în aplicare a unui sistem de gestionare a site-urilor web și de publicare pe site-urile respective, proiectarea interfeței cu utilizatorii, proiectarea de site-uri web, implementarea și dezvoltarea în continuare a serviciilor online, precum și întreținerea.

Stadiul achiziției și criterii

Achiziția nu a vizat un sistem la cheie. În schimb, aceasta s-a axat pe achiziționarea de resurse pentru o dezvoltare activă. Toți membrii personalului (un proiectant al interfeței cu utilizatorii, doi dezvoltatori și un proiectant de servicii) trebuiau să aibă cel puțin un an de experiență în ceea ce privește aplicarea Orientărilor privind accesibilitatea conținutului web (WCAG 2.0). De asemenea, se aștepta ca proiectantul interfeței cu utilizatorii și proiectantul de servicii să aibă experiență în proiectarea Lean UX și în alte tipuri de proiectare centrată pe utilizator. În planul de execuție, furnizorul trebuia să descrie modul în care ar garanta o abordare centrată pe utilizator și tehnologiile pe care le-ar utiliza pentru a asigura accesibilitatea.

A fost utilizată o procedură de licitație deschisă, iar 60 % din punctele disponibile au fost atribuite pentru criteriile de calitate, inclusiv pentru accesibilitate, în timp ce 40 % au fost atribuite pentru costuri. [Anuntul de participare publicat în JOUE](#) a făcut trimitere directă la standardul EN 301 549. S-au primit în total cinci oferte, toate fiind în măsură să pună la dispoziție experți cu suficientă experiență în aplicarea WCAG 2.0. Contractul a fost atribuit societății [Wunder Finland Oy](#), un IMM cu experiență anterioară în aplicarea criteriilor de accesibilitate în proiectarea de site-uri educaționale pentru Universitatea din Turku.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Accesibilitatea web este o practică favorabilă incluziunii, care permite tuturor, în special persoanelor cu dizabilități sau cu anumite forme de deficiențe de vedere, să perceapă, să înțeleagă, să navigheze și să

interacționeze cu mediul online. [Directiva privind accesibilitatea site-urilor web](#)¹³ impune organismelor din sectorul public să ia măsurile necesare pentru ca site-urile web și aplicațiile lor mobile să fie ușor de identificat, funcționale, ușor de înțeles și stabile. Standardul [EN 301 549](#) este standardul european pentru accesibilitatea tehnologică în sectorul public. Publicat în 2014, standardul abordează o gamă largă de dizabilități și specifică cerințele funcționale de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor TIC, împreună cu o descriere a procedurilor de testare și a metodologiei de evaluare pentru fiecare cerință de accesibilitate într-o formă adecvată pentru utilizarea în cadrul achizițiilor publice din Europa. În temeiul directivei, se aplică următorul termen pentru conformarea cu standardul EN 301 549:

- orice nou site web public creat la 23 septembrie 2019 sau ulterior acestei date trebuie să fie conform;
- toate site-urile web publice (inclusiv site-urile existente) trebuie să se conformeze până la 23 septembrie 2020;
- toate aplicațiile mobile din sectorul public trebuie să se conformeze până la 23 iunie 2021.

Deși standardul este specific sectorului public, acesta face trimitere la Orientările privind accesibilitatea conținutului web (WCAG) și, prin urmare, încorporează standarde mai ample pentru industrie. Standardul european de proiectare pentru toți ([EN 17161](#)) completează standardul EN 301 549 prin descrierea proceselor necesare pentru respectarea standardelor de accesibilitate. La nivel internațional, [inițiativa mondială de promovare a unor TIC inclusive](#) a elaborat instrumente și orientări pentru achizițiile de TIC accesibile.

Valoarea contractului

Contractul de reînnoire a trei site-uri web a avut o valoare totală de 372 800 EUR.

Instrumentul

- Articolul 42 (privind specificațiile tehnice) și articolul 67 (privind criteriile de atribuire a contractelor) din Directiva 2014/24/UE.
- În temeiul Directivei privind accesibilitatea site-urilor web, toate site-urile web publice trebuie să se conformeze standardului EN 301 549 sau unui standard echivalent până la 23 septembrie 2020. Directiva impune, de asemenea, organismelor publice să publice o declarație privind accesibilitatea pe site-urile lor web, care să includă un link către un mecanism de feedback prin care utilizatorii să raporteze cazurile de nerespectare a cerințelor minime privind accesibilitatea. Monitorizarea și raportarea vor fi efectuate la nivel național începând din decembrie 2021.

Actori

- Autoritatea contractantă: Agenția Națională pentru Educație din Finlanda
- Furnizor de servicii contractat: Wunder Finland Oy
- Utilizatorii au fost luați în considerare prin cooperarea cu echipa de sprijin pentru digitalizare a Trezoreriei de Stat din Finlanda pentru instituirea unei faze de analiză a clienților. Trei ateliere pentru clienți, urmate de interviuri, au oferit baza pentru prima [etapă rapidă de proiectare](#). Prin urmare, se preconizează că utilizatorii afectați ai noilor site-uri web vor fi îmbunătățiți accesibilitatea.

---

¹³ Directiva (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public.

Impactul social

- Asigurarea accesului utilizatorilor cu dizabilități la site-urile web ale sectorului public este esențială pentru furnizarea de servicii publice și de informații tuturor cetățenilor. Până în 2020, se preconizează că o cincime din populația UE va avea o anumită formă de dizabilitate¹⁴, astfel încât asigurarea accesibilității universale este mai importantă ca niciodată. Integrarea încă de la început a cerințelor privind accesibilitatea în cadrul proiectului a însemnat că nu a fost nevoie de modificări drastice în proiectare și că orice decizie viitoare privind proiectarea de site-uri și posibilele caracteristici noi va avea, de asemenea, la bază considerente legate de accesibilitate.

Alte beneficii

- Deși standardul EN 301 549 vizează în mod specific accesibilitatea pentru utilizatorii cu dizabilități, acesta îmbunătățește, de asemenea, ușurința în utilizare și claritatea generală pentru alți utilizatori, inclusiv pentru persoanele în vârstă și pentru cei care petrec mai puțin timp online.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Inițial, agenția intenționa să achiziționeze serviciul de proiectare web prin intermediul Hansel (organismul central de achiziții publice din Finlanda). Totuși, acest lucru nu a condus la nicio ofertă care să îndeplinească cerințele specifice de competență ale agenției. Prin urmare, agenția a decis să își organizeze propria procedură de achiziții publice, cu rezultate pozitive (cinci oferte, toate îndeplinind cerințele în materie de competențe).
- Cea mai importantă observație pentru achizițiile viitoare a fost că cerințele de calitate au fost strâns corelate cu politicile de dezvoltare a competențelor ale societății, astfel cum sunt descrise în planul lor de execuție. Este foarte probabil ca agenția să utilizeze criterii similare pentru viitoarele achiziții de servicii de înaltă calitate.

Persoană de contact

Satu Meriluoto, Agenția Națională pentru Educație din Finlanda, satu.meriluoto@oph.fi

---

¹⁴ Sursă: Comisia Europeană, [DG Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune](#).

SECTORUL 9 - Articole textile

44. Aplicarea convențiilor OIM în cadrul procedurii de licitație pentru achiziția de articole textile în Cehia

Denumirea autorității de achiziție, țara: Ministerul Muncii și Afacerilor Sociale, Republica Cehă

Sectorul produselor sau al serviciilor: Articole textile

Introducere/obiectivele achizițiilor

Ministerul Muncii și Afacerilor Sociale din Cehia (MoLSA) dorește să fie unul dintre susținătorii și liderii achizițiilor publice responsabile social (APRS) din Republica Cehă, acționând ca un factor de schimbare, organizând zeci de evenimente și creând metodologii și o structură de sprijin pentru cei care doresc să își direcționeze organizațiile către durabilitate. MoLSA încearcă, de asemenea, să implice în discuție principalele părți interesate pentru a sprijini dezvoltarea în continuare a APRS-urilor.

Obiect

Articole textile (în special lenjerie de corp), pentru a fi distribuite de către organizațiile caritabile persoanelor aflate în dificultate. Această achiziție este sprijinită financiar de Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane (FEAD) al Comisiei Europene.

Stadiul achiziției și criterii

Pentru a preveni încălcarea drepturilor lucrătorilor și a drepturilor sociale în procesul de fabricare a textilelor, MoLSA a solicitat ofertanților să dispună de un sistem care să garanteze că drepturile lucrătorilor protejate în temeiul convențiilor fundamentale ale OIM (munca copiilor, munca forțată etc.) nu au fost încălcate în cursul fabricării bunurilor achiziționate. În această etapă, MoLSA s-a concentrat numai asupra condițiilor din procesele efective de fabricare a textilelor, și nu asupra producției materiilor prime.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

În 2015, MoLSA și-a elaborat propria strategie de achiziții publice responsabile social, pe care o utilizează pentru a orienta dezvoltarea licitațiilor. Strategia stabilește principii de bază pentru minister și se axează pe impactul achizițiilor publice asupra mediului și a societății. Autoritatea contractantă recunoaște potențialul său de a influența piața și dorește să îmbunătățească impactul privind durabilitatea al achizițiilor sale.

Prima strategie (adoptată în 2015) a condus la dezvoltarea internă a unor noi proceduri în cadrul organizației, ceea ce a permis MoLSA să cheltuiască peste 20 de milioane EUR într-un mod mai durabil. Prin achizițiile sale, MoLSA dorește să reducă la minimum impactul negativ asupra mediului (accent pe reducerea deșeurilor, aprovizionarea etică cu lemn etc.), să elimine încălcările drepturilor omului în cadrul lanțurilor sale de aprovizionare, să sprijine capacitățile IMM-urilor și ale întreprinderilor sociale de a servi instituțiile publice și să sprijine reintegrarea în societate a persoanelor defavorizate.

De-a lungul timpului, abordarea s-a transformat într-o gândire mai strategică cu privire la puterea de cumpărare. Recent, strategia a fost actualizată și se axează mai mult pe dezvoltarea APRS-urilor în cadrul organizațiilor subordonate (Oficiul pentru Ocuparea Forței de Muncă, Securitatea Socială). Monitorizarea și evaluarea efectelor APRS-urilor asupra întregii organizații reprezintă unul dintre obiectivele pentru viitor.

Verificare

Ofertanții ar putea demonstra conformitatea cu această cerință prin aderarea la Fundația Fair Wear (FWF) sau la un alt sistem de control al condițiilor de muncă de-a lungul lanțului lor de aprovizionare. Atunci când o organizație aderă la FWF, aceasta își exprimă angajamentul de a pune în aplicare cele opt standarde de muncă ale FWF în cadrul lanțului său de aprovizionare:

- locul de muncă este ales în mod liber;
- nu există discriminare în ceea ce privește încadrarea în muncă;
- interzicerea exploatării prin muncă a copiilor;
- libertatea de asociere și dreptul la negociere colectivă;
- plata unui venit de subzistență;
- nu există un program de lucru excesiv;
- condiții de muncă sigure și sănătoase;
- raport de muncă cu forță juridică obligatorie.

Ofertanții trebuiau, de asemenea, să identifice producătorul, marca și locul de fabricație ale fiecărui tip de produs. Acest lucru este menit să permită achizitorului să dobândească un anumit nivel de vizibilitate și de control asupra condițiilor de muncă din lanțul de aprovizionare.

Valoarea contractului

Valoarea totală a contractului a fost de 550 000 EUR.

Instrumentul

Articolul 58, anexa XII și articolul 18 alineatul (2) din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: Ministerul Muncii și Afacerilor Sociale (MoLSA)
- Angajații care lucrează pentru furnizorii MoLSA

Impactul social

- Riscul de încălcare a standardelor sociale și de muncă în timpul producției de articole textile a scăzut prin utilizarea cerințelor sociale drept condiții speciale de participare.
- Lanțul de aprovizionare a devenit mai transparent.

Alte beneficii

- Ofertantul câștigător angajează persoane cu cazier judiciar, care au șansa de a dezvolta competențe profesionale și referințe care să le sprijine reintegrarea în societate.
- Conform informațiilor furnizate de ofertanții câștigători, nu trebuie ca producția să fie externalizată către țări ale căror sisteme de muncă nu pot fi verificate de achizitor.
- Concentrarea asupra condițiilor de producție responsabile social a bunurilor pe care le achiziționați poate contribui la asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru operatorii economici. Autoritatea contractantă nu trebuie să „cumpere ieftin pe cheltuiala altor persoane”.

Lecții învățate și provocări viitoare

- În cazul în care autoritatea contractantă solicită acest lucru, industria textilă este în măsură să garanteze într-o anumită măsură respectarea drepturilor lucrătorilor pe parcursul procesului de producție.
- Existența unor cerințe simple de transparentă a lanțului de aprovizionare poate conduce la beneficii neașteptate care să depășească cerințele contractuale, cum ar fi reintegrarea infractorilor în societate.
- Monitorizarea condițiilor în timpul executării contractului rămâne o provocare.
- Monitorizarea condițiilor de producție a materiilor prime (cum ar fi bumbacul) nu a fost încă dezvoltată.
- Urmând propria strategie, MoLSA continuă să identifice alte proceduri de ofertare adecvate pentru a testa posibilitățile. În plus, acesta prezintă cazuri reale altor achizitori cu scopul de a-i instrui și de a-i motiva să devină, de asemenea, achizitori durabili. De asemenea, ministerul se străduiește să elaboreze proceduri interne de gestionare a contractelor, să monitorizeze și să evalueze rezultatele contractelor și să evalueze valoarea contractelor.
- Transparența lanțurilor de aprovizionare globale necesită cooperare. Costurile și eforturile suplimentare pentru această cooperare sunt justificabile dacă permit achizitorului să aibă încredere în calitatea condițiilor pentru întregul lanț de aprovizionare al produselor achiziționate.
- Este posibil să nu existe soluții simple în ceea ce privește achizițiile publice responsabile social, dat fiind că necesită timp, efort și gândire critică. Cu toate acestea, ele aduc beneficii multiple, cum ar fi o mai bună organizare a procesului de achiziții, o mai bună înțelegere a nevoilor achizitorului și a calității produsului, conștiință împăcată cu privire la achiziții, condiții de muncă și prețuri echitabile, concentrarea asupra feedbackului și o abordare creativă a unui proces de natură administrativă. Merită să facem primul pas și să învățăm pe parcurs.

Persoană de contact

Adam Gromnica, adam.gromnica@mpsv.cz și Eva Chvalková, eva.chvalkovska@mpsv.cz, Ministerul Muncii și Afacerilor Sociale

45. Abordarea orașului Gent în ceea ce privește achiziționarea de articole de îmbrăcăminte de lucru responsabile social

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality orașului Gent, Belgia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Articole textile

Introducere/obiectivele achizițiilor

În 2014, Municipality orașului Gent și-a actualizat politica în materie de achiziții publice pentru a integra pe deplin durabilitatea în achizițiile sale. Ca parte a acestui efort, obiectivele sociale includ încurajarea angajării de persoane din rândul grupurilor defavorizate, stimularea creșterii economice locale și integrarea standardelor internaționale și a principiilor comerțului echitabil. Ulterior, în 2016, municipalitatea s-a asociat cu Asociația orașelor și municipalităților flamande (VVSG) pentru a aplica aceste obiective în cazul achizițiilor de articole de îmbrăcăminte de lucru.

Gent a fost primul „oraș în favoarea unui comerț echitabil” din Belgia, prima capitală în favoarea unui comerț echitabil din Europa și promovează în mod activ sensibilizarea achizitorilor și a furnizorilor cu privire la subiectul modei echitabile.

Obiect

Achiziționarea de articole de îmbrăcăminte de lucru responsabile din punct de vedere social.

Stadiul achiziției și criterii

Contractul a început în prima jumătate a anului 2018. Municipality orașului Gent a adoptat procedura de achiziții publice în trei etape:

- analiza licitațiilor publice prealabile, căutând cele mai bune practici în regiunea Flandra și în afara acesteia pentru includerea durabilității în specificațiile privind articolele de îmbrăcăminte de lucru.
- Un studiu de piață amplu efectuat de Municipality orașului Gent și de VVSG a evaluat gradul de pregătire a pieței, transparența lanțurilor de aprovizionare și potențialul etichetelor din sector și a colectat punctele de vedere ale furnizorilor cu privire la cererea sustenabilă și la utilizarea clauzelor sociale în achizițiile publice. Prin intermediul acestui studiu, Municipality orașului Gent a înțeles că piața nu era pregătită să atingă nivelurile necesare de impact social și de mediu.
- Crearea unui set de instrumente pentru articole de îmbrăcăminte de lucru responsabile social¹⁵ pentru furnizori și achizitori, care să le ofere îndrumări în vederea îmbunătățirii pe parcursul derulării contractului. Municipality orașului Gent a împărțit acordul-cadru în cinci loturi care necesitau grade diferite de performanță socială și de mediu, setul de instrumente definind fiecare nivel de performanță. Setul de instrumente include, de asemenea, dovezile pe care ofertanții au trebuit să le prezinte și detaliază calea de urmat pentru obținerea unor articole de îmbrăcăminte de lucru mai responsabile, pe care furnizorii se angajează să o urmeze prin clauze contractuale.

În prima fază a procedurii, ofertanții aveau obligația:

---

¹⁵ <http://platforma-dev.eu/wp-content/uploads/2018/06/Toolbox-VVSG-EN.pdf>.

1. să semneze codul de conduită privind „gestionarea responsabilă social a lanțului de aprovizionare”.
2. să completeze chestionarul privind „gestionarea responsabilă social a lanțului de aprovizionare”. Chestionarul a vizat informații generale privind societatea, transparența lanțului de aprovizionare și riscurile sociale din cadrul lanțului de aprovizionare. Răspunsurile din acest chestionar nu au fost evaluate, ci au servit ca măsurare de referință sau autoevaluare, pentru a constitui baza dialogului dintre furnizor și Municipality orașului Gent.
3. să furnizeze o listă a vehiculelor cu care se vor efectua livrările (standard privind emisiile cel puțin Euro V sau un standard mai ridicat).

Au prezentat oferte nouă furnizori. Cinci dintre aceștia au respectat obligațiile specificate mai sus și, prin urmare, au fost admiși în a doua etapă.

Specificațiile tehnice au fost apoi trimise celor cinci candidați selectați. Aceasta a reprezentat a doua etapă a procedurii.

Criteriile de atribuire au fost diferite în funcție de lot, dar, în general, au evaluat prețul, calitatea (rezultatele testelor dintr-un laborator și eșantioane) și durabilitatea la sfârșitul ciclului de viață pentru articolele de îmbrăcăminte. Calitatea minimă necesară a fost descrisă în criteriile tehnice. Criteriile de atribuire privind calitatea au recompensat furnizorii care ofereau un nivel de calitate mai bun decât cel prevăzut în criteriile tehnice. Municipality orașului Gent a primit cinci oferte și, în cele din urmă, fiecare lot a fost atribuit unui alt furnizor.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Principalul obiectiv a vizat integrarea garanțiilor privind convențiile internaționale în domeniul muncii și creșterea transparenței de-a lungul întregului lanț de aprovizionare cu articole textile.

Gent le impune furnizorilor săi, pe de o parte, respectarea standardelor internaționale minime de muncă și a drepturilor omului și plata unor salarii care asigură un trai decent și, pe de altă parte, îmbunătățirea continuă a condițiilor sociale din cadrul lanțurilor de aprovizionare ale produselor achiziționate.

Contractantul (și subcontractanții implicați în fabricarea produselor achiziționate de Municipality orașului Gent) au trebuit să se angajeze, în etapa de selecție, să asigure transparența și îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă din lanțul de aprovizionare pe întreaga durată a contractului pentru toate produsele. Acest proces de îmbunătățire vizează:

- Respectarea și aplicarea activă a principiilor generale privind „responsabilitatea socială a întreprinderilor” (RSI) și „gestionarea responsabilă social a lanțului”, prevăzute în codul de conduită. Principiile codului de conduită se bazează pe standardele internaționale ale Organizației Internaționale a Muncii (OIM) și sunt în conformitate cu principalele standarde internaționale precum ISO 26000, GRI, ETI, FLA, Fair Wear Foundation, BSCI, SA 8000 etc.
- Raportarea anuală cu privire la riscurile sociale de la nivelul lanțului. Aceasta trebuie să aibă loc pe baza unui raport de risc verificat din exterior. Rapoartele privind riscurile elaborate de auditori în materie de durabilitate (Ecovadis sau echivalent) permit întreprinderilor să evalueze performanța de mediu și socială a furnizorilor lor de la nivel mondial.
- Adoptarea de măsuri corective pentru respectarea principiilor privind „responsabilitatea socială a întreprinderilor” (RSI) și „gestionarea responsabilă social a lanțului”.

Verificare

- Performanța furnizorului este verificată de părți terțe, cum ar fi Ecovadis sau echivalent.
- Sunt organizate periodic reuniuni de monitorizare cu furnizorii.
- Mai multe rapoarte privind performanța celor cinci furnizori au fost deja întocmite de auditori specializați.
- Gent lucrează în parteneriat cu furnizorii săi pentru a obține rezultate în ceea ce privește îmbunătățirile.

Valoarea contractului

Valoarea estimată a contractului este de 1,2 milioane EUR pe o perioadă de patru ani.

Instrumentul

- Articolul 46 privind împărțirea contractelor pe loturi din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipality orașului Gent
- Furnizorii contractați:
  - Alsico, pentru articole de îmbrăcăminte de lucru durabile
  - Bel-Confect, pentru articole de îmbrăcăminte de lucru standard
  - Stemico, pentru lenjerie și bavete pentru copii
  - Tric, pentru încălțăminte de lucru
  - Fabory, pentru mănuși și alte echipamente de protecție personală
- Asociația orașelor și municipiilor flamande (VVSG)
- Auditori în materie de durabilitate

Impactul social

- De la începutul etapei de pregătire a contractului, furnizorii au devenit mai conștienți de responsabilitatea lor în realizarea acestui obiectiv.
- Un furnizor a devenit membru al Fundației Fair Wear, alții colectează informații pentru a face lanțurile lor mai transparente, iar alții sunt deja pe deplin transparenți și responsabili social și utilizează în prezent sisteme de verificare ale unor părți terțe.

Alte beneficii

- Articolele de îmbrăcăminte de lucru (veste, pantaloni, tricouri) sunt fabricate din bumbac ecologic provenit din comerțul echitabil și din poliester reciclat atunci când este posibil.
- Articolele de îmbrăcăminte de lucru trebuie livrate într-un mod eficient din punctul de vedere al emisiilor de CO₂.
- La sfârșitul ciclului de viață al hainelor, acestea vor fi reciclate în materiale izolante și în bănci pentru grădini.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Furnizorii de articole de îmbrăcăminte de lucru au fost dispuși să coopereze pentru a îmbunătăți în permanență condițiile de muncă în cadrul lanțului de aprovizionare. Furnizorii trebuie să fie implicați, stimulați și sprijiniți în acest sens.
- Clauzele contractuale reprezintă doar o parte a soluției; pentru a avea succes, dialogul și parteneriatul cu furnizorii sunt esențiale. Acestea ar trebui să înceapă înainte de lansarea licitației și să continue pe durata executării unui contract.
- În trecut, acest tip de achiziție era de obicei atribuit într-un singur lot. Împărțirea achiziției în loturi s-a dovedit a fi utilă pentru susținerea unei concurențe sănătoase și pentru identificarea celui mai potrivit candidat pentru fiecare lot.
- Gent colaborează cu furnizorii săi pentru a atinge obiectivele pe parcursul executării contractului-cadru. Acesta reprezintă un proces de învățare în cadrul căruia municipalitatea și furnizorii săi încearcă să se sprijine reciproc.
- Timpul și resursele suficiente, precum și voința politică sunt factori esențiali de succes pentru o colaborare între achizitori și furnizori pentru a obține impacturi reale.
- Achizitorii publici au nevoie de anumite cunoștințe tehnice în domeniul articolelor textile. De exemplu, în Gent, agentul responsabil a finalizat un curs de formare pentru a afla mai multe despre modul în care este analizată calitatea articolelor textile (rezistența la rupere, piling, strângere).
- Atunci când este posibil, achizitorul public ar trebui să opteze pentru o procedură care să permită desfășurarea de negocieri. O procedură publică deschisă este foarte strictă și în cazul în care, de exemplu, lipsește un eșantion, există riscul de a fi nevoie ca procedura să fie oprită și reluată de la început.
- Odată ce noile contracte au fost atribuite, a fost prioritar să se asigure că totul este organizat în mod practic: adaptarea sistemelor de comandă, organizarea de întâlniri de lansare cu utilizatorii finali și informarea acestora, asigurarea faptului că articolele de îmbrăcăminte sunt disponibile pentru ajustare înainte de comandă, încheierea de acorduri cu furnizorii cu privire la livrări, spălătorii.
- Viitoare provocări includ alocarea timpului necesar pentru reuniunile de monitorizare și rapoartele părților terțe, acordarea de atenție lanțurilor de aprovizionare care nu sunt încă pe deplin transparente și aplicarea de măsuri corective acolo unde este necesar.

Persoană de contact

Aline De Cokere, achizitor, Municipality orașului Gent, Aline.DeCokere@stad.gent

46. Simplificarea verificării conformității cu standardele fundamentale de muncă ale OIM în sectorul textil

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality orașului Bonn, Germania

Sectorul produselor sau al serviciilor: Articole textile

Introducere/obiectivele achizițiilor

Municipality orașului Bonn se angajează să se asigure că contractele de achiziții publice sunt atribuite numai întreprinderilor care se asigură că bunurile achiziționate au fost obținute sau fabricate în conformitate cu standardele minime prevăzute în standardele fundamentale de muncă ale OIM.

În sectorul textilelor, există mai multe etichete etice sau inițiative multilaterale (cum ar fi Fundația Fair Wear sau Inițiativa privind comerțul etic) care pot contribui la verificarea respectării în totalitate sau parțial a standardelor fundamentale de muncă. Cu toate acestea, nu este întotdeauna ușor să se cunoască etichetele sau dovezile echivalente necesare pentru verificarea fiecărui standard specific.

Pentru a depăși această situație, Municipality orașului Bonn, în colaborare cu ONG-ul FEMNET, a elaborat un chestionar ușor de utilizat privind criteriile sociale, care permite ofertanților să verifice cu ușurință fiecare criteriu prin intermediul etichetelor, al participării la o inițiativă sau al unor dovezi alternative, cum ar fi auditurile sociale sau auditurile de gestiune efectuate de părți terțe independente.

Chestionarul privind criteriile sociale a fost testat pentru prima dată în 2016, în cadrul unei licitații pentru uniforme pentru angajații din domeniul întreținerii spațiilor verzi, care au fost fabricate în condiții de muncă responsabile social. Elaborarea chestionarului s-a bazat pe analiza pieței, care a ajutat Municipality orașului Bonn să definească dovezi adecvate pentru fiecare standard social necesar, precum și să aloce loturi în funcție de disponibilitatea demonstrată pe piață a articolelor de îmbrăcăminte fabricate în mod etic.

În 2018, a fost publicată o a doua invitație de participare la procedura de ofertare, de această dată incluzând și loturile de produse din piele. Scopul a fost acela de a achiziționa articole de îmbrăcăminte de lucru rezistente, consolidând în același timp furnizorii care s-au angajat deja să producă articole într-un mod acceptabil din punct de vedere social.

Obiect

Articole de îmbrăcăminte de lucru și de protecție, inclusiv articole din piele

Stadiul achiziției și criterii

În cadrul procedurii de achiziție de articole de îmbrăcăminte de lucru din 2018, criteriile de atribuire au fost ponderate după cum urmează:

- Prețul (40 %)
- Valoarea de utilizare (30 %) – au fost disponibile puncte egale pentru calitate, execuție și echipamente. Punctele au fost acordate de un juriu alcătuit din utilizatori, responsabili cu sănătatea și securitatea și Consiliul personalului (un organism ales care reprezintă interesele personalului, prezent în mod obișnuit în cadrul organizațiilor germane)
- Criteriile sociale (30 %) – punctate conform „Chestionarului privind criteriile sociale” (descrie la rubrica „Verificare”).

Ofertele trebuiau să fie însoțite de chestionarul privind criteriile sociale, care a inclus nouă întrebări pentru fiecare produs care urma să fie achiziționat. Întrebările se referă la condițiile de fabricație din etapa finală de producție (și anume, locul de producție în care a fost finalizat produsul achiziționat).

Chestionarul privind criteriile sociale indică în mod clar formele acceptabile de verificare (și anume etichete pentru articole textile, certificate sau afilieri ale unor părți terțe relevante). Unele forme de verificare pot fi utilizate pentru a oferi un răspuns pozitiv la toate întrebările de mai jos (și, prin urmare, pentru a obține un punctaj maxim de 29 de puncte). Alte forme de verificare răspund doar pozitiv la unele dintre întrebările de mai jos și obțin punctaje în consecință. Numărul de puncte disponibile pentru fiecare întrebare a fost ponderat în funcție de impactul social corespunzător (puncte disponibile pentru fiecare dintre acestea, indicate în paranteze):

1. În calitate de distribuitor sau de marcă, identificați riscurile și impactul acestora asupra respectării standardelor OIM în etapa finală de producție pentru produsul specific care face obiectul achiziției? (2 puncte)
2. În calitate de distribuitor sau de marcă, aveți un angajament scris de a respecta standardele sociale de mai sus în etapa finală de producție pentru produsul specific care face obiectul achiziției, care include și posibilitățile subcontractanților? (1 punct)
3. În calitate de distribuitor sau de marcă, susțineți publicarea în limba locală a unui cod de conduită (și anume, o serie de politici și de reglementări pe care întreprinderea însăși le impune) în etapa finală de producție pentru produsul specific care face obiectul achiziției, care include și posibilitățile subcontractanților? (3 puncte)
4. Aveți cunoștință, în calitate de distribuitor sau de marcă, despre locul de producție în care produsul, care este achiziționat în cadrul unei comenzi specifice, a fost fabricat ca produs final? (3 puncte)
5. În calitate de distribuitor sau de marcă, auditați conformitatea cu standardele sociale de mai sus prin audituri sociale independente în etapa finală de producție pentru produsul specific care face obiectul achiziției? (3 puncte)
6. În calitate de distribuitor sau de marcă, susțineți respectarea standardelor sociale de mai sus în etapa finală de producție din contract, efectuând revizuri periodice și independente ale sistemului dumneavoastră de management sau ale societății dumneavoastră de marcă (în ceea ce privește impactul acestora asupra respectării standardelor sociale)? (5 puncte)
7. Identificarea posibilelor riscuri de către dumneavoastră sau de către marcă în ceea ce privește respectarea standardelor sociale menționate anterior în etapa finală de producție în ordinea specifică este facilitată prin înființarea unei linii telefonice pentru transmiterea de reclamații în mod anonim? (3 puncte)
8. În cazul în care determinarea posibilelor riscuri se face de către dumneavoastră sau de către marcă, conformitatea cu standardele sociale menționate mai sus în etapa finală de producție este determinată de o persoană de contact independentă la fața locului și care nu este implicată în fabrici? (5 puncte)
9. În calitate de distribuitor sau marcă, sprijiniți producătorii prin asigurarea de cursuri de formare privind condițiile de producție responsabile social pentru conducerea și angajarea unității de producție în etapa finală de producție? (4 puncte)

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Prin această procedură de achiziții, Municipalitatea orașului Bonn urmărește să îmbunătățească condițiile din lanțul de aprovizionare cu articole textile, asigurându-se că articolele textile fabricate în temeiul acestui contract sunt produse în condiții care respectă convențiile fundamentale ale OIM:

- Convenția privind libertatea sindicală și apărarea dreptului sindical, 1948 (nr. 87);

- Convenția privind dreptul de organizare și negociere colectivă, 1949 (nr. 98);
- Convenția privind munca forțată sau obligatorie, 1930 (nr. 29) (și Protocolul din 2014);
- Convenția privind abolirea muncii forțate, 1957 (nr. 105);
- Convenția privind vârsta minimă de încadrare în muncă, 1973 (nr. 138);
- Convenția privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor, 1999 (nr. 182);
- Convenția privind egalitatea de remunerare, 1951 (nr. 100);
- Convenția privind discriminarea în domeniul ocupării forței de muncă și al exercitării profesiei, 1958 (nr. 111).

Verificare

Chestionarul privind criteriile sociale indică dovezile necesare pentru fiecare întrebare. Pentru a economisi timp și resurse, Municipality orașului Bonn a oferit, de asemenea, posibilitatea de a se răspunde simultan la mai multe întrebări, precizând etichetele sau inițiativele și întrebările la care se referă acestea (verificând astfel respectarea standardelor fundamentale ale OIM). Acest lucru se realizează în patru etape sau secțiuni:

- Secțiunea 1: Țara de fabricație. În cazul în care bunurile nu sunt fabricate în lista CAD a țărilor și teritoriilor în curs de dezvoltare – enumerată ca anexă – (astfel cum este stabilită prin denumirea produsului „Fabricat în”), se consideră că s-a răspuns la toate întrebările și se acordă 29 de puncte.
- Secțiunea 2: În cazul în care secțiunea 1 nu se aplică, se poate asigura o verificare suficientă a tuturor standardelor OIM prin:
  - Dovada aderării la Fundația Fair Wear (FWF)
  - Dovada aderării la Fair Labour Association (FLA)
  - Dovada deținerii unei etichete sau a unui certificat acordat de o organizație echivalentă cu FWF sau FLA sau a aderării la o astfel de organizație

În cazul în care se aplică oricare dintre secțiunile de mai sus, se consideră că s-a răspuns la toate întrebările și se acordă 29 de puncte.

- Secțiunea 3: În cazul în care secțiunea 2 nu se aplică, se poate răspunde la următoarele categorii de întrebări prin următoarele elemente:
  - Dovada etichetei certificate a Asociației internaționale a textilelor naturale (NIV) > Se consideră că s-a răspuns la întrebările 2, 3 și 7 prin îndeplinirea criteriilor standardului. Se acordă șapte puncte.
  - Dovada standardului internațional privind responsabilitatea socială 8000 (SA 8000) > Se consideră că s-a răspuns la întrebările 2, 3, 4, 5 și 7 prin îndeplinirea criteriilor standardului. Se acordă 13 puncte.
  - Dovada etichetei privind standardul pentru articole textile Fairtrade (FTT) > Se consideră că s-a răspuns la întrebările 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 și 9 prin îndeplinirea criteriului standardului. Se acordă 24 de puncte.
  - Dovada aderării la Inițiativa privind conformitatea socială a întreprinderilor (BSCI) > Se consideră că s-a răspuns la întrebările 2, 3, 5, 7 și 9 prin îndeplinirea criteriilor standardului. Se acordă 14 puncte.

- Dovada certificatului de producție de articole textile durabile (STeP) > Se consideră că s-a răspuns la întrebările 1, 2, 4, 5, 6 și 7 prin îndeplinirea criteriilor standardului. Se acordă 14 puncte.
  - Dovada aderării la Inițiativa privind comerțul etic (ETI) > Se consideră că s-a răspuns la întrebările 1, 2, 3, 6, 7, 8 și 9 prin îndeplinirea criteriilor standardului. Se acordă 23 de puncte.
  - Dovada unei etichete, a unui certificat sau a unei afilieri echivalente care să răspundă întrebărilor individuale din chestionar. Punctele se acordă în funcție de numărul de întrebări care pot fi verificate.
- Secțiunea 4: În cazul în care secțiunea 3 nu se aplică, se poate răspunde, de asemenea, la fiecare întrebare din chestionar, cu condiția ca răspunsurile să poată fi verificate în funcție de „referințele alternative” corespunzătoare enumerate în chestionar.

În cazul în care nu sunt disponibile dovezi sub formă de etichete, certificate sau afilieri (sau dovezi echivalente) sau în cazul în care chestionarul este completat fără o verificare adecvată (astfel cum se menționează în chestionar), nu se acordă niciun punct.

Valoarea contractului

121 116,03 EUR (contract cu o durată de doi ani)

Instrumentul

- Articolul 18 alineatul (2) (privind respectarea obligațiilor aplicabile în domeniul mediului, social și al muncii) și articolul 67 (privind criteriile de atribuire a contractelor) din Directiva 2014/24/UE
- Acordurile colective și Legea privind achizițiile publice din Germania

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipality orașului Bonn
- Furnizorul contractat
- Sprijin pentru verificări: FEMNET

Impactul social

Prin verificarea respectării standardelor fundamentale ale OIM, este posibil să se asigure că bunurile achiziționate sunt produse în locuri în care sunt respectate următoarele drepturi fundamentale ale lucrătorilor¹⁶:

- libertatea de asociere și recunoașterea reală a dreptului de negociere colectivă;
- eliminarea tuturor formelor de muncă forțată sau obligatorie;
- abolirea efectivă a muncii copiilor;
- eliminarea discriminării cu privire la încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă.

---

¹⁶ Această abordare poate fi justificată în temeiul principiului egalității de tratament, care prevede ca situațiile comparabile să nu fie tratate în mod diferit, iar situațiile diferite să nu fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv. În acest caz, se consideră că profilul de risc diferit referitor la încălcarea drepturilor fundamentale ale lucrătorilor care se aplică în țările dezvoltate și în curs de dezvoltare justifică tratamentul diferit al acestora în cadrul chestionarului.

Alte beneficii

- Municipalitatea oraşului Bonn a primit 11 oferte, ceea ce reprezintă o îmbunătăţire faţă de licitaţia anterioară şi reprezintă un rezultat bun pentru o piaţă specializată.
- Municipalitatea oraşului Bonn a simplificat procesul de verificare a conformităţii cu standardele OIM prin creşterea gradului de transparenţă pentru ofertanţi şi achizitori în ceea ce priveşte etichetele şi iniţiativele.
- Această abordare este foarte uşor de reprodus de către alţi achizitori de articole de textile. O abordare similară ar putea fi elaborată şi pentru alte sectoare.

Lecţii învăţate şi provocări viitoare

- Ponderea criteriilor sociale a crescut între licitaţia-pilot şi procedura de reorganizare a procedurii de atribuire a contractului, de la 15 % la 30 % din totalul criteriilor de evaluare. Aceasta înseamnă că ofertanţii sunt în continuare în măsură să câştige contractul, chiar dacă nu prezintă oferta cu valoarea cea mai scăzută.
- Dialogul cu ofertanţii a reprezentat un pas important pentru a se asigura că chestionarul a fost înţeles, precum şi pentru a le permite ofertanţilor să adreseze întrebări cu privire la procedura generală de achiziţii publice.

Persoană de contact

Dna Sabrina Ahrend, Unitatea Servicii de Achiziţii, Municipalitatea oraşului Bonn, referatvergabedienste@bonn.de, şi dna Rosa Grabe, responsabil de proiect pentru achiziţii publice echitabile, FEMNET, beschaffung@femnet-ev.de.

47. Concesiune pentru colectarea de articole de îmbrăcăminte de ocazie și gestionarea deșeurilor de textile în Madrid: lot rezervat pentru întreprinderile sociale de integrare profesională

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality orașului Madrid, Spania

Sectorul produselor sau al serviciilor: colectarea de articole de îmbrăcăminte de ocazie și gestionarea deșeurilor textile

Introducere/obiectivele achizițiilor

Municipality orașului Madrid urmărește să promoveze o abordare durabilă și integrată în ceea ce privește colectarea și gestionarea deșeurilor. Aceasta include promovarea unui număr mai mare de oportunități de angajare pentru persoanele îndepărtate de piețele muncii și care sunt expuse riscului de excluziune socială. Recunoscând rolul întreprinderilor sociale de integrare profesională (WISE) ca pârgii pentru ocuparea forței de muncă în rândul acestor grupuri de persoane, municipalitatea a lansat o procedură de atribuire a unui contract de concesiune împărțit pe loturi pentru colectarea articolelor de îmbrăcăminte de ocazie și a deșeurilor textile. Contractul prevede amplasarea unui număr de 1 150 de containere pe întregul teritoriu al orașului Madrid. Unul dintre loturi a fost rezervat întreprinderilor sociale de integrare profesională (WISE).

Obiect

Colectarea și gestionarea articolelor de îmbrăcăminte de ocazie și a deșeurilor textile.

Stadiul achiziției și criterii

Procedura de achiziții publice se bazează pe dispoziția din legislația spaniolă privind contractele rezervate (Legea nr. 9/2017, disposición adicional 4a) care încorporează articolul 24 din Directiva 2014/23/UE și articolul 20 din Directiva 2014/24/UE. O rezervă a fost aplicată unuia dintre cele trei loturi ale contractului, concurența fiind limitată la întreprinderile sociale de integrare profesională, care trebuiau să facă dovada înregistrării ca atare și să declare valabilitatea statutului lor.

Etapa premergătoare achiziției: înainte de publicarea licitației, întreprinderilor sociale de integrare profesională li s-a acordat posibilitatea de a colabora cu autoritatea contractantă pentru a stabili capacitatea, pentru a discuta opțiunea de a împărți contractul în loturi, taxele care trebuie aplicate pentru amplasarea containerelor în spațiul public etc. Consultările au fost deschise tuturor întreprinderilor sociale de integrare profesională interesate de contract. În acest sens, municipalitatea a contactat organizații-umbrelă locale care au diseminat informațiile în rândul membrilor lor. Aceste activități aprofundate premergătoare achiziției au condus la o creștere a nivelului de cunoaștere a pieței în sectorul terțiar din orașul Madrid și au promovat o mai bună înțelegere a situației acestora în rândul autorităților contractante.

Concesiunea este împărțită în trei loturi, fiecare dintre acestea acoperind diferite districte ale orașului (lotul 1: 366 de containere; lotul 2: 419 containere; lotul 3: 365 de containere). Lotul 3, care acoperă districtele din partea de sud, este rezervat întreprinderilor sociale de integrare profesională, datorită caracteristicilor socioeconomice ale zonei cu un nivel al venitului mai scăzut decât media. De asemenea, accesul la infrastructura necesară pentru colectarea și gestionarea articolelor de îmbrăcăminte de ocazie de către furnizor a fost mai ușor datorită disponibilității terenurilor industriale la prețuri mai mici decât media de la nivelul orașului.

Printre condițiile pentru executarea contractului, procedura include și considerente sociale:

- obligația de a respecta reglementările sociale și de muncă aplicabile, inclusiv criteriile privind accesibilitatea și proiectarea universală, precum și respectarea Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap;
- o garanție că cea mai mare parte posibilă a articolelor și a materialelor textile poate fi reutilizată;
- obligația de a furniza autorității contractante toate documentele relevante privind lucrătorii angajați;
- cerința ca toate materialele de diseminare asociate cu prestarea serviciului să fie neutre din punctul de vedere al genului.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- Oferirea de oportunități de angajare pentru persoanele îndepărtate de piețele muncii și care sunt expuse riscului de excluziune socială
- Promovarea accesului operatorilor din domeniul economiei sociale pe piețele achizițiilor publice
- Asigurarea de standarde privind condițiile de muncă decente pentru persoanele angajate în ateliere protejate, programe de ocupare a forței de muncă protejate și întreprinderi sociale favorabile incluziunii profesionale

Verificare

Persoanele angajate pentru executarea lotului rezervat sunt îndrumate de serviciile sociale publice ale orașului Madrid. Pentru a fi eligibili, candidații trebuie să dețină un certificat eliberat de un serviciu public social care să menționeze situația lor de excludere. Grupurile-țintă eligibile sunt diverse, de la șomeri de lungă durată, migranți, minorități etnice, mame singure expuse riscului de sărăcie sau victime ale violenței împotriva femeilor.

Pentru a promova obiectivele de incluziune socială, precum și durabilitatea plasamentelor, beneficiarii programului de incluziune profesională urmează o cale de integrare personalizată. Pe lângă contractele de muncă, angajații semnează un acord individual de integrare cu un consilier profesional care stabilește acțiunile specifice pe care aceștia se angajează să le întreprindă pentru a-și îmbunătăți capacitatea de inserție profesională. Se pune accentul pe acțiunile legate de muncă, inclusiv pe calificările de bază, cum ar fi un permis de șofer sau de motostivuitor, competențele lingvistice și competențele netehnice, precum și pe aspectele legate de incluziunea socială, cum ar fi locuințele, petrecerea timpului liber, sănătatea și alte forme de sprijin pentru cetățeni și gospodăriile lor.

Îndrumarea la locul de muncă îi ajută pe lucrători să își dezvolte competențele specifice locului de muncă, precum și punctualitatea, igiena, comunicarea și interacțiunea cu alți angajați.

Valoarea contractului

Valoarea totală a contractului a fost de 5 472 852,50 EUR. Valoarea lotului 3 a fost de 232 687,50 EUR. Întrucât aceasta este o concesiune, valoarea contractului a fost exprimată sub forma sumei plătite de ofertanți autorității contractante. Prin stabilirea unui preț mai mic pentru lotul 3 (75 EUR pe container), autoritatea contractantă a intenționat să compenseze costurile mai mari suportate de întreprinderea socială de integrare profesională datorită naturii sale specifice.

Instrumentul

- Articolul 24 din Directiva 2014/23/UE (care permite aplicarea rezervelor în cazul concesiunilor)
- Procedura este încadrată în Strategia de prevenire și gestionare a deșeurilor instituită de orașul Madrid pentru perioada 2018-2022. Unul dintre obiectivele strategiei este de a acționa ca pârghie

pentru ocuparea forței de muncă, inclusiv în rândul persoanelor expuse riscului de excluziune socială.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipality orașului Madrid
- Furnizori contractați: Recumadrid și Solidanza
- Beneficiari: Persoane încadrate în muncă

Impactul social

- Ca urmare a acestui contract, au fost create șase noi locuri de muncă cu normă întreagă pentru persoanele cu o capacitate redusă de inserție profesională. Angajații sunt, în unele cazuri, rezidenți din districtele orașului unde se realizează colectarea articolelor de îmbrăcăminte, promovând astfel coeziunea socială în zonă. Ca urmare a faptului că sunt angajați, beneficiarii programului de incluziune profesională nu sunt beneficiari ai fondurilor de șomaj sau de asistență socială și contribuie în calitate de contribuabili la comunitate.
- Participanții la programul de incluziune profesională beneficiază, de asemenea, de serviciile însoțitoare menite să le asigure incluziunea profesională și socială, cum ar fi formarea, asistența medicală și sprijinul pentru locuințe.
- Oportunitățile de incluziune profesională se vor extinde la începutul anului 2020, când vor fi create alte patru locuri de muncă cu normă întreagă.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Etapa de consultare prealabilă a pieței a fost esențială pentru ca autoritatea contractantă să afle informații cu privire la capacitatea întreprinderilor sociale de integrare profesională în vederea adaptării caracteristicilor procedurii pentru a permite accesul acestora pe piețele achizițiilor publice.
- Parteneriatele ca pârghie pentru un grad sporit de participare a operatorilor mai mici: ofertantul câștigător a fost un consorțiu format din două întreprinderi sociale de integrare profesională, Recumadrid și Solidanza, cu un interes pentru obiectul licitației și experiență comună în ceea ce privește integrarea profesională a persoanelor defavorizate. Organizațiile s-au reunit pentru a îndeplini cerințele tehnice și economice necesare pentru câștigarea contractului.
- Acțiuni de sensibilizare: beneficiile acestui contract sunt atât sociale, cât și de mediu, deoarece contractanții își desfășoară activitatea în scopul promovării reutilizării bunurilor de uz casnic și a textilelor. Contractul a fost utilizat de contractant pentru a sensibiliza publicul cu privire la opțiunile alternative de consum, cum ar fi magazinele de îmbrăcăminte de ocazie, promovarea protecției mediului sau lanțurile de gestionare a deșeurilor.
- Principala provocare constă în recunoașterea deplină a activității profesionale desfășurate de întreprinderile sociale de integrare profesională. Autoritățile publice ar trebui să sprijine în continuare întreprinderile sociale și economia circulară prin noi licitații pentru colectarea de articole de îmbrăcăminte de ocazie și gestionarea deșeurilor textile sub formă de contracte rezervate integral (nu numai loturi).

Persoană de contact

Dna Cristina Salvador, director al [RECUMADRID](https://www.recumadrid.com), recumadrid@gmail.com, +34 91 425 23 84

48. Achiziții de articole de îmbrăcăminte de lucru destinate creșterii gradului de ocupare a forței de muncă în Suedia

Denumirea autorității de achiziție, țara

Centrul de achiziții publice, regiunea Falun-Borlänge, Suedia (Upphandlingscenter Falun Borlänge regionen, UHC)

Sectorul produselor sau al serviciilor: Articole textile

Introducere/obiectivele achizițiilor

UHC este un organism regional de achiziție care achiziționează bunuri pentru șapte municipalități diferite din provincia Dalarna. UHC utilizează achiziții publice responsabile social încă din 2016. UHC are mai multe obiective legate de durabilitatea socială, unul dintre acestea fiind ca cel puțin 30 % din totalul achizițiilor publice să sporească anual posibilitățile de ocupare a forței de muncă și/sau de stagii de practică pentru persoanele îndepărtate de piața muncii.

De asemenea, UHC se concentrează în cadrul procedurilor sale de achiziții asupra veniturilor de subzistență care sunt legate de executarea contractului și care sunt definite ca reprezentând venitul minim necesar pentru ca un lucrător să își satisfacă nevoile de bază. Scopul este de a crește gradul de sensibilizare în cadrul industriei cu privire la faptul că achizițiile publice ar trebui utilizate pentru promovarea comerțului echitabil și a condițiilor de muncă echitabile.

Obiect

Achiziționarea de articole de îmbrăcăminte de lucru pentru personalul din cadrul serviciilor de îngrijire la domiciliu, din domeniul locuințelor sociale și din cadrul grădinițelor din șase municipalități din provincia Dalarna: Borlänge, Falun, Säter, Gagnef, Hedemora și Ludvika.

Stadiul achiziției și criterii

UHC utilizează trei condiții pentru executarea contractelor privind creșterea gradului de ocupare a forței de muncă:

- Furnizorul participă la un dialog cu UHC cu privire la modul în care poate aborda mai bine considerentele sociale. Scopul este de a sensibiliza furnizorii cu privire la considerentele sociale.
- Furnizorul analizează posibilitățile de a oferi locuri de muncă sau stagii profesionale persoanelor îndepărtate de piața muncii (cum ar fi șomerii de lungă durată sau persoanele cu dizabilități).
- Furnizorul oferă un loc de muncă sau un stagiu profesional pentru o perioadă cuprinsă între trei și șase luni pentru cel puțin o persoană aflată în șomaj în prezent.

În cadrul achizițiilor de articole de îmbrăcăminte de lucru, furnizorul trebuia să ofere cel puțin unei persoane îndepărtate de piața muncii un stagiu profesional pentru o perioadă cuprinsă între trei și șase luni, legat de obiectul contractului. Persoanele eligibile sunt cele care întâmpină dificultăți deosebite în a pătrunde sau a se stabili pe piața muncii, cum ar fi șomerii de lungă durată sau persoanele cu dizabilități. Ca alternativă, furnizorul poate oferi unei persoane (astfel cum este definită mai sus) dreptul la formare profesională pentru o perioadă cuprinsă între trei și șase luni, în conformitate cu orientările Serviciului public de ocupare a forței de muncă din Suedia sau ale municipalității.

Obiectivul este ca stagiile de practică să permită angajarea ulterioară, deși aceasta nu reprezintă o cerință. Angajarea persoanelor pe această bază nu înseamnă înlocuirea unei alte persoane deja angajate de furnizor. Se aplică următoarea condiție contractuală referitoare la comerțul echitabil/venitul de subzistență:

UHC depune eforturi pentru a crește proporția de produse fabricate în condiții în care angajații care lucrează pentru a produce bunurile primesc un venit de subzistență. Venitul de subzistență înseamnă o compensație care acoperă nevoile de bază ale unei persoane. Se așteaptă ca furnizorul să aibă o atitudine pozitivă față de dezvoltarea de produse și proceduri care îndeplinesc acest obiectiv. Obiectivul este ca între 1 și 5 produse (cel puțin un produs) din acordul-cadru să fie produse de un furnizor sau de un subcontractant care plătește salariile angajaților în conformitate cu venitul de subzistență de la nivel național. Faptul că produsul a fost fabricat în condiții echitabile poate fi dovedit, de exemplu, printr-un marcaj privind comerțul echitabil.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

UHC are o politică comună de achiziții pentru municipalitățile implicate în cadrul Centrului de achiziții, cu un accent puternic pe achizițiile sociale. În cadrul acestei achiziții de articole de îmbrăcăminte de lucru, UHC a dorit să asigure un venit de subzistență și oportunități de angajare. UHC ia în considerare cerințe specifice privind responsabilitatea socială din partea celor șase municipalități. Accentul se pune pe cerințele legate de executarea contractului.

Verificare

UHC monitorizează în permanență activitatea furnizorilor în ceea ce privește considerentele sociale. Odată încheiate acordurile, UHC le revizuieste împreună cu achizitorul din partea municipalităților, cu achizitorul responsabil din cadrul UHC și cu furnizorul. În cadrul achizițiilor publice de articole de îmbrăcăminte de lucru, membrii personalului din cadrul serviciilor publice de ocupare a forței de muncă ale celor șase municipalități au fost, de asemenea, implicați în calitate de experți în corelarea angajaților cu furnizorul. Municipalitățile trebuie să se asigure că stagiile de practică sunt asigurate și, prin urmare, furnizorul și municipalitățile încheie un contract pentru organizarea de stagii de practică. Municipalitățile monitorizează periodic, împreună cu furnizorul, stagiul de practică și angajarea.

Valoarea contractului

Acord-cadru pe o perioadă de patru ani cu o valoare totală estimată de 795 000 EUR.

Instrumentul

- Articolul 70 privind condițiile de executare a contractului din Directiva 2014/24/UE.
- Capitolul 17 secțiunea 1 din Legea suedeză privind achizițiile publice (2016: 1145), denumită „LOU”.

Actori

- Autoritatea contractantă: Upphandlingscenter Falun-Borlänge Region (UHC)
- Municipalitățile implicate în acest acord-cadru: Borlänge, Falun, Säter, Gagnef, Hedemora și Ludvika.
- Furnizori contractați: Fristads și Procurator
- Sprijin pentru integrarea clauzei sociale: serviciile publice de ocupare a forței de muncă

Impactul social

Scopul utilizării clauzelor sociale de către UHC este, în primul rând, acela de a integra șomerii pe piața muncii, de a promova condiții de muncă echitabile și de a dezvolta soluții pe termen lung pentru

durabilitatea socială. UHC a identificat mai multe efecte legate de creșterea gradului de ocupare a forței de muncă:

- Grad redus de excludere
- Sănătatea mintală și securitatea
- Competențe sporite
- Eficiența din punctul de vedere al costurilor

Lecții învățate și provocări viitoare

- Organismele contractante ar trebui să țină seama de faptul că cerințele în materie de responsabilitate socială ar trebui să fie în beneficiul tuturor părților implicate.
- Este necesar un dialog din timp cu toți actorii relevanți înainte de introducerea unor cerințe sociale de vârf pentru contractele publice.
- O provocare esențială în viitor va fi colaborarea cu organizații care pot corela oamenii cu contracte specifice. La început, UHC nu a cooperat cu serviciile locale de ocupare a forței de muncă. În calitate de achizitori, acestea nu au competențele și accesul necesare pentru a putea identifica persoana potrivită pentru fiecare loc de muncă, în timp ce administrațiile locale ale pieței muncii dețin aceste competențe.

Persoană de contact

Maria Fridholm, achizitor public, Upphandlingscenter, Maria.fridholm@ludvika.se

SECTORUL 10 - Altele

49. Clauze de angajare în cadrul serviciilor de transport din Varșovia

Denumirea autorității de achiziție, țara: Autoritatea de Transport Urban din Varșovia, Polonia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Transport

Introducere/obiectivele achizițiilor

Varșovia a utilizat atât contracte rezervate (rezervate organizațiilor care angajează cel puțin 30 % din personal din rândul persoanelor provenite din grupuri amenințate de marginalizare socială), cât și clauze de angajare (angajare în temeiul unui contract pentru șomeri, persoane cu dizabilități și adolescenți) legate de executarea contractului. Cea mai frecventă clauză socială este aceea de a solicita ca angajarea să se realizeze în temeiul unui contract de muncă.

În cadrul acestei proceduri de achiziții, municipalitatea a dorit să sporească gradul de ocupare a forței de muncă în Varșovia pentru grupurile defavorizate menționate mai sus, precum și să crească gradul de sensibilizare în rândul publicului cu privire la posibilitățile de creștere a ratei de ocupare a forței de muncă în temeiul unor contracte de achiziții publice.

Obiect

Servicii regulate de transport efectuate în cadrul transportului public local pe liniile de autobuz supravegheate de ZTM (Autoritatea de Transport Public din Varșovia).

Stadiul achiziției și criterii

Procedura de achiziții a fost o licitație deschisă. Municipalitatea orașului Varșovia a inclus o cerință privind executarea contractului. Contractantul câștigător a trebuit să ofere locuri de muncă unui număr de 120 de persoane care erau șomere în momentul respectiv și care erau îndepărtate de piața muncii. Acestora li s-au oferit posturi de șoferi și de dispeceri prin intermediul unor contracte cu normă întreagă. De asemenea, contractantul a fost obligat să prezinte contracte de muncă Municipalității orașului Varșovia în vederea verificării gradului de ocupare a forței de muncă.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Municipalitatea și-a concentrat atenția asupra a două obiective:

- creșterea gradului de ocupare a forței de muncă pentru șomeri, persoanele cu dizabilități și tineri
- creșterea gradului de sensibilizare cu privire la posibilitățile de creștere a ratei de ocupare a forței de muncă prin intermediul unor contracte de achiziții publice.

Verificare

După ce a început prestarea serviciului, municipalitatea a luat legătura cu contractantul pentru a verifica angajarea șoferilor și a dispecerilor și pentru a primi un registru al angajaților cu informații privind numărul de contracte de muncă. Operatorul trimite o copie scanată a contractului de muncă (cu date anonimizate în conformitate cu cerințele prevăzute în RGPD). În plus, municipalitatea verifică numărul contractelor de muncă în timpul vizitelor la depourile de autobuze ale operatorilor.

Valoarea contractului

Contractul a fost semnat în februarie 2016, iar valoarea totală a contractului este de 130 de milioane EUR pentru o perioadă de șapte ani, din 2016 până în 2023.

Instrumentul

- Articolul 70 privind condițiile de executare a contractului din Directiva 2014/24/UE.
- Ordinul nr. 1243/2015 al primarului orașului Varșovia, care prevede introducerea aplicării obligatorii a clauzelor sociale în contractele cu o valoare mai mare de 30 000 EUR, pentru următoarele categorii de servicii:
  - alimentație publică și servicii de alimentație publică;
  - servicii de îngrijire;
  - servicii de curățenie și îngrijire la domiciliu;
  - servicii de curățare pe timp de iarnă și de vară a străzilor și a trotuarelor;
  - servicii de întreținere a spațiilor verzi;
  - lucrări de construcții.

Ordinul recomandă, de asemenea, utilizarea clauzelor sociale în cadrul procedurilor de achiziții publice pentru contractele cu o valoare mai mică de 30 000 EUR, iar pentru contractele cu o valoare mai mare de 30 000 EUR pentru alte categorii de servicii decât cele obligatorii. Aplicarea clauzelor sociale în cadrul diferitelor proceduri de achiziții publice în perioada 1 octombrie 2015-31 martie 2019 a condus la utilizarea acestora în cadrul unui număr de 444 de contracte cu o valoare totală de aproximativ 1 miliard EUR.

Actori

- Autoritatea contractantă: Autoritatea de Transport Urban din Varșovia
- Furnizor: Mobilis SP

Impactul social

- În perioada 2016-2023, gradul general de conștientizare a oportunităților de angajare în temeiul contractelor de achiziții publice a crescut. Cel mai important este faptul că, în general, gradul de ocupare a forței de muncă a crescut și va continua să crească. În temeiul acestui contract, se vor oferi locuri de muncă cu normă întreagă unui număr de 120 de persoane îndepărtate de piața muncii.
- Întrucât utilizarea clauzelor de angajare este obligatorie, Municipality orașului Varșovia s-a bucurat de numeroase beneficii legate de creșterea gradului de ocupare a forței de muncă pentru persoanele îndepărtate de piața muncii. Peste 16 500 de persoane au fost implicate în executarea de contracte care fac obiectul unor clauze sociale pe baza unor contracte de muncă.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Contractanții anteriori au angajat șoferi și dispeceri în temeiul unor contracte de muncă, dar nu în aceeași măsură ca atunci când se utilizează cerințe specifice în contracte. Întrucât clauza privind angajații este obligatorie și are un impact social pozitiv, este probabil ca următoarea procedură de achiziții publice efectuată de Autoritatea de Transport să fie similară. Cu toate acestea, contractul actual se încheie în 2023, iar circumstanțele viitoare sunt dificil de prevăzut.

Persoană de contact

Radoslaw MACIAK, Departamentul tehnic pentru gestionarea parcurilor auto de transport public,
Autoritatea de Transport Public din Varşovia, r.maciak@ztm.waw.pl

50. Contract rezervat pentru gestionarea deșeurilor în Rzgów, Polonia

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipalitatea orașului Rzgów, Polonia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Gestionarea deșeurilor

Introducere/obiectivele achizițiilor

La 23 noiembrie 2017, Municipalitatea orașului Rzgów a anunțat o licitație pentru colectarea și gestionarea (recuperarea sau eliminarea) deșeurilor municipale de la proprietarii de proprietăți din Rzgów, precum și pentru punerea la dispoziția gospodăriilor de saci menajeri. Pentru atribuirea contractului, a fost utilizată o procedură de licitație rezervată, a cărei valoare a fost evaluată ca situându-se sub pragul UE, pentru a crea oportunități de angajare pentru persoanele îndepărtate de piața muncii. Licitarea a inclus cerințe privind protecția mediului pentru gestionarea deșeurilor municipale – de exemplu, nivelurile stipulate de reciclare, pregătire pentru reutilizare și recuperare prin alte metode și reducerea ponderii deșeurilor biodegradabile municipale transferate către locurile de depozitare – în conformitate cu planul de gestionare a deșeurilor pentru regiune. În plus, licitația a inclus aspecte sociale, cum ar fi cerința ca contractantul să angajeze persoane provenite din grupuri marginalizate.

Ofertantul câștigător a fost Komunalka Rzgów, o cooperativă socială locală. În prezent, cooperativa angajează unsprezece persoane, inclusiv șomeri de lungă durată și persoane cu dizabilități. Activitatea principală a cooperativei este colectarea deșeurilor combinate și separate provenite de la locuitorii din Rzgów.

Obiect

Colectarea și gestionarea deșeurilor municipale și furnizarea de saci menajeri prin intermediul unui contract rezervat întreprinderilor sociale.

Stadiul achiziției și criteri

Licitarea pentru colectarea și gestionarea deșeurilor municipale a fost rezervată contractanților care îndeplineau următoarele condiții:

- au statutul de loc de muncă protejat sau activitatea lor include integrarea socială și profesională a persoanelor care fac parte din grupuri marginalizate din punct de vedere social; și
- cel puțin 50 % dintre angajați provin din grupuri marginalizate din punct de vedere social, în conformitate cu articolul 22 alineatul (2) din Codul polonez privind achizițiile publice.

Grupurile marginalizate din punct de vedere social includ:

- persoane cu dizabilități în sensul Legii din 27 august 1997;
- șomeri în sensul Legii din 20 aprilie 2004;
- persoane private de libertate sau eliberate din penitenciare care se confruntă cu dificultăți de integrare în societate, menționate în Legea din 6 iunie 1997;
- persoane cu tulburări mintale în sensul Legii din 19 august 1994;
- persoane fără adăpost în sensul Legii din 12 martie 2004;

- persoane cărora Republica Polonă le-a acordat statutul de refugiat sau protecție subsidiară, menționate în Legea din 13 iunie 2003;
- persoane cu vârsta de până la 30 de ani și persoane cu vârsta de peste 50 de ani, având statutul de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă și șomeri;
- persoane care aparțin minorităților defavorizate, în sensul Legii din 6 ianuarie 2005.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Integrarea pe piața muncii a persoanelor provenite din grupurile marginalizate, precum și îmbunătățirea reciclării, a reutilizării și a recuperării deșeurilor municipale, astfel cum se prevede în Planul regional de gestionare a deșeurilor din 2022.

Verificare

Contractantului i s-a solicitat să prezinte un document municipalității care să confirme statutul acestuia de loc de muncă protejat sau o declarație care să confirme că activitatea sa include integrarea socială și profesională a persoanelor care fac parte din grupuri marginalizate din punct de vedere social și că cel puțin 50 % dintre angajații care desfășoară activități care fac obiectul contractului provin din grupuri marginalizate din punct de vedere social. Contractantul a furnizat o listă de persoane (fără nume și prenume) care îndeplinesc criteriile menționate mai sus.

Valoarea contractului

Valoarea totală a contractului a fost de 378 000 de zlotși PLN (echivalentul a 89 559,45 EUR) pentru o perioadă de șase luni.

Instrumente

- Articolul 20 privind contractele rezervate din Directiva 2014/24/UE.
- „Planul economic pentru gestionarea deșeurilor în regiunea Wielkopolska pentru perioada 2016-2022”.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipalitatea orașului Rzgów Konińska, Wielkopolska, Polonia
- Furnizor de servicii contractat: cooperativa Komunalka Rzgów
- Beneficiari: angajați ai cooperativei contractate proveniți din grupuri marginalizate din punct de vedere social

Impactul social

- Prin implicarea în procedura de achiziții publice, cooperativa socială Komunalka Rzgów este consolidată, contribuind la asigurarea durabilității programelor și a proiectelor sale.
- Pentru executarea acestui contract, cooperativa a angajat trei persoane care proveneau dintr-un grup marginalizat din punct de vedere social.

Alte beneficii

- Această bună practică poate fi reprodusă sau transferată către alte organizații și alte sectoare.

- Municipalitatea recomandă celor care doresc să reproducă această practică să utilizeze contracte rezervate, deoarece acest lucru contribuie la atingerea obiectivelor de politică socială prin achiziționarea de lucrări sau de servicii.
- Aspectele de mediu ale licitației, cum ar fi îmbunătățirea reciclării, a reutilizării și a recuperării deșeurilor municipale, sunt, de asemenea, aliniate la planul municipalității de gestionare a deșeurilor.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Autoritatea contractantă a considerat că utilizarea unei licitații rezervate întreprinderilor sociale care angajează grupuri marginalizate pentru gestionarea deșeurilor municipale a avut succes, deoarece cooperativa socială a realizat fără probleme lucrările prevăzute în contract și a oferit locuri de muncă grupurilor vizate de municipalitate, atingând astfel ambele obiective ale procedurii de achiziții publice. De atunci, municipalitatea a repetat această practică în cadrul altor licitații privind gestionarea deșeurilor.
- În viitor, municipalitatea intenționează să utilizeze aceste tipuri de contracte mai des și în alte sectoare.
- Un pas ulterior potențial ar fi ca strategia municipalității privind incluziunea socială să includă utilizarea achizițiilor publice responsabile social ca mijloc de realizare a obiectivelor sociale stabilite în cadrul acesteia.

Persoană de contact

Iwona Maciejewska, președintele cooperativei sociale Komunalka
Rzgów, iwona.maciejewska@komunalkarzgow.pl

51. Parteneriat între orașul Lille și GECCO, o întreprindere socială, pentru producerea de biomotorină din uleiuri alimentare uzate

Denumirea autorității de achiziție, țara

Municipalitatea orașului Lille, Franța

Sectorul produselor sau al serviciilor

Transport local

Introducere/obiectivul achizițiilor publice

În ianuarie 2017, Municipalitatea orașului Lille a încheiat un contract cu GECCO, o întreprindere socială care își desfășoară activitatea în Lille și în regiunea Hauts-de-France. Contractul a fost atribuit pentru servicii de cercetare și dezvoltare cu o valoare situată sub pragul UE. Acesta se axează pe producerea de biomotorină din uleiuri uzate pentru vehiculele publice și pe testarea posibilității de a crea o alternativă viabilă la consumul de combustibil standard.

GECCO este o întreprindere socială specializată în colectarea și recuperarea deșeurilor provenite din sectorul alimentației publice. Aceasta angajează zece persoane cu un spectru larg de competențe, inclusiv lucrători în fabrici, șoferi, ingineri, comercianți, doctoranzi, manageri de proiect și manageri. În cadrul acestui parteneriat, GECCO și orașul Lille colaborează pentru optimizarea distribuției de combustibil și a întreținerii vehiculelor, în colaborare cu producătorii de autoturisme. Acest parteneriat vizează dezvoltarea unei economii circulare în teritoriu prin transformarea uleiurilor pentru gătit uzate în combustibil pentru a fi utilizat pentru vehiculele publice. Municipalitatea orașului Lille a primit biocombustibilul produs de GECCO și l-a utilizat pentru mai multe vehicule de testare.

Obiect

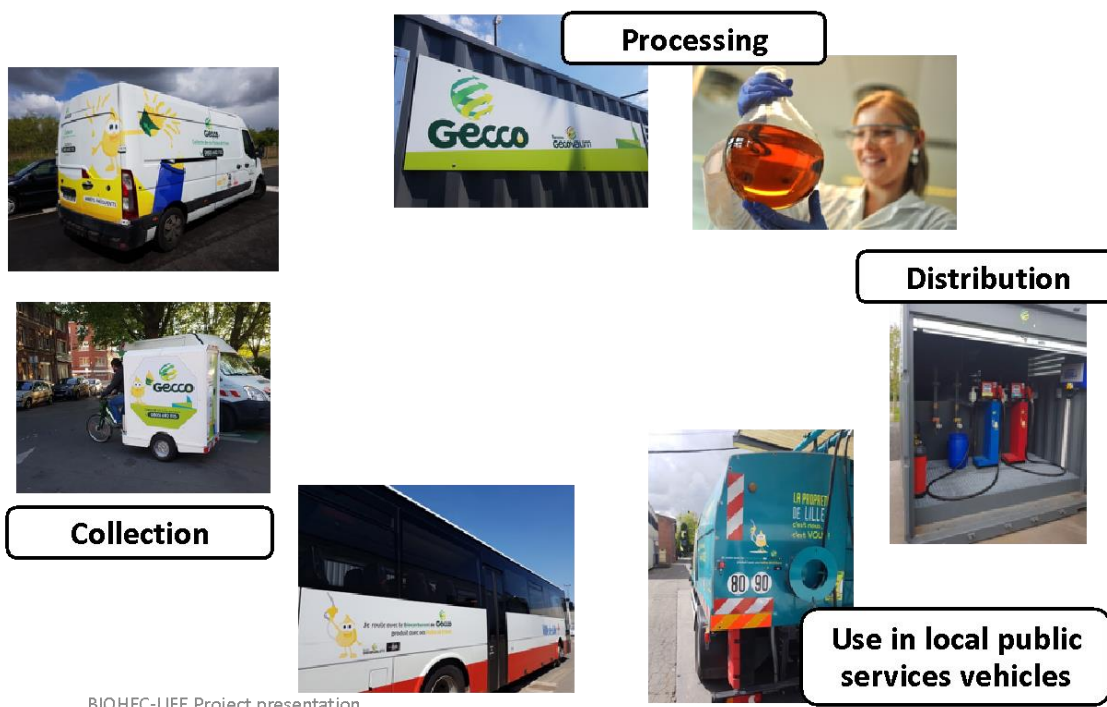
Parteneriat de cercetare și de dezvoltare între o municipalitate și o întreprindere socială pentru a promova dezvoltarea unui produs inovator în domeniul biocombustibililor pentru a fi utilizat pentru vehiculele publice.

Stadiul achiziției și criteriile/instrument

Parteneriatul dintre municipalitate și GECCO a fost stabilit printr-o procedură negociată fără publicarea unui anunț și este împărțit în două etape:

- Etapa 1: în această etapă, Municipalitatea orașului Lille a utilizat trei vehicule – un autocar, o mașină de măturat și o mașină de spălat – care funcționează cu biocombustibil obținut din ulei pentru gătit uzat. A fost efectuată monitorizarea tehnică a vehiculelor, a motoarelor și a emisiilor atmosferice. Pentru fiecare tip de vehicul, au fost utilizate vehicule standard de încercare pe bază de motorină și gaz natural regenerabil pentru a testa gradul de adaptare al acestora la biocombustibil. Această fază a durat 18 luni. Toate cele trei vehicule funcționează în prezent cu noua varietate de combustibil produs de GECCO (B30).
- Etapa 2: în 2020, utilizarea experimentală a biocombustibililor va fi extinsă până la aproximativ douăzeci de vehicule (numărul final urmează să fie definit). Această etapă va fi combinată cu un studiu tehnic, economic, social și de mediu pentru a valida aplicarea conceptului.

La finalul experimentului dezvoltat în cadrul acestui parteneriat, autoritatea contractantă va evalua fezabilitatea utilizării uleiului uzat pe scară mai largă și va institui proceduri de achiziții în consecință.

BIOHEC-LIFE Project presentation

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Pentru Municipality orașului Lille, această abordare face parte din politica municipalității privind:

- dezvoltarea energiilor alternative și din surse regenerabile;
- promovarea inovării și a unui laborator de cercetare științifică;
- dezvoltarea unui sector al economiei circulare care valorifică deșeurile printr-un lanț scurt și are un impact asupra comunității sub forma locurilor de muncă locale, a locurilor de muncă verzi legate de incluziunea socială și a integrării persoanelor îndepărtate de piața muncii și
- creșterea gradului de sensibilizare în rândul producătorilor de alimente și al publicului larg cu privire la energiile alternative și din surse regenerabile. În acest sens, GECCO a instituit, de asemenea, mai multe puncte de colectare a uleiului pentru gătit pe întregul teritoriu, care este apoi reutilizat drept combustibil pentru parcul municipal de vehicule. (prin dezvoltarea în paralel de către GECCO a unor puncte de colectare voluntară a uleiului pentru gătit în teritoriu, reutilizat ulterior după transformarea în cadrul experimentului în curs de desfășurare în parcuri de vehicule profesionale).

Valoarea contractului

Valoarea totală a contractului este de 5 600 EUR în etapa actuală (etapa 1 finalizată).

Instrumentul

- Articolul 14 din Directiva 2014/24/UE privind serviciile de cercetare și dezvoltare și de stabilire a criteriilor de exceptare a acestora de la procedurile de achiziții publice.
- În legislația franceză, articolul 30-II din Decretul nr. 360/2016 din 26 martie privind achizițiile publice stă la baza procedurilor negociate fără publicarea unui anunț pentru „produse fabricate

exclusiv în scopul cercetării, experimentării, studiului sau dezvoltării, fără un obiectiv de rentabilitate sau amortizarea costurilor de cercetare și dezvoltare”.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipality orașului Lille
- Furnizorul contractat: întreprinderea socială GECCO
- Parteneri: proiectul este sprijinit prin programul LIFE european, regiunea Hauts-de-France, metropola europeană Lille, Communauté de Communes Pévèle Carembault și McCain Food Europe. GECCO a primit, de asemenea, sprijin pentru ecoinovare prin intermediul proiectului BIOHEC-LIFE și al partenerilor săi (Universitatea din Lille, NEOECO, Pour la Solidarité-PLS și RREUSE).

Impactul social

- Crearea de locuri de muncă și integrarea profesională:
  - De la începerea proiectului au fost create trei locuri de muncă permanente, iar alte șase locuri de muncă sunt preconizate până la finalul etapei 2. Doi dintre noii angajați și-au desfășurat anterior activitatea în cadrul unor întreprinderi de integrare profesională.
  - De la înființarea sa în 2007, GECCO a angajat 23 de persoane. Înainte de recrutare, 43 % dintre acestea erau șomeri, 13 % erau în întreprinderi de integrare profesională, iar 17 % erau studenți stagiați.
  - GECCO a delegat o parte din colectarea uleiului pentru gătit uzat către două întreprinderi de integrare socială și profesională. 12 persoane au fost implicate în această activitate în 2019, dintre care 50 % și-au găsit un loc de muncă.
- A fost efectuată o evaluare SROI (rentabilitatea socială a investițiilor) a proiectului: rezultatele arată că, pentru fiecare euro investit în proiect, 1,40 EUR din valoarea componentei privind impactul social revine în teritoriu
- Sensibilizarea publicului larg (adulți, adolescenți și copii) cu privire la valorificarea deșeurilor, abordări de tipul „deșeuri zero” și atenuarea efectelor schimbărilor climatice. Aceste acțiuni sunt sprijinite prin acțiuni de comunicare și ateliere.

Alte beneficii

Celelalte efecte pozitive ale acestui experiment din punctul de vedere al Municipality orașului Lille sunt:

- mediul: noul biocombustibil reduce impactul asupra mediului (emisiile de gaze cu efect de seră, consumul de energie din surse neregenerabile, emisiile de particule fine) în comparație cu combustibilii diesel fosili: -95 % CO₂, -65 % emisii de particule, 100 % regenerabil.
- inovație: prin utilizarea acestui proces inovator și conceput în mod ecologic, autoritățile locale acționează ca pârghii pentru ecosistemele inovatoare, permițând operatorilor să își testeze și să își valideze inițiativele.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Provocarea pentru GECCO este de a dezvolta în continuare această inovare ca sursă de locuri de muncă verzi. Acest lucru se va realiza prin creșterea gradului de colectare a uleiului pentru gătit, prin promovarea acestui nou model de transformare și distribuție a biomotorinei către alte flote profesionale și prin multiplicarea impactului său prin intermediul unor noi parteneriate.
- Transferabilitatea la nivel european a fost, de asemenea, examinată și au fost stabilite contacte inițiale în unele țări ale UE.

Persoană de contact

Date de contact pentru Municipality oraşului Lille:

- Gestionarea serviciilor de întreţinere pentru evaluarea tehnică a experimentării în cadrul parcului de vehicule profesionale: Pascal RAEPSAET, manager pentru întreţinere și clădiri praepsaet@mairie-lille.fr
- Departamentul de achiziții publice pentru procedura inițială de contractare: Gaëtan KERKENS, manager pentru achiziții publice, gkerskens@mairie-lille.fr
- Departamentul pentru dezvoltare durabilă: Véronique FALISE, manager pentru dezvoltare durabilă, vfalise@mairie-lille.fr

Date de contact pentru societatea GECCO:

- Gestionarea contractelor și a proiectelor generale: Michel MILLARES, director general, michel.millares@gecco.fr
- Gestionarea tehnică a proiectului: Cédric HIS, manager pentru cercetare și dezvoltare, cedric.his@gecco.fr
- Comunicare: Alicia BACHELET, manager de proiect alicia.bachelet@gecco.fr

52. Proiecte-pilot pentru ocuparea forței de muncă în domeniul social în Finlanda

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality orașului Vantaa și Municipality orașului Helsinki, Finlanda

Sectorul produselor sau al serviciilor: Diverse

Introducere și obiectivele achizițiilor

În cadrul Fondului social european (FSE), Finlanda și Suedia au inițiat un proiect transnațional ca o inițiativă comună menită să coreleze achizițiile publice cu angajarea persoanelor defavorizate. Proiectul, denumit SIEPP (Inovarea socială și ocuparea forței de muncă prin intermediul achizițiilor publice), a început în 2017 și este încă în desfășurare. SIEPP își propune să ofere soluții pentru rata crescută a șomajului în Suedia și în Finlanda și reprezintă o continuare a unui proiect anterior de succes care s-a derulat în perioada 2014-2017.

Corelarea achizițiilor publice cu ocuparea forței de muncă este un aspect esențial și, prin aceasta, este posibilă crearea de căi către piața deschisă a muncii pentru persoanele care întâmpină dificultăți în ceea ce privește accesul pe această piață. Proiectul permite partenerilor cu diferite niveluri de experiență să facă schimb de experiență și să învețe unii de la alții. În plus, proiectul încurajează schimbul internațional de bune practici între țările UE pentru a asigura o abordare comună.

Proiectul își propune să creeze următoarele:

- Oportunități de stagii de practică, ucenicii și stagii pentru persoanele care nu au acces în mod normal la piața deschisă a muncii.
- Dobândirea de experiență și de informații privind procesele inovatoare de acces pe piața muncii și aplicarea criteriilor privind ocuparea forței de muncă, inclusiv noi parteneriate cu întreprinderi private și actori specializați pentru abordarea provocărilor în materie de recrutare, cum ar fi Institutul de Sănătate și Asistență Socială din Finlanda.
- Date statistice comparabile și reutilizabile pentru a dobândi cunoștințe solide în domeniu.
- Elaborarea unui certificat pentru furnizorii responsabili social.
- Analiza strategică a pieței muncii și a situației ocupării forței de muncă la nivel local.

În orașele finlandeze Vantaa și Helsinki au fost lansate proiecte-pilot pentru angajarea persoanelor defavorizate. În plus, partenerii finlandezi și suedezi au efectuat vizite de studiu în Varșovia, Paris, Glasgow, Rotterdam și Barcelona ca experiență directă privind integrarea socială în achizițiile publice. Vizitele au contribuit la colectarea de bune practici de către administrațiile locale. Partenerii finlandezi și-au concentrat atenția asupra punerii în aplicare a achizițiilor publice durabile și a unui mecanism de verificare solid.

Obiect

Achizițiile-pilot includ servicii locative 24 de ore din 24 pentru persoanele în vârstă

Stadiul achiziției și criterii

În orașele Helsinki (zece proiecte-pilot) și Vantaa (șase proiecte-pilot) au avut loc achiziții-pilot inovatoare. Proiectele-pilot au stabilit criterii speciale privind ocuparea forței de muncă și le-au inclus în achiziții de mică amploare, cu valori contractuale de aproximativ 10 000 EUR fiecare. Achizițiile acoperă diferite

proceduri de ofertare și contracte în Helsinki și în Vantaa. Principalul obiectiv al acestui proces este de a testa achiziții de amploare mai mică ca proiecte-pilot pentru extinderea în viitor a metodologiei la contracte de amploare mai mare.

În general, se preconizează că aceste achiziții vor conduce la cel puțin 100 de oportunități de angajare în Helsinki și 30 în Vantaa prin acțiuni directe și beneficii indirecte. De exemplu, unul dintre proiectele-pilot se referă la un serviciu locativ 24 de ore din 24 pentru persoanele în vârstă. Prestatorul de servicii trebuie să angajeze un șomer timp de nouă luni pentru fiecare 20 de locuri de servicii locative achiziționate (20 de locuri cumpărate = 1 persoană, 40 de locuri = 2 etc.). Se pune accentul pe angajarea tinerilor șomeri (sub 25 de ani, cu peste 6 luni de șomaj) și a șomerilor de lungă durată (care au primit peste 300 de zile de prestații de șomaj). Obiectivul este de a oferi un loc de muncă cu normă întreagă acestor persoane.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Principalul obiectiv al proiectului este de a spori oportunitățile de angajare pentru persoanele îndepărtate de piața muncii, cum ar fi migranții, șomerii de lungă durată, tinerii care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare, persoanele cu vârsta de peste 50 de ani și persoanele cu dizabilități. În special, categoria tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare este în creștere dramatică în Finlanda, reprezentând 20 % din totalul populației de tineri. Șomajul de lungă durată crește foarte rapid în orașele mari, cum ar fi Helsinki și Vantaa, și în rândul grupurilor cu vârste sub 40 de ani; în plus, solicitanții de azil și imigranții se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește accesul pe piața muncii.

Verificare

Condiția privind angajarea este o cerință obligatorie în temeiul contractului. Dacă nu este îndeplinită, prestatorul de servicii trebuie să plătească o penalizare în valoare de 9 000 EUR.

Valoarea contractului

160 000 EUR

Instrumentul

- Articolul 70 (privind condițiile de executare a contractului) din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritățile contractante: municipalitățile din Helsinki și Vantaa
- Partener de învățare transnațional: Agenția Națională pentru Achiziții Publice din Suedia
- Beneficiari: persoane îndepărtate de piața muncii care au fost angajate sau care au beneficiat de programe de ucenicie prin intermediul achizițiilor-pilot.

Impactul social

- Ca rezultat direct al proiectului, au existat stagii de practică, ucenicii și stagii pentru persoane îndepărtate de piața muncii. Experiența acumulată până în prezent indică faptul că achizițiile publice pot fi o măsură eficientă și directă pentru creșterea gradului de ocupare a forței de muncă. Dacă este utilizată corect și este bine planificată, aceasta are un potențial semnificativ de creare de locuri de muncă.
- În unele cazuri, șomerii de lungă durată au fost angajați de probă în cadrul proiectului și, între timp, au fost angajați cu normă întreagă.
- Interviuurile și anchetele realizate cu 20 de întreprinderi implicate în proiect au indicat o atitudine pozitivă sau neutră față de metodă; nu a fost înregistrată nicio atitudine negativă.

- La Helsinki, patru din cinci cetățeni consideră că utilizarea clauzelor de angajare în cadrul achizițiilor publice este un lucru bun, insistând asupra faptului că municipalitatea și întreprinderile pe care le contractează ar trebui să își asume responsabilitatea în acest sens.

Alte beneficii

Pe lângă achizițiile publice pilot, proiectul vizează diseminarea cunoștințelor, învățarea transnațională (împreună cu Suedia) și schimbul de bune practici.

Printre elementele importante ale SIEPP s-au numărat ateliere transnaționale, vizite de studiu și posibilități de învățare reciprocă pe parcursul derulării proiectului. Au fost efectuate vizite de studiu privind achizițiile publice și ocuparea forței de muncă în Polonia, Țările de Jos, Franța, Regatul Unit și Spania, pe lângă Finlanda și Suedia. Au fost organizate ateliere în țările partenere, iar colaborarea pe această temă a fost constantă pe durata derulării proiectului. Se preconizează că SIEPP se va încheia în martie 2020. Colaborarea dintre partea finlandeză și cea suedeză a fost una solidă și au fost colectate numeroase învățăminte transnaționale din alte țări europene. În plus, ca urmare a proiectului:

- a fost consolidată colaborarea în orașele-pilot Helsinki și Vantaa între departamentele lor de achiziții publice, serviciile municipale de ocupare a forței de muncă și serviciile guvernamentale locale de ocupare a forței de muncă.
- Au fost create oportunități pentru ca întreprinderile să își demonstreze responsabilitatea socială.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Pe parcursul derulării proiectului, au existat îmbunătățiri ale clauzelor sociale, cum ar fi prelungirea perioadei contractului de muncă de la șase luni la minimum nouă luni. Contractele au fost adaptate pentru a fi potrivite atât pentru angajator, cât și pentru angajat (de exemplu, cu normă întreagă sau cu fracțiune de normă, tipul de angajare, descrierea detaliată a sarcinilor). Rezultatele proiectului se datorează, în parte, evaluării și îmbunătățirii continue pe baza experiențelor dobândite în cadrul proiectului: învățarea prin practică și modificarea în consecință.
- Următoarele etape sunt extinderea utilizării clauzelor privind ocuparea forței de muncă sau a clauzelor sociale în cadrul achizițiilor publice din Finlanda prin continuarea punerii în aplicare a acestora în Helsinki, în Vantaa și în cadrul rețelei de părți interesate. De exemplu, orientările bugetare pentru 2020 privind achizițiile publice pentru întregul oraș Helsinki prevăd în prezent că clauza de angajare trebuie luată în considerare în cadrul tuturor achizițiilor publice în valoare mai mare de 200 000 EUR.
- Cu toate acestea, proiectul a evidențiat faptul că fiecare țară și fiecare municipalitate au procese diferite de achiziții și de introducerea unor clauze sociale. Nu există o abordare universal valabilă. În plus, proiectul a subliniat necesitatea de a îmbunătăți etapa de verificare atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ.
- Pe de altă parte, problemele și blocajele în aplicarea clauzelor sociale în cadrul contractelor de achiziții publice pot fi, de asemenea, similare peste tot. Un model operațional pentru angajare prin intermediul achizițiilor publice a fost deja creat în cadrul unui proiect anterior finanțat de FSE. Acest cadru este utilizat, de asemenea, în orașele-pilot din cadrul proiectului SIEPP.
- Ministerul Afacerilor Economice și al Ocupării Forței de Muncă din Finlanda va lansa un program de accelerare a angajării prin intermediul achizițiilor publice în primăvara anului 2020. Programul se bazează parțial pe experiențele dobândite în cadrul proiectelor-pilot și pe recomandările SIEPP. Utilizarea clauzelor sociale în cadrul achizițiilor publice a fost, de asemenea, susținută de programul guvernamental al prim-ministrului finlandez.

Persoane de contact

Veera Laurila, manager de proiect adjunct, Institutul de Sănătate și Asistență Socială din Finlanda: veera.laurila@thl.fi

Ville Grönberg, șef de echipă, Institutul de Sănătate și Asistență Socială din Finlanda: ville.gronberg@thl.fi

Mika Villa, punctul național de contact FSE din Finlanda: mika.villa@ely-keskus.fi

53. Proiectul transnațional FSE „Inovarea socială și ocuparea forței de muncă prin intermediul achizițiilor publice”

Denumirea autorității de achiziție, țara: Agenția Națională pentru Achiziții Publice, Suedia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Diverse

Introducere/obiectivele achizițiilor

Proiectul viza creșterea gradului de utilizare a clauzelor de angajare în cadrul achizițiilor publice ca instrument de creare de locuri de muncă.

În iunie 2016, guvernul suedez a adoptat Strategia națională privind achizițiile publice. Această strategie promovează utilizarea strategică a achizițiilor publice ca instrument de abordare a provocărilor societale, inclusiv crearea de oportunități de angajare pentru toți. Agenția Națională pentru Achiziții Publice din Suedia a jucat un rol important în punerea în aplicare a strategiei.

Aceasta a identificat cooperarea transnațională din cadrul Fondului social european (FSE) ca o oportunitate de a dezvolta un model național privind modul de utilizare a clauzelor de angajare în cadrul procedurilor de licitație. „Inovarea socială și ocuparea forței de muncă prin intermediul achizițiilor publice” a fost un proiect transnațional al FSE care a implicat organizații din Suedia și din Finlanda. Pentru mai multe informații privind experiența finlandeză dobândită în cadrul proiectului FSE, a se vedea cazul X (p. x)

Scopul acestui proiect FSE, care a început în ianuarie 2017 și a durat 34 de luni, a fost acela de a consolida cunoștințele și experiențele organizațiilor participante pentru a ține seama mai bine de criteriile privind ocuparea forței de muncă în domeniul social în cadrul procedurilor de achiziții publice, prin intermediul a șapte ateliere tematice transnaționale pentru dezvoltarea învățării reciproce cu privire la aspecte strâns legate de punerea în aplicare cu succes a criteriilor de ocupare a forței de muncă în domeniul social:

- situația actuală și schimbul de bune practici și provocări;
- modalități inovatoare de aplicare a criteriilor privind ocuparea forței de muncă, a modelului de obligațiuni cu impact social și a utilizării bonusurilor;
- procesul de recrutare și analiza pieței muncii;
- măsuri de sprijin pentru grupuri-țintă specifice (de exemplu, migranți);
- statistici și evaluarea impactului economic;
- activități de comunicare și de impact; și
- rolul întreprinderilor sociale și recunoașterea furnizorilor responsabili.

În plus, partenerii transnaționali au efectuat vizite de studiu în alte orașe cu mai multă experiență în acest domeniu: Varșovia, Paris, Glasgow, Rotterdam și Barcelona.

Pe baza acestui proiect, Suedia a elaborat un [model național](#) și o metodă de utilizare a clauzelor de angajare drept criterii în cadrul achizițiilor publice. Acest model descrie modul de utilizare a achizițiilor ca instrument strategic pentru crearea de locuri de muncă pentru persoanele îndepărtate de piața muncii. Acesta acoperă toate etapele procesului de achiziții: etapa pregătitoare, etapa de achiziție și etapa ulterioară achiziției.

Modelul include numeroase aspecte interesante, de exemplu, promovarea egalității de gen sau încurajarea participării întreprinderilor sociale la proceduri de achiziții prin contracte rezervate. Ca parte a modelului, Agenția Națională pentru Achiziții Publice din Suedia a dezvoltat, de asemenea, [un instrument care ajută la calcularea beneficiilor socioeconomice](#) pentru actorii implicați: angajatul, sectorul public, sectorul privat/întreprinderea și beneficiul socioeconomic total pentru țară.

Stadiul achiziției și criterii

Proiectul vizează îmbunătățirea capacității autorităților contractante de a utiliza criteriile privind ocuparea forței de muncă în domeniul social drept criterii de atribuire sau clauze de executare a contractului, precum și de a monitoriza rezultatele și, în cele din urmă, de a colecta statistici pentru a evalua procedurile de achiziții în etapa ulterioară achizițiilor.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- Creșterea oportunităților de angajare pentru persoanele îndepărtate de piața muncii (în Suedia, în special pentru migranții care au sosit cu mai puțin de trei ani în urmă);
- O mai bună cunoaștere a clauzelor de angajare de către autoritățile de stat și municipalități;
- Creșterea gradului de utilizare de către autoritățile contractante a clauzelor și criteriilor privind ocuparea forței de muncă în cadrul procedurilor de achiziții.

Verificare

Autorității contractante îi revine responsabilitatea de a institui un mecanism de verificare.

Valoarea proiectului

Valoarea proiectului FSE: aproximativ 1 milion EUR (pentru o perioadă de 34 de luni). Strategia națională elaborată în cadrul acestuia se aplică tuturor achizițiilor efectuate de autoritățile publice din Suedia, a căror valoare anuală este de aproximativ 706 miliarde SEK (aproximativ 67 de miliarde EUR).

Instrumentul

- Articolul 67 (privind criteriile de atribuire a contractului) și articolul 70 (privind condițiile de executare a contractului) din Directiva 2014/24/UE.
- Strategia națională privind achizițiile publice din Suedia (2016).

Actori

Parteneri din Suedia:

- Serviciul public de ocupare a forței de muncă din Suedia
- Municipalitatea orașului Göteborg
- Municipalitatea orașului Stockholm
- Municipalitatea orașului Botkyrka
- Municipalitatea orașului Helsingborg
- Administrația Transporturilor din Suedia

Parteneri din Finlanda:

- Institutul Național de Sănătate și Asistență Socială

- Municipalitatea orașului Helsinki
- Municipalitatea orașului Vantaa

Impactul social

Proiectul a dezvoltat un instrument care ajută la calcularea beneficiilor socioeconomice pentru actorii implicați: persoana angajată, sectorul public, sectorul privat/întreprinderea, statul și beneficiul socioeconomic total pentru țară.

Acest instrument poate fi utilizat în două moduri:

- pentru a calcula efectele estimate ale stabilirii cerințelor în materie de ocupare a forței de muncă în cadrul achizițiilor chiar și înainte de desfășurarea achizițiilor și
- pentru a monitoriza efectele unei proceduri de achiziții cu clauze de angajare după finalizarea acesteia.

Într-un exemplu de caz în care un migrant nou-venit obține un loc de muncă cu sprijin pentru ocuparea forței de muncă timp de 12 luni, beneficiul calculat pentru societate se ridică la peste 200 000 SEK. Dacă 100 de noi migranți aflați în condiții aproximativ identice ar obține locuri de muncă prin intermediul achizițiilor publice, impactul economic pentru societate pe parcursul unui an ar depăși 20 de milioane SEK.

În plus, proiectul sprijină impacturi sociale calitative semnificative:

- Faptul că o persoană trece din categoria șomerilor în cea a angajaților duce adesea la beneficii personale semnificative, cum ar fi îmbunătățirea stării de sănătate sau sporirea sentimentului de apartenență.
- Acest lucru are, de asemenea, un efect pozitiv asupra probabilității unei persoane de a obține un loc de muncă în viitor, datorită faptului că a dobândit mai multă experiență profesională.
- Acest tip de efecte, deși nu sunt măsurate de instrument, ar trebui luate în considerare atunci când se iau decizii referitoare la cerințele privind ocuparea forței de muncă, deoarece există efecte pozitive care depășesc beneficiile economice.

Cu excepția Municipalității orașului Stockholm, partenerii rămași au oferit locuri de muncă pe durată determinată unui număr de peste 1 260 de persoane (conform cifrelor raportate; în unele cazuri, statisticile pentru 2019 nu sunt disponibile). Municipalitatea orașului Stockholm a estimat că sutele de achiziții finalizate au generat mii de locuri de muncă. Nu este posibil să se furnizeze cifre mai precise din cauza lipsei unui sistem unificat de colectare și agregare a statisticilor privind cerințele sociale și de ocupare a forței de muncă în domeniul achizițiilor publice din Suedia.

Alte beneficii

Cele mai importante realizări până în decembrie 2019:

- Dezvoltarea unui model național de achiziții strategice în Suedia: aceasta constă în orientări care descriu etapele necesare pentru dezvoltarea achizițiilor strategice și identifică părțile interesate care trebuie implicate; modele și liste de verificare pentru autoritățile publice; și consultanță juridică pentru autoritățile contractante.
- Crearea unei rețele de schimburi și de diseminare privind achizițiile publice responsabile social, atât la nivel național, cât și internațional, în UE și cu Organizația Națiunilor Unite, prin intermediul contactelor informale încheiate pe parcursul proiectului.

- Consultări ample la nivel național și în diferite sectoare din Suedia: departamente și servicii de ocupare a forței de muncă, sindicate și sectorul privat.
- Dezvoltarea unui instrument web pentru a calcula beneficiile socioeconomice ale clauzelor de angajare.
- Elaborarea de materiale de sprijin cu privire la modul de promovare a participării întreprinderilor sociale în vederea integrării profesionale în cadrul achizițiilor publice prin executarea contractelor rezervate pentru persoanele îndepărtate de piața muncii.
- Proiectul a creat o platformă online numită „bancă de cunoștințe”, în cadrul căreia pot fi găsite toate cunoștințele partajate, cum ar fi clauzele de angajare, exemplele bune, experiența din alte țări ale UE în urma vizitelor de studiu, factorii de succes, întrebări și răspunsuri și materiale educaționale.
- Proiectul a creat, de asemenea, materiale educaționale care pot fi utilizate în cadrul organizațiilor individuale sau împreună cu alte organizații.
- Abordarea dezvoltată prin intermediul proiectului este planificată să fie pusă în aplicare în continuare la nivel național și în diferite regiuni.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Cooperarea dintre sectorul public și cel privat este esențială pentru abordarea problemelor sociale și societale.
- Sectorul public ar trebui să recunoască faptul că expertiza întreprinderilor sociale și a organizațiilor societății civile este, de asemenea, esențială.
- O condiție importantă pentru reușită este existența voinței politice de a promova clauzele de angajare în cadrul achizițiilor. Proiectul suedez a beneficiat de sprijinul guvernului și al conducerii superioare a Agenției Naționale pentru Achiziții Publice.
- Este nevoie de o mai bună diseminare și comunicare în întreaga țară în rândul grupurilor-țintă relevante, chiar și după încheierea proiectului.
- Este nevoie de un sistem informatic central pentru monitorizarea, urmărirea și colectarea datelor privind impactul de la nivel național.
- Este nevoie de mai multe resurse pentru ca autoritățile contractante să sprijine această activitate prin facilitatori și coordonatori în întreaga țară.
- Abordarea transnațională, vizitele de studiu în cadrul UE și cooperarea cu Finlanda au permis autorităților naționale suedeze și părților interesate să dobândească cunoștințe care au contribuit la crearea modelului național și a băncii de cunoștințe.
- De asemenea, este important să existe o organizație responsabilă pentru a facilita procesul de corelare între sectorul privat și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă.
- Ideea creării în comun a unui model național cu diferiți actori implicați din diferite zone ale țării este o metodă de succes prin care materialele de sprijin sunt create împreună cu utilizatorii reali, dezvăluind ceea ce funcționează și ce nu funcționează pe teren.
- Acest proiect poate fi reprodus în alte state membre, ținând seama de diferențele dintre cadrele legislative și structurile de guvernare. De exemplu, spre deosebire de Franța, unde legislația reglementează adesea condițiile de muncă și poate fi inclusă ca cerință în invitațiile de participare la procedurile de ofertare, în Suedia este important să se asigure respectarea acordurilor colective în momentul conceperii procedurilor de licitație. Prin urmare, consultările cu partenerii sociali, în special cu sindicatele, reprezintă o parte esențială a procesului de achiziție.

EXEMPLUL MUNICIPALITĂȚII ORAȘULUI HELSINGBORG (unul dintre partenerii de proiect)

Municipalitatea orașului Helsingborg este formată din diferite unități de achiziții, care țin evidența nevoilor de cumpărare ale municipalității. Pentru pregătirea unei noi achiziții, unitatea de achiziții se adresează **departamentului pentru piața muncii** (unitatea de corespondență) pentru a solicita avizul acestuia cu privire la caracterul adecvat al clauzelor de angajare. Departamentul pentru piața muncii își are sediul în cadrul unității de achiziții. Acesta emite un aviz pe baza nevoilor evaluate ale pieței muncii. Decizia finală este luată de unitatea de achiziții.

Municipalitatea orașului Helsingborg utilizează aproape exclusiv **o clauză privind dialogul**. Aceasta înseamnă că furnizorul are obligația de a discuta cu departamentul pentru piața muncii cu privire la posibilitățile lor de a sprijini persoanele din afara pieței muncii în procesul de dobândire a unui loc de muncă.

Clauza privind dialogul este scurtă și necomplicată: „Furnizorul cooperează cu Administrația Pieței Muncii pentru a integra persoanele pe piața muncii, de exemplu, prin oferirea de stagii de practică, prin recrutarea din rândul grupurilor-țintă ale administrației pieței muncii sau prin alte modalități de asumare a responsabilității sociale. Furnizorul participă la reuniunile propuse de municipalitate. În cadrul consultărilor dintre părți, se ajunge la un acord cu privire la modul în care ar trebui raportat rezultatul colaborării și la modul în care responsabilitatea socială ar trebui asumată în mod continuu pe durata acordului.”

Ceea ce promovează clauza privind dialogul este un dialog „fără caracter juridic obligatoriu” între autoritatea contractantă și contractant. Aceasta nu prevede un anumit număr de persoane defavorizate care să fie încadrate în muncă. Prin acest dialog, furnizorul înțelege mai bine ceea ce dorește să obțină autoritatea contractantă, iar autoritatea contractantă înțelege mai bine ceea ce poate oferi contractantul. În cele din urmă, aceștia semnează un acord în care se specifică numărul de persoane defavorizate care vor fi angajate și grupurile-țintă din care provin.

Pentru mai multe informații, a se vedea anexa [„Contribuiți la construirea comunității”](#), unde sunt descrise informații succinte și concrete privind diferitele opțiuni de colaborare. În perioada de desfășurare a licitației, furnizorii sunt invitați să adreseze întrebări cu privire la acest aspect prin intermediul sistemului informatic de achiziții.

Municipalitatea orașului Helsingborg utilizează clauzele de angajare din 2015, împreună cu o gamă largă de furnizori diferiți din diferite surse: antreprenori de construcții, servicii de curățenie, societăți de grădinarit, restaurante și cafenele, consultanți din domeniul arhitecturii, furnizori de planșee, centre de îngrijire etc. În noiembrie 2019 existau clauze de angajare în 105 contracte individuale încheiate cu Municipalitatea orașului Helsingborg în urma a 33 de proceduri de achiziții. De la începutul anului 2015, furnizorii au oferit unui număr de aproximativ 320 de persoane locuri de muncă sau stagii de practică, în temeiul unor acorduri care includeau clauze de angajare. Municipalitatea estimează că aproximativ o treime dintre acestea sunt o consecință directă a clauzei de angajare. De asemenea, municipalitatea consideră că clauza de angajare este o modalitate de a construi relații mai strânse cu furnizorul.

Persoană de contact

Patrick Amofah, manager de proiect, Agenția Națională pentru Achiziții Publice din Suedia,
patrick.amofah@uhmynd.se

54. Strategia privind achizițiile responsabile a Autorității Londrei Mari

Autoritatea contractantă, țara: Grupul Autorității Londrei Mari, Regatul Unit

Sectorul produselor sau al serviciilor: Transport public, poliție, protecția împotriva incendiilor, articole textile, dezvoltare economică și politica strategică a Municipality orașului Londra.

Introducere/obiectivele achizițiilor

În cazul Autorității Londrei Mari (GLA), achizițiile responsabile înseamnă lansarea unor proceduri de achiziții durabile din punct de vedere social, ecologic și economic pentru obținerea unei mai bune calități a vieții și a unui raport calitate-preț mai bun. Aceasta implică dezvoltarea de parteneriate pentru a sprijini un număr mai mare de persoane să își găsească un loc de muncă și pentru a îmbunătăți condițiile de ocupare a forței de muncă. Aceasta înseamnă, de asemenea, deschiderea accesului către oportunități contractuale pentru diverse întreprinderi și organizații sectoriale de voluntariat și comunitare, încurajarea celor mai bune practici în rândul furnizorilor și promovarea creșterii gradului de sensibilizare cu privire la aspectele de mediu.

În cadrul GLA, cheltuielile anuale combinate pentru achiziții se ridică la peste 11 miliarde GBP. Având în vedere amploarea activităților, GLA are potențialul de a stimula îmbunătățirea și inovarea și de a genera valoare socială și economică.

Politica autorității în materie de achiziții responsabile contribuie la asigurarea faptului că deciziile luate de membrii GLA cu privire la achiziționarea de bunuri, lucrări sau servicii sunt în concordanță cu angajamentele asumate de aceștia și sprijină aspecte cum ar fi consolidarea valorii sociale, a egalității și a diversității și integrarea unor practici echitabile de ocupare a forței de muncă.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Strategia a fost revizuită în iulie 2017 pentru a se asigura că activitățile de achiziții ale GLA respectă toate dispozițiile legislative naționale relevante, inclusiv Legea privind sclavia modernă din 2015, Legea privind valoarea socială din 2012 și Legea privind egalitatea din 2010.

Strategia este, de asemenea, aliniată la Strategia privind competențele în infrastructura de transport publicată de Ministerul Transporturilor (DfT). În plus față de legislația Regatului Unit, se face trimitere mai jos la procedurile de licitație pentru contractele de furnizare de produse care încorporează cerințe precum utilizarea programelor de ucenicie, astfel cum se prevede la articolele 67 și 70 din Directiva 2014/24/UE.

Printre temele sociale incluse în Strategia privind achizițiile responsabile pentru perioada 2018-2019 se numără facilitarea dobândirii de competențe, a oportunităților de formare și de angajare pentru prestatorii de servicii din Londra, precum și acțiuni de îmbunătățire a condițiilor de muncă în cadrul lanțului de aprovizionare cu uniforme pentru lucrători.

Facilitarea dobândirii de competențe, a oportunităților de formare și de angajare

În perioada 2018-2019, au fost lansate 548 de programe de ucenicie în cadrul lanțului de aprovizionare – peste 50 % dintre acestea fiind destinate persoanelor provenite din rândul comunității de culoare, comunității asiatice sau grupurilor etnice minoritare, altele decât cele de origine europeană (BAME).

Atunci când sunt invitați să depună oferte, furnizorilor li se solicită să prezinte modul în care intenționează să includă cel puțin o realizare privind nevoile strategice în materie de ocupare a forței de muncă și formare profesională (SLNT) pentru fiecare sumă de 1 milion GBP, de 2 milioane GBP sau de 3 milioane GBP cheltuită,

În funcție de tipul de contract. Prin integrarea acestei cerințe în contractele relevante ale furnizorilor, GLA creează mai multe competențe și oportunități de angajare.

Realizările SLNT sunt:

- un program de ucenicie
- un loc de muncă pentru un șomer
- 20 de zile de stagiu de practică în cadrul sectorului sau zile de probă
- 20 de zile de activități de implicare în școli
- 10 zile de stagii de mobilitate socială

În cadrul fiecărui contract, programele de ucenicie trebuie să reprezinte cel puțin jumătate din realizările SLNT, astfel încât fiecare proiect să permită angajarea de noi lucrători în sector.

Practici de aprovizionare etică pentru achizițiile de articole textile

TfL este un organism al GLA. TfL se angajează să asigure tratamentul echitabil al persoanelor care produc uniforme pentru angajații săi. TfL include în contractele relevante cerințe clare privind protejarea drepturilor omului și a condițiilor de muncă și a stabilit în domeniul achizițiilor publice noi niveluri de excelență pentru obligațiile de diligență din cadrul lanțului de aprovizionare.

Uniformele sunt fabricate în Bangladesh și China. În fiecare an, fabricile sunt obligate prin contract (termeni și condiții) să se supună unui audit social independent, efectuat de o parte terță, în conformitate cu cele nouă principii ale Codului de bază al Inițiativei pentru comerț etic (IET) (<https://www.ethicaltrade.org/eti-base-code>). Ulterior, se convine asupra unor planuri de acțiune pentru a aborda orice domeniu de neconformitate. Platforma online Sedex permite vizualizarea rezultatelor auditurilor și urmărirea planurilor.

Verificare

TfL recunoaște limitările auditurilor sociale în ceea ce privește abordarea principalelor cauze ale neconformității. Prin urmare, contractul privind uniformele impune, de asemenea, furnizorului să desfășoare activități suplimentare în cadrul unităților de producție. De exemplu, membrii personalului au urmat cursuri de formare privind drepturile, sănătatea și siguranța lucrătorilor și legislația muncii din Bangladesh, inclusiv în ceea ce privește modul și momentul în care pot utiliza scrisorile de reclamație pentru a-și exprima nemulțumirile. Una dintre fabrici a încheiat un parteneriat cu o universitate locală pentru a primi stagiași și pentru a-i ajuta să se califice ca tehnicieni și designeri. Acest parteneriat consolidează capacitatea lucrătorilor vulnerabili, ajutându-i totodată să înțeleagă mai bine drepturile de care beneficiază la locul de muncă.

TfL a colaborat cu Fundația Fairtrade pentru a se asigura că bumbacul utilizat pentru fabricarea uniformelor provine de la producători certificați, ceea ce înseamnă că atât fermierii, cât și lucrătorii beneficiază de un acord echitabil. TfL a reprodus această abordare în ceea ce privește achizițiile etice de uniforme în contractul său recent privind articolele de îmbrăcăminte de lucru.

Un raport din 2018 al Mesei rotunde privind răspunderea internațională a întreprinderilor și al Coaliției pentru responsabilitatea socială a întreprinderilor a constatat că „în comparație cu departamentele administrației centrale menționate în prezentul raport, practica TfL în materie de achiziții publice este semnificativ mai responsabilă social și mai avansată”.

Actori

- Autoritatea contractantă: Autoritatea Londrei Mari (GLA), membră a Grupului GLA. Grupul este alcătuit din următoarele organizații:
  - Transport for London (TfL)
  - London Fire Commissioner (LFC)
  - Mayor's Office for Policing and Crime (Biroul de poliție și criminalistică din cadrul primăriei) (MOPAC)
  - London Legacy Development Corporation (LLDC)
  - Old Oak and Park Royal Development Corporation (OPDC)
- Beneficiari:
  - Șomeri/persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, persoane BAME
  - Lucrători din cadrul lanțului de aprovizionare cu articole textile

Impactul social

- Echipa pentru dezvoltarea competențelor furnizorilor (SST) a TfL, lider în acest sector, a contribuit la crearea a peste 5 500 de programe de ucenicie și a 5 300 de locuri de muncă pentru șomerii din Londra, inclusiv pentru un număr de peste 100 de foști delincvenți.
- SST a fost instituită pentru a aborda deficitul de competențe din sector, în parteneriat cu contractanții. Aceasta îi ajută pe contractanți să angajeze persoanele potrivite pentru realizarea proiectelor și prestarea serviciilor TfL, să creeze oportunități care să abordeze subreprezentarea și, în cele din urmă, să contribuie la regenerarea economică. SST este implicată în fiecare etapă a procesului de achiziții. Aceasta pune în aplicare și evaluează cerințele contractuale, sprijină furnizorii de la începutul până la încheierea perioadei de executare a contractelor lor și colaborează cu furnizorii în mod voluntar pentru a valorifica la maximum competențele și oportunitățile de angajare care apar pe parcursul executării contractelor.
- SST poate pune contractanții în legătură cu organizații caritabile și parteneri din domeniul capacității de inserție profesională care contribuie la stabilirea unor inițiative de lucru. Fiecare program al SST dispune de finanțare externă integrală, iar participanții beneficiază de sprijin înaintea, în timpul și după încheierea programului respectiv. Acest lucru reduce riscul de abandon al candidaților.
- Eforturile depuse de SST elimină decalajul dintre grupul de potențiali candidați pentru programele de ucenicie tehnică și calificările, experiența și comportamentele necesare.

Alte beneficii

- Datorită reproducerii acestei abordări, vor fi instruiți și sprijiniți mai mulți solicitanți de locuri de muncă.
- Peste 200 de membri ai personalului au beneficiat de formare în domeniul achizițiilor responsabile.
- Abordarea TfL de a integra cerințele SLNT în contractele relevante ale furnizorilor a fost adoptată de toate celelalte organisme active din cadrul GLA.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Pentru realizările SST au fost esențiali mai mulți factori: sprijinul la nivelul conducerii, un mandat clar în temeiul politicii privind achizițiile responsabile și o rețea de parteneri care împărtășesc aceeași viziune.
- Următoarea provocare pentru TfL este de a depune eforturi pentru ca toți noii ucenici din cadrul lanțului de aprovizionare să reflecte diversitatea Londrei. TfL depune eforturi pentru a dezvolta un proces de asigurare a practicilor de achiziții responsabile social în cadrul lanțului său de aprovizionare, cu scopul de a verifica și de a recompensa furnizorii care respectă cerințele. TfL va

continua să încurajeze reproducerea și diseminarea celor mai bune practici în cadrul altor autorități publice.

Persoană de contact

Matt Galvin, manager pentru achiziții responsabile, Grupul Autorității Londrei Mari,
matthewgalvin@tfl.gov.uk

55. Consolidarea incluziunii sociale și a ocupării forței de muncă în contractele din sectorul construcțiilor și al serviciilor de securitate

Denumirea autorității de achiziție, țara: Consiliul local al orașului Dublin, Irlanda

Sectorul produselor sau al serviciilor: Construcții (acorduri de dezvoltare) și servicii de securitate

Introducere/obiectivele achizițiilor

Consiliul local al orașului Dublin (DCC) are o strategie pe termen lung pentru a integra pe deplin considerentele sociale și de ocupare a forței de muncă în procedurile sale de achiziții. Consiliul dorește să ofere oportunități de angajare pentru integrarea socială a persoanelor defavorizate și a membrilor grupurilor vulnerabile. DCC avea o anumită experiență în utilizarea clauzelor de angajare în contractele anterioare. În vederea sporirii impactului social al achizițiilor sale, DCC a adoptat o nouă abordare pentru două contracte care au ajuns în 2019 în etapa de selectare a ofertanților câștigători.

Obiect

Contractul 1 – Construirea de locuințe mixte

Contractul 1 vizează reamenajarea unui sit situat în partea de nord a orașului Dublin ca sistem mixt de locuințe pentru a include locuințe sociale, locuințe accesibile ca preț și locuințe pe piața liberă. Procedura dialogului competitiv a fost utilizată împreună cu o serie de reuniuni de dialog pentru a îmbunătăți aspectele juridice, tehnice și financiare ale proiectului.

Contractul 2 – Acord-cadru cu un singur operator pentru furnizarea de servicii de securitate

Contractul 2 vizează furnizarea de servicii de securitate, inclusiv un sistem de televiziune cu circuit închis (TVCI) și monitorizarea alarmelor, asigurarea securității cu factor uman, proceduri de intervenție, gestionarea cheilor și asigurarea securității în cadrul anumitor evenimente. Procedura de licitație restrânsă a fost utilizată pentru a încheia un acord-cadru cu un singur operator pentru o perioadă de maximum patru ani.

Stadiul achiziției și criterii

Contractul 1 a inclus o nouă clauză socială de angajare, care impune ofertantului câștigător să se asigure că:

- 10 % din orele de muncă per persoană efectuate într-o săptămână în temeiul contractului sunt efectuate de persoane care au fost înregistrate într-un registru național al șomajului pentru o perioadă neîntreruptă de cel puțin douăsprezece luni imediat înainte de angajare;
- 5 % din orele de muncă per persoană efectuate într-o săptămână în temeiul contractului sunt efectuate de persoane care sunt angajate în temeiul unui program de ucenicie înregistrat sau al unui program național echivalent de formare sau de stagiul de practică educațional;
- persoanele angajate în temeiul clauzelor menționate mai sus pot avansa către locuri de muncă și programe de ucenicie cu normă întreagă, în funcție de competențele adecvate pe care le dețin;
- colaborează cu partenerii furnizorilor de servicii educaționale pentru a identifica oportunitățile de formare/programele de perfecționare în ceea ce privește oportunitățile de angajare care decurg din proiect și coordonează furnizarea respectivelor servicii de către partenerii din domeniul educației pentru comunitatea locală.

Pentru contractul 2, s-a aplicat următorul criteriu de atribuire referitor la incluziunea socială („Propunere de incluziune socială pentru contract”):

- „Pentru a sprijini politica Consiliului local al orașului Dublin de promovare proactivă a incluziunii sociale și a ocupării forței de muncă, ofertanții trebuie să stabilească un program de ocupare durabilă a forței de muncă (inclusiv toate activitățile de mentorat și de formare adecvate) și să ofere detalii cu privire la modul în care va fi pus în aplicare și la resursele care vor fi alocate pe întreaga durată a contractului.”
- Criteriul a avut o pondere de 20 %. Punctajul maxim a fost de 2 000, iar punctajul minim necesar a fost de 1 200.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Irlanda nu dispune de o politică națională privind includerea aspectelor sociale în licitații, astfel încât este la latitudinea autorităților contractante individuale să elaboreze și să pună în aplicare astfel de abordări. În 2019, Irlanda a adoptat o nouă politică națională privind întreprinderile sociale, care stabilește o serie de acțiuni menite să sporească participarea întreprinderilor sociale la procedurile de achiziții publice. De asemenea, a fost înființat un grup consultativ pentru considerentele sociale în cadrul Biroului central pentru achiziții publice (OGP).

Verificare

Pentru contractul 1, se va institui următorul sistem de monitorizare:

- dezvoltatorul va numi un coordonator pentru ocuparea forței de muncă care să supravegheze punerea în aplicare a cerințelor sociale în materie de ocupare a forței de muncă de către dezvoltator și de către contractantul lucrărilor de construcții;
- contractantul lucrărilor de construcții va numi un ofițer de legătură care va colabora cu coordonatorul pentru ocuparea forței de muncă pentru a promova și a atinge obiectivele de ocupare a forței de muncă în domeniul social;
- ofițerul de legătură va furniza previziuni și rapoarte trimestriale privind ocuparea forței de muncă în domeniul social și va informa coordonatorul pentru ocuparea forței de muncă și CCD cu privire la oportunitățile de ucenicie;
- vor avea loc reuniuni periodice între coordonatorul pentru ocuparea forței de muncă și ofițerul de legătură, precum și cu DCC. Ocuparea forței de muncă în domeniul social va constitui un punct permanent pe ordinea de zi;
- contractantul lucrărilor de construcții trebuie să prezinte rapoarte lunare, inclusiv fișe de pontaj, pentru a demonstra respectarea clauzelor sociale de angajare.

Pentru contractul 2, ofertanții au fost în măsură să prezinte o serie de propuneri și dovezi corespunzătoare privind capacitatea lor de a pune în aplicare aceste clauze. De exemplu, au fost prezentate dovezi ale capacității de formare a șomerilor de lungă durată pentru a desfășura activități de securitate și ale modului în care întreprinderea intenționa să crească nivelul de ocupare a forței de muncă, ca urmare a pensionării membrilor personalului sau a schimbării locului de muncă de către membrii personalului.

Valoarea contractului

Valoarea estimată a contractului 1 este de 125,5 milioane EUR. Valoarea estimată a contractului 2 este de 11 milioane EUR.

Instrumentul

Articolul 67 (privind criteriile de atribuire a contractelor) și articolul 70 (privind condițiile de executare a contractelor) din Directiva 2014/24/UE.

Actori

Autoritatea contractantă pentru contractul 1: echipa de proiect pentru Inițiativa privind terenurile pentru locuințe (HLI) din cadrul DCC.

Autoritatea contractantă pentru contractul 2: abordare bazată pe colaborare între DCC și Greenville Procurement Partners Limited (partener)

Impactul social

Atribuirea ambelor contracte a fost amânată din motive care nu au legătură cu criteriile sociale descrise mai sus. DCC speră să fie în măsură să atribuie aceste contracte în curând și să înceapă să observe impactul acestor noi abordări.

Alan Nangle, director executiv principal pentru achiziții publice în cadrul DCC, afirmă că: „Am luat foarte în serios rolul nostru în domeniul achizițiilor publice responsabile social și am recunoscut că modul în care îl abordăm ar putea fi îmbunătățit. Trebuie să ne asigurăm că, în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, persoanele vor avea cel puțin o competență care să le permită să își păstreze locul de muncă în cadrul întreprinderii sau care să le aducă beneficii în căutarea unui loc de muncă în cadrul unei alte întreprinderi.”

Alte beneficii

- Contractul 1: Acordul de dezvoltare (DA) a inclus, de asemenea, o clauză socială de angajare pentru un alt contract important de construcții de locuințe mixte. Acordul de dezvoltare a fost partajat cu alte autorități locale care desfășoară proiecte similare.
- Contractul 2: după ce a primit o derogare de la utilizarea Cadrelor naționale pentru servicii de securitate al OGP pe baza includerii unei clauze sociale de angajare, Consiliul local al orașului Dublin și-a împărtășit constatările și experiența cu OGP și cu alte autorități locale.

Lecții învățate și provocări viitoare

Consiliul local al orașului Dublin a aflat că nu toate contractele sunt adecvate pentru includerea clauzelor sociale, deoarece este posibil ca acestea să nu poată fi aplicate de piață. Acesta recomandă ca autoritățile contractante să se consulte cu piața prin intermediul cererilor de informații și să analizeze modul în care va fi monitorizată punerea în aplicare a clauzelor sociale.

În viitor, Consiliul local al orașului Dublin va încerca să dezvolte practici de achiziții publice responsabile social pentru contractele de achiziții de bunuri, precum și de lucrări și servicii.

Persoană de contact

Alan Nangle, director executiv, Consiliul local al orașului Dublin, alan.nangle@dublincity.ie

56. Crearea de oportunități de angajare pentru a preveni șomajul de lungă durată pe piețele locale prin intermediul achizițiilor publice

Autoritatea de achiziție: Municipalitatea orașului Dortmund, Germania

Sectorul produselor sau al serviciilor: construcții, sectoarele serviciilor publice, cum ar fi gestionarea instalațiilor, securitate, transport etc.

Introducere/obiectivul achizițiilor publice

Municipalitatea orașului Dortmund a lansat un proiect (pentru perioada 2017-2019) pentru a aborda problema șomajului de lungă durată și pentru a crea oportunități de angajare pentru șomerii de lungă durată prin intermediul:

- unei piețe a muncii sprijinită public (crearea de locuri de muncă pentru persoane cu un nivel scăzut de calificare în domeniile relevante în contextul urban-social); și
- unor achiziții publice și al creării de noi locuri de muncă cu un nivel scăzut de calificare în cadrul întreprinderilor de pe piața obișnuită a muncii din orașul Dortmund.

Proiectul a inclus identificarea unor noi sectoare de servicii în care să se lanseze proceduri de licitație adecvate pentru a include clauze de angajare pentru șomerii de lungă durată. Municipalitatea orașului Dortmund a înființat un „centru de servicii pentru ocuparea forței de muncă la nivel local”, pentru a oferi consultanță specifică potențialilor ofertanți cu privire la posibilitățile de integrare a șomerilor de lungă durată în contractele de achiziții publice.

În Dortmund (în decembrie 2019), existau în total 31 250 de șomeri, dintre care 24 326 de șomeri de lungă durată.

Stadiul achiziției și criterii

Etapa premergătoare achiziției

Punerea în aplicare începe, de obicei, în etapa premergătoare achiziției, prin pregătirea contractelor. Pe lângă elaborarea unor documente de licitație transparente, este, de asemenea, necesară informarea specială a asociațiilor locale și regionale de artizanat, industriale și comerciale cu privire la procedurile de achiziții. Obiectivul general este de a spori gradul de sensibilizare cu privire la aspectele sociale în rândul potențialilor ofertanți.

Procesul de comunicare cu potențialii ofertanți începe cu etapa premergătoare achiziției și continuă pe parcursul etapei de achiziție și după încheierea acesteia.

Condiții de executare a contractului

Etapa de achiziție include clauze de executare a contractelor legate de ocuparea forței de muncă, ceea ce reprezintă o noutate în Germania. Contractantul primește instrucțiuni specifice cu privire la modul de integrare practică a grupului-țintă al șomerilor de lungă durată. Valoarea contractului este specificată în documentele achiziției, astfel încât nu este necesară evaluarea ofertelor pe baza unor prețuri diferite. Includerea clauzelor de angajare în condițiile contractuale pune toate întreprinderile pe picior de egalitate și asigură respectarea principiului egalității de tratament. Nu este necesară evaluarea ofertanților în ceea ce privește angajamentul acestora față de șomerii de lungă durată, deoarece toate întreprinderile trebuie să promoveze în egală măsură integrarea șomerilor de lungă durată pe piața muncii.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Sunt urmărite trei obiective sociale:

- furnizarea de servicii sociale eficace și favorabile incluziunii, ținând seama de nevoile specifice ale utilizatorilor;
- creșterea gradului de sensibilizare cu privire la aspectele sociale în rândul ofertanților și a gradului de implicare a acestora;
- îmbunătățirea incluziunii sociale și a standardelor de calitate a vieții pentru grupul-țintă.

Verificare

Pe parcursul executării contractului, există mai multe etape de verificare, cum ar fi:

- Verificări lunare bazate pe principiul celor „patru ochi”, ceea ce înseamnă că două persoane verifică în mod independent dacă contractantul respectă clauzele contractuale. Scopul este de a preveni abuzurile și corupția.
- Sprijin permanent pentru grupul-țintă și contractanții din partea unor echipe externe specializate în sectorul asistenței sociale (un asistent social oferă asistență pentru 30 de șomeri de lungă durată).
- Verificări periodice și sprijin din partea contractanților prin intermediul echipei „Centrului de servicii pentru ocuparea forței de muncă la nivel local”.

Valoarea proiectului

Proiectul (pentru perioada 2017-2019) a fost finanțat de regiunea Nordrhein-Westfalen, Municipality orașului Dortmund și agenția locală Jobcentre. Bugetul total a fost de 5,8 milioane EUR. În cadrul proiectului, Municipality orașului Dortmund a semnat contracte cu furnizori de servicii și lucrări de construcții, în temeiul cărora municipalitatea a garantat o subvenție salarială de 100 % (aproximativ 24 000 EUR) pentru angajarea unui șomer de lungă durată pentru o perioadă de un an, ca parte integrantă a condițiilor contractuale, și care a fost inclusă în prețul fix al contractului.

Salariile șomerilor de lungă durată sunt în prezent acoperite în cea mai mare parte printr-un grant acordat de Jobcentre în temeiul unei legi noi („Teilhabeengesetz” în limba germană), care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2019. Scopul legii este de a oferi un sprijin semnificativ persoanelor care pot fi încadrate în muncă și care au dreptul la prestații pentru reintegrarea lor pe piața muncii. Prin urmare, Municipality orașului Dortmund garantează în prezent partenerilor săi contractuali cel puțin 70 % din salariul unui șomer de lungă durată pentru o perioadă de un an. Contractantul va plăti maximum 30 % din salariul șomerului de lungă durată.

În 2020, bugetul Municipality orașului Dortmund se va ridica la 114 500 EUR pentru a acoperi subvențiile salariale în cadrul procedurilor de achiziții publice. Pentru perioada 2021-2029, bugetul anual alocat municipalității va fi de 208 500 EUR. Se preconizează că anual vor fi angajați în acest mod între 55 și 60 de șomeri de lungă durată.

Instrumentul

- Articolul 70 privind condițiile de executare a contractului din Directiva 2014/24/UE.
- Hotărârea nr. 07209-17 a Consiliului local al orașului Dortmund din 6 aprilie 2017.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipality orașului Dortmund

- Sprijin pentru integrarea clauzei sociale: Biroul de asistență socială („Sozialamt“), Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă („Jobcenter“) și Agenția pentru Dezvoltare Economică din Dortmund („Wirtschaftsförderung Dortmund“)
- Furnizori de servicii contractați

Impactul social

- Prevenirea șomajului de lungă durată: În ultimii doi ani, 160 de șomeri de lungă durată au fost încadrați în muncă ca urmare a implicării în procedurile de achiziții.
- Crearea unei oportunități pentru grupul-țintă de a participa la viața socială.
- Creșterea gradului de sensibilizare în rândul actorilor implicați cu privire la obstacolele și problemele sociale ale șomajului de lungă durată.
- Reinițializarea ciclului generațional stabilit al șomerilor de lungă durată pentru a preveni șomajul de lungă durată în cadrul generațiilor viitoare ale familiilor afectate.
- Transformarea prestațiilor sociale primite într-o oportunitate reală de plată pentru a spori încrederea în sine a șomerilor de lungă durată, oferindu-le un salariu în locul unei prestații sociale.
- Reducerea fondurilor necesare pentru sprijinul social pe termen lung.

Alte beneficii

- Municipality a creat un serviciu specific pentru a consilia potențialii ofertanți cu privire la modul de integrare a șomerilor de lungă durată prin intermediul procedurilor de achiziții („centru de servicii pentru locuri de muncă la nivel local“).

Lecții învățate și provocări viitoare

- Experiența practică indică multe oportunități ale abordării. În viitor, Municipality orașului Dortmund intenționează să sporească sprijinul acordat ofertanților și potențialilor contractanți pentru a oferi locuri de muncă șomerilor de lungă durată în cadrul întreprinderilor. În plus, vor fi oferite noi abordări de finanțare socială pentru a crește numărul potențialilor participanți.

Persoană de contact

Aiko Wichmann, Centrul de achiziții, Municipality orașului Dortmund, awichmann@stadtdo.de

57. Ghișeul unic pentru integrarea clauzelor sociale în La Rochelle

Denumirea autorității de achiziție, țara: La Rochelle, Franța

Sectorul produselor sau al serviciilor: lucrări, servicii de curățenie, articole textile și, pe bază de proiect-pilot, produse alimentare

Introducere și obiectivele achizițiilor

Timp de mai mulți ani, Departamentul pentru ocuparea forței de muncă și învățământ superior din cadrul unității administrative care acoperă orașul La Rochelle și zona metropolitană înconjurătoare (Communauté d'Agglomération de La Rochelle – CDA) și-a unit forțele cu Municipality orașului La Rochelle, cu furnizorul de locuințe sociale Atlantic Aménagement și Oficiul pentru locuințe sociale din cadrul unității administrative care acoperă orașul La Rochelle și zona metropolitană înconjurătoare pentru a îmbunătăți aplicarea clauzelor sociale în cadrul procedurilor locale de achiziții publice.

În 2016, aceste patru entități publice au creat un ghișeu unic („guichet unique”) pentru integrarea sistematică a clauzelor sociale în toate contractele lor relevante (de achiziții de lucrări, de servicii de curățenie, de articole textile și, pe bază de proiect-pilot, de produse alimentare).

CDA acționează ca principal partener și facilitator, care îi ajută pe achizitorii din cadrul consorțiului să integreze criteriile și clauzele sociale în ofertele lor, oferindu-le sprijin furnizorilor să le respecte în mod corect și monitorizând punerea în aplicare a acestora. Fiecare partener a sprijinit financiar ghișeul unic începând din 2017, când și-a început oficial activitatea. Acordul de parteneriat cuprinde o misiune, proceduri operaționale și organisme de coordonare și monitorizare.

Obiect

Licitațiile relevante vizează în principal întreținerea spațiilor verzi, serviciile de curățenie și materiale textile pentru articole de îmbrăcăminte de lucru. În plus, în prezent se desfășoară un proiect-pilot pentru achiziționarea de produse alimentare.

Stadiul achiziției și criterii

Misiunea ghișeului unic este de a revizui sistematic documentele achizițiilor publice ale entităților asociate, cu scopul de a introduce și de a îmbunătăți clauzele sociale. Clauzele vizează în principal încadrarea în muncă a persoanelor dezavantajate din punct de vedere social prin includerea unui „timp de inserție socială” specific (în limba franceză, „Heures d’insertion” sau ore de muncă efectuate de persoane care au nevoie de asistență socială) sub formă de clauze sociale de executare în contractele de achiziții publice.

Rolul facilitatorului în cadrul procesului de achiziții publice poate fi împărțit în opt etape:

1. aprobarea clauzelor sociale din programul pentru achizițiile publice viitoare;
2. identificarea loturilor adecvate pentru clauzele sociale și calcularea „timpului de inserție socială” eligibil pentru executarea contractului;
3. asistență pentru redactarea clauzelor relevante în cadrul procedurii de achiziții publice. Ghișeul unic sprijină autoritățile contractante și ofertanții, asigurând un proces deschis, neutru și transparent;
4. informarea întreprinderilor relevante și invitarea acestora să depună oferte. Sprijinul acordat ofertanților se limitează la asistență și la furnizarea de informații de natură administrativă și birocratică și este pus la dispoziția tuturor ofertanților interesați;

5. participarea la reuniunea inițială pentru achizițiile relevante, furnizând informații relevante cu privire la clauzele sociale;
6. sprijinirea întreprinderilor în cadrul procedurii de depunere a cererilor referitoare la clauzele sociale și la includerea timpilor de inserție în contract;
7. urmărirea și monitorizarea aplicării „orelor de inserție socială” necesare;
8. efectuarea evaluării cantitative și calitative a acțiunii întreprinse.

Obiectivul de politică socială și/sau standarde de referință

Prin activitatea sa, CDA urmărește să coreleze și să faciliteze activitățile autorităților publice și ale întreprinderilor ofertante în ceea ce privește aplicarea și executarea clauzelor sociale în contractele lor. Clauzele sociale puse în aplicare favorizează reducerea ratelor șomajului, în special pentru grupurile defavorizate. Clauzele sunt incluse în ofertele pentru contracte de achiziții de servicii și de bunuri, de servicii intelectuale și structuri pentru integrarea persoanelor prin activități economice. Grupul-țintă de persoane eligibile este definit de Codul muncii din Franța, în conformitate cu orientările stabilite de Ministerul Economiei cu privire la introducerea clauzelor sociale în procedurile de achiziții publice. Obiectivul principal este de a promova clauzele sociale, de a implica mai mulți actori și de a asigura o concurență echilibrată și loială.

Recrutarea este efectuată în mod direct sau prin intermediul persoanelor din cadrul serviciilor naționale de ocupare a forței de muncă prin subcontractare sau cocontractare.

Verificare

Personalul ghișeului unic monitorizează în mod regulat desfășurarea activităților și aplicarea așa-numitelor „ore de inserție socială” prin efectuarea de vizite la fața locului și prin verificări periodice efectuate de personalul său administrativ. Personalul din cadrul CDA efectuează vizite periodice la fața locului la întreprinderea câștigătoare pentru a verifica punerea în aplicare efectivă a măsurilor convenite în contract. De asemenea, CDA efectuează verificări periodice ale materialului administrativ.

Instrumentul

- Articolul 70 privind condițiile de executare a contractelor din Directiva 24/14/UE.
- Articolul 5213-13 privind atelierile protejate și articolul 5132-4 privind întreprinderile pentru persoanele cu dizabilități și defavorizate din Codul muncii din Franța.

Actori

- Autoritatea contractantă: Consorțiul CDA, care include:
  - Municipality orașului La Rochelle
  - Unitatea administrativă care acoperă orașul La Rochelle și zona metropolitană înconjurătoare și careia i-au fost delegate anumite competențe politice de către 28 de municipalități locale din regiunea Nouvelle-Aquitaine
  - Furnizorul de locuințe sociale Atlantic Aménagement
  - Oficiul pentru locuințe sociale din cadrul unității administrative care acoperă orașul La Rochelle și zona metropolitană înconjurătoare
  - Port Atlantique La Rochelle, care a devenit al cincilea partener în 2018
- Alte entități influențate de activitățile desfășurate de CDA sunt:
  - Serviciile locale de ocupare a forței de muncă
  - Întreprinderile sociale care beneficiază de sprijin pentru a licita pentru contracte de achiziții publice și angajații acestora

Impactul social

În 2018, ghișeul unic a asigurat 64 326 de „ore de inserție socială”, echivalentul a 40 de contracte de muncă cu normă întreagă, pe parcursul executării diferitelor contracte de achiziții publice ale autorităților contractante partenere. Succesul inițiativei poate fi marcat de faptul că numărul de ore din 2018 indică o creștere de 70 % față de 2017.

De exemplu, în 2018, 205 persoane [persoane aflate în căutarea unui loc de muncă pe termen lung, beneficiari ai RSA („revenu de solidarité active” - venitul de solidaritate activă) etc.] au lucrat în temeiul unor contracte de servicii de curățenie; dintre acestea, 25 % aveau vârste mai mici de 26 de ani. 34 de contracte pentru lucrări de construcții, lucrări de renovare și de servicii sociale au inclus clauze sociale, 228 de loturi și 104 întreprinderi aplicând „ore de inserție socială”. Majoritatea contractelor de muncă (90 %) atribuite în urma acestor proceduri de achiziții au inclus „ore de inserție socială”.

Alte beneficii

Pentru a crește gradul de sensibilizare în rândul publicului cu privire la aspectele sociale și implicarea întreprinderilor și a lucrătorilor, ghișeul unic a creat cinci premii:

- Premiul pentru cea mai bună dezvoltare a carierei (pentru lucrători)
- Premiul pentru performanțe de învățare la locul de muncă (în limba franceză, „Prix de l'Alternance”) (pentru lucrători)
- Premiul pentru angajament social (pentru întreprinderi)
- Premiul pentru locurile de muncă cele mai durabile (pentru întreprinderi)
- Un premiu special pentru activitățile sociale desfășurate (pentru întreprinderi)

Cea de a doua ceremonie de decernare a premiilor a avut loc în 2018, cu ocazia celei de a doua reuniuni a părților interesate din cadrul Camerei pentru economie socială și solidară, dedicată clauzelor sociale din domeniul achizițiilor publice.

Inițiativa a atras, de asemenea, atenția internațională: în cadrul Forumului mondial al economiei sociale desfășurat la Bilbao în 2018, ghișeul unic a fost prezentat unui număr de 1 700 de participanți.

Lecții învățate și provocări viitoare

- În 2018, Autoritatea portuară „Port Atlantique La Rochelle” s-a alăturat parteneriatului. În consecință, achizițiile sale vor include, de asemenea, clauze sociale monitorizate de ghișeul unic.
- Pentru a-și spori gradul de implicare la nivel local, următoarea etapă a ghișeului unic va fi crearea unui anuar al părților interesate de la nivel local („Annuaire des acteurs locaux”). Primul proiect de anuar a fost publicat în anul 2018. Următorul pas pentru ghișeul unic va fi integrarea clauzelor sociale în mai multe sectoare de achiziții.

Persoane de contact

Laurence Cesbron, director adjunct, RESECO,
laurence.cesbrorn@resco.fr, 0241724080, (persoană de contact principală)

Axelle Chapuis, responsabil cu dezvoltarea economiei sociale, Serviciul de ocupare a forței de muncă pentru orașul La Rochelle și zona metropolitană înconjurătoare, axelle.chapuis@agglo-larochelle.fr (persoană de contact secundară),

Mireille Jassine Le Guen, director, Serviciul de ocupare a forței de muncă pentru orașul La Rochelle și zona metropolitană înconjurătoare, mireille.jassin-le-guen@agglo-larochelle.fr (persoană de contact secundară)

58. Rețeaua de facilitatori care sprijină încadrarea în muncă a persoanelor defavorizate prin intermediul achizițiilor publice în regiunea Grand Est (Franța)

Denumirea autorității de achiziție, țara: Conseil Régional Grand-Est, Franța

Sectorul produselor sau al serviciilor: diverse

Introducere/obiectivele achizițiilor

Facilitorii sunt actori esențiali în punerea în aplicare a achizițiilor publice responsabile social în regiunea franceză Grand-Est. Acționând ca intermediari, facilitatorii corelează ambiția socială a autorităților contractante cu posibilitățile oferite de operatorii care participă pe piețele achizițiilor publice.

Punerea în aplicare a achizițiilor publice responsabile social de către autoritățile contractante din regiune ia diferite forme. Cu toate acestea, alături de promovarea contractelor rezervate și de împărțirea pe loturi, introducerea clauzelor de angajare drept condiții de executare a contractelor este utilizată ca instrument esențial pentru promovarea incluziunii profesionale a persoanelor îndepărtate de piețele muncii. Pentru a sprijini acest obiectiv, facilitatorii joacă un rol esențial în mobilizarea și însoțirea diferiților actori care pot contribui la punerea în aplicare cu succes a unor astfel de clauze privind ocuparea forței de muncă datorită legăturilor lor cu grupurile defavorizate. Printre acești actori se numără, printre altele, întreprinderile sociale, serviciile de ocupare a forței de muncă (maisons d'emploi), serviciile sociale (Plans Locaux pour l'Insertion et l'Emploi) sau ONG-urile.

În prezent, rețeaua de facilitatori din regiunea Grand-Est este formată din peste 30 de membri ai personalului care își desfășoară activitatea în întreaga regiune în strânsă cooperare și dialog cu autoritățile contractante (consiliu regional, municipalități etc.) și cu organizațiile menționate mai sus. Rețeaua de facilitatori este finanțată de autoritatea regională, de municipalități și de alte autorități și servicii publice din regiune.

Stadiul achiziției și criterii

Facilitorii au diferite funcții care acoperă întregul ciclu de achiziții. În special, facilitatorii contribuie la modelarea achizițiilor publice într-un mod mai social.

Planificarea pe termen lung și elaborarea procedurilor

- Colaborarea dintre autoritățile contractante și facilitatori este susținută de o planificare pe termen lung a oportunităților de angajare pentru persoanele defavorizate prin intermediul achizițiilor publice și a nevoilor autorităților contractante. Facilitorii efectuează periodic vizite la autoritățile contractante din regiune și discută cu acestea planurile de achiziții publice viitoare (de obicei, în următoarea perioadă de 1-2 ani). Această perspectivă pe termen lung le permite facilitatorilor să cartografieze oportunitățile viitoare, să identifice nevoile specifice (și anume, sectoare, tipuri de ocupații, sarcini, nevoi de formare, numărul de ore) și să aprovizioneze piața în consecință.
- Datorită cunoștințelor și legăturii strânse cu realitatea de pe teren, facilitatorii pot contribui, de asemenea, la modelarea procedurilor de contractare încă din etapa de elaborare a acestora. De exemplu, facilitatorii furnizează informații esențiale în ceea ce privește grupurile eligibile, serviciile care pot face obiectul clauzelor privind ocuparea forței de muncă și volumul de muncă rezonabil (calcularea numărului de ore).

Anticipare

- O viziune pe termen lung se aplică, de asemenea, în relația dintre facilitatori, întreprinderile sociale și alți actori implicați în domeniul ocupării forței de muncă favorabile incluziunii. Acest lucru contribuie la anticiparea cererilor de competențe și a nevoilor de formare care vor asigura

respectarea pe deplin a clauzelor de angajare și vor promova sinergii între actori în consecință (și anume, serviciile de ocupare a forței de muncă și furnizorii de cursuri de formare).

- Facilitatorii identifică, de asemenea, nevoile în materie de capacități. Facilitatorii sunt cei mai în măsură să identifice operatorii cu potențial de acces pe piețele achizițiilor publice, fie în calitate de ofertanți, fie în calitate de organizații/servicii de îndrumare a angajaților, dar care nu dispun de cunoștințe sau de capacitatea necesare în acest sens. Pentru a acoperi aceste lacune, autoritățile contractante oferă cursuri de formare adaptate nevoilor și actorilor identificați de facilitatori. Cursurile de formare au o abordare eminentemente practică și au ca scop să îi sprijine pe potențiali ofertanți să „citească” în mod corespunzător invitațiile la procedurile de ofertare și să răspundă cerințelor în mod eficace. Astfel de cursuri de formare pot, de asemenea, să abordeze etapele ulterioare procedurii de achiziții, indicându-le ofertanților necâștigători cum să evite repetarea greșelilor din trecut.

Însoțire

- Facilitatorii însoțesc operatorii economici și autoritățile contractante pe parcursul întregului ciclu al achizițiilor. Legătura și dialogul dintre autoritățile contractante, facilitatori și operatori sunt menținute în permanență. Acestea vizează identificarea potențialilor ofertanți și sprijinul pentru elaborarea propunerilor și se pot extinde până în etapa de monitorizare a contractelor, mediind între cele două părți și oferind sprijin operatorilor pentru o bună executare a contractelor atunci când apar probleme pe parcursul executării acestora.

În timp ce rolul facilitatorilor este esențial pentru mobilizarea actorilor cu o viziune socială, autoritățile contractante au întreprins acțiuni complementare cu un obiectiv similar. În acest sens, autoritățile contractante organizează evenimente de colaborare rapidă în rețea în întreaga regiune între ei și cu întreprinderile sociale pentru o mai bună cunoaștere reciprocă. Aceste evenimente, denumite ESSpresso, au ca scop promovarea accesului operatorilor din domeniul economiei sociale pe piețele achizițiilor publice. Datorită cunoștințelor dobândite, sesiunile tind să stimuleze activitatea de aprovizionare a autorităților contractante. Informațiile sunt transmise, de asemenea, facilitatorilor, care le încorporează în rezerva lor de cunoștințe.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- Oferirea de oportunități de ocupare durabilă a forței de muncă pentru persoanele îndepărtate de piețele muncii și care sunt expuse riscului de excluziune socială.
- Promovarea accesului operatorilor din domeniul economiei sociale pe piețele achizițiilor publice.
- Extinderea spațiului pentru achizițiile publice responsabile social prin asigurarea unei mai bune interacțiuni și înțelegeri între autoritățile contractante, potențialii ofertanți și alte părți interesate relevante, cum ar fi serviciile publice și organizațiile societății civile.
- Creșterea gamei de servicii, de sarcini și de profiluri ale angajaților care pot beneficia de clauze privind ocuparea forței de muncă.

Instrumentul

- Articolul 20 privind contractele rezervate și articolul 40 privind consultările preliminare ale pieței.
- Autoritățile contractante din Franța care efectuează achiziții în valoare de peste 100 de milioane EUR pe an, cum ar fi autoritatea regională din Grand-Est, sunt obligate să adopte și să publice o strategie de promovare a achizițiilor publice verzi și responsabile social, așa-numita SPASER (Schéma de promotion des achats publics socialement et écologiques responsables). Această obligație este rezultatul Legilor nr. 856/2014 privind economia socială și solidară (articolul 13) și nr. 992/2015 privind tranziția energetică pentru o creștere verde (articolul 76). Strategia SPASER pentru regiunea Grand-Est a stabilit ca prioritate promovarea achizițiilor publice responsabile social și consideră rețeaua de facilitatori ca fiind esențială pentru atingerea acestui obiectiv.

Actori

- Referința generală pentru SRPP în rândul autorităților contractante din regiune: Consiliul regional al regiunii Grand-Est.
- Autoritățile contractante din regiune (consiliu regional propriu-zis, municipalități, servicii publice etc.).
- Facilitatori, care acționează ca intermediari între autoritățile contractante, operatorii economici și părțile interesate, pentru a facilita punerea în aplicare a achizițiilor publice responsabile social.
- Întreprinderi sociale.
- Toți ceilalți actori implicați în promovarea incluziunii profesionale în rândul persoanelor îndepărtate de piețele muncii.
- Persoane îndepărtate de piețele muncii.

Impactul social

- Rețeaua de facilitatori și strategia generală de promovare a achizițiilor publice responsabile social în regiune au promovat incluziunea pe piața muncii a persoanelor îndepărtate de piața muncii. Ca urmare a acestor acțiuni, gama de sarcini și de servicii efectuate în temeiul unor astfel de dispoziții s-a extins considerabil, de la serviciile obișnuite, cum ar fi grădăritul, construcțiile și alte forme de muncă manuală, la cele intelectuale, în parte ca urmare a numărului mare de tineri calificați expuși riscului de excludere. Creșterea posibilităților a schimbat mentalitatea autorităților contractante și ideile acestora cu privire la ceea ce se poate realiza cu ajutorul SRPP.
- Introducerea generalizată a clauzelor de angajare i-a determinat pe angajatori să caute profiluri diferite de angajați pentru executarea contractelor de achiziții publice. Facilitatorii au fost esențiali pentru corelarea acestei cereri tot mai mari de locuri de muncă favorabile incluziunii cu oferta disponibilă în cadrul întreprinderilor sociale de integrare profesională (WISE), al serviciilor sociale și de ocupare a forței de muncă sau al ONG-urilor care își desfășoară activitatea în regiune.
- Planificarea pe termen lung a achizițiilor publice este esențială pentru a corela aceste nevoi cu acțiunile de formare și de perfecționare din regiune. În cazul în care există o idee clară privind nevoia de competențe pe termen lung pentru executarea contractelor, se pot stabili acțiuni și obiective de perfecționare în consecință. În consecință, acest lucru declanșează sinergii între diferiți actori și părți interesate și permite investiții în acțiuni de formare cu o perspectivă pe termen lung.
- Planificarea generală a achizițiilor publice favorizează, de asemenea, mutualizarea oportunităților de incluziune profesională, atunci când angajații pot lucra în temeiul unor contracte diferite și, prin urmare, pot avea parcursuri stabile de incluziune în muncă.
- Facilitatorii au fost esențiali pentru dezvoltarea de parteneriate între întreprinderile sociale și întreprinderile tradiționale. Pe de o parte, astfel de parteneriate ajută întreprinderile sociale să aibă acces pe piețele achizițiilor publice. Pe de altă parte, acestea pot ajuta întreprinderile tradiționale, de asemenea, să pună în aplicare considerentele sociale cuprinse în proceduri.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Este esențial ca autoritatea regională și facilitatorii să își actualizeze periodic relația cu întreprinderile sociale și cu organizațiile-umbrelă ale acestora. Acest lucru este esențial pentru a cunoaște și a înțelege apariția unor noi actori, modele de afaceri și posibilități pentru piețele achizițiilor publice. De asemenea, este esențial să se înțeleagă modul în care furnizorii abordează considerentele sociale și dacă sunt necesare adaptări. Acest aspect face parte din activitatea zilnică a facilitatorilor, însă ar fi necesară o abordare mai sistematică.
- Un element esențial al interacțiunilor periodice ale facilitatorilor cu toate părțile relevante vizează explorarea de noi activități, servicii și sarcini în cazul cărora ar putea fi aplicate clauze de angajare. În

acest sens, este imperativ ca autoritățile contractante să poată acționa ca o pârghie pentru dezvoltarea de activități în domeniul economiei sociale dincolo de sectorul mai tradițional.

Persoană de contact

DI Hervé Formell, RTES/Conseil Régional Grand-Est, șeful Direcției de achiziții publice responsabile social,
Herve.Formell@grandest.fr

59. Elaborarea de clauze privind incluziunea socială pe piețele achizițiilor publice din Grand Paris Sud Est Avenir (Franța)

Denumirea autorității de achiziție, țara: Grand Paris Sud Est Avenir (GPSEA) - Établissement Public Territorial de la Métropole du Grand Paris, Franța

Sectorul produselor sau al serviciilor: diverse

Introducere/obiectivele achizițiilor

De la sfârșitul anului 2017, Grand Paris Sud Est Avenir are o strategie privind achizițiile publice, care vizează planificarea procedurilor de contractare în fiecare etapă pentru a identifica, a monitoriza și a măsura oportunitățile concrete de a obține impacturi sociale, de mediu și financiare în urma achizițiilor publice. Strategia se bazează pe cinci obiective principale:

- eficiența cheltuielilor publice, prin intermediul unor proceduri de achiziții bazate nu numai pe respectarea legislației, ci și pe o abordare economică bazată pe costurile pe ciclu de viață;
- incluziunea socială, prin includerea considerentelor sociale, a criteriilor sociale sau a contractelor rezervate.
- reducerea impactului asupra mediului, susținută de un accent sporit pe calitatea produselor și a materialelor și de o atenție sporită acordată proceselor de producție care integrează criteriile de mediu pe piețele publice;
- promovarea unui acces sporit la piețele achizițiilor publice pentru microîntreprinderi și pentru întreprinderile mici și mijlocii, prin proceduri simplificate în etapa de licitație;
- sporirea sprijinului pentru inovare, susținut de poziția de lider a autorităților publice în promovarea și dezvoltarea inovațiilor care răspund nevoilor societale și teritoriale.

Achizițiile publice reprezintă o pârghie pentru punerea în aplicare a politicilor publice, în special în ceea ce privește incluziunea socială. Recunoscând acest lucru, GPSEA a decis să mobilizeze diferitele opțiuni puse la dispoziție de noua legislație privind achizițiile publice pentru a promova accesul la locuri de muncă pentru toate persoanele din zona metropolitană, în special pentru persoanele îndepărtate de piețele muncii.

În acest scop, GPSEA colaborează strâns cu facilitatorul clauzelor sociale, Association Pôles Compétence Initiative (P.C.I. 94), pentru a integra dispozițiile sociale cu accent pe ocuparea forței de muncă în cadrul procedurilor de contractare.

GPSEA a inițiat abordarea strategică a achizițiilor publice responsabile social prin elaborarea unui plan de acțiune privind achizițiile publice care enumeră toate procedurile care urmează să fie lansate într-un anumit an. Această listă este comunicată facilitatorului, care încearcă să coreleze nevoile în materie de achiziții publice cu nevoile de incluziune socială și profesională pe care le-a identificat în teritoriu.

Rolul facilitatorului este esențial în identificarea grupurilor-țintă pentru incluziune, a aptitudinilor și a competențelor disponibile și în evaluarea potențialului achizițiilor publice de a răspunde la acestea datorită unei mai bune înțelegeri a nevoilor lor sociale pe teren. Prin urmare, spațiul de manevră pentru achizițiile publice responsabile social este mai mare decât în cazul în care autoritatea contractantă ar urmări să pună în aplicare ea însăși considerentele sociale.

Obiect

De exemplu, această abordare a fost utilizată de GPSEA pentru a aborda achiziționarea de jocuri și de jucării în cadrul rețelei de librării media și de jucării din regiune.

Stadiul achiziției și criterii

Această procedură a fost lansată în iunie 2018 și publicată online la adresa AchatPublic.com. Contractul a fost împărțit în patru loturi, dintre care unul era rezervat operatorilor economici care angajează persoane cu dizabilități (Établissement et service d'aide par le travail, ESAT) sau persoanelor aflate în situații defavorizate (structures d'insertion par l'activité économique, SIAE). Anterior, facilitatorul efectuase o serie de activități premergătoare achiziției pentru a identifica potențiali candidați din rândul operatorilor din domeniul economiei sociale.

Contractul a fost atribuit societății Rejoué, o organizație fără scop lucrativ care gestionează o întreprindere socială de incluziune profesională (WISE). Rejoué a pus în aplicare cu succes o abordare unică a integrării profesionale a persoanelor îndepărtate de piețele muncii din Ile-de-France, pe baza unor căi individualizate către locuri de muncă durabile pentru diferite grupuri expuse riscului de excluziune socială. Rejoué a angajat 212 persoane începând din 2012. Activitatea sa se bazează pe colectarea, curățarea, repararea și vânzarea jucăriilor de ocazie. Pe lângă obiectivele sale sociale, Rejoué contribuie, de asemenea, la durabilitatea mediului prin reducerea deșeurilor și promovarea reutilizării.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- Încurajarea integrării persoanelor îndepărtate de ocuparea unui loc de muncă, prin intermediul unui contract rezervat pentru WISE-uri, pentru a aborda lacunele în materie de ocupare a forței de muncă din teritoriu.
- Promovarea sporirii accesului la achizițiile publice al actorilor care se ocupă de grupuri defavorizate specifice.

Valoarea contractului

Valoarea maximă a contractului de achiziții de jucării (patru loturi) este de 164 000 EUR pentru o perioadă de patru ani. Lotul rezervat are o valoare de 12 000 EUR pentru o perioadă de patru ani.

Valoarea aproximativă a tuturor contractelor lansate de GPSEA care conțin clauze sociale este de 2 milioane EUR pe an.

Instrumentul

- Articolul 20 privind contractele rezervate din Directiva 2014/24/UE.
- Această dispoziție este consacrată în legislația franceză prin articolul L2113 din Codul achizițiilor publice, care stabilește procentul minim de 50 % de lucrători cu dizabilități sau defavorizați).

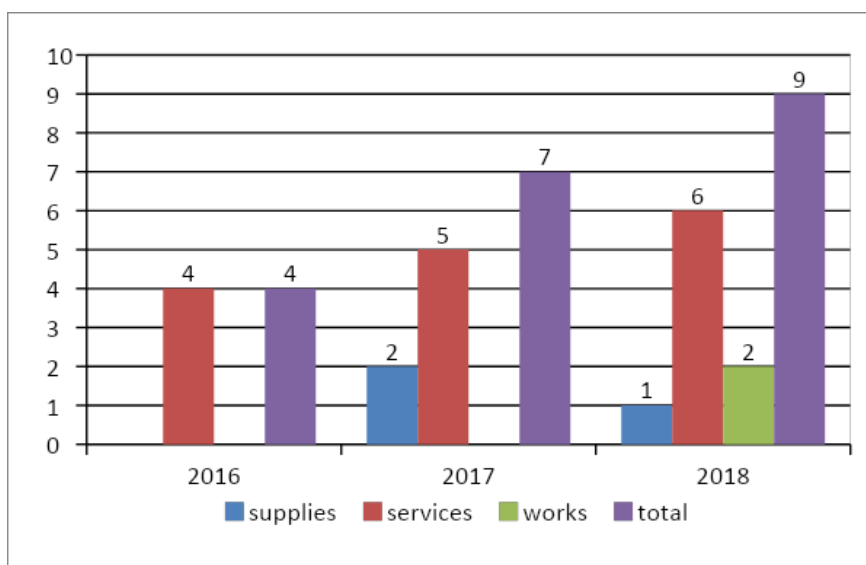
Actori

- Autoritatea contractantă: Grand Paris Sud Est Avenir.
- Asociația Pôles Compétence Initiative 94 în calitate de facilitator, acționând ca intermediar între autoritatea contractantă, operatorii economici și părțile interesate, pentru a permite punerea în aplicare a achizițiilor publice responsabile social și, în special, integrarea persoanelor defavorizate în executarea contractelor.
- Întreprinderile sociale de integrare profesională care angajează diferite grupuri-țintă, cum ar fi persoanele cu dizabilități (ESAT) sau alte grupuri dezavantajate (SIAE).

- Întreprinderile tradiționale, care sunt în strânsă legătură cu facilitatorii pentru a asigura punerea în aplicare a clauzelor de angajare atunci când sunt incluse în proceduri, îndrumând angajații și monitorizând executarea adecvată a contractelor.

Impactul social

- În perioada 2016-2018, procedurile de achiziții publice care includeau clauze sociale vizând promovarea oportunităților de angajare pentru toate persoanele s-au dublat în cadrul GPSEA. O astfel de creștere demonstrează succesul tot mai mare al autorităților contractante în utilizarea achizițiilor publice ca instrument de abordare a nevoilor de incluziune socială și profesională în zona metropolitană Grand Paris.
- Graficul de mai jos prezintă numărul de contracte lansate care au inclus clauze sociale (și anume, condiții de executare, criteriile de selecție, contracte rezervate etc.)

Sursă: GPSEA

- GPSEA s-a angajat să își dezvolte întregul potențial prin proiecte ambițioase privind infrastructurile de transport și mobilitate (cum ar fi Teléval, Tégéval, Altival), infrastructuri de afaceri (cum ar fi Ballastière Nord, Duvauchelle Est în Créteil - înființarea Maison du Handball) sau lucrările publice ale Grand Paris Express (de exemplu, ligne sud 15).
- Astfel de proiecte reprezintă o gamă largă de oportunități pentru achizițiile publice de a valorifica competențele și profilurile noi sau neutilizate în clauzele de angajare și achizițiile publice responsabile social în general (de exemplu, activități care necesită calificări înalte/activități intelectuale, servicii administrative, servicii de întreținere, construirea și renovarea sau întreținerea clădirilor și a monumentelor publice).

Lecții învățate și provocări viitoare

- Abordarea elaborată de GPSEA se aplică tuturor autorităților publice regionale și teritoriale. Autoritățile contractante ar trebui să își consolideze ambiția de a pune în aplicare achiziții publice responsabile social în planificarea pe termen lung a procedurilor. Anticiparea va permite autorităților contractante să evalueze mai bine oportunitățile și fezabilitatea considerentelor sociale în cadrul fiecărei proceduri. Anticiparea este esențială pentru organizarea activităților de aprovizionare, care sunt esențiale pentru înțelegerea potențialului anumitor sectoare (operatori din domeniul economiei sociale, WISE-uri) și pentru integrarea în consecință a considerentelor sociale.
- În acest scop, facilitatorii reprezintă un instrument esențial pentru a sprijini corelarea nevoilor de contractare și de incluziune socială, inclusiv prin acordarea de asistență pentru elaborarea cerințelor procedurale.

- Pe termen lung, va fi esențial să se extindă gama de grupuri-țintă care beneficiază de considerente sociale (și, în special, de clauzele de angajare), de exemplu, la sectorul serviciilor.

Persoană de contact

Dna Aurore CARO, șeful Departamentului Achiziții de Proiecte, Grand Paris Sud Est Avenir
acarо@gpsea.fr, +33 141943197

60. Un protocol privind achizițiile publice responsabile social în Girona, bazat pe sprijin politic și parteneriat între părțile interesate

Denumirea autorității de achiziție, țara

Municipalitatea orașului Girona, Spania

Sectorul produselor sau al serviciilor: Politici – grădinarit, curățenie, colectarea deșeurilor etc., în funcție de fiecare contract.

Introducere/obiectivele achizițiilor

Protocolul privind achizițiile publice responsabile social al Municipalității orașului Girona a fost adoptat la 13 octombrie 2014, cu obiectivul de a promova contractele rezervate și considerentele sociale, în special clauzele de angajare, în cadrul procedurilor de contractare lansate de autoritatea locală. Dispozițiile protocolului au fost adaptate pentru o perioadă de cinci ani și au integrat oficial noile dispoziții sociale incluse în legislația spaniolă de transpunere a Directivei 2014/24/UE privind achizițiile publice. Protocolul este disponibil [aici](#) (în limba catalană).

În toate cazurile, obiectivul este de a permite un acces sporit la locuri de muncă pentru șomerii de lungă durată și pentru persoanele care aparțin altor grupuri defavorizate, cum ar fi femeile care au fost victime ale violenței sexuale sau domestice, tinerii care provin din instituții de plasament, persoanele care se confruntă cu sărăcia și persoanele încadrate în muncă expuse riscului de excluziune socială din cauza sărăciei și a altor forme de precaritate.

Protocolul stabilește tipul de contracte care vor fi rezervate atelierelor protejate, întreprinderilor sociale de incluziune profesională (WISE) și altor tipuri de operatori din domeniul economiei sociale care vizează incluziunea profesională și socială a persoanelor expuse unor diferite forme de defavorizare. Protocolul stabilește, de asemenea, alocarea a cel puțin 4 % din totalul cheltuielilor de la nivel local pentru achiziții de bunuri și servicii pentru contractele rezervate. Această sumă nu poate fi mai mică de 1 740 000 EUR pe an în fiecare caz.

Protocolul stabilește, de asemenea, că, în contractele de servicii cu o valoare mai mare de 65 000 EUR pe an, ofertantul căruia i s-a atribuit contractul trebuie să aloce cel puțin 5 % din nevoile de ocupare a forței de muncă pentru executarea contractului persoanelor îndepărtate de piețele muncii sau care se confruntă cu alte forme de defavorizare¹⁷. Serviciile locale de ocupare a forței de muncă și serviciile sociale își desfășoară activitățile în parteneriat cu furnizorii pentru a îndruma lucrătorii și a evalua în comun caracterul adecvat al acestora pentru fiecare contract în cauză. Aceași abordare este utilizată pentru toate formele de achiziții publice. Prin urmare, protocolul se aplică, de asemenea, contractelor de lucrări și concesiunilor cu o valoare egală sau mai mare de 250 000 EUR.

---

¹⁷ Grupurile eligibile sunt enumerate în protocol (articolul 6) și includ: (a) beneficiarii venitului minim; (b) persoanele cu dizabilități; (c) femeile care au fost victime ale violenței sexuale sau domestice; (d) tineri cu vârste cuprinse între 18 și 30 de ani care au beneficiat de servicii de protecție a copilului; (e) delincvenții care au dreptul legal de a lucra și foștii delincvenți în primele 12 luni de la eliberare; (f) persoane care se confruntă cu probleme legate de abuzul de substanțe sau alte forme de dependență care se află în prezent sub tratament; (g) persoanele care nu sunt eligibile pentru un venit minim și care sunt expuse riscului de excluziune socială; (h) persoanele cu vârsta de peste 45 de ani care sunt șomere de cel puțin 2 ani.

Pentru a monitoriza punerea în aplicare a protocolului și progresele înregistrate de acesta, municipalitatea a înființat un Comitet pentru achiziții publice responsabile social, alcătuit din reprezentanți ai autorităților locale (din mai multe partide), ai sectorului economiei sociale, ai organizațiilor patronale, ai sindicatelor și ai responsabililor cu achizițiile.

Stadiul achiziției și criterii

Protocolul pune în aplicare achizițiile publice responsabile social prin intermediul următorilor piloni:

- Contracte rezervate: contractele rezervate vizează o gamă largă de activități și includ, printre altele, servicii de întreținere, servicii poștale, servicii de curățenie și de spălare a rufelor, servicii de alimentație publică, colectarea și transportul deșeurilor, arte grafice și alte forme de servicii de sprijin pentru administrația locală.
- Condiții de performanță: de obicei sub formă de clauze de angajare (aplicabile grupurilor-țintă detaliate mai sus).
- Criterii de atribuire: ponderi mai mari (și anume, peste ponderea necesară de 5 %) ale angajaților îndepărtați de piețele muncii, cuprinse între 5 % și 10 %, în cadrul criteriilor de atribuire.
- Standarde privind munca decentă: pe lângă clauzele sociale obligatorii legate de respectarea standardelor și a condițiilor de muncă aplicabile, protocolul a subliniat respectarea standardelor privind munca decentă și a acordurilor colective în sectoare specifice în care riscurile de nerespectare sunt mai mari. În acest sens, protocolul a avut un rol esențial în abordarea problemelor legate de furnizarea de servicii de îngrijire la domiciliu și a întărit controlul „solvabilității sociale” a contractanților din acest sector prin intensificarea monitorizării și a inspecției performanțelor.

Toate procedurile de contractare urmăresc să includă sub orice formă clauzele sociale menționate mai sus. Cu toate acestea, autoritățile contractante pot decide să nu includă aceste clauze în cazul în care natura contractului nu permite acest lucru. În aceste cazuri, documentele achiziției includ o justificare a motivelor.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Prin cerințele menționate mai sus, Municipalitatea orașului Girona urmărește:

- creșterea accesului la locuri de muncă pentru persoanele îndepărtate de piețele muncii și expuse riscului de excluziune socială;
- crearea unui mediu propice pentru ocuparea forței de muncă și condiții de muncă care să permită tuturor cetățenilor să își exercite drepturile sociale și în materie de muncă;
- creșterea accesului întreprinderilor sociale la achizițiile publice.

Valoarea contractului

Prin contracte rezervate, a fost acordată o sumă de 10 700 707 EUR pentru șase ateliere protejate și două întreprinderi sociale de integrare profesională pentru o perioadă de cinci ani.

Instrumentul

- Articolul 18 alineatul (2) privind clauza socială obligatorie, articolul 20 privind contractele rezervate, articolul 67 privind criteriile de atribuire a contractelor și articolul 70 privind condițiile de executare a contractelor legate de ocuparea forței de muncă sau alte clauze sociale din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipality oraşului Girona, într-o abordare coordonată între diferitele sale departamente și servicii, cum ar fi achizițiile publice, serviciile locale de ocupare a forței de muncă și sociale.
- Partenerii sociali, operatorii din domeniul economiei sociale și organizațiile societății civile, în calitate de ofertanți.
- Angajații, inclusiv persoanele îndepărtate de piețele muncii și care aparțin unor diferite grupuri defavorizate.
- Comisia pentru achiziții publice responsabile social, care organizează reuniuni periodice și monitorizează, evaluează și propune noi acțiuni în domeniu.

Impactul social

- În perioada 2014-2019, 75 de persoane expuse riscului de excluziune socială și/sau îndepărtate de piețele muncii au fost angajate pentru executarea contractelor rezervate lansate în conformitate cu cerințele protocolului.

Alte beneficii

- Pe baza experienței pozitive a municipalității, în prezent se lucrează la crearea unui protocol și a unui comitet de achiziții publice responsabile social în provincia Girona.
- Comitetul municipal analizează în prezent posibilitatea de a crește ponderea resurselor alocate de la 4 % la 7 %.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Comitetul a fost esențial pentru promovarea înțelegerii reciproce a provocărilor legate de achizițiile publice pentru diferitele tipuri de actori. Acesta a sporit cunoștințele privind noile oportunități de punere în aplicare a achizițiilor publice responsabile social (servicii, grupuri-țintă), a creat soluții la probleme recurente (de exemplu, implicarea organizațiilor patronale în abordarea nerespectării clauzelor de angajare) etc.
- Creșterea gradului de sensibilizare și consolidarea capacităților în rândul practicienilor sunt esențiale pentru a înțelege pe deplin potențialul operatorilor din domeniul economiei sociale de a se implica în achiziții publice și de a-și îndeplini obiectivele sociale. Un element esențial al acestei comunicări este prezentarea impactului social al contractelor rezervate și al altor forme de achiziții publice responsabile social.
- Parteneriatul dintre operatorii din domeniul economiei sociale: din 2008, Caritas Girona colaborează cu alte organizații și împreună cu acestea au înființat Grupo Èxit, o alianță a întreprinderilor sociale, menită să creeze sinergii în vederea sporirii oportunităților de incluziune profesională în rândul persoanelor cu dizabilități grave și al persoanelor expuse riscului de excluziune socială din orașul Girona și din împrejurimile acestuia.
- În 2012, șase noi organizații s-au alăturat grupului, care, în prezent, își desfășoară activitățile în comun pe piața deschisă. Grupul colaborează cu autoritățile și serviciile publice (cum ar fi Serviciul regional de ocupare a forței de muncă și administrațiile penitenciare și serviciile sociale), cu angajatorii (inclusiv Camera de Comerț), precum și cu școlile. În plus, grupul este reprezentat la nivel instituțional în cadrul Comitetului local pentru achiziții publice responsabile social, al agențiilor locale pentru dezvoltare economică, formare etc.
- Un avantaj important al acestui parteneriat este crearea de consorții între WISE-uri, în special pentru punerea în aplicare a contractelor rezervate. Acest lucru este esențial pentru a depăși atomizarea

întreprinderilor sociale și permite participarea acestora la proceduri de atribuire a unor contracte complete, mai degrabă decât a unor loturi separate.

Persoană de contact

Dna Anna Güell Juanola, secretar general, Associació Clúster Èxit Girona, aguell@caritasgirona.cat, Tel. +34 608 90 61 31

61. Memorandum de înțelegere pentru integrarea socială și profesională a persoanelor cu dizabilități sau defavorizate prin intermediul contractelor rezervate

Denumirea autorității de achiziție: Brescia, Italia

Sectorul produselor sau al serviciilor: Servicii sociale

Introducere/obiectivele achizițiilor

Memorandumul de înțelegere a fost semnat la 11 martie 2019 de către provincia Brescia și Municipality orașului Brescia, Asociația Municipalităților din Brescia, secretari municipali și provinciali din cadrul Asociației Profesionale Naționale „GB Vinghenzi” și Confcooperative Brescia. Acesta este un instrument de cooperare între sectorul public și cel privat și de atribuire a contractelor rezervate în temeiul articolului 20 din Directiva 2014/24/UE și al articolului 112 din Decretul legislativ nr. 50/2016 din Italia.

Obiectivul este de a oferi mai multe oportunități de angajare persoanelor cu dizabilități sau defavorizate și segmentelor mai slabe ale pieței muncii prin implicarea cooperativelor sociale de tip B în achizițiile publice. Grupul de lucru comun format din semnatari ai memorandumului de înțelegere, care include provincia și Municipality orașului Brescia, Asociația Municipalităților din Brescia, secretari municipali și provinciali din cadrul Asociației Profesionale Naționale „GB Vinghenzi” și Confcooperative Brescia, a elaborat o serie de instrumente pentru gestionarea contractelor rezervate cooperativelor sociale de tip B.

Memorandumul de înțelegere este considerat important datorită abordării sale bazate pe colaborare. Brescia are un istoric în ceea ce privește abordările bazate pe colaborare; de fapt, prima cooperativă de solidaritate socială și primul consorțiu italian de cooperative sociale au fost înființate în Brescia în 1963 și, respectiv, în 1983. De-a lungul anilor, această tradiție a contribuit la crearea unui sistem local de politici active în domeniul muncii care vizează integrarea pe piața muncii a grupurilor defavorizate.

Aceasta a condus, de asemenea, la dezvoltarea dimensiunii antreprenoriale a cooperativelor sociale de tip B. Datele din 2017 arată că pe teritoriul Bresciei există aproximativ 110 cooperative cu aproximativ 1 365 de angajați.

Stadiul achiziției și criterii

Acest memorandum de înțelegere vizează etapa de achiziții. Contractele de achiziții publice sunt atribuite cooperativelor sociale (și consorțiilor acestora) cu următoarele caracteristici: experiență de lucru cu persoane cu dizabilități sau cu persoane defavorizate (aceste persoane reprezentând cel puțin 30 % din angajați în cadrul structurii lor organizaționale) și abordare holistică a integrării (de exemplu, sprijin la locul de muncă, cursuri de formare, acces la servicii relevante, monitorizarea impactului etc.). Memorandumul de înțelegere conține, de asemenea, instrumente care încurajează implicarea sectorului privat prin valorificarea nu numai a soluțiilor prevăzute de legislație, ci și a unor parteneriate public-privat eficiente.

Dispozițiile memorandumului de înțelegere și instrumentele acestuia se aplică în egală măsură contractelor și concesiunilor, atât celor cu valori situate peste pragurile UE, cât și celor cu valori situate sub aceste praguri. În acest sens, memorandumul de înțelegere nu se referă la tipuri specifice de contracte și activități, lăsând administrațiilor competența deplină de a stabili sectoarele și pragurile pentru care se aplică memorandumul.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Memorandumul de înțelegere promovează utilizarea contractelor rezervate pentru operatori precum cooperativele sociale de tip B. Contractele rezervate vizează cooperativele sociale care includ persoane

defavorizate (cel puțin 30 % din angajați). Memorandumul de înțelegere promovează, de asemenea, includerea unor criterii de atribuire de natură socială, cum ar fi ocuparea forței de muncă, și utilizarea clauzelor sociale în condițiile de executare a contractelor.

Verificare

Grupul de lucru, alcătuit din semnatori ai memorandumului de înțelegere, are sarcina de a promova și de a monitoriza activitățile, precum și de a elabora propuneri și proceduri specifice.

Valoarea contractului:

Aceasta variază în funcție de contract.

Instrumentul

- Articolul 20 privind contractele rezervate din Directiva 2014/24/UE.
- Articolul 112 din Decretul legislativ nr. 50/2016 din Italia.

Actori

- Autoritatea contractantă: Provincia Brescia, Municipality orașului Brescia
- Alți membri ai grupului de lucru:
  - Asociația Municipalităților din Brescia
  - Secretari municipali și provinciali din cadrul Asociației Profesionale Naționale „GB Vighenzi”
  - Confcooperative Brescia

Impactul social

- De la semnarea memorandumului de înțelegere în 2019, autoritățile contractante au atribuit aproximativ 30 de contracte rezervate, cu o valoare totală de 15 milioane EUR. Printre acestea s-au numărat contracte de achiziții publice pentru servicii de custodie și întreținere a cimitirelor publice și a spațiilor verzi publice.
- Persoanele cu dizabilități sau persoanele defavorizate sunt incluse pe piața muncii prin contracte rezervate. Aceste persoane beneficiază, de asemenea, de sprijin în alte domenii ale vieții lor – inclusiv consiliere profesională, dezvoltarea competențelor și sprijin acordat serviciilor sociale și în cazuri de urgență.
- Prin implicarea în procedurile de achiziții publice, sunt consolidate modelele de afaceri ale cooperativelor sociale, contribuind la asigurarea durabilității programelor și proiectelor acestora.
- Promovarea dezvoltării teritoriale locale este consolidată prin cooperarea, mobilizarea resurselor și expertiza diferitelor entități, inclusiv a instituțiilor publice și a societății civile (și anume cooperativele sociale).

Alte beneficii

- Abordarea bazată pe colaborare adoptată în momentul redactării textului memorandumului de înțelegere consolidează cooperarea și parteneriatul dintre sectorul public și economia socială.
- Caracterul cuprinzător al memorandumului de înțelegere face parte dintr-o strategie în care incluziunea persoanelor defavorizate este sistematică și are o viziune pe termen lung.

Lecții învățate și provocări viitoare

Memorandumul de înțelegere este în vigoare de mai puțin de un an, însă unele rezultate sunt deja vizibile. Modelul a fost propus ca o orientare care să fie urmată pentru alte provincii. În plus, autoritățile publice din regiunea Brescia au utilizat o varietate de instrumente puse la dispoziție de memorandumul de înțelegere, în funcție de nevoile lor.

Persoană de contact

Emilio Emmolo, Confoperative – Federsolidarietà federsolidarieta@confcooperative.it

62. Strategia comună a municipalităților orașelor Sodankylä și Kittilä pentru achiziții publice responsabile

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipalitățile orașelor Sodankylä și Kittilä, Finlanda

Sectorul produselor sau al serviciilor: diverse

Introducere/obiectivul achizițiilor publice

Municipalitățile orașelor Sodankylä și Kittilä sunt situate în regiunea Laponia, cea mai mare regiune din Finlanda, care acoperă 30 % din suprafața țării, însă care este locuită de numai 3 % din populația țării. În acest scop, Laponia este recunoscută ca o regiune slab populată, cu o densitate a populației de 1,5 persoane pe kilometru pătrat. Regiunea se confruntă cu provocări demografice legate de emigrare și de îmbătrânirea populației; în plus, particularitățile geografice ale regiunii se traduc prin distanța față de piețele europene și naționale. Pentru a contracara aceste provocări, este mobilizată inovarea socială pentru a crea abordări inovatoare pentru soluționarea provocărilor societale, în special prin mobilizarea achizițiilor publice pentru a stimula dezvoltarea socioeconomică favorabilă incluziunii și pentru a stimula competitivitatea, precum și ocuparea forței de muncă pentru dezvoltarea și creșterea economică a regiunii.

Laponia este, de asemenea, una dintre regiunile care fac parte din [Platforma de specializare inteligentă în domeniul economiei sociale](#). Scopul parteneriatului este de a stimula operațiunile transfrontaliere ale societăților mutuale și cooperativelor, pentru a le permite să utilizeze întregul potențial al pieței interne, inclusiv al achizițiilor publice, în vederea extinderii activităților din domeniul economiei sociale, prin activități de colaborare interregională. Parteneriatul intenționează să abordeze mai multe provocări legate de S3 (specializare inteligentă) și de economia socială, cum ar fi:

- dezvoltarea de clustere ale economiei sociale;
- crearea de lanțuri valorice europene pentru întreprinderile sociale provenite din diferite regiuni din Europa;
- îmbunătățirea cooperării dintre întreprinderi și alți actori teritoriali, în special cei care dețin competențe tehnologice și inovatoare.

Atunci când legislația privind achizițiile a fost modificată în Finlanda ca urmare a adoptării Directivei 2014/24/UE, municipalitățile orașelor Kittilä și Sodankylä au profitat de oportunitatea de a alinia achizițiile publice la dezvoltarea durabilă. O nouă abordare în materie de achiziții publice a fost elaborată pentru municipalități în cadrul proiectului finanțat de FEDR „Achiziții durabile ca promotor al vitalității”, care a fost pus în aplicare în perioada 2016–2018 de către serviciul public „Kideve Kittilä Development” și de către Municipalitatea orașului Sodankylä. Acest proiect a fost utilizat pentru a contribui la elaborarea unei noi strategii de achiziții publice (disponibilă [aici](#) în limba finlandeză) și a două ghiduri de achiziții publice pentru fiecare municipalitate, unul privind contractele cu valori situate sub pragurile stabilite (disponibil [aici](#) pentru

orașul Kittilä și [aici](#) pentru orașul Sodankylä) și altul pentru contractele cu valori peste pragurile stabilite¹⁸ (disponibil [aici](#) pentru orașul Kittilä și [aici](#) pentru orașul Sodankylä). Politicile și practicile municipalităților urmăresc să contribuie la dezvoltarea unei economii cu emisii scăzute de dioxid de carbon, la dezvoltarea regională și la îmbunătățirea oportunităților IMM-urilor de a participa la achizițiile publice. Este interesant de remarcat faptul că în Laponia există doar două organizații care dețin marca finlandeză de întreprindere socială¹⁹.

Cele două municipalități învecinate și-au unit forțele în cadrul acestei inițiative, atât ca urmare a asemănărilor dintre cele două, cât și pentru a reflecta împreună asupra soluțiilor.

Ghidul contractelor cu valori sub pragurile stabilite include informații care depășesc ceea ce este menționat în legislația națională finlandeză privind achizițiile publice, pe baza Directivei 2014/24/UE. Acesta încurajează municipalitățile să utilizeze platforme electronice de achiziții publice (cum ar fi [Cloudia](#) sau orice alt serviciu similar) pentru achiziții cu valori mai mari de 10 000/20 000 EUR (în funcție de natura achizițiilor) pentru a asigura o procedură de achiziții deschisă și transparentă, care să fie promovată în mod corespunzător și accesibilă online, inclusiv pentru IMM-uri. Această măsură poate contribui, de asemenea, la promovarea accesului la procedurile de achiziții publice al întreprinderilor sociale, care sunt de obicei IMM-uri, inclusiv al celor din alte regiuni.

În ghiduri, autoritățile contractante sunt puternic încurajate să desfășoare procesul de achiziții publice într-un mod deschis și participativ, în care să fie incluși toți actorii. Municipalitățile au facilitat, de asemenea, formarea atât a autorităților contractante, cât și a operatorilor economici, pentru a înțelege noul sistem de achiziții publice, precum și pentru a depune oferte pe platformele electronice.

Verificare

Există un schimb anual deschis, însă nu există o monitorizare directă a contractelor din cauza lipsei de resurse, atât tehnice, cât și umane, pentru ca aceste mici municipalități să asigure o astfel de monitorizare. Municipalitatea orașului Kittilä are în vedere utilizarea unui sistem de monitorizare a tuturor contractelor (în plus față de sistemul electronic de licitație). În mod ideal, în cadrul municipalității, ar exista o persoană responsabilă cu reuniunile cu ofertanții pentru a monitoriza și a raporta cu privire la conformitatea contractelor atribuite.

Volumul achizițiilor

Datele din 2016 indică că volumele achizițiilor pentru Municipalitatea orașului Kittilä au fost în valoare de 23,08 milioane EUR, iar pentru Municipalitatea orașului Sodankylä, de 34,04 milioane EUR. Acestea reprezintă aproximativ 40 % din bugetul anual.

---

¹⁸ Pragul de la nivel național în Finlanda este de 60 000 EUR.

¹⁹ Mai multe informații sunt disponibile la adresa: <https://www.oecd.org/cfe/leed/The-Finnish-Social-Enterprise-Finland.pdf>.

Instrumente

Cele două ghiduri se axează pe următoarele instrumente, ca modalitate de îmbunătățire a achizițiilor publice responsabile:

- *Consultări preliminare ale pieței (articolul 40 din directivă):*

Ghidurile explică modul de efectuare a unei consultări preliminare a pieței sau modul în care autoritățile contractante pot efectua cercetări, inclusiv prin participarea la evenimente. Ghidurile explică faptul că scopul cererii de informații este de a identifica întreprinderile, produsele și/sau serviciile, nivelurile prețurilor și disponibilitatea potențială de a concura pe piață. Informațiile generate de cererea de informații sunt menite să garanteze că invitația de participare la procedura de ofertare propriu-zisă generează oferte cât mai clare și mai comparabile posibil. Este recomandabil să se trimită o cerere de informații unui număr cât mai mare de potențiali furnizori pentru a asigura tratamentul egal al potențialilor furnizori. Prin urmare, cererea de informații poate fi publicată pe canalul publicitar www.hankintailmoitukset.fi sau pe paginile web ale municipalității, într-un anunț în ziar sau pe un astfel de suport. Cererea de informații trebuie să menționeze în mod clar că este vorba despre o anchetă preliminară, și nu despre o invitație de participare la licitație.

- *Încurajarea concentrării asupra criteriilor de calitate, sociale și de mediu în cadrul criteriilor de atribuire (articolul 67 din directivă):*

Se încurajează utilizarea criteriilor de calitate, a considerentelor sociale și de mediu în cadrul criteriilor de atribuire; utilizarea acestora a fost discutată, de asemenea, în cadrul unuia dintre atelierele organizate de municipalități pentru a ilustra strategia.

- *Planificare anuală și publicitate:*

Este puternic încurajată aducerea în prealabil a achizițiilor la cunoștința furnizorilor și a potențialilor ofertanți; de exemplu, ghidul menționează evenimente precum evenimente de informare încadrate la categoria „seri de achiziții” în afara perioadei de licitație. Acestea subliniază că contractele deosebit de importante ar trebui raportate în timp util pentru a permite operatorilor să se pregătească pentru a depune oferte sau, eventual, să depună oferte în calitate de grup. Pentru întreprinderile locale, chiar și licitațiile cu o valoare sub pragul stabilit sunt adesea de o amploare considerabilă, motiv pentru care se recomandă comunicarea în timp util cu privire la acestea. În plus, în 2018, a fost experimentat un model în cadrul căruia achiziția fiecărei unități a fost prezentată consiliului de administrație în cadrul planului anual. Planul anual permite programarea corectă și alocarea de resurse pentru licitațiile competitive. Planul de execuție bugetară prevede, de asemenea, un proces de licitație pentru un an.

- *Împărțirea pe loturi (articolul 46 din Directivă):*

Pentru a spori gradul de participare a IMM-urilor la procedurile de achiziții publice, municipalitățile au identificat împărțirea pe loturi ca fiind un instrument util pentru a asigura accesul la contracte de mai mare amploare.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipality orașelor Sodankylä și Kittilä
- Ofertanți
- Agentul de achiziții publice (care acoperă toate municipalitățile și este disponibil și pentru operatorii economici din Laponia)

Impactul social

- În ceea ce privește achizițiile publice legate de furnizarea de servicii sociale și de asistență medicală, putem observa o schimbare de paradigmă pozitivă datorită ghidurilor, prin care autoritățile contractante se concentrează pe nevoile utilizatorilor, inclusiv prin consultări cu utilizatorii.
- Deși lipsesc datele oficiale, se observă o creștere a participării IMM-urilor la achizițiile publice din regiune.

Alte beneficii

- Bunele practici sunt transferabile (în pofida contextelor naționale diferite), iar ghidurile au fost deja reproduse în cadrul altor municipalități din Laponia.
- Datorită paginii web a Kittilä (disponibilă [aici](#) în limba finlandeză) care include orientări practice pentru factorii de decizie, autoritățile contractante și antreprenori, aceste ghiduri sunt utilizate și în partea de sud-est a Finlandei și sunt disponibile pentru a fi utilizate pe întregul teritoriu al Finlandei.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Pentru a asigura eficiența acțiunilor întreprinse de autoritățile contractante în cadrul achizițiilor publice durabile, se recomandă includerea tuturor părților interesate în acest proces.
- Este important să se investească timp pentru a schimba mentalitatea și modul de lucru, întrucât consolidarea încrederii necesită timp. De exemplu, IMM-urile pot fi sceptice, deoarece procesul de achiziții nu a fost întotdeauna deschis în trecut. Organizarea a numeroase evenimente pentru a discuta despre acest aspect și explicarea în detaliu a noilor proceduri contribuie la convingerea atât a operatorilor economici, cât și a autorităților contractante de valoarea adăugată a acestor proceduri.
- Organizații sau persoane precum agentul de achiziții publice (finanțat prin FEDR în calitate de consultant regional) ajută cu adevărat municipalitățile care nu dispun de multe resurse să beneficieze de sprijin în cadrul procedurilor de achiziții publice responsabile social. În acest caz, sunt puse la dispoziție servicii gratuite de consiliere, care facilitează experimentarea diferitelor instrumente oferite de directivă.
- Nivelul de conștientizare trebuie menținut întotdeauna la un nivel ridicat. Municipality se pot confrunta cu o fluctuație a personalului, astfel încât practicile trebuie să fie consolidate în mod constant și să ocupe un loc prioritar pe ordinea de zi.
- Sistemele electronice de licitație sunt foarte utile, dar nu toate municipalitățile și-au actualizat orientările. Unele dintre municipalități nu efectuează astfel de actualizări, iar altele utilizează orientările doar pentru procedurile UE, nu și pentru cele locale, ceea ce poate reprezenta o provocare.
- Evenimentele la care participă antreprenorii locali, factorii de decizie și autoritățile contractante sunt utile pentru a pune la dispoziția părților interesate instrumentele și informațiile cu privire la

noua strategie privind achizițiile publice, astfel încât acestea să înțeleagă modul de utilizare a acestora.

Persoană de contact

Katja Kaunismaa, manager de proiect, Municipality orașului Kittilä, Katja.Kaunismaa@kittila.fi

Susanna-Sofia Keskinarkaus, agent de achiziții publice, Organizația regională a întreprinderilor din Laplandia
susanna-sofia.keskinarkaus@yrittajat.fi

63. Legea națională privind achizițiile publice pentru incluziunea pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități din Bulgaria

Denumirea autorității de achiziție, țara: Guvernul Bulgariei, Bulgaria

Sectorul produselor sau al serviciilor: diverse

Introducere/obiectivele achizițiilor

Bulgaria a adoptat o politică națională de promovare și sprijinire a întreprinderilor sociale pentru persoanele cu dizabilități. În 2016, ca parte a acestei politici, guvernul național a adoptat o legislație care sprijină întreprinderile care lucrează cu persoane cu dizabilități în domeniul achizițiilor publice.

Dispoziția, consacrată la articolul 12 din Legea bulgară privind achizițiile publice, a fost elaborată în conformitate cu Directiva 2014/24/CE, cu trimitere specială la articolul 20 privind contractele rezervate. Legislația privind achizițiile publice prevede o listă de peste 100 de bunuri și servicii care urmează să fie atribuite unor întreprinderi specializate, cooperative sau entități economice al căror obiectiv principal este integrarea socială și profesională a persoanelor cu dizabilități sau a persoanelor defavorizate.

Lista poate fi actualizată dacă este necesar și s-a înființat un Registru național al întreprinderilor și cooperativelor specializate. Rezervarea se aplică, de asemenea, întreprinderilor care îndeplinesc condiții echivalente în temeiul legislației unui alt stat membru al UE.

Stadiul achiziției și criterii

Lista bunurilor și serviciilor a fost elaborată utilizând o abordare participativă de către un grup de lucru interdepartamental, care include experți din partea guvernului bulgar și organizații naționale reprezentative ale persoanelor cu dizabilități. Lista finală cuprinde 103 produse și 14 sectoare de servicii din următoarele categorii:

- Categoriile de produse: articole de îmbrăcăminte și articole de îmbrăcăminte de lucru; produse din polietilenă; saci menajeri; obloane, broșuri și produse din hârtie; veste reflectorizante; ustensile de bucătărie; aspiratoare; filtre de aer și gaz; containere
- Categoriile de servicii: servicii de tipărire și digitale; servicii de spălătorie

De la intrarea în vigoare a legii, noua dispoziție a fost aplicată în cadrul mai multor proceduri de achiziții publice din Bulgaria. De exemplu, Municipality orașului Gabrovo a publicat o licitație la 13 august 2019 pentru achiziționarea de broșuri și de produse din hârtie cu o valoare totală a contractului de 20 250 EUR. Dintre cele patru întreprinderi care au depus oferte, trei erau înscrise în registrul național al întreprinderilor și al cooperativelor specializate pentru persoane cu dizabilități și, prin urmare, li s-a acordat prioritate pentru atribuirea contractului.

Un alt exemplu este licitația pentru producția și livrarea de articole de îmbrăcăminte de lucru și de articole de îmbrăcăminte specializate, lansată în 2018 de STOLICHEN AVTOTRANSPORT LTD, societatea de transport public din Sofia. Valoarea totală a contractului a fost de 205 128 EUR. În acest caz, toți ofertanții au fost înregistrați ca întreprinderi specializate în conformitate cu dispozițiile naționale.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Obiectivul listei de produse și de servicii este de a promova un mediu propice și favorabil incluziunii pentru întreprinderile specializate de la nivel național. Această inițiativă derivă din ideea că sectorul public, prin intermediul achizițiilor publice, poate acționa ca o pârgie pentru creșterea oportunităților de afaceri pentru întreprinderile sociale din întreaga țară și, prin urmare, poate promova mai multe oportunități de angajare pentru persoanele cu dizabilități.

Lista a fost elaborată în temeiul legislației naționale pentru persoanele cu dizabilități, care impune statului și autorităților locale să sprijine angajarea persoanelor cu dizabilități prin crearea unor stimulente economice și a unor ajutoare financiare adecvate, inclusiv a unor oportunități de punere în aplicare a inițiativelor sociale. Aceste măsuri ar trebui să promoveze productivitatea și competitivitatea, să sporească capacitatea de inserție profesională a persoanelor cu dizabilități în medii de lucru specializate și să îmbunătățească nivelul de formare profesională și de ocupare a forței de muncă al acestora, depășind constrângerile financiare și economice.

În conformitate cu noua legislație bulgară privind achizițiile publice, operatorii economici pot beneficia de preferință în atribuirea contractelor de achiziții publice rezervate, cu condiția ca cel puțin 30 % din personalul lor să includă persoane cu dizabilități. Autoritățile competente trebuie să verifice respectarea articolului 20 din Directiva 2014/14/UE pentru ofertele evaluate cu o valoare situată peste pragul stabilit.

Verificare

Conformitatea este verificată prin verificări periodice în Registrul public al întreprinderilor și cooperativelor specializate pentru persoane cu dizabilități. În cadrul fiecărei achiziții publice specifice, un funcționar responsabil din cadrul guvernului național verifică conformitatea produsului livrat și executarea contractului în conformitate cu dispozițiile sociale și tehnice stabilite în documentele achiziției.

Instrumentul

- Articolul 20 privind contractele rezervate din Directiva 2014/14/UE.
- Articolul 12 din Legea bulgară privind achizițiile publice.

Actori

- Autoritatea contractantă: guvernul bulgar
- Responsabil de elaborarea politicilor: Agenția Bulgară a Persoanelor cu Dizabilități
- Organismele centrale de achiziție și agențiile regionale conexe
- Ministerul Muncii și Politicilor Sociale din Bulgaria, implicat în realizarea listei de produse și sectoare de servicii eligibile pentru contractele rezervate pentru întreprinderile sociale.
- Municipalițile bulgare, care s-au angajat să deblocheze oportunitățile de angajare pentru persoanele cu dizabilități puse la dispoziție prin intermediul politicilor naționale. În acest scop, municipalitățile se asigură că produsele și serviciile incluse în listă sunt achiziționate sub formă de contracte rezervate.

Impactul social

- Politica de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități a oferit rezultate consistente în Bulgaria. În februarie 2020, în urma procedurilor de achiziții conexe au fost contractate 233 de întreprinderi sau cooperative, cu peste 2 500 de angajați și lucrători în total, dintre care cel puțin 30 % sunt persoane cu dizabilități (conform cerinței legale pentru a fi înscrise în registrul național).
- Ca urmare a politicii naționale, numărul întreprinderilor și cooperativelor care lucrează cu persoane cu dizabilități a crescut, iar calitatea produselor și a serviciilor pe care le furnizează s-a îmbunătățit. Prin îmbunătățirea condițiilor pentru întreprinderile sociale, un număr mai mare de persoane cu dizabilități sunt, de asemenea, în măsură să își găsească un loc de muncă.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Politica socială pusă în aplicare în Bulgaria se bazează în mare măsură pe verificarea publică a validității întreprinderilor înscrise în registrul specializat. Actualizarea periodică a listei de bunuri și servicii este esențială.
- În ceea ce privește primul punct, o provocare majoră a fost dezvoltarea unui mecanism solid de verificare pentru întreprinderi înainte de înregistrarea acestora, precum și monitorizarea continuă a acestora. Aceste controale vor continua în viitor, iar forța și metodele de verificare vor fi consolidate.
- În plus, datorită noutății procesului, întreprinderile specializate se află încă într-o fază de învățare. În consecință, calitatea produsului final nu este uneori cea preconizată. Acest lucru s-ar putea datora, de asemenea, faptului că produsele sau serviciile specifice enumerate trebuie să reflecte capacitățile și abilitățile întreprinderilor specializate înregistrate corespunzătoare.

Persoană de contact

Todor Popov, consilier juridic în cadrul Municipality orașului Gabrovo, t.popov@gabrovo.bg, 00359 066 818 30

64. Strategia Municipality oraşului Valladolid de stimulare a achizițiilor publice eficiente din punct de vedere social: strategice, loiale și durabile

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality oraşului Valladolid, Spania

Sectorul produselor sau al serviciilor: toate (politici)

Introducere/obiectivul achizițiilor publice

Principalul obiectiv al strategiei „Instrucțiunea 1/2018 privind promovarea achizițiilor publice responsabile social – strategice, loiale și durabile – în cadrul Municipality oraşului Valladolid și al entităților publice locale”²⁰ este de a concepe un nou sistem de achiziții publice care să fie „mai eficient, transparent și loial”. Strategia vizează prevenirea corupției, consolidarea transparenței prin mai multă publicitate pentru invitațiile de participare la procedurile de ofertare, decizii prompte și garanții privind egalitatea de tratament pentru toți ofertanții. Strategia urmărește, de asemenea, să utilizeze resursele existente pentru achizițiile publice pentru a pune în aplicare politicile publice naționale și ale UE privind afacerile sociale și de mediu, dezvoltarea economică și promovarea inovării și a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri).

IMM-urile generează 61,3 % din valoarea adăugată și aproape 72 % din totalul locurilor de muncă din Spania²¹, iar o parte semnificativă a IMM-urilor sunt întreprinderi și organizații din domeniul economiei sociale. Recunoscând acest peisaj economic, precum și valoarea adăugată a entităților din domeniul economiei sociale, atât în ceea ce privește inovarea socială, cât și incluziunea grupurilor marginalizate, Municipality oraşului Valladolid a încercat să sporească accesul IMM-urilor pe piețele achizițiilor publice și să consolideze protecția muncii și protecția socială.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Strategia Municipality oraşului Valladolid are ca obiectiv general simplificarea procedurilor și utilizarea mai strategică a normelor privind achizițiile publice pentru a promova accesul IMM-urilor și al întreprinderilor sociale pe piețele achizițiilor publice, precum și pentru a asigura achiziții publice durabile din punct de vedere social și al mediului.

Toate contractele de achiziții publice vizează atingerea următoarelor obiective, iar invitațiile de participare la procedurile de ofertare vor include cel puțin două obiective sociale care urmează să fie operaționalizate prin clauzele sociale menționate mai sus:

- promovarea integrării pe piața muncii a persoanelor aflate într-o situație (sau expuse riscului) de excludere socială și a persoanelor cu dificultăți speciale în ceea ce privește accesul pe piața muncii, în special a persoanelor cu dizabilități;
- eliminarea inegalităților de gen, acordând o atenție deosebită parității salariale, echilibrului dintre viața profesională și cea privată și persoanelor LGBTI și eliminarea măsurilor sexiste din codurile vestimentare estetice;
- combaterea șomajului în rândul grupurilor cu dificultăți mai mari în ceea ce privește accesul pe piața muncii, în special în rândul femeilor, al tinerilor, al persoanelor cu vârsta de peste 45 de ani și al șomerilor de lungă durată;

---

²⁰ <https://www.valladolid.es/es/ayuntamiento/normativa/instruccion-1-2018-impulsar-contratacion-socialmente-eficie.ficheros/475710-INSTRUCCIONContrataci%C3%B3n%20eficiente%20y%20estrat%C3%A9gica.docx.pdf>.

²¹ Comisia Europeană, fișa informativă *Single Business Act. Spania 2019*.

- asigurarea respectării drepturilor fundamentale ale lucrătorilor de-a lungul întregului lanț de producție, a comerțului echitabil și a unei mai mari transparențe și trasabilități a întregului lanț de aprovizionare.

1. Măsuri care vizează incluziunea socială și respectarea standardelor sociale:

- Pentru fiecare serviciu sau produs achiziționat, trebuie să se garanteze respectarea de către producători și/sau furnizori a standardelor fundamentale de muncă și sociale ale OIM. La elaborarea fiecărui contract sunt luate în considerare măsuri concrete pentru atingerea acestor standarde, precum și accesibilitatea universală. Pentru a sprijini integrarea pe piața muncii a persoanelor din grupuri dezavantajate sau discriminate, vor fi incluse în contracte criterii de atribuire și condiții de performanță. Toți ofertanții care prezintă o ofertă vor trebui să prezinte o „declarație de responsabilitate” (un document în care să descrie modul în care respectă convențiile fundamentale ale OIM), precum și să furnizeze dovada etichetelor sociale relevante (în conformitate cu articolul 47 din strategie).
- Strategia prevede ca obiectivele sociale să fie incluse în obiectul contractului, în cazul în care aceste obiective pot fi realizate în paralel cu executarea contractului și sunt compatibile cu obiectul contractului. Înainte de publicarea invitației de participare la procedura de ofertare, autoritățile municipale efectuează un studiu pentru a analiza aspectele sociale care trebuie luate în considerare.
- Evaluarea considerentelor sociale va fi efectuată, de preferință, prin intermediul unui sistem matematic. În cazurile în care o astfel de evaluare nu este fezabilă, ofertantul va trebui să prezinte un plan social pentru executarea contractului. Acest plan ar trebui să conțină propuneri concrete privind:
  - Noi recrutări de persoane din grupuri care se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește accesul pe piața muncii. Acest lucru nu ar trebui să implice concedierea sau reducerea timpului de lucru al altor angajați din cadrul întreprinderii. Femeile victime ale violenței de gen și comunitatea LGBTI vor fi luate în considerare, în mod special, la categoria „grupuri care se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește accesul pe piața muncii”.
  - Un program pentru stabilitatea locurilor de muncă ale angajaților care vor executa efectiv contractul.
  - Măsuri concrete de asigurare a unor standarde de securitate și de sănătate și siguranță la locul de muncă pe durata executării contractului. Măsuri concrete pentru formarea angajaților implicați în executarea contractului (competențe), un plan privind egalitatea muncii care să asigure aceleași condiții de muncă pentru bărbați, femei și persoane cu identități sexuale diferite, precum și un plan privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată.
  - În cazul subcontractării, ar trebui să se acorde prioritate atelierelor protejate, întreprinderilor sociale sau altor întreprinderi din economia socială, cum ar fi cooperativele, dar și lucrătorilor independenți și IMM-urilor în general.

Aceste propuneri concrete incluse în planul social vor fi considerate obligații contractuale esențiale. Nerespectarea acestor propuneri implică sancțiuni sau rezilierea contractului.

2. Măsuri menite să stimuleze participarea IMM-urilor, inclusiv a sectorului economiei sociale:

- Pentru a pregăti IMM-urile să depună oferte, municipalitatea publică un plan anual privind nevoile sale în materie de achiziții publice. Acest plan este transmis ulterior părților interesate din mediul de afaceri. În acest scop, municipalitatea oferă, de asemenea, formare specifică și consolidarea capacităților pentru IMM-urile locale cu privire la modalitățile de depunere a ofertelor în format electronic și la modul de pregătire pentru a răspunde la o invitație de participare la procedura de ofertare, în special pentru licitațiile online.

- Termenul acordat ofertanților pentru a-și prezenta ofertele este prelungit cu cinci zile față de termenul prevăzut de Legea nr. 9/2017 privind achizițiile publice din Spania. Numărul documentelor aferente cererilor și volumul acestora sunt reduse în cadrul invitațiilor de participare la procedurile de ofertare, astfel încât să se faciliteze participarea IMM-urilor, în special a IMM-urilor cu capacitate redusă de a depune oferte pentru contracte.
- Consultările preliminare ale pieței cu experții și operatorii economici sunt prevăzute în strategie pentru a răspunde nevoilor și obiectivelor pe care municipalitatea intenționează să le atingă prin intermediul achizițiilor sale publice și pentru a evalua gradul de pregătire al pieței (în special gradul de pregătire al IMM-urilor pentru a participa la procesul de achiziții publice).
- Pentru a facilita accesul IMM-urilor la contracte, strategia prevede utilizarea împărțirii pe loturi, pe baza unor criterii funcționale, geografice și/sau economice (articolul 33 din strategie). Municipalitatea utilizează împărțirea pe loturi ca regulă generală în cadrul procedurilor sale de achiziții publice, excepțiile fiind limitate la minimum. În plus, municipalitatea va invita în mod preferențial IMM-urile să participe la licitații cu valori situate sub pragul stabilit și care nu sunt publice.
- În planificarea sa anuală, municipalitatea selectează între 8 % și 10 % din contractele de achiziții publice care urmează să fie rezervate întreprinderilor de integrare profesională și atelierelor protejate (articolul 46 din strategie). Acest procent nu include contractele rezervate pentru servicii sociale, culturale și de sănătate furnizate de întreprinderile și organizațiile din domeniul economiei sociale. Contractele cu valori situate sub pragul UE, atribuite printr-o procedură negociată fără publicare prealabilă a unui anunț de participare sunt, de asemenea, rezervate IMM-urilor, în special întreprinderilor sociale și întreprinderilor create prin programele municipalității (articolul 39 din strategie).
- Municipalitatea garantează că contractanții vor primi plata la 30 de zile de la emiterea facturii. În plus, autoritatea publică va lua toate măsurile necesare pentru a se asigura că subcontractanții sunt plătiți de contractant în timp util. Această măsură ține seama de faptul că multe IMM-uri, în special cele din domeniul economiei sociale, nu dispun, de obicei, de active lichide semnificative, astfel încât primirea plăților în mod fiabil și rapid după contractare le ajută să nu intre sub incidența acestor termene de plată.

Verificare:

- Este numit un responsabil pentru contract pentru a supraveghea respectarea cerințelor funcționale, calitatea, prețul și durata lucrărilor sau a serviciilor stabilite în fiecare contract. Responsabilul pentru contract poate transmite instrucțiuni precise și poate efectua inspecții ale activităților operaționale, care trebuie documentate și raportate autorității contractante și organismului de supraveghere.
- Aspectele sociale incluse în documentele achiziției sau propuse de ofertant vor face obiectul verificării de către funcționarul din cadrul municipalității responsabil pentru contract. Orice parte poate depune o plângere în cazul în care operatorul contractat nu își îndeplinește obligațiile sociale (articolul 60 din strategie).

Instrumentul

- Articolul 18 alineatul (2) și articolele 20, 40, 43, 46, 67, 70 și 77 din Directiva 2014/24/UE

Valoarea contractului

Valoarea contractelor din cadrul strategiei va depinde de bunurile și de serviciile specifice care fac obiectul procedurii de ofertare. Cu titlu indicativ, cheltuielile totale ale municipalității în 2019 s-au ridicat la 74 383 477,69 EUR.

Actori

- Autoritatea contractantă și autorul strategiei: Municipality orașului Valladolid.

Următorii actori au sprijinit elaborarea strategiei:

- diverse niveluri relevante ale administrației publice din Spania
- Confederația spaniolă a întreprinderilor sociale (CEPES), care a oferit consiliere cu privire la măsurile de promovare a participării IMM-urilor
- ONG-uri naționale și internaționale
- Observatoare ale procedurilor de achiziții publice
- Fundații
- Întreprinderi publice
- Asociații ale autorităților locale

Impactul social

- Între 8 % și 10 % din totalul contractelor sunt rezervate atât atelierelor protejate, care în Spania sunt obligate să angajeze persoane cu dizabilități într-o pondere de minimum 70 %, cât și întreprinderilor de integrare profesională care, în regiunea Castilla y León, sunt obligate să angajeze persoane aflate într-o situație de excluziune socială sau care sunt expuse riscului de excluziune socială într-o pondere de cel puțin 30 %.

Alte beneficii

- Această strategie a permis Municipalității orașului Valladolid să dubleze media națională pentru numărul total de contracte atribuite IMM-urilor; de fapt, IMM-urile au câștigat 75 % din totalul contractelor atribuite în 2016 și 79 % în 2017. În 2019, ponderea IMM-urilor contractate a crescut la 81 % din totalul ofertanților câștigători, ceea ce a reprezentat 51 % din bugetul pentru achiziții al municipalității.

Lecții învățate și provocări viitoare

Următoarele aspecte au fost esențiale pentru asigurarea succesului strategiei Municipalității orașului Valladolid privind achizițiile publice:

- Planificarea, pregătirea invitației de participare la procedura de ofertare și verificarea ulterioară a executării acestora s-au dovedit a fi cele mai importante aspecte ale unei proceduri de achiziții publice durabile și responsabile social. Acest lucru necesită însă investiții suficiente de timp și de resurse umane.
- Pentru a se asigura îndeplinirea criteriilor și a obligațiilor de către furnizor, fiecare contract este monitorizat prin intermediul unui sistem solid de verificare. În plus, sancțiunile pentru nefinalizarea lucrărilor/serviciilor (inclusiv nerespectarea criteriilor sociale și de mediu) trebuie să fie substanțiale și bine aplicate.

- Profesionalizarea atât pentru autoritățile contractante, cât și pentru operatori este esențială, în special pentru a asigura participarea IMM-urilor la procedurile de achiziții publice.
- Utilizarea unui model de documente de achiziție care poate fi accesat în mod liber și reutilizat poate economisi timp și poate asigura coerența procedurilor de achiziții publice ale municipalității (inclusiv a criteriilor sociale și de mediu aplicate); astfel de modele pot, de asemenea, să pregătească mai bine IMM-urile ofertante pentru ceea ce se așteaptă de la ele atunci când răspund la o invitație de participare la o procedură de ofertare.
- Dintre toate măsurile prevăzute în strategie, cea mai eficientă pentru implicarea IMM-urilor în contractele de achiziții publice a fost împărțirea pe loturi a contractelor de achiziții publice, în cazul cărora cel mult o treime din loturi pot fi atribuite aceleiași întreprinderi. Cu toate acestea, această măsură este, de asemenea, dificil de pus în aplicare, deoarece există o rezistență din partea autorităților contractante și a echipelor tehnice în ceea ce privește schimbarea metodei de lucru, întrucât aceasta necesită, în general, o ieșire din rutină, mai multă muncă, o mai bună monitorizare a coordonării (pentru împărțirea contractelor pe loturi).

Persoană de contact

Dl José Manuel Martínez Fernández, secretar general adjunct al Consiliului Local al orașului Valladolid,
jmmfernandez@ava.es

65. Un cadru pentru achizițiile cu valoare socială în Vancouver

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipalitatea orașului Vancouver, Canada

Sectorul produselor sau al serviciilor: diverse

Introducere și obiectivele achizițiilor

Orașul Vancouver a devenit unul dintre primele orașe din Canada care s-au angajat să organizeze proceduri de achiziții cu valoare socială în 2015, odată cu adoptarea strategiei și a planului de acțiune privind un oraș sănătos (2015-2018). Planul de acțiune a inclus un angajament privind:

- „Încurajarea dezvoltării și/sau consolidării cadrelor de achiziții cu valoare socială în rândul membrilor comitetului Leadership Table”; și
- „Crearea unui cadru formal de achiziții cu valoare socială pentru orientarea practicilor de achiziții ale Municipalității orașului Vancouver.”

În aprilie 2019, consiliul local și conducerea executivă a municipalității au aprobat Cadrul privind achizițiile publice cu valoare socială. Scopul cadrului a fost acela de a oferi orientări pentru achizițiile publice responsabile social și acordurile cu beneficii comunitare, inclusiv principiile, parametrii privind domeniul de aplicare și amploarea inițiativelor, indicatorii și obiectivele. Cadrul integrează valoarea socială în cheltuielile municipalității, „contribuind, în același timp, la rezultate mai generale legate de strategiile, obiectivele și prioritățile municipalității”. Acest lucru va fi realizat prin orientări privind achizițiile care vizează extinderea diversității lanțului de aprovizionare, îmbunătățind totodată independența economică și capacitatea prin acces la locuri de muncă și drepturi.

Stadiul achiziției și criterii

Cadrul descrie mai multe abordări diferite pentru a integra valoarea socială în procedurile de achiziții:

- consolidarea capacităților și încurajarea întreprinderilor sociale/diverse să depună oferte pentru contracte;
- aplicarea unor criterii de evaluare (de atribuire) care vizează valoarea socială;
- aplicarea unor clauze contractuale bazate pe consultări ale pieței care să asigure practici de ocupare a forței de muncă îmbunătățite și echitabile.

Pentru a-și extinde diversitatea lanțului de aprovizionare, municipalitatea utilizează abordări precum evaluări aprofundate ale disponibilității și capacității furnizorilor, pentru a determina oportunitățile pentru întreprinderile sociale/diverse și pentru a obține informații cu privire la baza sa de furnizori din cadrul întreprinderilor sociale/diverse. O întreprindere este considerată socială/diversă dacă deține o certificare recunoscută și/sau este deținută sau exploatată de grupuri tradițional marginalizate, cum ar fi femeii, persoane indigene, persoane cu dizabilități sau persoane LGBTQ+. Atunci când se identifică o oportunitate, municipalitatea va încerca să se asigure că respectivele întreprinderi sunt informate despre aceasta și că pot participa la achiziții publice.

Până în 2023, obiectivul este de a atribui 50 % din numărul de contracte, precum și 50 % din valoarea contractelor întreprinderilor sociale/diverse din categorii de servicii, cum ar fi serviciile profesionale, servicii de consultanță, resurse umane, întreținerea infrastructurii, comerț, reparații și expertiză/consultanță tehnică.

Un alt aspect important al cadrului de politică bazat pe valoarea socială este reprezentat de măsurile luate pentru a îmbunătăți independența economică la nivel local și capacitățile cetățenilor prin sprijinirea

accesului la locuri de muncă și a protecției drepturilor lucrătorilor. Aceasta include orientări pentru promovarea achiziționării de servicii care sunt:

- etice - de exemplu, în ceea ce privește standardele de muncă, comerțul echitabil, sănătatea și siguranța angajaților;
- promovarea diversității forței de muncă prin participarea grupurilor de persoane subocupate, șomere și subreprezentate;
- promovarea bunăstării economice prin condiții de muncă decente, dezvoltarea angajaților și prestații.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Obiectivele achizițiilor cu valoare socială în Vancouver sunt:

- promovarea sănătății și bunăstării în rândul comunității;
- sporirea și îmbunătățirea oportunităților economice pentru întreprinderile sociale și diverse;
- îmbunătățirea independenței economice și a capacităților persoanelor subocupate, șomere și subreprezentate.

Instrumentul

Cadrul privind achizițiile cu valoare socială a fost aprobat de consiliul local și de conducerea executivă a municipalității în aprilie 2019, cu următoarele implicații:

- guvernanta la nivelul întregii organizații în conformitate cu obiectivele privind valoarea socială și angajamentul față de acestea, cu asumarea și integrarea în procesul de achiziții publice;
- înțelegerea importanței și alinierii sale ca instrument de sprijinire a priorităților sociale pe termen lung ale municipalității și a obținerii valorii totale, inclusiv a rezultatelor în materie de durabilitate, reziliență, echitate și reconciliere;
- posibilitatea atingerii diferitelor niveluri ale valorii sociale în moduri diferite și în termene diferite, în funcție de achiziții.

Impactul social

Achizițiile cu valoare socială sunt considerate investiții pe termen lung pentru viitor, în încercarea de a crea o comunitate și o economie mai echitabile și mai favorabile incluziunii prin achiziții publice responsabile social. Rezultatele vor fi urmărite de departamentele care monitorizează echitatea, reducerea sărăciei, lipsa de adăpost etc. Cu toate acestea, nu se așteaptă ca aceste efecte să fie imediat evidente.

Cadrul a fost aprobat în aprilie 2019 și, până în decembrie 2019, a fost aplicat pentru mai mult de o treime din achizițiile publice cu o valoare mai mare de 75 000 CDN (51 600 EUR) și au fost observate următoarele efecte sociale:

- Până în prezent, una dintre experiențe a fost dobândită în urma unei proceduri de achiziții de servicii de amenajare peisagistică, la care au fost invitate să depună oferte cinci întreprinderi sociale/diverse. Dintre întreprinderile invitate să depună oferte, au răspuns trei întreprinderi sociale/diverse, iar contractul a fost atribuit unei întreprinderi sociale cu o cotație mai mică decât bugetul alocat.
- O altă experiență a fost dobândită în urma unei proceduri de achiziții de servicii ale agențiilor de plasare a forței de muncă temporare. Având în vedere că aceste tipuri de agenții au puțini angajați interni, singura modalitate de a crește numărul persoanelor subreprezentate în cadrul forței de

muncă este ca agențiile să caute astfel de persoane și să le plaseze pe piața muncii. Pe parcursul consultării pieței, municipalitatea a informat furnizorii că ar trebui să depună mai multe eforturi pentru a identifica și a atrage candidați din grupuri subreprezentate. Documentele achiziției au inclus o întrebare standardizată cu privire la locul și modul în care ofertantul și-a procurat forța de muncă, în efortul de a colecta informații și, de asemenea, de a sensibiliza publicul. Achiziția a inclus printre criteriile de atribuire și valoarea socială. Furnizorilor li s-au acordat puncte pentru abordarea valorii sociale (activitate comercială, aprovizionare, echitate), puncte care au contribuit cu o pondere de până la 15 % la punctajul lor total. Au fost selectați mai mulți furnizori, iar trei din patru au fost considerați sociali/diverși pe baza dreptului de proprietate/controlului/certificării activității lor comerciale și/sau a practicilor în materie de forță de muncă. Pe durata executării contractului, toți vor trebui să prezinte rapoarte cu privire la aceste practici.

Alte beneficii

- Cadrul achizițiilor cu valoare socială are un caracter amplu și include opțiuni pentru a găsi opțiunea adecvată pentru fiecare procedură de achiziție. Se pun întotdeauna întrebări cu privire la aspectele sociale și cele legate de diversitate, iar municipalitatea poate decide să acorde o pondere mai mare criteriilor sociale atunci când acest lucru este justificat. Această abordare flexibilă face posibilă identificarea unei valori sociale în cadrul a diferite categorii de achiziții sau depunerea de eforturi suplimentare în ceea ce privește aspectele sociale ale unei achiziții atunci când există oportunități cu un impact semnificativ.
- Prin adaptarea sa, cadrul poate fi transferat către alte organizații de achiziții. Acest cadru a fost adoptat și de alte organizații din Canada, de exemplu, de municipalitățile și universitățile locale, de organizațiile din sectorul public din zona metropolitană Toronto și de guvernele provinciale și federale canadiene.

Lecții învățate și provocări viitoare

Lecții învățate:

- Municipalitatea orașului Vancouver a investit resurse pentru a obține informații cu privire la realizările anterioare, înainte de a decide cu privire la măsurile care trebuie întreprinse în ceea ce privește achizițiile responsabile social. Acest lucru a permis municipalității să identifice printre furnizorii săi numeroase întreprinderi sociale/diverse care puteau câștiga și executa contracte fără implicarea unor cheltuieli suplimentare.
- Un punct bun de plecare pentru acest tip de cadru este implicarea în „realizarea de corelații”: pornind cu câteva domenii de servicii și colaborând cu piața specifică. De exemplu, serviciile de amenajare peisagistică și de întreținere a clădirilor pot fi adecvate pentru întreprinderile sociale.

Provocări viitoare:

- Creșterea ponderii/punctelor pentru valoarea socială în cadrul procedurilor de achiziții poate avea ca rezultat un impact mai clar legat de includerea unor astfel de criterii.
- Achizițiile și contractele de angajare redusă, care reprezintă, în general, opțiuni bune pentru întreprinderile sociale/diverse, constituie o soluție la îndemână. Cu toate acestea, departamentele sunt familiarizate cu întreprinderile/furnizorii lor existenți și tind să colaboreze din nou cu aceștia, ceea ce poate limita oportunitățile de a coopta întreprinderi sociale/diverse noi care lucrează cu grupuri de persoane subreprezentate, subocupate sau șomere.

Persoană de contact

Kim Buksa, director al Departamentului de Achiziții Durabile și Etice (Municipalitatea orașului Vancouver, BC Canada), kim.buksa@vancouver.ca

66. Politica Municipality oraşului Wageningen privind rentabilitatea socială a investițiilor

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality oraşului Wageningen, Țările de Jos

Sectorul produselor sau al serviciilor: diverse

Introducere/obiectivele achizițiilor

Municipality oraşului Wageningen a introdus o politică de achiziții publice în temeiul căreia administrația este obligată să includă rentabilitatea socială a investițiilor (SROI) în fiecare licitație cu o valoare preconizată mai mare de 50 000 EUR. Este utilizat un procent fix (5 %) din prețul de licitație convenit pentru fiecare achiziție cu o valoare mai mare de 50 000 EUR pentru angajarea șomerilor înregistrați sau a persoanelor îndepărtate de piețele muncii.

În Țările de Jos există diferite modalități prin care rentabilitatea socială poate fi integrată în achizițiile publice. Printre opțiuni se numără stabilirea unor termeni și condiții de performanță speciale, includerea unor criterii de atribuire sau rezervarea unui contract încheiat cu societăți de angajare protejată. De exemplu, a se vedea cazurile din această colecție din Haarlem (p. 229) sau Rotterdam (p. 134).

Obiect

Rentabilitatea socială este un aspect important al politicii de achiziții a Municipality oraşului Wageningen. Municipality depune eforturi pentru a obține rezultate sociale concrete prin atribuirea de contracte unor participanți de pe piață. În acest context, rentabilitatea socială înseamnă că municipality stabilește considerente sociale contractuale pentru ofertanți. Aceste condiții se referă la oportunitățile de angajare pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă.

Stadiul achiziției și criterii

Furnizorilor li se solicită să descrie opțiunile de care dispun în ceea ce privește punerea în aplicare a rentabilității sociale a investițiilor. Evaluarea criteriilor de atribuire este efectuată de administratorul de conturi din cadrul Departamentului pentru întreprinderi al municipality. După contractare, administratorul de conturi este punctul de contact pentru punerea în aplicare a rentabilității sociale a investițiilor.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Sunt disponibile trei opțiuni diferite pentru includerea rentabilității sociale într-o ofertă, dintre care ofertantul ar trebui să aleagă una:

- *cerință contractuală:* un procent fix (5 %) din valoarea contractuală convenită a unei atribuirii este utilizat pentru a angaja șomerii sau persoane îndepărtate de piața muncii. Introducerea acestei cerințe poate fi convenită într-un plan după încheierea contractului de atribuire între antreprenor și municipality.
- *cerință contractuală combinată cu un criteriu de atribuire:* un procent fix (5 %) din valoarea contractuală convenită este utilizat pentru a angaja șomerii sau persoane îndepărtate de piața muncii și este inclus în ofertă sub formă de criteriu de atribuire.
- *solicitare de idei:* ofertanților li se solicită să prezinte o propunere privind modul în care este pusă în aplicare rentabilitatea socială. Această propunere nu trebuie să fie inclusă sub formă de criteriu de atribuire, ci, ulterior alocării, este elaborată mai în detaliu în colaborare cu municipality.

Verificare

Municipalitatea include în contract opțiunea de a aplica o amendă. În fiecare an, se analizează progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a rentabilității sociale a investițiilor. În cazul în care contribuția ofertantului nu este îndeplinită, municipalitatea are dreptul să factureze ofertantului 5 % din valoarea contractului pentru serviciile furnizate (în 2019, acest mecanism a fost utilizat o singură dată). Municipalitatea va utiliza această sumă pentru a elabora inițiative care să contribuie în mod direct la dezvoltarea sau utilizarea de instrumente pentru a sprijini persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă sau persoanele îndepărtate de piața muncii în căutarea unui loc de muncă.

Administratorul de conturi desemnat este responsabil pentru verificarea angajamentelor privind rentabilitatea socială a investițiilor.

Instrumentul

- Articolul 70 privind condițiile de executare a contractului din Directiva 2014/24/UE.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipalitatea orașului Wageningen
- Beneficiari: persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă (în special persoanele îndepărtate de piețele muncii)

Impactul social

- Municipalitatea orașului Wageningen și-a stabilit obiectivul de a sprijini cât mai mulți rezidenți pentru a participa pe piața muncii.
- Scopul politicii de achiziții și licitații este de a contribui la atingerea acestui obiectiv prin aplicarea politicii privind rentabilitatea socială a investițiilor și, în acest mod, prin crearea de oportunități pentru persoanele dezavantajate pe piața muncii.
- Municipalitatea s-a angajat să aplice aspectele legate de rentabilitatea socială a investițiilor în cadrul tuturor licitațiilor, indiferent dacă atribuirea se referă la servicii, bunuri sau lucrări.

Alte beneficii

- Reducerea cheltuielilor cu asistența socială: rentabilitatea socială a investițiilor sporește șansele șomerilor de lungă durată de a obține un loc de muncă remunerat. Prin urmare, aceștia nu vor avea nevoie de prestații sociale.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Înscrierea pe ordinea de zi a rentabilității sociale a investițiilor în momentul organizării unei consultări a pieței;
- autoritatea contractantă ar trebui să solicite un plan de acțiune privind rentabilitatea socială a investițiilor și, dacă este posibil, să colaboreze cu contractantul cu privire la respectivul plan;
- implicarea colegilor responsabili cu punerea în aplicare și verificarea într-un stadiu incipient a politicii de achiziții publice în ceea ce privește rentabilitatea socială a investițiilor;
- includerea rentabilității sociale a investițiilor în fiecare licitație cu o valoare preconizată a contractului mai mare de 50 000 EUR nu reprezintă un obstacol important (5 % din valoarea de 50 000 EUR reprezentând doar 2 500 EUR). Ar trebui menținută valoarea-limită de licitație de 221 000 EUR (suma peste care trebuie să lansați o procedură de ofertare în Europa până în 2020), astfel încât, stagiile de

practică pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, rezultate în urma punerii în aplicare a rentabilității sociale, să fie mai stabile. Durata stagiului de practică depinde, printre altele, de valoarea contractului.

Persoană de contact

Cynthia A. van der Roest, consilier principal pentru achiziții, cynthia.van.der.roest@wageningen.nl

67. Abordarea Municipalității orașului Haarlem privind rentabilitatea socială a investițiilor

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipality orașului Haarlem, Țările de Jos

Sectorul produselor sau al serviciilor: toate sectoarele care implică utilizarea forței de muncă (licitații pentru servicii și lucrări)

Introducere/obiectivele achizițiilor

Haarlem este un pionier în ceea ce privește aplicarea conceptului de „rentabilitate socială a investițiilor” în cadrul licitațiilor, încurajând furnizorii să creeze valoare socială. Începând din 1995, Municipality orașului Haarlem utilizează responsabilitatea socială a întreprinderilor/rentabilitatea socială a investițiilor în cadrul procedurilor sale de achiziții ca o condiție specială legată de executarea unui contract. Aceasta este o metodă dovedită pentru crearea de oportunități de angajare pentru persoanele cu perspective de angajare reduse.

În Țările de Jos există diferite modalități prin care rentabilitatea socială poate fi integrată în achizițiile publice. Printre opțiuni se numără stabilirea unor termeni și condiții de performanță speciale, includerea unor criterii de atribuire sau rezervarea unui contract încheiat cu societăți de angajare protejată. De exemplu, a se vedea cazurile din această colecție din Wageningen (p. 227) sau Rotterdam (p. 134).

Obiect

Creșterea ratei de participare pe piața muncii și a ratei de ocupare a forței de muncă în rândul persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și al persoanelor cu dizabilități.

Stadiul achiziției și criterii

Pe parcursul procesului de achiziții, ofertanții trebuie să convină asupra unei condiții speciale de executare a contractului pentru a contribui cu o sumă echivalentă cu 5 % din valoarea contractului la creșterea ratei de participare pe piața muncii prin sprijinirea persoanelor îndepărtate de piața muncii. Valoarea poate fi asigurată prin angajare, stagii de practică sau alte activități desfășurate în temeiul contractului specific. Valoarea rentabilității sociale a investițiilor (SROI) necesară este proporțională cu obiectul și domeniul de aplicare al contractului: 5 % din valoarea SROI se aplică achizițiilor de servicii sau de lucrări. Pentru contractele de furnizare de produse cu o componentă cu valoare scăzută a forței de muncă, se utilizează un procent mai mic din valoarea SROI.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Inițiativa se aliază următoarelor obiective de politică:

- Contribuție la realizarea unei piețe a muncii mai favorabile incluziunii:
  - un număr mai mare de rezidenți care lucrează și își desfășoară activitatea în funcție de capacitatea lor;
  - creșterea ratei de participare pe piața muncii a rezidenților șomeri;
  - reducerea abandonului școlar timpuriu;
  - corelarea educației cu piața muncii.

- Prin reintegrarea persoanelor pe piața muncii se pot atinge obiective sociale suplimentare:
  - îmbunătățirea mediului de viață local și a coeziunii sociale;
  - consolidarea autonomiei persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
  - prevenirea și controlul problemelor legate de îndatorare și a singurătății;
  - sprijinirea întreprinderilor sociale și a spiritului antreprenorial (la nivel local).

Verificare

- Calcularea valorii SROI = valoarea contractului * % SROI, în acest caz, 5 %
- Se calculează valoarea SROI atinsă utilizând valorile standard ale categoriei. Valorile standard ale categoriei se referă la activitățile pe care un contractant le poate efectua pentru a îndeplini condiția privind SROI. Există trei tipuri principale de activități: (a) locuri de muncă sau stagii de pregătire pentru persoanele care nu au avut un loc de muncă stabil; (b) implicarea întreprinderilor sociale în executarea contractului și (c) alte activități de responsabilitate socială a întreprinderilor legate de contractul specific.

Valoarea contractului

SROI este utilizată pentru toate contractele cu o valoare de minimum 200 000 EUR. Procentul corespunzător de 5 % din valoarea contractului alocat pentru SROI ar reprezenta o valoare mai mare sau egală cu 10 000 EUR.

Instrumentul

- Articolul 70 privind condițiile de executare a contractului din Directiva 2014/24/UE.
- În temeiul unui regulament al Consiliului local²², Municipalitatea orașului Haarlem aplică SROI în cazul tuturor achizițiilor de servicii sau lucrări cu o valoare preconizată egală sau mai mare de 200 000 EUR.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipalitatea orașului Haarlem
- Beneficiari: șomeri/persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, persoane cu dizabilități

Impactul social

- Creșterea ratei de participare pe piața muncii: SROI sporește perspectivele de angajare pentru grupurile-țintă. Anual, sute de șomeri de lungă durată și persoane cu dizabilități se implică în procesul muncii prin obținerea unui loc de muncă sau începerea unui stagiu de pregătire.
- Răspunderea socială a întreprinderilor: SROI încurajează piața să se implice și să participe la realizarea obiectivelor sociale.

Alte beneficii

- Reducerea cheltuielilor cu asistența socială: rentabilitatea socială a investițiilor sporește șansele șomerilor de lungă durată de a obține un loc de muncă remunerat. Prin urmare, aceștia nu vor avea nevoie de indemnizații de șomaj.

Leții învățate și provocări viitoare

Următorii parametri au fost esențiali pentru succesul inițiativei:

- Pentru o punere în aplicare cu succes a politicii privind SROI, este foarte importantă implicarea tuturor părților interesate. Punctul de pornire este obținerea sprijinului acestor părți interesate, în special al factorilor de decizie și al pieței. Sprijinul politic asigură continuitatea SROI în cadrul procedurilor de achiziții ale municipalității.

---

²² <https://haarlem.pleio.nl/file/download/48093642>.

- Dialogul cu piața și interesele comune: sarcina va fi îndeplinită prin implicarea pieței în oferirea de oportunități de angajare pentru grupul-țintă. Este important să se mențină legătura permanentă cu piața și să se discute despre posibilități, dificultăți și nevoile acesteia.
- Norme și reglementări practice, flexibile, simple și clare facilitează respectarea cerinței privind SROI de către contractanți și o aplicare mai simplă a acesteia.

În viitor, provocarea constă în cooperarea cu autoritățile contractante (semi)publice din regiune, cum ar fi alte municipalități și alte organizații de servicii publice.

Persoană de contact

Khalil Khuwam, responsabil pentru conturi și contracte, Municipalitatea orașului Haarlem,
kkhuwam@haarlem.nl

68. Promovarea egalității de șanse și a echilibrului dintre viața profesională și cea privată prin intermediul achizițiilor publice

Autoritatea de achiziție: Municipalitatea orașului Viena, Austria

Sectorul produselor sau al serviciilor: diverse

Introducere/obiectivele achizițiilor

Municipalitatea orașului Viena are peste 25 de ani de experiență în sprijinirea și promovarea femeilor și fetelor pentru a combate inegalitățile existente. Departamentul municipal pentru problemele femeilor a fost inaugurat în 1992 și, de atunci, a fost dezvoltată o rețea de experți în domeniul egalității de gen și de proiecte în cadrul a diferite departamente. Cu toate acestea, în 2020, nu este încă asigurată egalitatea de gen la toate nivelurile societății. Există în continuare diferențe în ceea ce privește veniturile între femei și bărbați, precum și ponderea inechitabilă a muncii neremunerată și remunerată. Diferența de remunerare între femei și bărbați în ceea ce privește munca cu normă întreagă în Viena a fost de 14,5 % în 2019.

Municipalitatea orașului Viena atribuie numeroase contracte, de la contracte de achiziționare de materiale de birou până la contracte de cercetare. Având în vedere dimensiunea administrației municipale, volumul financiar al acestor contracte este unul considerabil. Aplicarea integrării perspectivei de gen și promovarea femeilor în cadrul achizițiilor publice asigură o contribuție prin intermediul cheltuielilor la egalitatea dintre femei și bărbați în cadrul întreprinderilor private.

Prin urmare, în 2010, Municipalitatea orașului Viena a înființat un grup de lucru pentru a examina modul în care promovarea egalității de gen poate fi legată de achizițiile publice. Ulterior, au fost realizate mai multe proiecte-pilot într-un număr tot mai mare de domenii. Inițial, departamentele municipale implicate au fost Departamentul pentru strategie și dezvoltare economică al UE și Departamentul pentru achiziții publice.

Obiect

Municipalitatea orașului Viena a elaborat orientări pentru întreprinderi și instrumente care o ajută să evalueze situația curentă a egalității de șanse în cadrul întreprinderilor și să pună în aplicare măsuri. În plus, funcționarii publici (toate persoanele interesate, în special achizitorii) beneficiază de formare specifică, de liste de verificare etc.

Stadiul achiziției și criterii

Departamentele municipale participante trebuie să respecte următoarele principii:

- Pentru contractele de achiziții de servicii, ofertanții trebuie să se angajeze în ofertele lor să pună în aplicare măsuri de promovare a femeilor și să furnizeze dovezi în acest sens într-un anumit termen. Aceste condiții de executare a contractului se aplică în prezent tuturor contractelor de servicii cu o durată minimă de șase luni și o valoare estimată de cel puțin 50 000 EUR atribuite întreprinderilor cu peste 20 de angajați. Prin această măsură, orașul Viena abordează în mod intenționat contractele de servicii cu valori mai mari și cu durate de executare mai mari. La acest nivel, schimbările organizaționale pot fi puse efectiv în aplicare de întreprinderile private. Această cerință nu aduce atingere evaluării și clasificării ofertelor, însă reprezintă o condiție din partea municipalității pentru executarea contractelor. Punerea în aplicare a măsurilor de promovare a femeilor este verificată numai după executarea contractului.
- Promovarea femeilor și aspectele legate de gen trebuie luate în considerare în momentul evaluării nevoilor, al planificării achizițiilor și al specificării serviciilor. Angajații care își desfășoară activitatea

În domeniul achizițiilor publice trebuie să ia în considerare aceste aspecte în prealabil. De exemplu, în cazul în care urmează să fie comandat un studiu, descrierea serviciului din invitația de participare la procedura de ofertare poate fi formulată astfel încât să fie luate în considerare diferitele nevoi și perspective ale femeilor și bărbaților.

- Promovarea femeilor și aspectele legate de gen pot fi luate în considerare în momentul formulării criteriilor de atribuire pentru a stabili oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic. De exemplu, dovada că persoanele responsabile de executarea contractului beneficiază de formare specială în domeniul integrării perspectivei de gen și al promovării femeilor.

În cazul în care un funcționar public are nevoie de sprijin suplimentar, acesta poate participa la cursuri de formare organizate de Grupul executiv pentru personal și audit intern din cadrul Municipality orașului Viena.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

- Integrarea perspectivei de gen și promovarea femeilor prin intermediul achizițiilor publice;
- Egalitatea între femei și bărbați în cadrul întreprinderilor private.

Verificare

În etapa de depunere a ofertelor, ofertanții trebuie să prezinte o declarație de angajament prin care se angajează să pună în aplicare măsurile selectate din următorul catalog de măsuri:

- Grupa A: promovarea femeilor în procesul de recrutare
- Grupa B: promovarea femeilor în procesul de calificare
- Grupa C: reconcilierea vieții profesionale cu viața privată
- Grupa D: măsuri structurale (cum ar fi punerea în aplicare a unui plan de promovare a femeilor calificate, măsuri de combatere a hărțuirii sexuale, numirea de reprezentanți ai femeilor, formare continuă în domeniul egalității).

Ofertanții se angajează să pună în aplicare măsurile alese la jumătatea perioadei contractuale și să prezinte dovezi scrise cu privire la punerea lor în aplicare. În cazul în care nu este posibilă punerea în aplicare integrală a măsurilor selectate în termenele stabilite, ofertanții trebuie să ofere justificări în acest sens. O încălcare a obligației de a pune în aplicare măsurile selectate poate duce la indicarea unui „defect grav” în Registrul contractanților din Austria.

În cazul în care nu se prezintă dovada punerii în aplicare integrale a măsurilor selectate până la termenul de executare, se aplică o sancțiune echivalentă cu până la 1 % din valoarea contractului, cu un plafon de 10 000 EUR.

De asemenea, Grupul de audit intern din cadrul Municipality orașului Viena și Curtea de Conturi din Viena efectuează verificări aleatorii.

Instrumentul

Utilizarea criteriilor sociale de atribuire și a clauzelor sociale de executare a contractelor, care pot include considerente legate de gen, este autorizată în temeiul articolului 67 și al articolului 70 din Directiva 2014/24/UE.

Orientări elaborate de Municipality orașului Viena: obligațiile formale, pe care întreprinderile trebuie să le semneze, precum și catalogul măsurilor de integrare a perspectivei de gen din care întreprinderile pot

alege sunt disponibile la adresa:
<https://www.wien.gv.at/wirtschaft/gewerbe/pdf/verpflichtungserklaerung-vergabe-frauenfoerderung.pdf>

Actori

Proiectul a fost extins în 2012 și 2015. Începând din decembrie 2019, următoarele departamente municipale participă la proiect prin aderarea la principiile menționate mai sus:

- Departamentul pentru Afaceri Europene
- Departamentul pentru Achiziții Publice
- Departamentul pentru Tehnologia Informației
- Departamentul pentru Iluminat Public
- Departamentul pentru Problemele Femeilor
- Departamentul pentru Dezvoltare Urbană și Urbanism
- Departamentul pentru Arhitectură și Proiectare urbană
- Departamentul pentru Protecția Mediului
- Departamentul pentru Afaceri Economice, Muncă și Statistici

Următoarele departamente sprijină punerea în aplicare a proiectului în cadrul departamentelor partenere:

- Grupul executiv pentru organizare, siguranță și securitate (MD-OS), Secția pentru integrarea perspectivei de gen
- Departamentul pentru Problemele Femeilor
- Departamentul pentru dreptul comercial, protecția datelor cu caracter personal și stare civilă
Impactul social

Proiectul are un impact important asupra egalității de gen în societate, deoarece asigură măsuri de promovare a femeilor și a egalității de gen la locul de muncă și pe piața muncii. Întreprinderile contractate sunt un partener important în ceea ce privește egalitatea de gen în Viena.

Proiectul are un impact asupra:

- egalității de gen pe piața muncii;
- promovării femeilor în poziții de conducere;
- eliminării diferenței de remunerare dintre femei și bărbați.
- Asigurarea accesului egal al femeilor și bărbaților la serviciile municipale.

Proiectul a fost un model pentru alte orașe din Austria și la nivel internațional (de exemplu, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa – OSCE).

Alte beneficii

Date și cifre:

- Cele mai frecvente măsuri utilizate sunt asigurarea unui program de lucru flexibil și creșterea numărului de femei din funcții de conducere.
- Din punct de vedere juridic, până în prezent a existat o singură plângere, care a fost respinsă.
- Toate societățile au respectat acordul, astfel încât nu a fost necesară impunerea niciunei sancțiuni în cei opt ani de derulare a programului, chiar dacă proiectul prevede posibilitatea unei sancțiuni.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Proiectul a reprezentat un mare succes. Acest lucru se datorează în principal faptului că întreprinderile au beneficiat de sprijin suficient încă de la început. De exemplu, au fost organizate ateliere, a fost furnizat un manual pentru analize privind egalitatea și idei de acțiune și există, de asemenea, posibilitatea de a oferi consiliere individuală prin telefon. Același lucru este valabil și pentru sprijinirea funcționarilor publici responsabili de contractare: se oferă formare periodică și a fost elaborată o listă de verificare a aspectelor legate de gen în cadrul unui proces participativ de către experți în domeniul egalității de gen, împreună cu reprezentanți ai departamentelor municipale în cauză.
- Un factor esențial a fost, de asemenea, implicarea unui expert în drept foarte renumit pentru verificarea reglementărilor. Acesta a reprezentat un sprijin valoros ori de câte ori au fost ridicate probleme în această privință.
- S-a dovedit foarte utilă înființarea unui grup de lucru de colaborare pentru elaborarea proiectului. Experții în probleme de gen, departamentele juridice și reprezentanții diferitelor servicii municipale au colaborat încă de la început.
- Un astfel de proiect nu ar fi putut fi demarat și gestionat fără un sprijin politic deplin.

Persoană de contact

Laura Wimmer, Municipality orașului Viena, laura.wimmer@wien.gv.at

69. Dialog în vederea obținerii durabilității în cadrul procedurilor de achiziții publice din Bremen

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipalitatea Orașului Liber și Hanseatic Bremen, Germania

Sectorul produselor sau al serviciilor: această metodologie a fost utilizată pentru mai multe produse/servicii diferite, inclusiv textile, articole de îmbrăcăminte de lucru de protecție, jucării, echipamente sportive, încălțăminte și mănuși de protecție și servicii de curățenie (politică)

Introducere/obiectivul achizițiilor publice

Orașul Bremen are aproximativ 570 000 de locuitori. În calitate de oraș hanseatic, Bremen a beneficiat de comerțul național și internațional încă din 1260. În prezent, această identitate reprezintă motivația orașului Bremen de a realiza un comerț echitabil și durabil, astfel încât toate părțile implicate să poată beneficia de pe urma acestuia. Începând din 2009, Orașul Liber și Hanseatic Bremen (FHB) a avut ca obiectiv de a transforma achizițiile publice în achiziții publice responsabile din punct de vedere ecologic și social. Un prim pas important în acest proces a fost încercarea reușită de a deveni Capitala comerțului echitabil din Germania în 2011, care a implicat numeroși actori din societatea civilă, din mediul politic, din domeniul științei, din mediul de afaceri și din administrație. De atunci, acești actori au continuat să contribuie la promovarea și consolidarea comerțului echitabil în cadrul comunității. Înființarea, în 2016, a unui centru de competență pentru achiziții publice responsabile social a contribuit, de asemenea, la promovarea punerii în aplicare coerente a aspectelor legate de durabilitate în cadrul procedurilor de licitație ale municipalității. În ultimii ani, s-a pus accentul în special pe grupele de articole de îmbrăcăminte de lucru de protecție, jucării, echipamente sportive, articole promoționale și echipamente de alimentație publică (cafea, ceai, cacao, zahăr din trestie de zahăr).

Atât înainte, cât și în timpul procedurilor de licitație pentru aceste produse, sunt organizate dialoguri cu ofertanții, ateliere cu utilizatori și cu ofertanții în cadrul Departamentului de achiziții strategice al Centrului de Achiziții și Atribuire de Contracte din Bremen (EVZ), care este responsabil de procedurile de licitație pentru achizițiile publice centralizate ale FHB.

Stadiul achiziției și criterii

- *Dialogurile cu ofertanții* contribuie la informarea și sensibilizarea potențialilor ofertanți și a părții solicitante (responsabilii cu achizițiile publice) în ceea ce privește integrarea criteriilor sociale și ecologice în cadrul viitoarelor licitații. Atunci când se planifică lansarea unei proceduri de achiziții pentru un grup nou de produse, se efectuează cercetări aprofundate (cum ar fi o anchetă în rândul furnizorilor locali) pentru a identifica eventuali producători. Bremen nu dispune de nicio procedură automată pentru a publica online evenimentele de dialog, deși uneori evenimentele sunt anunțate pe site-urile ONG-urilor, cum ar fi Engagement Global și Südwind. Pentru ofertele de la nivelul UE există norme clare care trebuie respectate, astfel încât să se acorde suficient timp pentru depunerea ofertelor și pentru ca ofertanții să formuleze întrebări.
- Producătorii și, dacă este cazul, furnizorii sunt invitați la evenimente și primesc ulterior un raport. Rezultatele atelierelor cu ofertanții sunt incluse în documentele achizițiilor.

- ONG-urile sunt implicate în aceste dialoguri și aduc contribuții importante. Evenimentul va include, de regulă, prezentări, urmate de întrebări și discuții pe teme. Sunt descrise tipul și domeniul de aplicare al cerințelor privind achizițiile publice, precum și cerințele calitative și socioecologice. ONG-urile prezintă problemele care trebuie îmbunătățite din punctul de vedere al producției și al lanțului de aprovizionare al produsului sau serviciului în cauză. Prin urmare, întreprinderile ar trebui să aibă posibilitatea de a avea o primă impresie cu privire la cerere, la cerințele acestora și la abordarea de a îmbunătăți cerințele socioecologice în cadrul procesului de producție și al lanțului de aprovizionare. Dialogul abordează, de asemenea, problema capacității sau a disponibilității întreprinderilor de a îndeplini cerințele socioecologice și de a participa la procedurile de atribuire a contractelor corespunzătoare. Este importantă creșterea gradului de sensibilizare în rândul solicitanților din cadrul municipalității cu privire la utilizarea criteriilor sociale și ecologice.
- *Atelierele cu utilizatorii* informează principalii responsabili cu achizițiile publice, precum și EVZ cu privire la produsele existente ale potențialilor ofertanți și crește gradul de sensibilizare în rândul utilizatorilor finali/al organizațiilor de utilizatori și al întreprinderilor cu privire la drepturile omului și la aspectele ecologice ale procedurilor de achiziții. Pe parcursul evenimentului, mai multe întreprinderi își prezintă produsele și caracteristicile (calitative, dar și sociale și ecologice) unui grup restrâns de achizitori și furnizori, care se rotesc astfel încât toți participanții să poată cunoaște toate produsele.
- În cursul unui *atelier cu ofertanții*, autoritatea contractantă, potențialii ofertanți și principalii consumatori individuali colaborează cu ONG-urile pentru a îmbunătăți descrierea serviciului și condițiile contractuale, pe care autoritatea contractantă le formulase deja până la momentul atelierului. Atelierul are rolul de a asigura transparența în cadrul procesului de licitație și de a ține seama de nevoile și întrebările tuturor părților interesate. În cursul procesului, textele elaborate sunt explicate și discutate sub supraveghere juridică.

Centrul de competențe pentru achiziții publice responsabile social a introdus utilizarea unor formate de dialog în faza premergătoare achiziției în cadrul FHB în 2016. De atunci, au avut loc diverse dialoguri, inclusiv (dar fără a se limita la):

- *Grup de produse: materiale textile/articole de îmbrăcăminte de lucru*
  - Dialogul producătorilor pentru uniforme
  - *Ateliere cu utilizatori pe tema articolelor de îmbrăcăminte de lucru (ateliere cu utilizatorii care au examinat articolele de îmbrăcăminte de lucru expuse, provenite de la șase producători durabili, și care și-au formulat în scris cerințele și comentariile într-un chestionar. Achizitorul strategic a utilizat ulterior acest chestionar pentru a finaliza documentele achiziției.)*
  - Atelier cu ofertanții privind articolele de îmbrăcăminte de lucru
- *Grup de produse: jucării*
  - Dialogul cu ofertanții cu privire la jucării (*dialog pentru creșterea gradului de sensibilizare în rândul consumatorilor, în special al institutorilor din centrele de îngrijire de zi, cu privire la condițiile de muncă din industria jucăriilor și la practica de licitație a FHB, precum și pentru stabilirea unui contact inițial cu potențialii ofertanți*)

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Scopul evenimentelor și atelierelor de dialog este de a crea baza pentru extinderea sistematică a gamei de grupe de produse în acordurile-cadru centrale care îndeplinesc cerințele ridicate ale achizițiilor durabile din punct de vedere social și ecologic.

Regulamentul de bază privind standardele de muncă („Kernarbeitsnormenverordnung”) al FHB definește aceste cerințe, care au fost actualizate în mai 2019. Regulamentul conține o listă de produse care trebuie achiziționate astfel încât să respecte standardele fundamentale de muncă ale OIM. Acest lucru este deosebit de important în cazul „produselor sensibile”, despre care se știe că sunt adesea fabricate în condiții de muncă precare.

Lista produselor sensibile include următoarele grupe:

- produse textile;
- produse agricole provenite din sudul global (de exemplu, ceai, cafea, cacao etc.);
- flori tăiate provenite din sudul global;
- jucării și mingi de sport;
- produse din lemn;
- produse din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC);
- produse din piele și produse tăbăcite;

Verificare

Formatele de dialog sunt evenimente pentru care potențialii ofertanți sau consumatorii/solicitanții din cadrul municipalității nu au nevoie de nicio verificare. Acestea sunt utilizate ca o posibilitate minimă de implicare a părților interesate care altfel nu ar putea să participe la proceduri de achiziții publice responsabile din punct de vedere social sau ecologic. Cerințele specifice aplicate în cadrul licitațiilor fac obiectul verificării.

Valoarea contractului

Întrucât mai multe oferte diferite au fost executate cu aceste formate de dialog, nu poate fi indicată nicio valoare specifică a contractului.

Instrumentul

- Articolul 40 privind consultările preliminare ale pieței din Directiva 2014/24/UE
- În legislația landului Bremen, achizițiile publice sunt reglementate prin Legea privind conformitatea tarifară și achizițiile publice („Tariftreue- und Vergabegesetz”).
- Regulamentul de bază privind standardele de muncă („Kernarbeitsnormenverordnung”) și Regulamentul administrativ privind achizițiile publice al Municipalității Orașului Liber și Hanseatic Bremen („Verwaltungsvorschrift für die Beschaffung der Freien Hansestadt Bremen”).

Actori

Senatorul pentru finanțe, Cancelaria Senatului și Immobilien Bremen dezvoltă și extind în comun achiziții publice durabile și echitabile în Bremen.

- Senatorul pentru finanțe este responsabil de domeniul achizițiilor publice (inclusiv de domeniul achizițiilor publice durabile) și mandatează societatea publică Immobilien Bremen în calitate de furnizor de servicii pentru achizițiile centrale și punerea în aplicare a procedurilor de achiziții publice. Centrul de competență pentru achizițiile publice responsabile social este situat chiar în cadrul societății Immobilien Bremen.
- Cancelaria Senatului este responsabilă de promovarea comerțului echitabil în Bremen și menține parteneriate cu orașele partenere ale orașului Bremen din sudul global.
- Grupurile-țintă ale formatelor de dialog descrise în prezentul document sunt departamentele municipale din Bremen, toate celelalte instituții ale FHB (municipalitățile rurale și urbane) și potențialii ofertanți.
- Grupurile-țintă suplimentare sunt parteneri în cadrul sindicatelor de achiziții public-private, precum și beneficiari ai granturilor cărora li se permite să participe la achizițiile publice centrale din Bremen.

Impactul social

- Până în prezent, s-a dovedit că experiența dobândită în urma acestor dialoguri a permis achizitorilor, consumatorilor și ofertanților să înțeleagă mai bine produsele responsabile social și integrarea criteriilor sociale în procesul de achiziții publice. În plus, aceasta contribuie la depășirea reticenței furnizorilor de a participa la licitații care includ criterii sociale.
- Pe plan intern, un beneficiu social a permis agențiilor solicitante să se familiarizeze mai bine cu avantajele oferite de acordurile-cadru ale agenției centrale de achiziții a municipalității, deoarece acestea simplifică procesul de comandă și facilitează luarea unor decizii în favoarea produselor responsabile social.

Alte beneficii

- Persoanele implicate în achiziții acționează ca multiplicatori esențiali în cadrul municipalității. Formatele de dialog consolidează și extind acest efect multiplicator prin dezvoltarea competențelor și furnizarea de informații responsabililor cu achizițiile publice și angajaților municipali.
- Acordurile-cadru centrale pentru toate grupele de produse și servicii sunt puse la dispoziția utilizatorilor descentralizați din cadrul municipalității, care le pot comanda ușor. Astfel, solicitanții din cadrul municipalității vor fi orientați în mod durabil către produse care respectă criteriile în materie de achiziții responsabile social sau de comerț echitabil.
- Produsele corespunzătoare pot fi comandate electronic cu un efort redus.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Formatele de dialog se dovedesc a avea succes în ceea ce privește o mai bună înțelegere a necesității de achiziții publice responsabile din punct de vedere social și ecologic de către solicitanți, precum și de către potențialii ofertanți.
- Nivelul de reticență în ceea ce privește participarea la licitații care includ criterii sociale și de mediu este redus, deoarece întrebările și incertitudinile dintre furnizori și autoritatea contractantă pot fi abordate în mod direct.

- Apar provocări, în special atunci când o grupă de produse nu a beneficiat încă de o atenție deosebită în ceea ce privește producția durabilă (de exemplu, jucăriile sau, într-o măsură și mai mare, echipamentele sportive), deoarece nivelul de înțelegere a nevoilor de producție durabilă ale achizitorilor, precum și disponibilitatea actorilor de pe piață care pot furniza astfel de produse sunt reduse.
- În plus, resursele financiare și umane necesare pentru desfășurarea formatelor de dialog reprezintă o provocare continuă, deoarece acestea apar în plus față de costurile standard ale procesului de licitație.

Persoană de contact

Johanna Reimers, Cancelaria Senatului Orașului Liber și Hanseatic Bremen,
Johanna.reimers@ez.bremen.de, +49 421 361 2878

70. Asigurarea unor condiții de muncă echitabile

Denumirea autorității de achiziție, țara: Copenhaga, Danemarca

Sectorul produselor sau al serviciilor: servicii de curățenie, construcții, produse alimentare/servicii de alimentație publică, asistență medicală, transporturi, servicii de îngrijire pe timp de zi, drumuri și servicii de întreținere

Introducere/obiectivele achizițiilor

Prin inițiativa „Copenhaga împotriva dumpingului social”, Municipality orașului Copenhaga a luat măsuri împotriva dumpingului social prin includerea în contracte a unor clauze de muncă pentru a asigura condiții de muncă echitabile pentru toți angajații care lucrează pentru contractanții și subcontractanții municipalității.

Scopul său este de a asigura o concurență loială și condiții de muncă echitabile pentru toate persoanele care își desfășoară activitatea în temeiul unor contracte încheiate cu municipalitatea, prin utilizarea unor condiții de executare a contractelor. A fost înființat un grup operativ intern pentru a se asigura că contractanții și subcontractanții respectă clauza de muncă și le asigură angajaților salarii și condiții de muncă echitabile.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Salariile și condițiile de muncă echitabile fac parte din contractele încheiate cu Municipality orașului Copenhaga prin intermediul unei clauze de muncă. Unele contracte includ, de asemenea, clauze privind educația și clauze de angajare, care impun furnizorilor să formeze stagiați și ucenici sau să angajeze șomeri pentru executarea unui contract atribuit.

Municipality orașului Copenhaga acționează împotriva dumpingului social pentru a asigura:

- salarii și condiții de muncă echitabile pentru fiecare angajat care își desfășoară activitatea în temeiul unui contract atribuit încheiat cu municipalitatea;
- condiții de concurență echitabile pentru fiecare întreprindere care depune oferte pentru atribuirea contractelor;
- mai multe stagii de practică și programe de ucenicie pentru tineri.

Verificare

- Copenhaga a instituit un grup operativ format din nouă persoane (experți în materie de responsabilitate socială a întreprinderilor, angajați de Municipality orașului Copenhaga) pentru a monitoriza respectarea clauzelor de muncă de către toți furnizorii săi.
- Grupul operativ acordă prioritate inspecțiilor periodice la fața locului și are dreptul de a efectua în orice moment vizite la toate tipurile de locuri de muncă. Condițiile de remunerare și de muncă ale furnizorilor care își desfășoară activitatea în domeniul construcțiilor, al serviciilor de curățenie și al transporturilor, sunt monitorizate atent.
- În fiecare an se efectuează aproximativ 600 de verificări ale conformității. Aproximativ o treime sunt inspecții la fața locului, în timp ce restul sunt anchete privind condițiile de muncă ale anumitor tipuri de angajați, pe baza documentației privind remunerația, programul de lucru, pensiile, impozitele etc.

- Grupul operativ adoptă o abordare bazată pe riscuri în ceea ce privește inspecțiile sale, concentrându-și eforturile în principal pe domeniile și locurile de muncă în care riscul de înșelăciune este considerat cel mai ridicat. În caz de încălcări, se va iniția un dialog cu angajatorul, iar Municipality orașului Copenhaga are dreptul să rețină remunerația. Dacă nu se observă nicio îmbunătățire, angajatorul trebuie să plătească o penalitate și, în cele din urmă, municipalitatea are dreptul de a anula contractul.

Valoarea contractului

Această inițiativă se aplică tuturor contractelor de servicii și de lucrări de construcții și în cazurile în care municipalitatea acordă granturi sau subvenții pentru proiecte sau instituții.

Instrumentul

- Articolul 70 (privind condițiile de executare a contractului) și articolul 71 (privind subcontractarea) din Directiva 2014/24/UE.
- Directiva 91/76/CE, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/957 privind detașarea lucrătorilor.
- Nivelurile de salarizare relevante sunt stabilite în acordurile colective cu caracter obligatoriu, încheiate între municipalitate și sindicatele corespunzătoare.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipality orașului Copenhaga
- Angajații contractanților și subcontractanților din Copenhaga
- Grupul operativ privind dumpingul social din Copenhaga
- Sindicatele care negociază acorduri colective

Impactul social

- *Salarii și condiții de muncă mai bune:* angajații contractanților și subcontractanților municipalității orașului Copenhaga au dreptul la condiții de remunerare și de muncă în conformitate cu contractul colectiv de muncă relevant și cu Directiva privind detașarea lucrătorilor, inclusiv la plată, ore de odihnă și compensarea orelor suplimentare. Sunt, de asemenea, garantate drepturile acestora la plata indemnizației de concediu și la asigurare în conformitate cu legislația daneză a muncii.
- *Instrumente mai bune de monitorizare:* Municipality orașului Copenhaga a inițiat un proiect-pilot prin care lucrătorii trebuie să se înregistreze utilizând o carte de identitate atunci când vin la locul de muncă și când părăsesc locul de muncă. Acest sistem permite grupului operativ al municipalității să se concentreze mai ușor asupra contractelor și angajatorilor în cazul în care riscul de dumping social crește, prin furnizarea de informații privind numărul de lucrători angajați, localizarea în cadrul lanțului de aprovizionare, tipul de muncă, forma de angajare, programul de lucru etc. Obiectivul este de a oferi grupului operativ o imagine de ansamblu mai clară asupra persoanelor care lucrează la proiectele Municipality orașului Copenhaga și de a oferi principalilor furnizori ai municipalității un instrument pentru o mai bună gestionare a subcontractanților lor la toate nivelurile lanțului de aprovizionare.
- *Măsuri de asigurare a respectării legislației specifice:* pe parcursul anului 2018, grupul operativ a constatat că majoritatea încălcărilor clauzei de muncă s-au produs în cazul subcontractanților din avalul lanțului. Adesea, contractantul principal nu are o imagine de ansamblu asupra întreprinderilor prezente pe teren, ceea ce îi îngreunează asigurarea respectării clauzei de lucru în avalul lanțului de aprovizionare. Această imagine este valabilă chiar și pentru întreprinderile care se concentrează pe salarii și pe condiții de muncă decente și care au introdus diferite forme de autocontrol.

Eforturile de control se bazează în prezent pe un model de risc, astfel încât grupul operativ își concentrează activitatea de control acolo unde estimează că există un risc ridicat de încălcare. Acest lucru se realizează pentru a se asigura că sunt descoperite cât mai multe cazuri de dumping social și pentru a se asigura că, în măsura posibilului, activitatea contractanților conformi nu este perturbată în niciun caz.

Modelul bazat pe riscuri a fost pregătit de echipa grupului operativ și este actualizat în permanență. Modelul ia în considerare o serie de factori, cum ar fi tipul de întreprindere, condițiile de angajare, tipul de activitate desfășurată, încălcările anterioare ale întreprinderilor în cauză etc. Noile eforturi de control bazate pe riscuri înseamnă că grupul operativ vizitează în mare parte locurile de muncă unde sunt îndeplinite sarcinile pentru municipalitate – în special șantierele mari de construcții.

Prezența fizică la fața locului oferă informații cu privire la procesul de construcție și cunoștințele întreprinderilor, atât ale contractantului principal, cât și ale subcontractanților în schimbare. Aceasta înseamnă, de asemenea, că angajații contractantului au cunoștință de grupul operativ și sunt conștienți de eforturile municipalității de combatere a dumpingului social.

- *Prevenire:* pe lângă efortul de control în sine, grupul operativ se concentrează din ce în ce mai mult pe activitatea de prevenire, printre altele, prin consolidarea dialogului cu întreprinderile contractate de municipalitate. În ultimul an, grupul operativ a organizat patru reuniuni de informare pentru întreprinderile care doresc să obțină mai multe informații despre eforturile lor împotriva dumpingului social și despre cererile formulate de municipalitate. Echipa de răspuns a purtat, de asemenea, discuții cu întreprinderile care au dorit să își pregătească mai bine responsabilii cu lucrările de construcții pentru a îndeplini cerințele clauzei și pentru a fi pregătiți pentru control.

În același timp, se preconizează că prezența grupului operativ pe șantier în timpul controalelor va avea un efect preventiv pe termen lung, deoarece echipa este vizibilă la locul de muncă și distribuie materiale destinate societăților și angajaților cu ocazia vizitelor lor de inspecție.

Alte beneficii

- Experiența arată că clauzele de muncă au efecte duble: acestea contribuie la asigurarea unui salariu și a unor condiții de muncă echitabile pentru toți angajații care desfășoară activități în temeiul unor contracte de achiziții publice și contribuie la evidențierea, în cadrul organizației, a importanței responsabilității sociale în contractele de achiziții publice. Cu toate acestea, clauzele de muncă nu pot fi de sine stătătoare; acestea trebuie completate cu inspecții și controale de conformitate, efectuate de preferință de către o echipă internă din cadrul organizației. Clauzele de muncă combinate cu inspecțiile periodice pot avea un efect pozitiv și pot contribui la crearea unei concurențe loiale între furnizori.
- Municipalitatea orașului Copenhaga ar dori să contribuie la o mai bună educație și la stagii de pregătire pentru tineri. Prin urmare, municipalitatea solicită furnizorilor și beneficiarilor granturilor să angajeze și să formeze studenți și ucenici, atunci când este posibil.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Abordarea axată pe vizite pusă în aplicare de agenții interni s-a dovedit a fi mai eficientă decât externalizarea monitorizării condițiilor de muncă.
- Este de preferat o abordare bazată pe riscuri, în cadrul căreia verificările documentelor sunt efectuate numai atunci când se consideră că există un risc de nerespectare a clauzei de muncă.
- Majoritatea încălcărilor au loc în avalul lanțului de aprovizionare, în rândul subcontractanților și al subcontractanților acestora.
- Atunci când se suspectează o încălcare a unei clauze de muncă, este esențial să se colecteze informații cu privire la identitatea lucrătorilor de pe teren și la programul de lucru exact al acestora.

Persoană de contact

Eva Milsted Enoksen, consultant în materie de responsabilitate socială a întreprinderilor, jc3y@kk.dk

71. Strategia pentru achiziții publice responsabile social în cadrul Consiliului local din Pamplona

Denumirea autorității de achiziție, țara: Municipalitatea orașului Pamplona, Spania

Sectorul produselor sau al serviciilor: Politică - toate produsele și toate serviciile.

Introducere/obiectivele achiziției

La 16 aprilie 2019, Municipalitatea orașului Pamplona a aprobat o „Instrucțiune privind achizițiile publice strategice și responsabile social”, care a fost însoțită de un ghid care plasează clauzele sociale, mecanismele de verificare și instrumentele de măsurare a impactului în centrul practicii de achiziții (Ghidul este disponibil [aici](#) în limba spaniolă). Această abordare trebuie urmată în toate procedurile de contractare lansate de municipalitate și reflectă angajamentul autorității locale de a integra criteriile sociale și de mediu în activitatea sa de achiziții publice.

Noua orientare către achizițiile publice din Pamplona are ca scop valorificarea la maximum a rentabilității banilor publici în beneficiul cetățenilor și stabilirea unor impacturi clare în ceea ce privește incluziunea socială, redistribuirea, egalitatea și durabilitatea. În plus, aceasta urmărește să combine eficacitatea și eficiența cu promovarea obiectivelor sociale în activitatea de achiziții publice. În acest sens, fiecare procedură de contractare care vizează lucrări, servicii sau bunuri va urmări sau va explora integrarea unor obiective precum promovarea egalității de gen, locuri de muncă decente și de calitate, oportunități de angajare pentru persoanele îndepărtate de piețele muncii²³ sau participarea persoanelor cu dizabilități la ocuparea forței de muncă și în societate. Achizițiile publice vor urmări, de asemenea, creșterea gradului de participare a microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii și a operatorilor din domeniul economiei sociale, precum și promovarea economiei circulare, a responsabilității sociale a întreprinderilor și a unor niveluri ridicate de coeziune socială și teritorială.

Obiectivul de politică socială și/sau standardul de referință

Autoritatea contractantă are un rol central în îndeplinirea mandatului legal de a promova achizițiile publice responsabile social în cadrul tuturor procedurilor și de a orienta punerea acestora în aplicare în practica zilnică de achiziții. Acest lucru va fi realizat printr-o evaluare detaliată a potențialului clauzelor sociale în cadrul fiecărei proceduri și a specificațiilor acesteia.

Această abordare este susținută din punct de vedere juridic de posibilitățile oferite de legislația regională privind achizițiile publice, care este în concordanță cu legislația națională de transpunere a Directivei 2014/24/UE. În acest scop, instrucțiunea urmărește să promoveze următoarele măsuri:

Consolidarea etapei premergătoare achiziției:

- Planificarea procedurilor de contractare care urmează să fie lansate pe parcursul anului va fi obligatorie.
- Se pot organiza consultări preliminare ale pieței pentru a spori cunoștințele cu privire la potențialii furnizori și la soluțiile disponibile.

---

²³ Grupurile eligibile sunt persoanele cu dizabilități, persoanele angajate în întreprinderi sociale de integrare profesională, atelierele protejate și grupurile incluse ca grupuri-țintă în legislația națională, cum ar fi tinerii, în special cei cu niveluri mai reduse de competențe, femeile, șomerii de lungă durată, persoanele cu vârste de peste 45 de ani, migranții, persoanele expuse riscului de excludere socială (articolul 30 din Real Decreto Legislativo 3/2015, de 23 de octombrie, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Empleo).

- Obiectul contractului poate fi definit prin criterii sociale și de mediu.

Asigurarea unor locuri de muncă decente:

- Nevoile de ocupare a forței de muncă legate de fiecare contract sunt evaluate și stabilite, inclusiv prin:
  - Estimarea nevoilor de personal pentru executarea fiecărui contract, inclusiv calificările membrilor personalului și costurile aferente în conformitate cu acordurile colective aplicabile.
  - Indicarea clară a costurilor salariale și a condițiilor de muncă ale angajaților din contractele anterioare care urmează să fie absorbite de noul contractant (în conformitate cu Directiva 2001/23/CE privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități).
  - Stipularea plății directe către subcontractanți și asigurarea faptului că plățile către contractanți sunt condiționate de plata salariilor angajaților.

Simplificarea și facilitarea accesului operatorilor mai mici la procedurile de achiziții publice

- Reducerea la minimum a sarcinii administrative și a obstacolelor în calea participării microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor locale. Acest lucru se va realiza după cum urmează:
  - În etapa de depunere a ofertelor, fiecărui ofertant i se va solicita un formular de declarație pe proprie răspundere sau un document unic de achiziții europene (DEAU) pentru a-și dovedi capacitatea și solvabilitatea de a executa contractul.
  - Criterii de selecție specifice care simplifică cerințele tehnice, financiare sau profesionale.
- Procedurile vor facilita depunerea de oferte comune. Ofertanții își vor putea dovedi solvabilitatea financiară prin intermediul resurselor deținute de alte întreprinderi.
- Cifra de afaceri anuală minimă necesară pentru a demonstra solvabilitatea financiară nu depășește valoarea totală estimată a contractului, cu excepția cazului în care acest lucru este justificat în mod corespunzător de riscurile asociate lucrărilor, serviciilor sau bunurilor contractate în fiecare caz.
- Procedurile vor reduce sau vor elimina, pe cât posibil, garanțiile financiare provizorii pentru participarea la etapa de depunere a ofertelor. Garanția finală va fi stabilită de autoritatea contractantă în funcție de specificul fiecărui contract, dar, în orice caz, va fi mai mică de 4 % din valoarea acestuia. În cazul contractelor rezervate, ca principiu general, nu va fi necesară nicio garanție provizorie sau finală, cu excepția cazului în care aceasta este justificată de riscurile asociate obiectului contractului.
- Contractele vor fi împărțite în mod implicit pe loturi. Participarea sau atribuirea loturilor va fi limitată pentru fiecare operator. Anumite loturi vor fi rezervate întreprinderilor sociale.

Verificare

Respectarea criteriilor sociale incluse în fiecare procedură este asigurată prin următoarele mijloace:

- Fiecare clauză socială inclusă în fiecare contract va fi însoțită de o dispoziție de verificare. Verificatorul va stabili tipul de dovezi și etapa de licitație în care trebuie dovedită respectarea clauzei sociale. Contractele precizează în fiecare caz obligația ofertanților de a dovedi respectarea cerințelor sociale. Considerentele sociale vor fi întotdeauna considerate dispoziții contractuale obligatorii.
- Încălțările clauzelor sociale vor atrage după sine sancțiuni severe și pot duce la rezilierea contractelor sau la incapacitatea de a participa la procedurile viitoare. Personalul desemnat de autoritatea

contractantă va fi responsabil de verificarea respectării clauzelor sociale, de semnalarea lipsei de conformitate și de inițierea de acțiuni de sancționare atunci când este necesar. Contractele nu vor fi finalizate înainte ca respectarea clauzelor sociale consacrate în acestea să fie realizată în conformitate cu termenii conveniți și să fie verificată.

Valoarea contractului

Municipalitatea orașului Pamplona alocă anual aproximativ 80 de milioane EUR pentru achiziții publice.

Instrumentul

- Articolul 40 privind consultările preliminare ale pieței; articolul 18 alineatul (2) privind clauza socială obligatorie; articolul 71 privind subcontractarea; articolul 58 privind criteriile de selecție, inclusiv articolul 58 alineatul (3) privind cifra de afaceri; articolul 59 privind documentul unic de achiziții european; articolul 63 privind utilizarea capacităților altor entități; articolul 46 privind împărțirea contractului pe loturi; articolele 20 și 77 privind contractele rezervate; articolul 70 privind condițiile de executare a contractului și articolul 73 privind încetarea contractului.
- Instrucțiunea (reglementarea locală) emisă de Municipalitatea orașului Pamplona, a cărei respectare este obligatorie, intensifică și dezvoltă pe deplin potențialul social în cadrul legislației regionale și naționale privind achizițiile publice.

Actori

- Autoritatea contractantă: Municipalitatea orașului Pamplona
- Ofertanți: întreprinderi, întreprinderi sociale, organizații ale societății civile

Impactul social

- Municipalitatea orașului Pamplona urmărește să fie prima administrație publică din Spania care verifică și măsoară impactul social al activității sale de achiziții publice. În acest scop, fiecare clauză socială inclusă în proceduri va fi însoțită de o măsură de verificare care dovedește conformitatea și de un indicator de măsurare a eficacității și a rezultatelor.
- Astfel, municipalitatea va fi în măsură să evalueze în mod sistematic rezultatele și beneficiile obținute în urma practicilor de achiziții publice responsabile social. Impactul măsurat poate include, de exemplu, numărul de persoane cu dizabilități sau de femei care se confruntă cu violența de gen care sunt angajate, respectarea standardelor de muncă, creșterea numărului de contracte permanente, valoarea contractelor sau a subcontractelor destinate operatorilor din domeniul economiei sociale și întreprinderilor sociale de integrare profesională, măsurile de promovare a egalității de gen aplicate și numărul de persoane care beneficiază de acestea sau valoarea comerțului echitabil sau a produselor achiziționate la nivel local.
- Din cauza perioadei limitate de aplicare a instrucțiunilor până în prezent, raportarea cu privire la impactul social este încă în curs de elaborare.

Alte beneficii

- Această inițiativă poate fi ușor transferată și aplicată de alte autorități publice.

Lecții învățate și provocări viitoare

- Voința politică și sprijinul pentru o astfel de inițiativă sunt esențiale. Cu toate acestea, este nevoie, de asemenea, de sprijin transversal la toate nivelurile (departamente municipale și membri ai

personalului). Ca atare, au fost organizate sesiuni de formare pentru practicieni, atât cu privire la strategie, cât și cu privire la ghid.

- Principala provocare viitoare constă în monitorizarea eficace, prin intermediul instrucțiunii, a punerii în aplicare a achizițiilor publice responsabile social. În acest scop, este esențială integrarea obiectivelor privind achizițiile publice responsabile social ca parte a obiectivelor strategice pentru municipalitate, cum ar fi Strategia pentru Pamplona din 2030.

Persoană de contact

DI José Costero, director, Biroul strategic, Consiliul local al orașului Pamplona, j.costero@pamplona.es
+34948420527

TABELUL DISPOZIȚIILOR SOCIALE RELEVANTE

Directiva 2014/24/UE	Explicație (relevanța pentru APRS)	Cazuri în care se face trimitere la dispoziție
Articolul 18 alineatul (2) <i>Clauza socială obligatorie</i>	Trebuie luate măsuri pentru a se asigura că, în executarea contractelor de achiziții publice, se respectă legislația și acordurile colective aplicabile în domeniul social și al muncii, prevăzute de dreptul Uniunii, de dreptul național și de dreptul internațional.	(5) Televiziunea cehă; (8) Comisia Europeană; (20) Madrid; (25) România; (26) Toscana; (30) Tampere; (40) Catalonia; (41) Hansel; (42) BMZ din Germania; (44) MoLSA din Cehia; (46) Bonn; (60) Girona; (64) Valladolid și (71) Pamplona.
Articolul 20 <i>Contracte rezervate</i>	Contractele pot fi rezervate pentru ateliere protejate/programe de angajare protejată dacă cel puțin 30 % dintre lucrătorii angajați ai acestora sunt persoane cu dizabilități sau defavorizate.	(1) Catalonia; (7) Wrocław; (18) Vendée; (21) Corfu; (22) Belgia; (26) Toscana; (27) Toledo; (28) Salamanca; (31) Oslo; (47) Madrid; (50) Rzgów; (58) Conseil Régional Grand-Est; (59) Grand Paris Sud Est Avenir; (60) Girona; (63) Bulgaria; (64) Valladolid și (71) Pamplona.
Articolul 40 <i>Consultări preliminare ale pieței</i>	Se pot organiza consultări preliminare ale pieței cu operatorii economici și cu experți independenți.	(1) Catalonia; (2) Helsingborg; (5) Televiziunea cehă; (25) România; (31) Oslo; (32) Koto SIB; (58) Conseil Régional Grand-Est; (62) Sodankylä și Kittilä; (64) Valladolid; (69) Bremen și (71) Pamplona.
Articolul 42 <i>Criteriile de accesibilitate din specificațiile tehnice</i>	În toate achizițiile destinate utilizării de către persoane fizice, specificațiile tehnice trebuie să ia în considerare criteriile de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități sau proiectarea pentru toate categoriile de utilizatori.	(25) România; (30) Tampere și (43) Agenția pentru educație din Finlanda.
Articolul 43 <i>Etichete</i>	Etichetele cu caracteristicile sociale pot fi solicitate în specificațiile tehnice, criteriile de atribuire sau condițiile de executare a contractului, cu condiția ca acestea să respecte anumite standarde de transparență și obiectivitate, putând fi acceptate și etichete echivalente.	(11) Berlin; (19) Oslo; (20) Madrid; (24) Emilia-Romagna; (42) BMZ Germania și (64) Valladolid.
Articolul 46 <i>Împărțirea pe loturi</i>	Contractele pot fi împărțite pe loturi, iar în cazul în care se ia o decizie de a nu le împărți pe loturi, trebuie furnizată o explicație în documentele achiziției sau în raport.	(1) Catalonia; (5) Televiziunea cehă; (12) Ille et Vilaine; (15) Strasbourg; (21) Corfu; (26) Toscana; (45) Gent; (62) Sodankylä și Kittilä; (64) Valladolid și (71) Pamplona.
Articolul 56 alineatul (1)	Autoritățile contractante pot decide să nu atribue un contract ofertantului care a depus oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic dacă oferta nu este conformă cu	

<i>Principii de atribuire a contractelor</i>	obligațiile aplicabile în temeiul articolului 18 alineatul (2).	
Articolul 57 alineatul (4) <i>Motive de excludere</i>	Ofertanții pot fi excluși în cazul în care autoritatea contractantă poate demonstra prin orice mijloc adecvat o încălcare a obligațiilor aplicabile în temeiul articolului 18 alineatul (2).	(16) Skien; (25) România; (34) Brescia și (60) Girona. Achiziții publice centralizate; (52) Girona.
Articolul 58/anexa XII <i>Gestionarea lanțului de aprovizionare</i>	Ofertanților li se poate solicita să indice măsurile de gestionare a lanțului de aprovizionare pe care le vor putea aplica în cadrul contractului.	(44) MoLSA din Cehia și (71) Pamplona
Articolul 67 <i>Criterii de atribuire a contractelor</i>	Criteriile de atribuire a contractelor se pot referi la caracteristici sociale sau condiții comerciale, cu condiția ca acestea să fie legate de obiectul contractului, să fie publicate în prealabil, să nu confere autorității contractante o libertate de alegere nelimitată, să asigure posibilitatea unei concurențe efective și să poată fi efectiv verificate.	(1) Catalonia; (3) Budapesta; (4) Aarhus; (5) Televiziunea cehă; (6) Ballerup; (9) Malta; (10) Jocurile Olimpice; (19) Oslo; (25) România; (28) Salamanca; (31) Oslo; (35) Gdynia; (38) Rotterdam; (41) Hansel; (42) BMZ din Germania; (53) Suedia; (54) Londra; (55) Dublin; (60) Girona; (62) Sodankylä și Kittilä; (64) Valladolid și (68) Viena.
Articolul 70 <i>Condiții de executare a contractului</i>	Condițiile de executare a contractului pot include considerente sociale sau legate de ocuparea forței de muncă, cu condiția ca acestea să fie legate de obiectul contractului și să fie publicate în prealabil.	(2) Helsingborg; (4) Aarhus; (5) Televiziunea Cehă; (6) Ballerup; (8) Comisia Europeană; (12) Ille et Vilaine; (14) Castilla y León; (16) Skien; (17) Grangegorman; (19) Oslo; (25) România; (35) Gdynia; (48) Falun-Borlänge; (49) Varșovia; (52) Vantaa și Helsinki; (53) Suedia; (54) Londra; (55) Dublin; (56) Dortmund; (57) La Rochelle; (60) Girona; (64) Valladolid; (66) Wageningen; (67) Haarlem; (68) Viena; (70) Copenhaga și (71) Pamplona.
Articolul 71 alineatele (1) și (6) <i>Subcontractare a</i>	Obligațiile prevăzute la articolul 18 alineatul (2) pot fi impuse subcontractanților; răspunderea solidară pentru respectarea acestor obligații poate fi aplicată împreună cu contractantul principal; autoritatea contractantă poate solicita înlocuirea unui subcontractant care nu respectă obligațiile.	(41) Hansel; (70) Copenhaga și (71) Pamplona.
Articolele 74-77 <i>Regim simplificat pentru servicii</i>	Autoritățile contractante pot aplica proceduri mai flexibile pentru anumite servicii sociale, de sănătate, educaționale, culturale și de altă natură, cu condiția respectării principiilor egalității de tratament și transparenței; anumite	(18) Vendée; (31) Oslo; (34) Brescia; (36) Riga; (37) Lituania; (39) Italia/Slovenia și (64) Valladolid.

<i>sociale și alte servicii specifice</i>	contracte pot fi rezervate întreprinderilor sociale/societăților mutuale de servicii publice.	

LUAȚI LEGĂTURA CU INSTITUȚIILE UE

În persoană

În întreaga Uniune Europeană există sute de centre de informare Europe Direct. Puteți găsi adresa centrului cel mai apropiat de dumneavoastră la: https://europa.eu/european-union/contact_ro

Prin telefon sau e-mail

Europe Direct este un serviciu care vă oferă răspunsuri la întrebările privind Uniunea Europeană. Puteți contacta acest serviciu:

- prin apel gratuit: 00 800 6 7 8 9 10 11 (anumiți operatori pot taxa aceste apeluri),
- apelând următorul număr standard: +32 22999696 sau
- prin e-mail, la: https://europa.eu/european-union/contact_ro

GĂSIȚI INFORMAȚII DESPRE UE

Online

Informații despre Uniunea Europeană în toate limbile oficiale ale UE sunt disponibile pe site-ul web Europa, la: https://europa.eu/european-union/index_ro

Publicații ale UE

Puteți descărca sau comanda publicații ale UE gratuit și contra cost la adresa: <https://op.europa.eu/ro/publications>. Mai multe exemplare ale publicațiilor gratuite pot fi obținute contactând Europe Direct sau centrul dumneavoastră local de informare (a se vedea https://europa.eu/european-union/contact_ro).

Dreptul UE și documente conexe

Pentru accesul la informații juridice din UE, inclusiv la ansamblul legislației UE începând din 1952 în toate versiunile lingvistice oficiale, accesați site-ul EUR-Lex, la adresa: <http://eur-lex.europa.eu>

Date deschise ale UE

Portalul de date deschise al UE (<http://data.europa.eu/euodp/ro>) oferă acces la seturi de date din Uniune. Datele pot fi descărcate și reutilizate gratuit, atât în scopuri comerciale, cât și necomerciale.

